

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér. Egyes szám helyben és előre 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM: 1000.
Szerkesztőség 708. Kiadóhivatal 708.

Külgyminiszter ur vizsgálják.

Irta: Dr. Kmety Károly.

Aehrenthal közös külgyminiszter ur felvettette a consuli és diplomai vizsga tárgyai közé a magyar közjogot, hogy a külgyminiszter ur, ki tegnapelőtt valóságos közjogi vizsgát tett az osztrák delegáció külgyminiszter ur előtti és „ott” „cum applausu” képesített.

De ebben a vizsgában nincs nekünk gyönyörűségünk, hanem szomorú tanúságunk arról, hogy a külgyminiszter ur teljesen azon osztrák államjogi teoriák vizein evez, melyek Magyarországot az egységes osztrák birodalom egyik autonóm országa gyanánt értékelik s kik ez autonómiát csak belső házi használatra rendeltnek hiszik.

A nemrég megkötött gazdasági kiegyezésnek dolgaról és az ezáltal teremtett államjogi helyzetről nyilatkozott a külgyminiszter ur és azt kísérte olyan jogi magyarázatokkal, hogy valósággal égnék mered tőle a magyar ember minden hajszála.

Már magában véve gáncsolandó az

is, hogy a delegációban, melynek hatásköre tisztán és kizárólag a valóságos közös ügyekre szorítkozik, a két állam kapcsolatát illető fejtegetésekbe oly mélyen bocsátkozik a külgyminiszter. Mit keresnek ezek a kérdések a delegáció előtt.

Honnan veszi magának a jogosultságot egy közös miniszter, aki tulajdonképpen egy szoros határolt ressortnak minisztere, hogy a mi közjogi viszonyunkat ily taglalás, annak leendő alakulását jóvendölgetés tárgyává tegye és elkövesse azt a vastag tapintatlanságot, hogy pusztán nomecnaturalis, minden fontosság nélküli változtatásnak nyilvánítja az új kiegyezésnek közjogi természetű vívmányait, melyeket mint az új kötés legkimagaslóbb eredményeit ünnepelte a képviselőházban a magyar kormány.

Fölényes biztossággal állapítja meg a külgyminiszter ur azt, amit a legteljesebb tiltakozással kell fogadnunk, hogy az osztrák és magyar monarchia nemzetközi szempontból egységes jogi személy. Mi ez, ha nem az osztrák osztrák birodalom deklarálása tisztelt külgyminiszter, avagy inkább birodalmi kancellár ur.

Hol van az a hatvanhetes magyar törvény, mely a mi államiságunk teljeségének ily csonkítását megengedi, mely akár politikai, akár gazdasági egységbe olvasztja Ausztriát és Magyarországot; birodalmi ügygyé tesz bármely ügyet.

Nem, t. kancellár ur, ön nem birodalmi kancellár, hanem mindkét független államra nézve ressort-miniszter. Ön nem egy egységes osztrák birodalom, hanem két független állam képviselőjét intézi a külföld felé s ez a két független állam, két nemzetközi jogalany, bárha ma még együtt lép is bizonyos ügyekben egyenlő tartalmu szerződésre a külföldi államokkal.

És amint Ön nem egy egységes birodalomnak, de két államszemélynek közös minisztere, éppen ugy vastag tévedés részéről azt a gondolatot táplálni és az osztrák delegátusok teljes megelégedésére nyilvánítani, mintha a közös uralkodó azonos személye a birodalmat, birodalmi egységet jelezné, mert az elemi igazság az, hogy ő felsége két teljesen paritásos független állam fejedelme, kinek császári méltósága és hatalma semminemű ügyben és semminemű megnyilvánulásban nem olvad egységbe a magyar királyi méltósággal és annak hatalmával, sem pedig nem kerekedik ennek fölibe.

Honnan veszi a tisztelt külgyminiszter ur azt a jóslási tehetséget, melylyel a gazdasági közösség örökkévalóságát hirdeli, holott a magyar nemzet és annak vezérei, egyenesen kinyilvánították elhatározott akaratukat a gazdasági közösségnek egy rövid lustrum után való felbontására.

Miféle összhangban van a tisztelt

Az első próba.

Irta: Hevesi József.*

SZEMÉLYEK:

László,
Maricza, neje,
Annie,
Kornél,
Raoul, Annie öccse, 12 éves.

PROLOG.

Raoul (megjelenik a függöny előtt):
Hölgyeim, uraim, ifjak és leányok
Együtt kik itt vannak, jó estét kívánok.
Sziint fogunk játszani, vigiátéket, aprót,
Két leány és két ur, no meg én... az apród;
Darabunk a roccco szép korában játszik.
Amint ez az én szép ruhámról is látszik,
Kaland nem lesz benne, se király, se trónus,
Nyugodtan nézhetik, finom lesz a tónus,
Darabunknak ezme lesz: „Az első próba”,
Tiszta fehér darab, kezeskedem róla.
Talán ásitással sujtják blazirt férjek,
Azért küldtek engem, hogy elnézést kérjek;
Szerző és szereplők arra kéri szíven,
Hogy a kabarék és föliek idejében
Fogadják szívesen csendes idillinket
És ne itéljenek meg szigoron bennünket.
Mindenki azt ad, mit adatott adnia, (csengetés.)
Csengetnek, kezdődik már a komédia.
(Gyorsan el.)

*) Színpadon előadni csak a szerző beleegyezésével szabad.

Színhely: Egy előkelő szalon zongorával, az egyik sarokban pálmával és egy erkélyes ablakkal az utcára.

I. JELENET.

Annie és Raoul. (Raoul már roccco ruhában, mint az imént szavalt.)

Annie (az órára néz): Öt óra, mindjárt itt lesznek és én még át sem olvastam jóformán a szerepemet.

Raoul: Hiszen ma még csak olvasópróba lesz. Még nem kell tudnod a szerepet.

Annie: De a menüette-et már kellene tudnom zongorázni. Azt sem tudom. Már ugy sajnálom, hogy erre a dologra vállalkoztam.

Raoul: Miért?

Annie: Mert félek, hogy belesülök. Én nem tudok annyi ember előtt beszélni, szavalni vagy játszani.

Raoul: Pedig nincs abban semmi. Én már egyszer szavaltam egy prologot és nem sülttem bele. A publikum nagyon szívesen fogadott, még meg is tapsoltak.

Annie: Persze, ilyen kis poczokot, mint te vagy.

Raoul: Poczok? ... Engedelmet kérek, én már a harmadik osztályban —

Annie (közbevág): Buktál!

Raoul: De csak a szabadkézből, és ez nem kötelező tantárgy.

Annie (zongorához ül): Amig jönnek, gyakorolni fogom a menüette-et. Te meg állj ide és a kottát fogod hajtogatni.

Raoul: Már megint hajtogatni! Az iskolában is éppen latin hajtogatással volt bajom.

Annie: Most ide ügyelj... (játsszik és esetleg énekel is halkán dudolva.)

II. JELENET.

Voltak, Maricza.

Maricza: (Belép anélkül, hogy észrevették volna, a menüette taktusai szerint lejteget egy pár lépést és esetleg ő is dudol.)

Annie (észreveszi és hirtelen abbahagyja a játékot): Végre csakhogy már itt vagy.

Maricza (még dudol és tánczol egy pár taktust.): Kissé bizony elkéstem.

Annie (eközben odalép hozzá és megcsokolja.): Hol maradtál ilyen sokáig? És a férjed? És Kornél?

Maricza: Mennyi kérdés! Majd sorban. Sorban. Hát ami az első kérdést illeti: honnan tudjam én, merre van Kornél urfi? Azt hiszem, azt inkább neked illenék tudni!

Annie (lesütve a szemét.): Nekem? Miért éppen nekem?

Maricza: Oh, kis ártatlan, nem tudod? Hát kérdeztesd meg a pócsi szülj Máriától, az majd megmondja. Ami pedig engem illet: én elkéstem, mert összekaptam Laczival...

Annie: Ah! az uraddal? Hát már ennyire vagytok?

Maricza: Hogyne! Már egyszer poior is ütöttem. Oh! mi nagyon modern házaspár vagyunk.

Annie: No ez szép dolog. Igazán gyorsan haladtok. És ha szabad indiskréció nélkül kérdeznem: ma min zördültetek össze?

Maricza: Az ő ostobaságán. Jaj Annie kám, de csak ostobák is ezek a férfiak! azt mon-

külgyminiszter ur a magyar állam kormányának többi minisztereivel.

Évszázados közösség kötelekeit emlegeti a miniszter ur, holott az a gazdasági közösség, mely a magyar állam és az örökös országok között most van, csak néhány évtizedes ideiglenes alakulat.

Hát mi azt véljük, hogy Aehrenthal ur nagyon kedvében járt az ő közjogi tévelygéseivel az osztrák delegátusoknak, de ugyanakkor lerontotta azt a bizalmat jórésztben, a mit az ő magatartásának korrektségébe helyeztünk. Megnyugvást akart nyújtani a nemes báró az osztrák összbirodalmi eszme kísérteteinek, de ugyanakkor méltó nyugtalanságot keltett a magyar állameszmét mindenek felé helyező magyar nemzetnél.

Tanuság ebből az, hogy a reszort-miniszternek nem jó, ha reszortján tul kalandozik és különösen az osztrák-magyar dualismus jogi természetének megvilágítását teszi ambíciója tárgyává. Ugy hisszük, kínálkozik majd mód arra, hogy a magyar delegátusok előtt megreparálja, osztrákul jól sikerült, de általunk el nem fogadható közjogi vizsgáját a külgyminiszter ur.

Budapest, február 1.

A képviselőház hétfőn, délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen a második osztályu kereseti adó reformjáról szóló törvényjavaslatot és a tárgyalásra kész mentemi ügyeket tárgyalják.

Kossuth Ferencz Aehrenthalról. Az a beszéd, amelyet báró Aehrenthal közös külgyminiszter az osztrák delegáció tegnapi ülésén tartott, politikai körökben nagy föltűnést keltett. A külgyminiszter főképpen az új kiegyezés államjogi részével foglalkozott és eközben, amint előrelátható volt, súlyos közjogi tévedésekbe esett, sőt teljes tájékozatlanságának adta bizonyosságát. A beszéd, amelylyel érdemben lapunk vezetőhelyén foglalkozunk, a függetlenségi párt tagjai között jogos fölháborodást keltett és a képviselőház folyosóján ugyancsak tiltakoztak a képviselők az ellen a külgyminiszteri fölfogás ellen, hogy 1917-ben nem fog véget érni az

utolsó kiegyezés. Báró Aehrenthal beszédéről Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter is nyilatkozott, a következőket mondva:

— Ugy Wekerle Sándor miniszterelnök, mint én is, ismétellen nyilatkoztunk a kiegyezésről. Anélkül, hogy báró Aehrenthal közös külgyminiszterrel polémiába bocsátkozni akarnék, egyszerűen a szerződések tartalmára hivatkozom, amely most már senki előtt nem titok. Facta loquuntur. Más helyen esetleg más lehet a fölfogás, a földolog, hogy mi van a szerződésekben. Ez a tartalom azonban fedi a mi fölfogásunkat, ami interpretációunkat és fedi az egész magyar nemzetét is.

A honvédelmi miniszter a királynál. Bécsből jelentik, hogy Jekeliussz honvédelmi minisztert a király tegnap Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta.

A képviselőház bizottságaiból. Az igazoló állandó bizottság február hó 3-án d. e. fél 10 órakor az elnöki irodában ülést tart, az ülés tárgya Bottenhardt János képviselő megbízó levele. — A zárószámadás-vizsgáló bizottság február 5-én d. n. 5 órakor a II. számú teremben ülést tart, melynek tárgya az 1905. évi pénzügyi tárcza és a horvát költségvetés zárószámadása.

Kitüntetések a kiegyezésért. Megirtuk, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök legutóbbi audienciáján irta alá a király azokat a kitüntetések, amelyekkel a kiegyezés megkötését jutalmazza. Mint értesülünk, a király Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta, hasonló kitüntetést kapott Darányi Ignác földművelésügyi miniszter is, míg Sztéryny József, Popovics Sándor és Mezőssy Béla államtitkárok belső titkos tanácsosok lettek. Hivatali állásukhoz mért rendjeleket kaptak a szakelőadók is. A kitüntetések, hirt szerint, a hivatalos lap holnapi száma hozza.

A házszabályrevízió és a munkarend. A kormány és a disszidensek között, mint ismeretes, paktum jött létre a házszabályrevízió dolgában. Megjelölték azokat a törvényjavaslatokat, amelyek még a házszabályrevízió előtt tárgyalásra kerülhetnek a képviselőházban. Wekerle Sándor miniszterelnök és gróf Andrássy Gyula belügyminiszter magukhoz kérték ma Farkasházy Zsigmondot, akivel közölték, hogy a kormány az eddig megállapított javas-

latokon kívül pár apróságot akar a Házzal elintéztetni. Ezek közt van két mentelmi ügy, a római postaegyezmény és a büntetőtörvénykönyv módosítása. Farkasházy, miután elvtársaival tárgyalta, kijelentette, hogy a kormány kívánságához hozzájárulnak. Megegyezés jött létre a kormány és a disszidensek közt egy a fejadó eltörléséről szóló javaslatnál teendő módosításra vonatkozólag is. A disszidensek két módosítást kívántak. Fejadót tudvalevőleg az új törvény szerint csak azokra vetnek ki, akik tíz korona egyenes adót fizetnek. A disszidensek most azt kívánják, hogy az adó alól való mentesség határait szélesítsék ki olyformán, hogy cenzusként ne tíz, hanem husz koronát állapítson meg a törvény. Ehhez a kívánsághoz nem járult hozzá a kormány. Elfogadta azonban a másikat, amely szerint a tíz korona adóalapja a múlt évben kivett fejadót be nem számítják, hanem csak azok fizetnek fejadót, akiknek legalább tíz korona egyenes állami adójuk van. Tárgyalások folytak egyébként a házszabályrevízió tárgyában összehívandó pártközi értekezlet dolgában is. Valószínűleg kedden befejezik az említett törvényjavaslatok tárgyalását s akkor parlamenti szünet következik. A pártközi konferenciát minden valószínűség szerint szerdára hívják egybe. A megállapodásról a következő félhivatalos jelentést adták ki: A parlamenti pártok között minap létrejött megállapodások kiegészítéseképpen a kormány kezdeményezésére a mai napon oly pártközi megállapodás jött létre, hogy a parlamenti szünet előtt még a büntetőtörvény módosításáról és az egyetemes postaszervezés beczikkelyezéséről szóló javaslatok is, azok közérdekű és sürgős voltára való tekintettel, le-tárgyalandók.

A horvátok a delegációban. Zágrából jelentik: A delegáció horvát képviselő tagjai az albizottsági tárgyalásokon jelen voltak ugyan, de a vitában nem vettek részt. A horvát delegátusok szándéka, hogy a plenáris ülés legelejtén nyilatkozatot terjesszenek elő, melyben a Horvátország és Magyarország közti konfliktusra való utalással álláspontjukat kifejtik. Valószínű, hogy a nyilatkozat előterjesztésével Vinkovics Bozo képviselő fogják megbízni. Wekerle Sándor miniszterelnök a hadügyi albizottság egyik ülésének ideje alatt a folyosón megszólította Medakovics Bogdánt, a horvát-szerb koalíció elnökét és hosszasan beszélgetett vele a horvátországi ügyekről.

dom neked, hogy . . . eh, de nem mondok semmit. Majd rájössz te erre magad is.

Annie: De ebből még mindig nem tudom, hogy —

Marieza: Min kaptunk össze? Ugy-e? És hogy miért nem jön a férjem. Hát egyszerűen amiatt a kis műkedvelői előadás miatt!

Annie: Ugyan?

Marieza: Igen. Tudnod kell, hogy Laczi szörnyű féltékeny. Jaj Istenem, mily reitenetesen féltékeny. Otello valóságos bárány hozzá képest. Nincs az a bubos pacsirta, mely féltékenyebb volna nálnál.

Annie: Pacsirta?

Marieza: Nos, igen. Hia lelken, én egyest kaptam a természetrajzból. Ezért tudom, hogy a pacsirta a madarak között a legféltékenyebb természetű . . . De hogy az uramhoz visszatérek . . .

Annie: Ugy-e visszatérsz?

Marieza: Oh, te kis bohó! . . . Ne félj . . . itt lesz ő mindjárt. Hiszen nem tud egy negyed órát megenni nélkülem. Fogom én ökelmet (a kezével olyan erőlyes mozdulatot tesz, mint mikor a gyepőt megrántják.) Nos, hát az ellen tiltakozott kézzel-lábbal, hogy engem Kornél megcsókoljon . . .

Annie: Kornél . . . téged . . . megcsókoljon? Hiszen az uradnak abban igaza van.

Marieza: Tudnillik, hogy ebben a szindarabban megcsókoljon. Hiszen tudod, hogy az ötödik jelenében csók-leczkét kell majd adni a kis comtesse-nek, akít majd te ábrázolsz. Meg kell tanítani a kis rocoo libát a eskolódszra. Így írja elő a szerepünk. És ezt a leczkét mi adnók neked . . . én és Kornél.

Annie: Igen . . . igen . . . persze . . . (kissé gondolkozva) te . . . és Kornél . . .

Marieza: No hát, az uram kijelentette, hogy ő nem megy bele a leczkébe, nem engedi meg, hogy én, ha mások előtt is és ha csak tréfából is és ha csak markirozva is, más férfival csókolózzam.

Annie: No ez már tulzottság.

Marieza: Ugy-e te is annak tartod?

Annie: Persze! Hisz ez nem is igazi csók . . . ez csak képletes ajakmozgatás. Ebben nincs érzés, nincs szenvedély. Nem egyéb ez, mint az ajkak mechanikai érintkezése . . . Egyik félt sem érinti mélyebben . . . Nem izgatja úgy, mint egy igazi csók . . .

Marieza: Drágám, de milyen jól tudod te ezt megmagyarázni.

Annie (lesüti szemét és szégyenkezve elfordul.)

Marieza (megöleli és megcsókolja): Na, na! Hiszen magunk között vagyunk . . . Én is tudtam már ilyenkor, hogy mi az a . . . hogy is mondod csak? . . . az ajkak mechanikai érintkezése . . . De hogy tovább folytassam, hát biz én kinevettem az uramat és kereken kijelentettem neki, hogy nem alkszom. Én a mi házigazdánk kedvéért elvállaltam, hogy játszani fogok az ő estélyükön. A szerepet kiosztották és nem fogom neveltségessé tenni az egész világ előtt, hogy az utolsó pillanatban egy pár szindarab csók miatt visszalépek.

Annie: Igazad volt. Mert hiszen, ha komoly csókról volna szó: én is azt mondanám . . .

Marieza: Oh igen, te a Kornélot miatt mondanád . . . értelek téged. Akkor te is olyan volnál, mint Laczi. Azonban neked mégis van belátásod! Laczi azonban nem akarta belátni, hogy mily neveltségessé szerepet játszik és hogy én is neveltség tárgya lennék. Fenyegetőzni kezdett, hogy így meg amugy. Botrányt fog esi-

nálni és ha egyebet nem, hát Kornélt pofozza föl, ha közeledni mer az ajkaimhoz. Erre aztán én bennem is robbanni kezdett a puskapor. Most már csak azért is . . . Szeretném én azt látni, hogy ő botrányt merjen csinálni . . . Akkor fogja aztán majd csak igazán megtudni, hogy milyen nevelést kaptam én a Sacre-Coeurben . . . (mutatja a tiz körmet) Sarkon fordultam és ott hagytam a faképnél és most itt vagyok.

Annie (az órára néz): Mindjárt fél hat lesz . . . Hisz ez képtelenség. Hiszen így ma még az olvasópróbát sem tarthatjuk meg.

Marieza: Ami az uramat illeti, azért jót állok. Öt percen belül itt lesz.

Raoul (aki eddig az ablakon nézett ki, a store mögött előrohan): Jön már a Laczi bácsi. Éppen most fordult be a kapun.

Marieza (diadalmasan): Ugy-e mondtam?

Raoul: Talán megkezdhetnénk az első próbát Kornél bácsi nélkül is . . .

Marieza: Ez a fiu már nagyon szeretne szerepelni.

III. JELENET.

Voltak, László.

László (nyílt, jókedvű areczsal): Ezer bocsánat, hogy elkéstem, de . . .

Marieza (félre): Most igazán kíváncsi vagyok, hogy mit fog hazudni.

László: Maga most úgy tett, mint a szindarabokban szokás . . . félre beszélt . . . Ugy-e? Nos hát, azért sem fogok hazudni. Megmondom Anniekának az igazat. Tudja meg, hogy késelemmemnek Marieza az oka. Az előbb összeküldöttünk, ő pedig otthagytott engem a faképnél és automobilon jött ide. Én meg gyalog jöt-

A tiszti fizetések fölemelése.

— Osztrák aknamunka. —

Budapest, február 1.

Az osztrák delegáció tagjai és az osztrák lapok újból megindították az „irtóhadjáratot” Magyarországra ellen. Ez alkalommal a katonatiszti fizetések fölemelésének kérdését akariák kihasználni a magyarellenes támadásokra. Az osztrák lapok s ebben a N. Fr. Pr. jár elül, hallatlan impertinenciával a közöshadsereg tisztikarát és Magyarországot mint két egyenrangú faktort tüntetik fel és végzetesnek mondják azt, hogy a magyar delegáció a közöshadsereg tisztikarát Magyarországra haragította.

Az osztrák delegátusok pedig ugyanezen a csapáson haladva egyre-másra tanácskoznak azon, hogy szorítsák sarokba a magyar delegációt. Tegnap is — mint jelentettük — ebben a tárgyban tanácskozás volt, amelyet báró Beck miniszterelnök hívott egybe. A miniszterelnökön kívül részt vettek a tanácskozáson Schönnaich hadügyminiszter s a hadügyi bizottságnak következő tagjai: gróf Abendsberg-Traun, dr. Dulemba, Exner osztályfőnök, dr. Hoffmann von Wellenhoof, dr. Kozlovsky, gróf Latour, gróf Merweldt, Schraffl és gróf Stürgkh.

Schönnaich hadügyminiszter beszédét intézett a delegátusokhoz, amelyben kifejtette, hogy milyen stádiumban van ez a kérdés, mely a két delegáció tanácskozási tárgyai között kétségkívül a legfontosabb. Dr. Korytowski lovag pénzügyminiszter is egész sor felvilágosítással szolgált a tanácskozásnak a tervezett fizetésemelés pénzügyi horderejéről. Az összes megjelent delegátusok kijelentették, hogy megbarátkoztak azzal a gondolattal, hogy méltányossági okokból s az igazság kedvéért fel kell emelni a tisztek fizetését.

Mint osztrák parlamenti körökben beszéltek, megvolt a törekvés, hogy ebben a kérdésben megtalálják az arany középutat és létrehozzák az osztrák delegáció összességének nyomatékos állásfoglalását. Arra nézve, hogy milyen formában történjen ez az állásfoglalás, többféle terv merült fel. Leginkább arra gondoltak, hogy ünnepléses határozatot hoznak, amelyhez lehetőleg az összes pártok csatlakozzanak. Ily uton akarták elkerülni, hogy a két delegáció elé ellentétes határozatok kerüljenek, amelyek azután közös szavazást tennének szükségessé. De a tegnapi összejövetel osztrák delegátusok többségében nem volt meg a hajlandóság ebben a kérdésben bár-

miképpen engedni. Ellenkezőleg megvan az a szándék, hogy az urak háza jobbpártja részéről jelzett indítványt támogatni fogják s egyenesen határozatot hoznak, amelyben megszavazzák a tiszti fizetések emeléséhez szükséges összeget.

Ha a magyar delegáció nem csatlakoznék ehhez a határozathoz, akkor — ez az osztrák delegátusok felfogása — egymaga viselné a felelősséget, amiért a tisztek nem kaptak magasabb fizetést. Az osztrák delegátusok úgy vélekednek, hogy ebben a kérdésben nem vállalhatják a bűnrészesek szerepét, hanem kötelességüknek tartják meggyőződésükkel képest a fizetésemelést megszavazni. Így tehát előreláthatólag a hadügyi bizottság és később az osztrák delegáció plénuma fel fogja emelni a tiszti fizetéseket, még pedig visszamenőleg, január 1-től. Ha a magyar delegáció megtagadja a fizetésemelést, akkor szükségessé válnék, hogy a két delegáció közösen szavazzon. Amennyiben a magyar delegátusok távolmaradásukkal lehetetlenné tennék a szavazást, akkor tisztán állna mindenki előtt, hogy csak őket terheli a felelőség.

Ezzel az osztrák hiráddal szemben a szintén bécsi Vaterland úgy értesül, hogy a katonatiszti fizetéseket ez év folyamán föltétlenül fölemelik. Ennek bizonyosságát látja abban is, hogy Schönnaich közös hadügyminiszter ennek a kérdésnek idejében való megoldásától tette függővé, hogy megmaradjon-e állásában. Azt hiszi, hogy a júniusban, vagy szeptemberben összeülő delegáció meghozza erre vonatkozó határozatát legalább is július elsejétől való hatállyal. A lap még azt is írja, hogy az osztrák delegátusok engedni fognak a kormány kívánságának és nem csinálnak most nehézségeket, mert ha az osztrák és a magyar delegáció között differenciák támadnak, a kérdés megoldása még sokkal nehezebb.

Amikor az osztrákok részéről ilyen támadásokat tapasztalunk, valóban furcsának tartjuk, hogy Ugron Gábor milyen rózsás színben látja a jövőt. Ma este ugyanis a következőket írja egy cikkében:

— A delegációban, ahol érintkezhetünk azon körökkel, amelyek a legtöbb nemzeti reformra szoruló intézményeket kormányozzák, a függetlenségi politika haladó természetét feltárni kötelesség volt. Oszlóban látszik lenni az évtizedes rágalmozgás által ellenünk ébren tartott bizalmatlanság, amiből a magyar nemzetre nagy előnyök származhatnak. Nincs már azon rideg, előre való, mindenre kiterjedő elzárkózás azon nemzeti kívánal-

mak elől, melyek törvényen alapulnak. Hisz a magyar sem kéri másnak a végrehajtását, mint amire van törvény, mint czimere, lobogója, nyelve használatáról, ami általánosan minden államban nemzeti jog és arról törvényben nem mondott ő soha. Jó hírt mondhatok: ha a cselszövés nem rontja meg, lesz a magyar nemzetnek öröme: teljesedni fognak kívánságai, végrehajthatnak törvényei. És ekkor megerősödik a nemzet hatalma királya által és a király hatalma megnövekedik a nemzet által.

Megemlítiük még, hogy a néppárt hétfő este értekezletet tart, amelyen kizárólag a katonatiszti fizetések rendezésének dolgát vitatják meg. A néppárt ötletszerűen már a tegnapi est konferencián is foglalkozott ezzel a kérdéssel. Szmercsányi György is, Hentz Károly is heves támadást intéztek Buzáth Ferencz ellen, mert a Sággy-féle indítványhoz mintegy pártjánévben csatlakozott. A néppárt ebben a kérdésben való állásfoglalásának megjelölése czéljából hétfőn este konferenciára gyűl egybe.

Az igazság emberei.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 1.

A bírák és ügyészek dolgát rendező törvényjavaslatot tárgyalta ma a képviselőház s el is fogadta. Annyi jóakarát és tisztelet nem sok törvénytervezetet fogadott, mint amennyi a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló törvényjavaslatot fogadta. Ahányan csak hozzászóltak, mind azt mondták, hogy még annyi is kevés, mint amennyit adnak az igazság embereinek; de hát az ország pénzügyi helyzete az a gát, melyen a legjogosultabb reménység is össze szokott morzsolódnia.

Már az előadó Bizony Ákos beszéde is ebben az irányban mozgott. Szász József is azon a csapáson haladt. De ő azonkívül még egy a javaslatban foglalt nyilvánvaló igazságtalanságra is rámutatott és erre vonatkozólag határozati javaslatot nyújtott be. (Később aztán visszavonta, mert az igazságügyminiszter jóvá tette a hibát.) Bródy Ernő azokat a módokat vizsgálta, melyek az ügyészi és bírói kar anyagi és erkölcsi függetlenségét biztosíthatnák. Pescha Miklós a tervezet

tem utána. Tehát csak vesse ő rá, amiért elkéstem.

Maricza: Na lássa, ez az őszinteség tesz nekem. Kíváncsi vagyok azonban arra, hogy vajon lesz-e most bátorsága bevallani összekülönbözésünk okát is?

László: Hogyne volna? Persze, hogy van! Előbb azonban meg akarom magát égy kissé vesztegetni. Fogadja el tőlem ezt a kis amulettet. (Átad egy medaillont.)

Maricza (nézegeti, majd olvassa a feliratot): Saint Christophe guidez nous sur notre chemin!

László: Látja rajta az automobilisták védőszentjét, Szent Kristófot? Egy aranyműves kirakatában láttam, hogy most gyalog jöttem maga után és megvettem magának, aki úgy szereti az automobilozást. Óvja meg veszedelmes utjain az automobilisták védőszentje Szent Kristóf!

Maricza: Köszönöm Laci. (Átadja Annienak.) Nézd csak, milyen szép!

Annie: Igazán, nagyon szép!

Raoul: Mutasd. (Élveszi az amulettet és megint az ablakhoz húzódik a store mögé.)

László: És azon hosszú uton, amíg jöttem, időm volt elgondolkozni a mi kis perpatvarunk felett és elhatároztam, hogy mégis csak beszélni fogok a maga jobbik eszéhez. Tudja Annieka, hogy miről van szó?

Raoul (a store mögül): Tudjuk, tudjuk, hogy maga egy Otello, egy bubos pacsirta.

Annie: Nem hallgatsz, mindjárt kikérgetlek.

László: No már látom, hogy kitaláltál mindent. Én tehát egy szörnyeteg vagyok, egy Otello, egy féltékeny pacsirta. Pedig hát csak egy szerető férj vagyok, aki nem tudom jó

szemmel nézni, hogy valaki még csak tréfából is, szerelmesen közeledjék a feleségemhez. Hát magának mi a véleménye Annie?

Maricza: Már megmondta nekem, hogy ő az ilyen szinpadí mókázásban nem lát semmit, hogy az ilyen csók csak képletes ajakmozgatás, miben nincs érzés, nincs szenvedély... Hogy ez nem egyéb, mint az ajkak dinamikai vagy mechanikai érintkezése.

Annie: Én legalább azt hiszem, hogy az efafta szinpadí markirozásnak nincs semmi jelentősége és ha a szerep úgy írja elő...

László: No, szépen vagyunk!... Hát maga is. Már látom, hogy asszonyokkal nem megyek semmire. De van még egy fegyverem...

Raoul (kiált): No végre itt jön Kornél is. De hogy rohan.

Annie: Végre!

IV JELENET.

Voltak, Kornél.

Kornél (lélekszakadva berohan): Milyen szerencsétlenség!

Mind (rémülten): Mi az, mi az, mi történt?

Kornél: Meghalt, meghalt!

Mind: Ki halt meg, ki halt meg?

Kornél (nagy szünetet tartva és hatást várva): A pápa!

Mind: A pápa, meghalt a pápa? (Csodálkozva néznek körül)

László (félre): Ez valami huncutság. Miért renditené meg oly nagyon a pápa halála? (Homlokára üt.) Oh, te gazember, most már értelek.

Annie, Maricza (egyszerre): Mi az?

László: Oh, most már emlékszem. Alphonse Daudet kis deákja, mikor a leckeóra közepeén lépett be az iskolába, nem talált jobb kifogást, melylyel késedelmét kimentse, mint azt, hogy azt hazudja: a pápa meghalt. És a nagy szenzáció, amely erre a hazug hírre keletkezik, elfeledtetni az ő félórai késedelmét. Eltaláltam, ugy-e?

Kornél (mintegy imára kulcsolt kézzel könyörög minden egyes jelenlevőnek): Bocsanat! Bocsanat!

Maricza: A pápa tehát él? Ugy-e?

Kornél: Él... Él... és sokáig éljen... de én meghalok a szégyen miatt, képzeliék, de én kérem elfelejtkeztem a próbáról és csak most jutott az eszembe.

Annie: Még szép, hogy eszébe jutott.

Raoul (türelmetlenül): No, fogjunk már hozzá!

László: Hallgass gyerek!... Még nem hangzott el a te végszavad.

Annie: Én azt hiszem, olvasópróbára nincs is szükség. Hiszen mindnyájan ismerjük a darabot. Talán mindjárt megkezdhetnénk. Maga Kornél a rendező, hát rendezkedjék.

Kornél: Jól van kérem. A darabot mi kezdjük, ön Annie kisasszony, meg én. Ön oda ül a palma alá, én meg ide állok... A többiek vagy kimennek, vagy pedig félrehúzódnak. (Anniat odavezeti a zongorához.)

László: Mielőtt még tovább mennék...

Maricza (félre): Ahá, most jön a bomba. De résen leszek.

László (folytatva): Mielőtt még a darabba kezdenénk, egész férfias nyíltsággal és baráti őszinteséggel akarok hozzád fordulni.

Kornél: Tyűh, de ünnepélyesen kezded!

László: Tudod, hogy az ötödik jelenet-

egyik-másik fogyatékoságát tette szóvá. Batthyány Tivadar nagy hatás közben fejtette ki, mennyire szükséges most már az állami tisztviselők — különösen az alsóbb fokozaton — fizetésének rendezése. Szembeszállott a közös hadügyminiszterrel és kimutatta, mennyivel jobb helyzetben vannak a katonatisztek, mint az állami tisztviselők. Beszédét élénken megtapsolták. Lengyel Zoltán néhány bíráló szó után elfogadta a javaslatot. Mindezekre a főlshólasokra Günther Antal igazságügyminiszter reflektált. Különösen kiemelte, mennyire fontos nálunk a bírói kar függetlensége; sehol semmiféle országban nem fontos annyira, mert nálunk egyenesen alkotmánybiztosíték. Általánosságban egyhangulag elfogadta a Ház a javaslatot — ugyszintén részleteiben is, miután az igazságügyminiszter a Szász József által kifogásolt részt módosította.

Néhány viczinális-vasutról szóló javaslat elfogadása után Szterényi József államtitkár a főrendiházban mondott beszédének egyik passzusát igazította helyre. Ezt a passzust ugyanis sokan félreértették.

Interpelláció csak egy volt ma. Pop Cs. István állítólagos csendőri erőszakoskodás ügyében interpellált.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött negyedtizenegy órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Hammersberg László és Hentz Károly.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

Jelenti, hogy Déry Zoltán pénzügyi államtitkár hozzáintézett levélben lemondott a geryeszegi mandátumáról.

Jelenti, hogy örgróf Pallavicini György és gróf Teleki Pál négyheti szabadságot kérnek.

A Ház a kért szabadságot megadja.

Az interpellációs könyvből Pop-Csicsó István jegyzett be újabb interpellációt.

A Ház ezután harmadszori olvasásban megszavazza az erdélyi birtokrendezésről szóló javaslatot, amelyet hozzájárulás czéljából áttesznek a főrendiházhoz.

Napirend szerint a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló javaslat következik.

A bírák és ügyészek helyzete.

Bizony Ákos előadó: A bírák és ügyészek helyzete annyira tarthatatlan, hogy még a végleges rendezés előtt javításra szorul. Erről kíván gondoskodni a szövegen fekvő javaslat, amelyet elfogadásra ajánlt. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Szász József: Általánosságban elfogadja a javaslatot, az ügyészekről rendelkező részét azonban méltánytalannak és sérelmesnek tartja, mert az új rend értelmében a VII. és VIII. fizetési osztályba sorozott ügyészek nem kapnak működési pótlékot. Így, ha egy nyolcz év óta működő alügyészt ügyésznek neveznek ki, az illetőnek kétszáz koronával kevesebb lesz az új javadalmazása, mint a régi volt, mert a korábban élvezett pótlékot elveszti. Szóló vázolja az ügyészi tevékenység fontosságát, majd a fölhozott sérelem orvoslására kéri a minisztert. Erről határozati javaslatot is ad be. (Élénk helyeslés.)

Bródy Ernő: Örömmel fogadja a javaslatot, de azzal csak a legégetőbb kérdéseket látja orvosolva. Az ügyészi kar színvonalának emeléséhez hozzájárulna, ha a karnak a tagjai sem volnának áthelyezhetők. Szól a bírák erkölcsi és anyagi függetlenségének biztosításáról, amelynek kiépítését sürgeti.

Peschá Miklós hosszabb beszédben sorolja fel a még megvalósítandó reformokat. A javaslatot elfogadja. (Beszéde közben a baloldali második emeleti karzatról valaki kérvényt dob az ülésterembe.)

Gróf Batthyány Tivadar: Mikor a koalíció átvette a kormányzatot, igen nehéz volt a helyzete, mert minden évtizedeken át elhanyagolt szociális érdek egyszerre sürgette a kielégítést. Mint az állami alkalmazottak elnöke (Élénk éljenzés.) behatóan foglalkozott ezekkel a szociális problémákkal. Sajnája, hogy Schönaich hadügyminiszternek az a dicsérete, hogy a magyar nemzet az állami alkalmazottakról bőséggel gondoskodott, egészen nem állhat meg, mert bár több foglalkozási ágban megtörtént vagy a végleges, vagy az átmeneti rendezés, mégis sok tér van, ahol a jogos kívánságok még nincsenek kielégítve.

Utál az állami napidíjasokra és hivatalszolgákra, az írásokra, az irodatisztekre, a pénzügyi, adóhivatali, posta- és táviróhivatali tisztviselőkre s mindazokra a csoportokra, amelyek még fizetésrendezésben nem részesültek. Csak akkor lehet a katonatisztek fizetésének emelésére gondolni, ha a legnyarabb helyzetben lévő állami alkalmazottak sorsán könnyítenek. Elismeri, hogy a katonatisztek különösen az alsóbb rangú tiszték, nincsenek megfelelően javadalmazva, ám helyzetük mégis jobb, mint az állami alkalmazottak sok csoportjéé.

Példákkal igazolja, hogy a katonatisztek ugyanabban a rangosztályban tetemesen több lakáspénzt kapnak, mint az állami tisztviselők. Amíg az állami alkalmazottak legégetőbb szükségletei nincsenek kielégítve, addig nem szabad a tisztizetések emelését erőltetni. (Élénk helyeslés, taps.)

Még egyet hoz fel. Egy császári és királyi tábornagy beleült Magyarországi miniszterelnöki

székébe s felszította a szociálizmust. Az éheseknek nem adott enniat, de felkeltette az étvágyukat. (Igaz! Ugy van!) Az most mind a koalíziós kormányzatot rohanja meg s a hadügyminiszter kedves kollégájára, Fejérváry tábornagyra vessen, ha most a tisztizetések javításával várnia kell. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps.)

Lengyel Zoltán elfogadja a javaslatot. Szól a nemzetiségi kérdéstről s az elnök ismételtlen figyelmezteti, hogy nem szabad a tárgytól eltérnie.

Günther Antal igazságügyminiszter: Köszönettel veszi a javaslat iránt megnyilatkozott érdeklődést. Ami Schönaich nyilatkozatát illeti, azt hiszi, a hadügyminiszter a legerényebben nyilatkozott a resszortját illető kérdéstről. A napidíjasok helyzetének a javítását már megkezdte a kormány s egyéb téren is a jogos kívánságok kielégítésén fáradozik. A miniszter a bírói és ügyészi hivatást testvérhivatásnak tekinti. Elismeri az ügyészi kar kiválóságát, tagjainak jellemzilárdságát s noha nem barátja a pótlék-rendszernek, hajlandó mégis, hogy a Szász József által felpanaszolt anomálián segítsen. Erről majd a részletes tárgyalás során fog javaslatot benyújtani. A bírói függetlenség hazánkban sokkal nagyobb, mint a kontinens bármely más országában, mert nálunk alkotmánybiztosíték. A mai rendszernek az átalakítását úgy fogja megvalósítani, hogy a titkos minősítésnek még nyoma is eltűnjék. (Zajos éljenzés és taps.) Elfogadásra ajánlja a javaslatot.

A Ház a javaslatot általánosságban egyhanguan elfogadja.

Következik a részletes tárgyalás. A javaslat címét és első szakaszát hozzászólás nélkül elfogadja a Ház. A második szakaszról

Günther Antal igazságügyminiszter a következő új szövegezést ajánlotta a szakasz elébe, főlshólasában foglalt ígérete alapján:

„A jelen törvény hatályba léptéig kinevezett nem vezető kir. ügyészek, akik eddig tisztizetékben nem részesültek, a jelen törvény hatályba léptét követő hónap elsejétől kezdve mindaddig, míg a VII. fizetési osztályba elő nem lépnek, 600 K tisztizetékben részesülnek. A jelen törvény hatályba léptéig kinevezett kir. alügyészek pedig tisztizetéküket a jelen törvény alapján kir. ügyészekké leendő kinevezetésük után is átmenetileg, illetve mindaddig megtartják, míg nem vezető királyi ügyészi minőségükben a VII. fizetési osztályba elő nem lépnek.” (Helyeslés.)

Szász József ezek után a maga indítványát visszavonja.

Az elnök a kérdést úgy akarta feltenni, hogy az igazságügyminiszter szövege az eredeti második szakasz helyébe jöjjön.

Günther Antal igazságügyminiszter: Elébe! Lengyel Zoltán azt hiszi, hogy az új szöveg legyen a második szakasz s a másodikból így harmadik lesz.

Ezt az értelmezést elfogadták.

Bródy Ernő módosítást nyújt be, hogy a bírákra

ben neked a kis comesse előtt csókleckét kell produkálnod a márkinéval, illetőleg az én feleségemmel. Nem csinállok belőle titkot, kedves barátom, még ha kinevetsz is, hogy éppenséggel nem látom szívesen, hogy . . .

Kornél: Hogy önagysága mással csókolózzék, ugy-e? No én ezt nagyon természetesen találok. És számíthatok rá, hogy a legfájdalmasabb lemondással megadom magam sorsomnak.

László: A sorsod nem lesz olyan mostoha. Mert hiszen csak egy kis cseréről van szó.

Maricza, Annie (egyszerre): Cseréről?

László: Igen cseréről. Mert nézzétek, kérem, miről van itt szó. A kis rococo comesse az ő tizenhat éves naivságával nem ismeri a csókot. De nagyon kíváncsi rá. A szerző tehát leczkét adott neki, szemléltető oktatást. Mások csókolóznak előtte. A márkiné és Lebrun lovag. Én ezt nem tartom helyesnek. Szemléltető oktatással a csókot nem lehet megmagyarázni. A kis comesse csak úgy értheti meg, hogy mi a csók, ha ő azt maga kipróbálja.

Kornél: E szerint . . .

Maricza: Vagyis . . .

Annie: Tehát . . .

László: E szerint . . . vagyis . . . tehát tessék Lebrun lovagnak magával a contessel csókolóznia.

Maricza: Ez nem rossz . . .

Kornél: Ami engem illet . . . (meghajtja magát Annie előtt).

Annie (egész kipirulva): De kérem hová gondolnak. Hiszen a darabban egészen másképpen van.

Maricza: Éppen arról van szó, édesem, hogy ez így sokkal helyesebb és érthetőbb. Lebrun lovag csókolja meg mindjárt magát a contessel.

Annie (zavartan): Nem . . . nem . . . A világról sem . . . Én nem engedhetem meg . . .

Maricza: De miért nem . . . Félsz a színpadi csóktól? . . . De hiszen . . . hiszen csak az imént mondtad magad, hogy az e fajta színpadi markirozásnak nincs semmi jelentősége.

László: Hogy ez csak képletes ajkmozgatás. Nincs benne érzés, szenvedély . . . Nem egyéb, mint mechanikai érintkezése az ajkaknak.

Annie: De kérem, de kérem . . . ez egészen más. Én ezt nem úgy gondoltam.

Kornél (halkan): Hagyjatok csak magamra! (fenn.) Kérem ne tárgyaljunk most ezt a dolgot . . . Fogjunk hozzá a próbához!

Raoul (tapsolva): Helyes, helyes . . . fogjunk hozzá!

Kornél: Szíveskedjenek most magunkra hagyni. Az első jelenetben magunknak nincs dolguk. (Csenget, mire László, Maricza és Raoul félrehúzódnak az ablakhoz a stor mögé.)

Annie (odaül a pálma alá. Kornél eléje áll és élesen nézi, mintha mint színpadi rendező nézné Annie elhelyezkedését. Annie előveszi szerepét): Maga nem hozta el a szerepét?

Kornél: Nem hoztam el, Annie, de azért én tudom a szerepemet. Nagyon szomorú szerep, mondhatom.

Annie: Nem értem magát.

Kornél: Az a baj, hogy nem ért . . .

Annie: Hagyjuk most ezt. Lássunk a darabhoz. (Olvasni kezd a szerepéről.) Ma végre

tehát meglátom őt . . . Ah, csendesedj szivem, ne háborogj.

Kornél (félbeszakítja és kiveszi kezéből a szerepet): Annie ne folytassa. Beszélnem kell önnel. Annie mindjárt, itt kell beszélnem önnel.

Annie: De . . . de . . . Kornél . . . kérem, minden szót meghallanak.

Kornél (halkan beszél): Nem fogják meghallani. (Közelebb lép hozzá.) Annie, tudja miért jöttem én ma később? Mert csak hosszú lelki küzdelem után voltam képes magamat elhárítani, hogy az önök házában kapuját átlépjem. Mert nem akarok többé idejönni magukhoz.

Annie: De miért?

Kornél: És ön még kérde, hogy miért? Hát nem tudja, — oh hogy ne tudná, — hogy én mennyit szenvedek. Önért, önért drága Annie. A mi küzdelem másoknak osztályrészül jutott, a struggle for life, az én nekem struggle for love. Mióta ön a lelkem lelke lett, mióta arra ébredtem, hogy csak azóta élek, mióta önt ismerem: egyebet nem éreztem, mint szenvedést, mint pillangó szökkenem azelőtt gondtalan virágról-virágra . . . derültnek láttam az eget . . . rózsaszínűnek az életet . . . és hogy megismerem önt . . . Megismertem a szenvedést. Mert . . .

Annie: Kérem ne folytassa tovább. Ezek komoly dolgok. Nem alkalmas ez a pillanat ezek elmondására.

Kornél: Maga idézte föl ezt a pillanatot az iménti heves tiltakozásával. Egy játszi bohóság volt csak szó . . . Arról, hogy ön egy színdarabban látszólag gyöngédséget árujon el irántam, hogy nekem látszólag módomban álljon az ön ajkának akácillatát érezni . . . Oh, hogy tiltakozott ön az ellen . . . Holott egy pár perc előtt még nem látott az effélében semmit.

és ügyészekre 1908 január 1-től visszamenőleg számították a fizetésjavítás és előléptetés.

Günther Antal igazságügyminiszter megnyugtató szavai után Bródy Ernő visszavonta az indítványát.

Ezzel a javaslat tárgyalása be is fejeztetett s Güntheret lelkesen megéltették.

Viczinális javaslatok.

A nagyikikinda—aradi helyi érdekű gőzüzemű vasut engedélyezéséről szóló javaslatot Pogány Lajos előadó ajánlotta elfogadásra.

A javaslatot általánosságban és részleteiben felszólalás nélkül elfogadták.

A szabadka—gombos—palánkai helyi érdekű vasutról szóló javaslatot is Pogány Lajos előadó ajánlotta elfogadásra.

A javaslatához Szmeccsényi György szólalt fel. Az egyik érdekelt község sérelmét látja s kéri a kereskedelemügyi kormányt, hogy a vállalkozó köteleztesse egy szárnyvonal kiépítésére.

Szterényi József államtitkár megjegyzi, hogy ez a kérelem szoros összefüggésben a javaslattal nincs. Egyébként megnyugtató kijelentést tesz, hogy az illető község nem fog sérelmet szenvedni.

T. Ház! — folytatta Szterényi — Ha már fel kell szólalnom ennél a kérdésnél, méltóztatnék megengedni, hogy egy rövid nyilatkozatot tegyek. (Halljuk! Halljuk!) Összefügg ez a nyilatkozat egy, az előbb tárgyalt viczinális-vasutal, illetőleg a főrendiházban mondott beszédemmel, amelyet egy érdekelt-ségi csoport — értem a vállalkozókat — félremagyarázott.

A főrendiházban annak illusztrálására, hogy semmiféle dédelgetett vállalkozó a kereskedelemügyi minisztériumban nincsen — ugyanis azzal a váddal illették bennünket, hogy egy vállalkozót dédelgetünk — azt állítottam, hogy annyira nem dédelgetjük a vállalkozókat, hogy sem a miniszter urnál, sem nálam vasutépítési vállalkozó egyszerűen többször egyáltalán nem is járt.

Ezt a kijelentésemet a vasutépítési vállalkozók, akiknek túlnyomó része tisztelretreméltó mérnökökből, iparosokból, illetőleg kereskedőkből áll, félremagyarázta olyképpen, mintha derogálna nekünk vasutépítési vállalkozókat fogadnunk, illetve, mintha az ő foglalkozási körüket nem tartanók teljesen bevett, tisztességes és tisztelretreméltó foglalkozásnak.

Feltesleges nekem — aki talán joggal hivatkozhatom arra, hogy munkában töltöttem és töltöm el életemet — kijelentem azt, hogy a munkának képviselőit, ezeket az ipari vállalkozókat megbélyegezni nem akartam és hogy ilyen tendenciám egyáltalában nem lehetett. (Helyeslés.) Eppen ennélfogva, t. Ház, minden ilyen magyarázat ellen tiltakoznom kell. A vasutépítési vállalkozás épp olyan tisztességes foglalkozás, mint a társadalmi élet bármely más ágazata . . .

Egy hang (balfelől): Hasznosabb . . .

Szterényi József államtitkár: . . . és a vasutépítkezési vállalkozókat konkrét ügyekben épp oly szívesen fogadjuk, mint bárki mást. (Helyeslés.)

Ezzel a nyilatkozattal tartoztam és azt hiszem,

Oh én belelátok az-ön lelkébe Annie . . . és . . . és nem fogok többé az utjába állani.

Annie: Maga bolond, Kornél!

Kornél: Igaza van! Bolond vagyok. De a bolondnak ime világos pillanatai vannak. A bolond nyíltan lát . . .

Annie: És mit lát?

Kornél: Egy leányt, akire hiába pazarolta életének legszebb virágait. Akinek lábához hiába teszi le a szívet . . . Az a leány összetépi a virágokat és megtapossa a vérző szívet. Mert kegyetlen, vagy ami még borzasztóbb . . . mert nem szereti.

Annie (felugrik): Ez nem igaz! . . . ez nem igaz . . . ez nem igaz . . .

Kornél: Annie, mit mond ön? . . . mi nem igaz? . . .

Annie (sirva): Semmi sem igaz, amit maga itt beszél . . . Nem igaz, hogy én a szívére taposok, nem igaz, hogy én kegyetlen vagyok, nem igaz, hogy én magát nem szeretem . . .

Kornél: Oh maga drága kis tündérem . . . maga kis zokogó galambom . . . milyen boldogság . . . (Magához öleli és megcsókolja.)

László (belép): Hohó ti nagyon rohanatok. Hiszen, ez már az ötödik jelenet . . .

Maricza: És milyen jól tudja. Nem hiszem, hogy csak olyan mechanikai érintkezés volna!

Annie: De Marikám!

Raoul: Hát kérem, hát kérem, mikor kezdjük meg már azt a próbát.

László: Oh fiacskám, hát nem látod, hogy túl vagyunk már az első próbán.

(Függöny.)

a t. képviselő ur is tudomásul veszi az előbbi felvilágosítást. (Élénk helyeslés.)

A javaslatot ezután szintén megszavazták egy általánosságban, mint részleteiben.

A napirend megállapítása után áttértek az interpellációra.

Egy interpelláció.

Pop-Csicsó István: Egy aradmegyei községi bíróválasztás alkalmával egy Kovaszinczi Kure nevű oláh lelkészrel a csendőrök brutálisan bántak. Bilincsekbe verve Világosra vitték, de mire odaértek, már eszméletlen állapotban volt, amelyből csak nagynehezen lehetett életre téríteni. Mikor az ágyra feküdt, a csendőrök onnét ledobták és maguk feküdtek oda.

Vlad Aurél: Oroszországban történik ilyesmi! (Zaj.)

Pop-Csicsó István: Vallomásokat olvas fel az eset bizonyítására. Mindebben a világi főszolgabírónak van a legtöbb része, mert az ő joga lett volna egyedül letartóztatni a lelkészt. Faragó, a főszolgabíró visszaélt hivatalos hatalmával. Interpellációjában, melyet a belügy- és honvédelmi miniszterhez intéz, vizsgálat elrendelését kéri s azt, hogy Faragó állásától felfüggesztessék. A csendőrök visszaéléseinek megszüntetését kéri.

Az interpelláció kiadatik a két miniszternek.

Az elnök ekkor, negyed háromkor, bezárja az ülést.

A t. Házból.

J. Utóhangok.

Most már maga Wekerle is megjött Bécsből. Egy kissé megfogyott s a mosolya halaványabb lett. Unottan fog kezét embereivel s egynéhányának a feje felett elnéz, úgy, mikéntha a láthatárt tanulmányozná. Egynemely felleg eloszlott, de újak gyülekeznek. A katonatisztek fizetése dolgában csak úgy ahogy egyeztek meg. Többnyire azt hiszik, hogy lényeges elhatározás nem történt, hanem megmarad az az utmutatás, amit Podmaniczky a Shakespeare-darabokra mondott, hogy tudniillik Shakespearet jól kell adni, vagy sehogy, de adni kell. A katonatisztek fizetése mellett el kell határozni, vagy nem kell elhatározni, de felemelni kell. Wekerle megint létrát támasztott az íróasztalához s úgy ment fel, hogy az első aktát levegye, annyira felszaporodtak távolléte alatt az ügyek. Az udvaroncok körülöngták, de a miniszterelnök minden harmadik percben megszökött előlük.

— Hagyjatok békén, ezer dolgom van és egyet se tudok egészen elvégezni.

Megint megüresedett egy mandátum, a geryeszegi, melyről Déry Géza pénzügyi államtitkár lemondott. Ekként most két erdélyi kerületre lehet pályázni: a deésire és a Désyére. Ekként Erdély nagyon aktuális lett. Ma szavazták meg harmadszori olvasásban az ő tagosítási és birtokrendezési javaslatukat és ezenkívül most még mandátumokat is be lehet onnan kebelezni.

Wekerle nem sokat törődik vele. Ő nem szokott kerületeket osztani s a mandátumok, mint adóalanyok nem érdeklik. Andrásyt azonban már megkörnyékezik, de a belügyminiszter Bolgár Ferenczhez, a honvédelmi államtitkárhoz menekül. Hogy is áll annak a katonai szaklapnak, annak a finom bécsi újságnak a dolga, amelyet mind elsőrangú katonatisztek írnak, de úgy szidják Magyarországot, mintha csupa pocsék lézengő rittek lennének. Azok még a tábornokkal is csufolódnak, ha egyuttal miniszter és Jekelfalussyról is leszedik a keresztvizet.

Persze eképpen megint a folyosó tervei közé kerülnek a katonai ügyek. Előkeleltek Buzáth Ferencz, a néppárti, akit Hentz Károly kerget, haragudván, hogy miért buzgólkodott olyan nagyon és miért támogatta Ságnyt a delegációban, holott az függetlenségi és tudhatná, hogyha a függetlenségi behódol a Reichskriegsministernek, akkor a néppártinak csak azért sem szabad.

Ezek után aztán Okolicsányi Lászlót keresik, a sokszor emlegetett delegációs előadó, aki alaposan előcskaizta a maga dolgát

— Nem mert hazajönni Bécsből, — szólottak, juk a delegációban. De azt már érzik, hogy aki Odyszeájáról.

— Talán ott tartják hadügyi előmozdítónak?

Tanakodtak, tapogatóztak, mindenekfelett azonban beszéltek róla, Okolicsányiról, aki a magyar delegációban tett indítványát csakis Schönnaichhal, a közös hadügyminiszterrel tárgyalta meg s a magyarok részére csak meglepetés gyanúáért terjesztette elő.

— Ha itt volna, meöincselnők — vélték immár félig tréfásan.

— De miért?

— Azért, mert a mi jussunkat eladta egy tál bécsi lencsért, — fejezte be a vitát egy szó-játékos.

Ennél többre nem is jutottak. Az eseményeket rábízták a jó sorsra. A delegátusokat pedig megint utnak eresztik, őket a bécsi szelekre bizván.

Ki tudja, minő teendők várnak még ott rájuk a delegációban. De zat már érzik, hogy aki szelet vet, vihart arat. És ha nagyon sok szelet vetnek a delegációban, abból erős viharok lehetnek a magyar képviselőházban.

II. Most részben . . .

Most részben rendezik a bírák és ügyészek fizetési dolgait, amit aképpen fejeznek ki, hogy a bírói és ügyészi szervezetet módosítják.

Ennek a kérdésnek is van vezérszónoka. Bródy Ernőnek hívják, aki a demokraták civilizált fajtájához tartozik, sőt igen szép fiatal felesége van. A pár hónapos asszony eljött a Házba, hogy férje szereplésének tanuja legyen s a szünetek közben egyuttal az ura bemutatta a parlamenti nevezetességeket, akik persze nem tartoznak a demokratákhoz.

A bírák és ügyészek dolgával foglalkozni hálás feladat. Még az előadói széken is sikert lehet aratni vele, bizonyosság rá Bizony Ákos, aki megismertette az ügyet azzal az állapottal együtt, hogy most csak részben rendeztetnek a dolgok, de majd teljesen. Most csak ennyi, majd több, de ennyi is több, mint semmi. Bródy Ernő igen lelkesen beszélt erről a kérdéstről és elmondta, hogy mi kell még.

Mások is szólottak. Sőt a karzatról is beszélt egy hazafi, aki egy kérvényt ledobott éppen Günthernek, az igazságügyminiszternek az orrára. Hanem aztán, amikor a miniszter levette az orráról a kérvényt és a szemüveget, akkor látta, hogy a karzati leszóla nem a napirenden lévő tárgyat czélozta, mert a kérvény Andrásyhoz volt czimezve. Az írást tehát Günther átadta Andrásynak, az illetéktelen konfettizót pedig a teremőrök a rendőrségnek.

Gróf Batthyány Tivadar is felszólalt az általános fizetésjavítások érdekében, de egyuttal érintve a katonatisztek olyan szempontból, hogy amíg a mi magunk tisztviselőit jobban nem láthatjuk el, addig az armádiának többet nem adhatunk. Lengyel Zoltán már ezenkívül az angol jogot és a választói jogot is érintette, de Justh Gyula nem engedte, hogy nagyon elkalandozzék. Mert az idő már későre járt és Günthernek is meg kellett mondania, hogy lesz még alaposabb rendezés is, mert most csak részben van. Hogy mikor lesz az alaposabb? Ki lát a jövőbe? Egyelőre siettek, hogy részleteiben is letárgyalják legalább ezt, nehogy a félmunka is késsék. Sikerült is elvégezni s a bírák és ügyészek a delutáni munka mellett már megkapták az értesítést, hogy a Ház érettkik is tett valamit részben.

Ezen a napon aztán nem lett volna stilszerű ha a napirendre tüzött tizenkét mentelmi ügyet is letárgyalják. Tudniillik a mentelmi ügyek aké-ént keletkeznek, hogy a bíróságok a képviselő-urak kiszolgáltatásáért fordulnak a Házhoz. Amikor mint vádlottak felett ítélkezniök kell e kivált.

ságosakkal szemben. Azt mondták volna: „Azért szavaztunk meg nekik több fizetést, hogy velünk szemben buzgóbban működjenek.“

Tehát a mentelmi ügyeket más időre hagyták.

... Most még csupán Sztéryni József államtitkár végzett el egy lovagias ügyet. A főrendiházban multkor mondott beszédét akként ferdítették, mint hogyha a vasútépítési vállalkozókat lekisebbitette volna, mivelhogy azt mondta, hogy egy se járt a minisztériumban kétszer. Most megmagyarázta, hogy ő igen derék foglalkozásnak tartja az övéket, olyan deréknek, mint bármely más.

— És hasznosabb, — szolt közbe egy irigy férfi.

Mintha bizony az lenne az igazság, hogy a derék foglalkozások haszontalanok legyenek.

Budapest, február 1.

A delegációból. A közös ügyek tárgyalására küldött országos bizottság február 6-án délelőtt 10 órakor Bécsben plenáris ülést tart. Tárty: A külügyi tárca költségvetése. — Az egyesült négyes albizottság a jövő héten, február 5-én, szerdán ülést tart, amelyen az okkupált tartományok rendkívüli szükségleteit tárgyalják. Ezen az ülésen dr. Wekerle Sándor miniszterelnök is részt vesz. A miniszterelnök kedden utazik föl Bécsbe.

Okolicsányi László orsz. képviselő a következő nyilatkozat közlését kéri:

Egy reggeli lapnak azon híre, hogy a magyar delegáció hadügyi albizottságában előterjesztett javaslatomról előzetesen még azoknak a delegátusoknak sem szóltam, akik velem együtt mentek a hadügyi albizottság üléseire, valamint az, hogy még czélzást sem tettem arra, hogy mi a szándékom, nem igaz. Azokkal az urakkal, akik hétfőn és kedden Bécsben voltak, vagy én, vagy a miniszterelnök ur közöltük az indítvány tartalmát. Nem igaz, hogy nem tudott róla senki; azok számára azonban, akik csak szerdán délután érkeztek, meglepetés volt. Mikor ezekkel már meg volt beszélve, én írásba foglaltam, közöltem először a miniszterelnökkel és ő német nyelven megmagyarázta a tartalmát a hadügyi miniszternek. Abszolút nem volt szándékom meglepetést okozni. Budapest, 1908. február 1. Okolicsányi László.

Főrendiházi bizottsági ülések. A főrendiház igazoló bizottsága ma délelőtt gróf Csekonics Endre elnökölete alatt ülést tartott. A jegyzőkönyvet Bogdánovics Luezián püspök vezette. A bizottság foglalkozott a főrendek jegyzékének folytatolagos kiigazításával. Erre vonatkozólag azt a javaslatot terjesztik a főrendiház elé, hogy a főrendek jegyzékéből a következő elhunyt főrendiházi tagok nevei töröltesse: Szabó Miklós, Desseffy Sándor, gróf Nádasdy Ferencz és gróf Dezsasse Emil. Ezután a bizottság Csernoch János, az új esznádi püspök nevét egyelőre a főrendek nyilvántartási jegyzékébe javasolja iktatni, minthogy Csernoch püspök ezideig még nem nyilatkozott arra nézve, hogy törvényhozói jogát mint főrend, vagy mint képviselő kívánja-e gyakorolni. Amennyiben képviselői mandátumát tartja meg, úgy neve a főrendek nyilvántartási jegyzékében marad, ellenkező esetben pedig a főrendi tagsági jogot gyakorló jegyzékébe iktatják. A belügyminiszter azon átiratának, melyben gróf Szapáry György részére a királyi meghívólevél kieszközléséről értesít, tudomásulvétel és ennek folytán gróf Szapáry Györgynek vagyoni képessége alapján a főrendek jegyzékébe való beiktatását javasolja a bizottság. Végül megállapította a bizottság, hogy gróf Zichy Béla főrend neve mellé tévesen van feltüntetve a „képviselő“ megjelölés, mivel képviselői mandátummal nem gróf Zichy Béla főrendiházi tag, hanem gróf Zichy Béla Rezső bir. A névjegyzéknek így értelemben való kiigazítása iránt tesz javaslatot a bizottság a főrendiháznak. — A főrendiház mentelmi bizottsága gróf Bánffy György elnökölete alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen gróf Széchényi Géza jegyző előadása alapján foglalkoztak a párviadal vétségével vádolt báró Ambrózy Gyula főrendiházi tag mentelmi ügyével.

A dési mandátum. Désről táviratozzák, hogy gróf Wass Béla főispán ma délután saját irodahelyiségében értekezletet hívott egybe a választás dolgában, amelyen megjelentek a kerület vezéreimerei. A főispán hangsúlyozta az értekezleten, hogy a magyarság összetartása és győzelmének biztosítása érdekében feltétlenül szükséges, hogy a jelölt személyében egyhangulag állapodjanak meg. Az értekezleten résztvevők azután a városházára mentek át, ahol Vékony Ferencz elnöklésével értekezlet volt. Hatfaludy József indítványozta, hogy Barsay Tamást jelöljék. Dr. Kostár Gyula főorvos és Gaál István bankigazgató kijelentették, hogy a jelölt személyében csak akkor állapodhatnak meg, ha pártállását ismerik. Kimondták, hogy a jelölés tárgyában legközelebb újabb értekezletet tartanak. Ezen az értekezleten részt vesz Kecskeméthy István orsz. képviselő is.

A geryeszegi mandátum. Megirtuk, hogy Déry Zoltán pénzügyminiszteri államtitkár lemondott mandátumáról. A lemondást a képviselőház mai ülésén jelentette be Justh Gyula elnök s így a geryeszegi kerületben új választás lesz.

Küldöttségek a minisztereknél. Keresztúrról hivenőt napszamos és kisczarda nevében küldöttség tisztelettel ma délelőtt 11 órakor a képviselőházban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél. Ertl János országgyűlési képviselő, a küldöttség vezetője adta elő a miniszternek a küldöttség kérését, hogy a miniszter Bácsbodrogmegyében levő földbirtéket árleítés nélkül hosszabbítsa meg. A miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy kérésüket jóindulattal megfontolás tárgyává teszi. — Pest vármegye solti járásának küldöttsége tisztelettel ma délelőtt a képviselőházban gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél Csikay Imre főszolgabíró vezetésével és kérte, hogy Tab, Dömsöd és Háromszék községeknek Filőpszálláshoz való átesatolását ne hagyja jóvá. A belügyminiszter válaszában megígérte, hogy a kérdést jóakarattal tanulmányozni fogja és az igazság szemelött tartásával fogja a kérelmet elintézni.

Vác város küldöttsége tisztelettel az Ország-házban Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél, majd később Sztéryni József államtitkár-nál. A nagy küldöttséget Barabás Béla orsz. képviselő mutatta be s dr. Zádor János polgármester mondotta el a város régi sérelmeit. Az ország legelső pályaháza 1846-ban épült Vácra, mikor megnyitott a budapest—váci vasút. Azóta Vác forgalma az ország forgalmának kilencedik helyére került, de azóta mit sem tettek a közönség jogos igényeinek. Most megépült a drégelypálánk—váci vasút s e küldöttség azt kérte a minisztertől, hogy egy modern pályaházat emeltesse a régi helyére. Kossuth miniszter kijelentette, hogy tanulmány tárgyává teszi a váciak jogos kérését és intézkedni fog. Sztéryni József államtitkár pedig azt válaszolta a küldöttségnek, hogy a maga részéről a legmelegebben pártolja a miniszternél a váciak kérését és hiszi, hogy Vác már legközelebb modern, új pályaházat kap a régi, ósdi épület helyett.

Gróf Batthyány Tivadar ünneplése. Gróf Batthyány Tivadar tiszteletére a VII. kerületi függetlenségi és 48-as pártkör saját helyiségében február 5-én este nyolcz órakor Batthyány-estélyt rendez. Az ünnepély társasvaesora keretében folyik le.

A csikszeredai képviselőválasztás. A csikszeredai választókerületben ma volt a képviselőválasztás. Két jelölt volt. A függetlenségi és 48-as párt hivatalos jelöltje, Hajnó Ignác, akivel szemben egy elenyésző kisebbség dr. Novák Albert ügyvédet léptette föl. A választást reggel kilenc órakor nyitotta meg dr. Fehér Antal ügyvéd, választási elnök. A szavazásban először Csikszereda városára került a sor. A választás a legnagyobb rendben folyt. Egy huszár század és egy honvédszászlóalj ügyel a rendre. Délben tizenkettőkor Hajnódnak 302, Nováknak 8 szavazata volt. Novák ekkor belátta, hogy a küzdelem teljesen reménytelen, bejelentette a választási elnökségnek, hogy a jelöltségtől visszalep. Így Hajnó lett a csikszeredai kerület képviselője.

A nevelésügy Oroszországban.

Budapest, február 1.

Orosz lapokban olvassuk egy orosz hazafinak felajdulását a közoktatásnak és a köznevelésnek hanyatlása és elzülése miatt. A bánatos hazafinak fejtegetéseit nem közölhetjük szérszerint, mert messzire túl kellene különbözni lépnünk egy-egy uságezikkre szánt helyet. Csak vázlatosan fogjuk tehát ismertetni azt a rajzot, amelyet kapunk az orosz iskolákról, tanítókról és tanulókról egyaránt, és amely elég kétségbeesítő, bármily rövidre szabjuk is.

„Oroszországnak — ugymond szerzőnk — ninesen ifjusága, ninesenek piros-pozsgás leányai és vidor, ártatlanul paikos fiai, kiknek keblét eszmények dagasztják és az emberiség legfőbb céljaira lelkesítik. Az orosz ifjuság szét-törtött és kifeczamadott egész belsejében, meg van mérgezve a politikai ábrándozástól és meg van szennyezve a külső romlástól. Erre ezer példa vall.“ Az erre szolgáló példák közül csak egy-néhányat ragadunk ki. A gimnáziumokban a tanulók pisztolylyal a kezükben erőszakolják ki maguknak a jobb osztályozást, erőszakkal helyeztetik át az olyan tanárt, amely ninesen inyükre, a tanári kar így mindég a tanulók rémuralmától reszket. A leánytanulók éppugy mint a fiúk, telítve vannak „politikai“ eszmékkel, uton-utófélen harcznak „emberi jogaik“ért. Fi- és leánygyerekek gyüleseznek és olyan orgiákat üznek, amiket nem lehet leírni. A leányok a legszemérmelenebb szerelmi levelekkel üldözik tanáraikat, a fiúk meg holt-részezen zenebonáznak éjjente a leghirhedtebb utcákban és a legelvetemültebb társaságokban. Hogy ilyesmi lehetséges, az nemcsak a szülők büne akik nem törődnek gyermekeikkel, hanem a bürokratikus vezetett iskolák és a gyáva tanári karé is, amely nem akarja megzavartatni hivatali nyugalmát és kerülni akarja a botrányt minden áron, inkább engedni magát terrorizálni a gyerekescsöseléktől. Az orosz bürokrácia, mint mindenütt, úgy az iskolai téren is kudarcot vallott, az iskolákat ugyanis nem úgy tekintették, mint a műveltség melegágyát, hanem a „politikai megbízhatóság“ fokmérőjének tették meg és a bürokrácia járma alá helyezték. „Sivár formáság — ugymond szerzőnk — szellemi elnyomottság, forradalmi ragály és figyelemnélküliség uralkodnak tanulókon és tanítókon. Ezek legfőbb jellemvonásai a „köznyelvelődési“ minisztérium rákfenéjének.“ Így festenek az alsóbb és a középső iskolák.

A főiskolákról adott rajz még sivárabb, kietlenebb, mert bennük az alsóbb iskolák szörnyűségei még fokozottabb méretekben pusztítanak. Évek óta már nem folyik komoly oktatás az orosz egyetemeken, hanem csupán csak a politika és az örökös zsörtölődés a tanárokkal, izgatja és foglalkoztatja a hallgatókat. A tanárok mindig és mindenütt a rövidebbet húzzák, mert ők a békét és nyugalmat szeretik. Az egyetemekből az iskolavégzett szaktudósok már évek óta oly elenyészőleg csekély számmal kerülnek ki, hogy nem képesek sem a köznépműveltségének színvonalát emelni, sem pedig a régebbi időkől még fennmaradt műveltebb osztályok követelményeinek megfeleni. Az orosz egyetemek erkölcsi nivója nagyon alacsony. Az orosz tanuló fiatalság szemében nem bűn az, ha valaki hamisított érettségi bizonyítvánnyal jelentkezik beiratás végett az egyetemen, az efféle hamisított bizonyítványokat százával fedezték föl az utóbbi évek alatt. A könyvlopás a közönséges napirendhez tartozik az egyetemeken; lopnak ruhákat, pénzt, mindenfélét, ami csak hozzáférhető, lopnak egymástól is, a könyvtárakból is. A kisegítő pénztárok üresek és senkinek sem jut eszébe, hogy a felvett kölcsönt valaha vissza is kell fizetni. A hallgatók szegénységük miatt kénytelenek a legaliasabb munkára vetemülni, a leányhallgatók pedig nyíltan elvetik maguktól női becsületüket, csakhogy kielégíthessék „tudományos“ vágyaikat.

Az orosz fiatalság olyan emberanyag, melynek szíve és lelke a természetnek minden adományaival gazdagon el van látva. Aranykincsek szunnyadnak az orosz ifjuság lelkében, de ezek a kincsek el vannak temetve az általános romlottság mocsara alatt és meg vannak mérgezve a politika hóbortjától, melynek járma

alatt nyög az orosz ifjuság. Ennek a politikai hóbortnak az a kimagasló törekvése, hogy az emberiséget átgyurja anarhistává minden téren. Az orosz egyetemi hallgató előtt minden szabad, ami politikai vágyainak kielégítésére akárcsak a legtávolabbról szolgál is, és ő mindég kitalál valami politikai vagy erkölcsi formulát, bármilyen hóbortos cselekedetnek megokolására és védelmére. Az orosz tanuló proletárságának nincsen semmi tradíciója, el van keseredve nagy anyagi szegénységétől és ez az elkeseredés egyenesen az anarchia karjai közé hajtja. Ez a proletárság nem ismer szentséget, mert neki nincsen ebben az életben semmi veszteni valója. Az orosz ifjuság politikai meggyőződése abban kulminál, hogy a gyűlölt hatalmak ellen való harcban minden eszköz megengedhető. Ez az egy meggyőződés lelkesíti az ifjuságot, a zsidót, a lengyelt, a kaukázusit, a szibériait, szóval az elnyomott nemzetiségek sarjait, mert ezek mind-mind az anarchiára törekszenek, mert egyedül tőle várják népeik felszabadulását.

Ezeket az állapotokat már régóta döngeti Mestserszki hercege, a legelkeseredettebb harczczal az orosz kormányok ellen. De egy óriás állam ifjuságát új irányba terelni, annyit tesz, mint új embereket teremteni. A teremtés e műve nagyon nehéz és csak nagyon lassu munka lehet. És még jó ideig fog tartani, míg Oroszország ifjusága ki fog vergődni az itt ecsetelt állapotokból.

A fekete könyv.

— A titkos minősítés alkonya. —

Budapest, február 1.

Volt nekem egy tanárom, igen becsületes, igazságos és nagy tudományú férfiú. Ennek a derék embernek az volt a szokása, hogy amikor kihívta felelni a nebulót, miután meghallgatta, hogy mit tud, mit nem tud, az egész osztály föllehatára hirdette ki a klasszifikációt:

— Jeles!

Avagy:

— Sajnálom! megint nem tudott semmit! Szekunda!

Kettős jó eredménye volt ennek a becsületes, nyíltszívű szokásnak. Először az, hogy miután az osztályozás publicze, ugyszólván az egész klasszis ellenőrzése alatt történt, soha nem érte ezt a professzort még az árnyéka sem annak a gyanunak, hogy részrehajló mértékkel mér. Más tanárnak a kis jegyzőkönyve titkos és félelmes fekete könyv volt a szemünkben, titkos rettegéssel kísértük a czeruza írását s borzongó tisztelettel gondoltunk arra, hogy a kis vékony táblák közé bekötve, vajjon mit rejteget számunkra a sors? Ennek a tanárnak a jegyzőkönyve ellenben meghitt barátunk volt, sohasem néztünk haraggal és ellenségeskedéssel rá, amiből a tanárra is átszármazott a ragaszkodás és a bizalom.

Ez volt az egyik eredmény.

A másik pedig az, hogy mindannyian mindig pontosan tudva, miképpen állunk, egymással versenyeztünk abban, hogy jónál jobbra korrigáljuk a kalkulust. Egy tárgyat sem tanultunk nagyobb kedvvel, nagyobb ambícióval, mint éppen ezt a tanárét; az évvégi vizsgán semmiből sem produkáltunk külön eredményt, pedig ennek a tanárnak a fiatal lélektől messzefekvő nehéz tárgyai voltak, mathezis, fizika és rajzoló geometria.

Ezek az élmények jutottak eszembe, amikor ma Günther igazságügyminiszter megígérte, hogy a bírák sematizmusából ki fogja irtani a titkos minősítést, úgy, hogy annak nyoma sem marad. A magyar bírói kar körében tessék tudakozódní arról, hogy ez az ígérlet mit jelent, hogy a gyanusan eltitkolt fekete könyvek alkonya mennyi erkölcselenség és durva igazságtalanság fölé huzza meg a halálharangot. Ma minden alantas spiczlít, kémelelő ellenséget lát a felebbvalójában, mert úgy érzi, egész jövője, előmenetele kényre-

kedvre ki van szolgáltatva neki. S ebben a gyanúsításban rendszerint sok az igazság. A felebbvaló ellenőrzés, felelősség nélkül firkál be abba az ivbe mindent, érdeke vagy boszúvágya szerint. Van eset, amikor csupa rosszakaratból és ellenséges indulatból minősít le egy alsóbbrangú kollégát. Vagy éppen ellenkezőleg: tudok esetről, amikor a hivatali főnök nagyon is ragaszkodott a nagy munkabírásu szorgalmas bíróhoz, vagy joggyakornokhoz s elég lelkiismeretlen gaz módon azért minősítette le, hogy el ne vigyék tőle, ki ne nevezzék máshova, magasabb állásba.

A titkos minősítésnek csak futólag följegyzett sötét rejtelmek ezek. Mutatóba elég itt ennyi, azzal a megjegyzéssel, hogy még mások is vannak, nem kevésbé erkölcselének s undorító. Hogyan legyen kedve annak a bírónak dolgozni, egészségét, idegzetét agyon örölni az örökös munkával, hogyha folytonos Damokles-kard gyanánt függ a feje fölött egy rosszmájú főnök ellenséges indulata, amiről soha sem tudhatja, mikor zuz agyon minden nehezen szerzett érdemét?

A miniszter igéri, hogy a magyar judikatura szervezetéből kiirtja ezt a férfiatlan csunya kór-ságot. A bírói kar bizonyára lelkes örömmel fogadja ezt az ígérletet.

Ben.

KÜLFÖLD.

Lipót király látogatása. Lipót király tegnap a hivatalos látogatáson kívül, amelyet a köztársaság elnökénél tett, hosszasan tanácskozott Clemenceau miniszterelnökkel és Pichon külügyminiszterrel. E konferencián a Kongó-kérdésről volt szó, mert a belga király a francia köztársaság támogatását szeretné megnyerni ama nehézségekkel szemben, amelyeket a belga parlament az annexió útjába gördít és Anglia magatartásával szemben is, amely az utolsó trónbeszédében félreérthetetlenül nyilatkozott meg. A belga képviselőház gyarmati bizottsága éppen tegnap tartott ülést és leszavazta Lipót király tervét, nem járult ahhoz, hogy Kongóból koronauradalmakat létesítsen az állam. Fölmerült a bizottsági tárgyaláson az a közvetítő indítvány, hogy állapítsák meg a tervezett koronauradalmak értékének összegét és e határok között a belga parlament ellenőrzése mellett végezzék Belgiumban azokat a hatalmas építkezéseket, amelyeket a király kíván. Lipót király ilyen körülmények között Franciaország segítségét hívja fel saját országa és Angolország ellen, reméli, hogy felkelti a francia köztársaság érdeklődését, mert a francia államnak elővételi joga van Kongóra. Kiszivárgott hírek szerint a király a tegnapi tanácskozásból nem sok biztatást vitt magával a francia vezető államférfiaktól s a vége a dolognak az lesz, hogy beletörődik a helyzetbe, alkalmazkodni fog a parlamenti többségnek határozatához és le fog mondani kedvenc eszméiről, a koronauradalmak létesítéséről.

A német czukoradó. A czukoradó kérdése válsággal fenyegeti a kormányt. Báró Stengel birodalmi kincstári államtitkár elhatározta, hogy vissza fog lépni abban az esetben, ha a birodalmi gyűlés plénuma elfogadja a bizottság határozatát. Nem valószínű, hogy a birodalmi gyűlés ehhez a határozathoz hozzá fog járulni. A bizottság azt határozta el, hogy a czukoradó 1909 október elsejétől fogva tizenégy márkáról tíz márkára szállíttassék le. Báró Stengel a bizottság előtt kijelentette, hogy ennek az indítványnak elfogadása esetében meg fogja hiúsítani a konvencziót; a bizottság ennek ellenére elfogadta az indítványt.

A porta válasza a hatalmaknak. A porta türelmetlenül várt jegyzéke a macedón reformok ügyében tegnap későn este jutott el báró Marschallhoz, a nagykövetek doyenjéhez. A porta ismétli és részletesen megokolja a macedóniai reformszervek török szolgálatába vételére vonatkozó javaslatát és azt mondja, a nagykövetek meg fognak győződni ennek előnyeiről, ha megfelelő próbát tesznek és erre az időre nem hét év, hanem sokkal rövidebb idő volna

az elvbeli megállapodás után meghatározandó. A porta továbbá azt mondja, hogy a reformszervek jelenlegi jogait nem érintené és ezeket szintugy, mint a csendőrtiszteket a három vilajet költségvetéséből fizetné. A porta jogosan gondol eljánni, amidőn magasabb szempontokból a nagykövetek jóakaratu figyelmét ezen elv helyességére felhívja és kéri, hogy ezt kormányaiknál támogassák.

Véres tüntetés a portugál diktatura ellen. Lisszabonban a republikánusok és progresszista disszidensek, e hónap 29-ről 30-ára virradó éjjel nagy tüntetést terveztek és az volt a szándékuk, hogy megrohanják a rendőri őrszobákat, valamint Franko miniszterelnök lakását. Az agitátorok nem rendelkeztek a kellő eszközökkel. Több tüntetőt letartóztattak. Eközben egy rendőrtisztviselőt megöltek, hetet megsebesítettek. Tegnap este köztársaságiak és rendőrök között a város kellő közepén véres összeütközés volt. A republikánusok bombákat dobtak a rendőrségre, kik közül ketten meghaltak; revolvergolyótól több tüntető megsebesült. A tüntetők azt remélték, hogy betörhetnek a fogházba, amelyben vezéreik egy részét fogva tartják, de ezt a ter-
vüket megakadályozták a rendőrök, akik a letartóztatott republikánusokat zárt kocsi-katonai fedezettel vitték az erősségekbe. Lisszabon ostromállapotban van, az utcákon nem szabad csoportoknak alakulni, hat óra után egyetlen asszony vagy leány sem mer kijárni; estefelé olyan volt a város, mintha kihalt volna.

A Diario Illustrado megerősíti egyes külföldi lapoknak letartóztatásokról, valamint házkutatások alkalmával talált fegyverraktárak lefoglalásáról szóló híreit. A hivatalos lap holnap dekrétumot fog közzétenni, amelyben felsorolja, mely intézkedéseket fognak tenni a január 23—29-re virradó éjjelekre szóló intézkedések kiegészítésére. A tervezett, de meghisított tüntetések agitátorait a határra fogják deportálni. Ugy látszik, hogy sem katonai személyiség, sem vámhivatalnok nincs ebbe az ügybe belekeverve.

A hivatalos lap dekrétumot közöl, amely azon személyek névsorát közli, kiket öt napon belül kiutasítanak, vagy pedig a portugál gyarmatokra száműznek. A dekrétum megszünteti a parlament tagjainak immunitását is. Hivatalos jegyzék szerint a kormány beható jelentést fog a parlament elé terjeszteni a rendőrség kutatásairól. A tegnapi nap és éjjel egész Portugáliában nyugodtan telt el.

Német birodalmi ülés. A Ház első sorban a haditengerészeti parancsnokság rendelkezéseinek odaitélséről szóló határozati javaslat felett szavaz és a bizottsági szövegezésben fogadja el, amelynek következtében elveti a szocziáldemokrata módosító javaslatot. Azután következett a pótköltségvetés második olvasása, amelyben 400.000 márka megszavazását kéri a kormány a motorléghajózás terén teendő kísérletek céljaira. Vagy (gazdasági egyesülés) rövid felszólalása után, aki gróf Zeppelin érdemeit méltatja, a Ház megszavazza a kívánt összeget. Azután hosszab vita után a birodalmi vasutügyi hivatal költségelőirányzatát fogadják el, mire nagyszámú petíció megbeszélése után az ülést berekesztik. Következő ülés hétfőn. Napirend: A hadügyi költségvetés.

Roosevelt üzenete. Roosevelt elnök a kongresszushoz üzenetet küldött, amelyben a tröszt-törvényeket tárgyalja és az üzleti életben mutatkozó korrupció ellen intézkedéseket sürget. Az elnök követeli a munkaadók szavatossági törvényét és biztosítékok megteremtését oly módon, hogy a munkások és munkaadók között való viszály esetén jogai gyakorlásában senki se legyen akadályozható és követeli a vasutársaságoknak az államközi kereskedelmi bizottság felügyelete alá való helyezését. A bíróságoknak meg kell fontolniuk, mondja Roosevelt, hogy a magántulajdöntől és a munkaadótól oly köteleességeket követelnek csupán, amelyek szükségképpen a jogokkal együtt járnak. Az elnök törvényes intézkedéseket javasol az értéktörszén a differenciális játék ellen, amely sok bajt okoz és mint minden játék, erkölcselsten. Ezután az elnök a Standard Oil Co. és az Atchison Topeka and Santa Fé Railroad üzleti működése ellen fordul és kijelenti, hogy az a támadás, amelyet a kormánynak e két társaság ellen követett politikája ellen intéznek, megvásárolt politikusoktól és megvásárolt újságoktól ered. Ezek, ugymond Roo-

sevelt, olyanok mint a bábok, akiket háttérben lévő hatalmas személyek és erők irányítanak. Szembeszáll Roosevelt elnök ama ugyane forrásból származó gyanúsításokkal, hogy a kormányok gazdag bűnösöket pénzbüntetésekkel sújtanak börtönbüntetés helyett és példaként a chicagói Gayner-inczident és más eseteket említi. A korrupcióval, amely minden eszközzel hátráltatni igyekszik az üzleti élet morális újjászületését, szembe kell szállni és oly botrányok fisméltódásának, a milyenek a legutóbbi időben az üzleti és politikai élet terén előfordultak, elejét kell venni. A korrupció ellen való mozgalom nem tisztán gazdasági, mint ellenei fölfogják, hanem tisztán etikai jellegű.

A marokkói helyzet. Amióta a francziák Zettatot megostromolták, Marakesben, Muley Hafid városában igen nagy az izgatottság. Mindenütt a szent háborút hirdetik s Muley Hafid hatalmas folyton növekedik. Az új szultán most Szauja felé vonul s ezer lovasát előre küldte oda. A gazdag zsidók a lakosság fanatizmusa miatt elhagyják Marakest.

Az indiai forrongás. Az alsóházban Morley indiai államtitkár kijelentette, hogy a kormánynak sikerült az indiai zavarokat megszüntetni. Téves az a felfogás, hogy Indiában európai államformát lehet alkalmazni. Az indiai kormányzás tárgyában több reform készül.

A szerb költségvetés. A költségvetés mai tárgyalása folyamán Pasic pénzügyminiszter alaptalannak mondja azt az aggodalmat, hogy az 1908. évi költségvetés deficizzel fog végződni. Az 1906. évi többletből több tételt fedeztek. Joszimovich utal arra, hogy a költségvetési javaslat a trónörökös appanageját, mind a civillista pótlékát, az indokolásban, mint a trónörökös pótlékát tünteti fel. Pasic valószínűleg az egyiket a királynak, a másikat a trónörökösnek mutatta meg. Legközelebbi ülés hétfőn. Minthogy az általános vitán még harmincz szónok akar szólni, a kormány javaslatot nyújtott be, mely a költségvetési provizóriumot márczius 1-ig meghosszabbítja.

Méregkeverők.

Veszedelemes boszorkánykonyhát fődözött föl tegnap a hetedik kerületi kapitányság egy pincze-lebujban, ahol en gros gyártották a liptói turót. Gyomorkavaró döbbenet elgondolni, hogy minő anyagok játszottak szerepet ennél a gyártásnál. Rothadt tejet, poshadt tejfölt, pondros sajtót meg más efiélet kotyvasztott préselt ott a mélyben három akasztófára méltó férfiu. Apró bődönökbe izletesen becsomagolva már készen is állt züllött eredetét nem mutató harmincznégy métermázsza kivánatos küllemű turó: rajtuk a jelzés: „valódi és hamisítatlan liptói”. Az üzleti könyvekből pedig kiderült, hogy hasonló kétes árut már negyven nehéz métermázsza mennyiségben dobtak a piacra. Embertársaim! Melyikünk bizonyos felőle, hogy nem evett a pokoll szállítmányból liptóit körözve avagy juhturós haluskát?

Sok parazitája, undok élődsi állatja van a társas együttlétnek, de aligha van undorítóbb, mint ez a három ember s az a sok ezer, aki hozzája hasonló. Lelkiösmeretlen gazemberek — főleg itt a fővárosban — rendszeresen üzik a mások egészsége rovására ezt a csunya spekulációt, pár krajczárnyi haszonért megcsalják mindannyiunk gyomrát s folytonos veszedelemmel fenyegetik milliók egészségét.

A társadalomnak ki kellene mondania, hogy az ilyen antiszociális dúvad vogelfrei, ott és akkor ütheti őket agyon, akárki, ahol éppen jónak találja. Avagy üstöket kellene végigállítani az Andrassy-uton, telve jó, puha forró szurokkal s a népek okulására, egyéb gazemberek megriogtatására minden üstbe belenyomni egy-egy ilyen bestiális embert.

E helyett azonban mit csinál a társadalom s mit csinál az összesség hatalmának letéteményese, az állam?

Csinál szabályrendeleteket, amik homályosak, nehezen alkalmazhatók, mert a megtorlás határait nem terjesztik ki addig, ameddig a csalafintaság országa terjed. De ezeknek a szabályrendeleteknek sem szerez elegendő érvényt, részben azért, mert a hamisítókat nem üldözi kellő erélyvel, részben pedig azért, mert ha végül nyakon is csip egy-két ilyen becstelen embert, nem sujt le rájuk kellő erővel. Birság, vagy enyhe fogság az összes kiszabásra kerülő büntetés; ezt a kicsi kockázatot a fölfedeztetés nagyon kicsi esélyével ki ne vállalná szívesen, amikor ingyen szerzett ezreket lehet remélni az üzletből?

Patkányt szokás irtani úgy, hogy sok pocok közül kifognak egyet, bekenik maró és büzös folyadékkal, azután elengedik, visitásával hadd verje föl az odukat s becses társait hadd riogassa szét nagy rémülettel a világ négy tája felé. Ehez hasonló jóval kell kezelni a hamisító urakat, fülét, orrát levágni annak, aki kézbe kerül, hadd legyen ijedelem a boszorkánykonyhák tájékán, máskülönben nem pusztul ki ez a csatorna-töltelék!

Olvasóinkhoz!

Január elsejével negyvenharmadik évfolyamába lépett az **Egyetértés**, a legrégebb, legelterjedtebb s tartalomra a legnagyobb függetlenségi napilap. Az a hosszú út, melyet a függetlenségi és 48-as eszmék törhetlen kiküzdésében megtett, olvasóinak egyre bővülő lelkes tábora s azok az eredmények, melyeket az ország függetlenítésében elért, mind igazolják, hogy ez alatt a hosszú idő alatt nemcsak Magyarország önállóságának leghevesebb előharczoja, hanem ennek a harcznak legerősebb tényezője is volt.

Az **Egyetértés** multja egyuttal a jelene és a jövője is.

S ahogy a multban, úgy a jövőben is pillanatig sem szününk meg szakadatlanul munkálkodni önálló államiságunk kiépítésén, pillanatig sem pihenünk a nagy 48-as eszmék kivívásában.

Emellett az **Egyetértés** úgy hazai, mint külföldi legelső hírszolgálati összeköttetései folytán a legbővebben s a legnagyobb változatossággal adja a napl eseményeket s úgy társadalmi, mint szépirodalmi és közgazdasági téren mindenkor csak a legkiválóbbat nyújtja.

Az **Egyetértés** ezenkívül a magyar család számára a Magyar Szalon rendkívül változatosan és irodalmi nívón szerkesztett havilapfolyóiratot küldi meg teljesen díjtalanul.

Az **Egyetértés** a magyar olvasóközönség legkedveltebb lapja, s ezt a szeretetet a jövőben csak fokozottabb munkássággal fogja gyarapítani.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor. 40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor. — fill.
Félévre . . .	14 kor. — fill.
Egész évre . . .	28 kor. — fill.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul kiújítsuk tovább

A kis diák és a rossz bizonyítvány.

Budapest, február 1.

Világos, mint a nap, hogy e két tünet között összefüggés van. Az egyik tünet az, hogy most osztogatják szét az iskolákban a félévi bizonyítványokat. A másik tünet pedig az, hogy ugyanakkor több szülő kétségbeesve panaszkolt el a rendőrségen, hogy gyermeke eltűnt, megszökött. Világos, mint a nap, hogy az egyik tünet az oka, a másik pedig az okozat.

Kétségtelen, hogyha egy kis gyermek kárt tesz magában, igen-igen nagy tragédia. A szülők fájdalma akkora, hogy a fantázia be sem foghatja. De még az idegen ember is megdöbbenve áll meg egy ilyen csöpp holttest mellett s önkéntelenül ez a gondolat formálódik ki benne: s ennek egy bizonyítvány az oka. Nem kellene-e az összes bizonyítványokat elégetni?

Ha valaki erre rövid igennel válaszol, ormótlan tévedésbe esik és igen nagy dolgokat nem méltat figyelemre. Az oktatás mai formája olyan, hogy lehetetlen a bizonyítványokat sutba dobni. Mikor az iskolát millió és millió gyermek ostromolja, nem lehet arra a szokrateszi módszerre gondolni, mely abban áll, hogy a „mester” kiáll a piac közepére és kirakosgatja a bölcsességét.

A mai tudomány határtalan differenciáltsága egyenesen skatulyákba szorítja a gyermekeket és ez ellen semmit sem lehet tenni. Az ellen sem hozható föl elfogadható argumentum, hogy az ilyen skatulya élére állított tanárnak kell valamilyen módot adni arra, hogy a gyermek haladásáról meggyőződhesse és ezt a meggyőződést ki is fejezhesse. Más mód manapság, mint az osztályozás és a bizonyítvány, el sem képzelhető. Akárhogy töri fejét az ember, nem talál más ckszpedienst.

Hiszen, ha az iskola csak tanítana; de nagyon jól tudjuk, hogy a gyermekek zöme hivatalba készül és a törvények parancsolólag követelnék bizonyítványokat. De még a nagy élet is bizonyítványt követel. Nem tekintti ugyan a bizonyítványt föltétlenül bizonyítóerőnek; de azért, ha a kináikozó embertömegeből néhányat ki akar választani, az iskolai bizonyítvány alapján teszi ezt meg — mert tudásának mértéke senkinek orrára írva nincs és erről a mértékről öt perc alatt nem lehet meggyőződni.

Ne buktasson a tanár, — mondják, — ha a bukásnak ilyen szomorú fináléja lehet. A szomorú finálékról csak egy vélekedés lehet; minden embernek összeszorul a szíve, ha hall róla. De a tanártól nem lehet azt követelni, hogy ne buktasson. Abban a pillanatban, mikor előismerjük azt a jogát, hogy dicsérhet és jelesekét osztogathat, el kell ösmernünk azt a jogát is, hogy dorgálhat és szekundába pónálhat. (arról nem is szólva, hogy mint tisztviselő megesküdött, hogy lelkiösmerete szerint fog osztályozni.) Az iskola megszünik iskola lenni — a gyermekek pedig éppenséggel sarokba vágnák könyvüket — ha mindenféle számár és haszontalan kölyök éppen olyan előismerésben részesülne, mint a szorgalmas és lelkiösmeretes.

Bizonyítványra, osztályozásra igenis szükség van, mert emberi elme ma az iskolát másképp el sem képzelheti. Hogy gyászos következményei is vannak a bizonyítványnak, arról a tanár nem tehet. Tanár, szülő szorítsa a gyermeket tanulásra; de ugyanakkor tanítsák meg arra is, hogy van még élet a bizonyítványon kívül is; és ez az élet oly becses, oly szép, oly egyetlen, hogy róla lemondani ostobaság.

A toll haramiái.

— Zsaroló álhírlapírók. —

Budapest, február 1.

Végre, hosszú esztendőig tartó szabad gárdálkodás után rájár a rud a hírlapírás parazitáira. Azokra a csirkefogókra, akik hírlapíróknak mondják magukat, pedig a saját nevüket sem tudják ortograficze helyesen leírni. Hanem revolvert szegezni bajba jutott emberek mellé és pénzt csikarni a sajtó meghurcoló hatalmára való hivatkozással, ahhoz értenek. Nem esztendőig, évtizedekig nem volt a sajtónak védekezése ezek ellen a fekélyek ellen; évtizedekig üzték kalózkodásaikat szabadon, mert valahányszor belenyúlt valami avatott kéz a dolgukba, úgy kisiklottak mindig mint a gyík. Vagy néha, ha egy-egy ügyetlenebb firma hurrokra került. Hanem aztán sietett is a sajtó agyonütni.

Most végre, egy egész, sőt két fészekalj jó madár ment lépre s a rendőrség sajtóirodája hosszú közleményben számol be a kitűnő fogásról. A rendőrség jelentése így szól:

A múlt év december 23-án két férfi állított be egy Dessewffy-utcai kéteshírű házba. A férfiak egyike, mint a „Radikális Ujság” szerkesztője mutatkozott be a ház tulajdonosjének, kinek hamarosan feltalálták, hogy panaszokról van tudomásuk, melyek szerint az asszony rosszul bánik a házába szerződött lányokkal. Az asszony mindjárt élt a gyanúpróval és éppen kapóra jött egy detektív, akit megkért, hogy a „szerkesztő urakat” igazolásra szólítsa fel.

Ilyenformán a detektív kálauzolása mellett a két „szerkesztő” a főkapitányságra kísérelődött. Egyikük Révész Ödön, karczagi születésű, 37 éves újságíró, a „Radikális Ujság” szerkesztőjének, a másik pedig Szilágyi Zsigmond, budapesti születésű, 21 éves újságíró, nevezett lap munkatársának mondta magát.

Miután a rendőrség bizalmas közlések, levelek és saját tapasztalatai nyomán is arról győződött meg, hogy egy az újságírói tisztesség ellen nyíltan vétő szervezetnek látszó zughírlapírói gárda állandóan zaklatja s zsarolja a nyilvános házakat, találkahelyeket és mulatókat, megindította a nyomozást, ezeknek a sokszor felpanaszolt visszaéléseknek részletes kiderítés céljából. Nemsokára a konkrét esetek egész tömegét gyűjtötte össze a rendőrség, melyben a leleplezett, sőt nyílt zsarolások tényei, különösen két lap, nevezetesen a Radikális Ujság és a Korbácsot kompromittálják. Feljelentések s azokat támogató tanuvallomások útján beigazolást nyert, hogy Révész Ödön, mint a Radikális Ujság szerkesztője, sorra látogatott több nyilvános házat, találkahelyet stb. s mindenütt igyekezett lapjára előfizetéseket kiderőszakolni. A szokásos fenyegetésekkel, hogy különben meghurcolja őket s igérettel megtoldva, hogy megvédi őket, ha előfizetnek. Nyomaték kedvéért hivatkozott több ízben, több helyen a rendőrségnél levő befolyására is. Többen, hogy a hírlapi herce-hurczának elejét vegyék, elő is fizettek. Jellemző, hogy a két filléres Radikális Ujság egy évi előfizetési díja gyanánt huszonnégy koronát sápoltak ki az ijedezőkötől.

Révészől függetlenül manipulált „A Korbács” melynek hol a kiadótulajdonosa, hol meg a felelős szerkesztője: Garai Manó, (aki ellen zsarolás miatt a bíróságnál most is folyik az eljárás.) Garai Manó — mint ezt nem egy tanuvallomás erősíti — rendszeresen fizte az előfizetéseket és hirdetésfeladások kiderőszakolását. Főhadiszállása egy Andrásy-uti kávéház volt. Embereit itt oktatta ki, kijelölve a bejárható helyeket. Küldőnczei rendszerint itt számoltak be utjuk eredményéről és nem ritkán összeveszték a zsarolt pénzen. A Korbács megbízottjai a már fent ismertett módzserrel jártak el. Garai külön listát vezetett a nem előfizetőkről, illetve azokról, kik minden presszió ellenére sem voltak hajlandók előfizetni s azokat alkalomadtán megtámadta lapjában. Eszközel ebben az eddigi megállapítások szerint a következő munkatársak voltak: Szilágyi Zsigmond, budapesti születésű, 21 éves; Hacker Artur, bécsi születésű, 25 éves; Bige György, kismarjai születésű, 30 éves; Fuchs Győző, rétfalusi születésű, 27 éves. A Korbács em-

beréi igen gyakran koholt vádakkal is léptek be egy-egy előfizetőnek kiszemelt áldozathoz.

Az esetek sorából jellemzésül egyet kiemelünk. Néhány hónappal ezelőtt egy körüti kávésnál járt a Korbács megbízásából egy fiatal ember. Egy ezredorvos kereste föl a szerkesztőséget — mondotta — s elpanaszolta, hogy a kávéházban hamis kártyások elszedték a pénzét. A dologgal nem akar a Korbács foglalkozni, de ellenszolgáltatásként, legalább egy évi előfizetésre tart igényt. — Egy kerepesi-uti kávéházban maga Garai Manó járt hirdetésért. A tulajdonos nem volt hajlandó ilyet feladni, dacára Garai fenyegetéseinek, melyeket lapjában be is váltott. Szóvá tette a kávéházban folyó állítólagos erkölcssteleniségeket, a kávéházi helyiségnek, melyben a mozgófényképes előadások is folynak, tűzveszélyes voltát igyekezett kimutatni, sőt a rendőrségnél is járt, azon fáradozva, hogy a rendőrség a kérdéses kávéházban razzliát tartson.

Tehát úgy a Radikális Ujság, mint a Korbács az előfizetések és a hirdetések gyűjtése körül számos oly furfanggal s presszióval éltek, melyeknek zsarolási tendenciája teljesen átlátszó. A rendőrség befejezte a nyomozást, az iratokat átteszi az ügyészséghez s feljeli az említettek több rendbeli zsarolás vétsége, illetve annak kísérlete miatt. Együttal a közérdek és a magyar sajtó reputációjának megóvása végett helyénvalónak tartja, hogy a nagyközönséget figyelmeztesse a zughírlapírók üzemére. Fenyegetéseiktől, vagy ígért kedvezményeiktől senkise befolyásoltassa magát, eliben az esetleges ilyenmü terrorizálásokkal szemben vegye mindenkor a hatóság oltalmát igénybe.

Mi a magunk részéről gratulálunk a rendőrségnek ehez a fogáshoz, de figyelmeztetjük is mindjárt azokat, akiket illet, hogy ez még korántsem teljes munka. Van még sok szabadon működő futóbetyárja az újságírásnak. Fel is hajthatók, ha egy kicsit megzörgetik a cserjést. Ebben a munkában magunk is szívesen járunk a rendőrség kezére ha kell.

Mozgó képek.

Egy szemtelen ember.

HÁZIUR: Heller ur, ön egy jó lakó, egy pontosan fizető lakó, de most . . .

LAKÓ (szerényen): Turner ur, engedjen le valamit a hábéreimből . . .

HÁZIUR (ijedten a földre ül): Mit csináljak?
LAKÓ (csöndesen): Engedjen le valamit a hábéreimből.

HÁZIUR: Megörült ön, Heller ur? Most, amikor éppen azt akarom mondani: Heller ur, ön egy jó lakó, egy pontosan fizető lakó, én önt nem sérthetem meg azzal, hogy ötszáz forintot fizet, fizessen hét-százát, most jön ön ezzel a szemtelenséggel, hogy engedjek le a hábéreimből. Én nem értem önt . . .

LAKÓ: Akkor még egyszer mondom: Turner ur, engedjen le valamit a hábéreimből. (Emelt hangon): Én elszánt ember vagyok, nekem most már mindegy. Ha ön nem enged le, akkor én vezércikktema leszek és magát úgy összepofozzák az utcában, hogy arról koldul.

HÁZIUR: De Heller ur, mindenki emel . . .

LAKÓ: Mindenki emel, mert az emberek hagyják, de a kutyafejét magának, nekem maga nem emel. Nekem beteg a feleségem, nekem éheznek a négy gyermekem . . .

HÁZIUR (kétségbeesetten): Nem is igaz . . .

LAKÓ: Nekem beteg az anyósom, árverezik az apámat, haldoklik a nagynénem . . .

HÁZIUR (izzadva): Nem is igaz.

LAKÓ: Én egy elszánt ember vagyok és maga egy gyáva zsidó, aki fél egy söprütől, hogy elsül. Maga számol a többi ember gyávaságára és stájerol. Küldi azt a pálinkás cseh házmestert és üzen nekem komisszágokat. Na hát annyit mondok, én nem félek. Én rugok, tépek, harapok, szakítok, de nekem hagyjon békét.

HÁZIUR (ijedten): De Heller ur . . .

LAKÓ: Én nem félek semmitől, se törvénytől, se égtől, se pokoltól, mert nekem nincs veszteni valóm. Ide jöhet a herköpáter, én nem fizetek többet, én nem

megyek ki a lakásból. Én lefekszem ide a földre és üvöltök és ordítok és leszek vezércikktema. Majd jönnek az emberek és úgy össze-vissza pofozzák magát.

HÁZIUR (aggódva): Ezt már mondta egyszer, kedves Heller ur . . . Különben is, hiszen nem kell komolyan venni a dolgot.

LAKÓ: Nem is. Nem lesz semmi baj, csak ki fogok löni huszonnégy revolverpatrón, betaszítok tíz ablakot, husz év óta nem volt itt olyan ricsaj, amilyen lesz, csak stájeroljon . . .

HÁZIUR (előzékenyen): Hiszen már nem stájerolok, kedves Heller ur . . .

LAKÓ: Ne is jusson az eszébe, piszok fráter, de ez nem elég . . .

HÁZIUR: Hát mi kellene még, Heller ur?

LAKÓ: Leszállítani, leszállítani, öreg briganti.

HÁZIUR (félre): Ez egy szemtelen ember . . .

LAKÓ: Leszállítani, leszállítani.

HÁZIUR (hebegve): Megvan, Heller ur, megvan.

LAKÓ (félre): Gyáva zsidó.

(Rámordul a háziurra, aki sietve kihuzódik az ajtón.)

Ray.

Thaw-t fölmentették.

— Örültek házába zárják. —

Késő éjjel jelenti a rövid new-yorki távirat, hogy Thawt, kinek pöre már oly hosszú idő óta tartja lázas izgatottságban az amerikai pénzüvilág egész társadalmát, aki ellen s aki érdekében el-lenségei és rokonai minden erőt, hatalmat, összeköttetést megmozgattak, az esküdtek fölmentették.

Ez a fölmentés azonban legfőleg erkölcsileg értékelhető, mert Thaw azért fogva marad s az örültek házába fogják internálni. A szép Evelyn mégis csak elvesztette férjét, akire tán a börtönnél is rosszabb és komorabb czella vár.

A közönség lázas izgatottsággal leste a Thaw-pörben az esküdtszék verdiktjét. A jury zárt ajtó mögött tanácskozott és több jelből azt lehetett következtetni, hogy nem tud egyhangu megegyezésre jutni. Már egyszer szavaztak az esküdtek s hallomás szerint a jury öt tagja a felmentés mellett adta le szavazatát, mert Thaw a gyilkosság elkövetésekor beszámíthatatlan volt, két esküdt a halálraítélés mellett szavazott, öten pedig haboztak s nem tudták magukat mire határozni. A tegnapi tárgyaláson, mielőtt a bíróság elnöke az esküdteket a verdikt meghozatalára utasította, jelen volt az ősz Thawné, Nesbit Evelyn, a vádlott huga és bátyja. Thaw a kérdések összegezésekor és megmagyarázásakor úgy nézett körül a teremben, mint aki nagyon bizik, hogy minden jóra fog fordulni. Felesége hiába iparkodott leplezni izgatottságát, meglátszott rajta, mennyire nagy megerőltetésébe kerül mosolyogni, minduntalan férfire nézett, mintha bátorságot akarna önteni beléje. Anyósa és sógor-néja egy tekintetre sem méitatták a szerencsétlen fiatal teremést.

Miután Dowley elnök megmagyarázta a kérdéseket az esküdteknek, a börtönörökkel czellájába kísértette a vádlottat. Felesége gyorsan felkelt és kisetett, hogy a folyosón férjének közelébe férközhessék.

A vádlott anyja hotelbeli szállására bevezette a telefont és a védők sürin értesítik a tárgyalás menetéről, hogy bármely pillanatban jelen legyen a tárgyaláson, ha szükség van reá. A törvénytörési épület előtt egész nap temérdek ember tolongott.

Lapzárta előtt jelentik New-Yorkból, hogy a Thaw-pörben az esküdtek a vádlottat, elmebeli állapotára való tekintettel, fölmentették. A bíróság úgy intézkedett, hogy Thaw-t a Matteawan-menhelyre szállítsák át bizonytalan időre, ahol örült gonosztevőket ápolnak. Indokolás szerint Thaw szabadlábra bocsátása a közbiztonságot veszélyeztetné.

A Thaw-pörben az esküdtek 25 óras tanácskozás után és 14-szeri szavazás után jutottak megállapodásra.

TÁVIRATOK.

Oroszország Aehrenthal ellen.

Pétervár, febr. 1. (Saját tudósítónktól.) A Novoje Wremja báró Aehrenthal külügyminiszter balkáni vasuterveiről azt írja, hogy Törökország és Olaszország semmiképpen nem fog abba belenyugodni, Oroszország pedig nem érheti be a darabant szerepével. Az osztrák-magyar monarchia külügyminiszterének vasuterve a Balkánon megvalósulás esetén Oroszország és Ausztria-Magyarország balkáni egyezményének megszüntetését jelentené.

Az új bolgár minisztérium.

Konstantinápoly, febr. 1. A szófiai török megbízott az új bolgár minisztérium programjáról és Törökország irányában tanúsítandó magatartásáról megnyugtató felvilágosításokat és ígéreteket kapott.

Kormányválság Szerbiában.

Bécs, febr. 1. (Saját tudósítónktól.) Megbízható belgrádi jelentés szerint a Pasics-kormány kénytelen lesz lemondani, mert a kereskedelmi szerződéses tárgyalások folyamán engedélyezett husbehozatali kontingens állategészségügyi ellenőrzése körül nagy nehézségei támadtak az osztrák-magyar monarchiával. Ausztria-Magyarország tudvalevőleg ragaszkodik ahhoz a követeléséhez, hogy az ausztriai és magyarországi piacokra szánt levágott hus állategészségügyi ellenőrzését a monarchia közegei végezzék, ezt a követelést azonban a szerb kormány elfogadhatatlannak tartja s nézete szerint ez a feltétel nem egyeztethető össze a szerb állam szuverenitásával. Azt állítja a Pasics-kabinet, hogy nem fog akadni sem kormány, sem skupstina Szerbiában, amely elfogadjon ilyen megalázó intézkedést, jóllehet azzal tisztában van a szerb közvélemény, hogy az állategészségügyi vizsgálat nem mellőzhető, de magában a kereskedelmi szerződésben nem járulhat hozzá Szerbia ilyen megalázó rendelkezéshez. Az osztrák-magyar monarchia részéről azt vetik az argumentáció ellen, hogy az állategészségügyi ellenőrzés Ausztria és Magyarország állattenyésztése és a fogyasztó közönség érdekében feltétlenül szükséges s a monarchia nem érheti be azzal az ígérettel, hogy Szerbia hallgatóság fogja tűrni az állategészségügyi ellenőrzést, de magában a kereskedelmi szerződésben nem engedheti meg ennek a rendelkezésnek felvételét; az osztrák-magyar monarchia a legutolsó évek tapasztalatain okulva, értéktelennek tartja az ilyen ígéretet, amelyet a szerb kormány sohasem tartott meg. A monarchia feltétlenül törvényes intézkedést kíván az állategészségügyi ellenőrzés terén s saját mezőgazdaságának jól felfogott érdekében s ha a szerb kormány azt állítja, hogy az állategészségügyi ellenőrzésnek a kereskedelmi szerződésben való megállapítása sérti Szerbia szuverenitását, akkor elfelejti, hogy Szerbia pénzügyi tekintetben a német birodalomnak mint hitelezőnek és a francia pénzügyminiszternek ellenőrzése alatt áll, sőt az osztrák-magyar monarchia a kereskedelem és ipar terén a kereskedelmi szerződésben kikötött legtöbb kedvezmény elve alapján szintén ellenőrzést gyakorol.

Ezek az elvi ellentétek egyelőre elsimíthatatlanoknak látszanak s ilyen körülmények között a Pasics-kormány el van tükélve, hogy az ügyet a skupstina elé viszi, amely előreláthatólag a kereskedelmi szerződéses tárgyalások megszakítását fogja elhatározni.

Az osztrák és a magyar kormány nem tágit követelésétől, hidegen nézi a fejleményeket s meg van arról győződve, hogy Szerbia végül is alá fogja vetni magát az állategészségügyi ellenőrzésnek.

A francia póttartalékosok.

Páris, febr. 1. A minisztertanács mai ülésében főleg a póttartalékosok fegyvergyakorlatozási idejének lezárásával foglalkozott. Picquart hadügyminiszter ismertette válaszáat, amelyet Freycinet kijelentéseire adni szándékozik.

Új berlini orosz nagykövét.

Pétervár, febr. 1. (Saját tudósítónktól.) Gróf Osten-Sacken berlini orosz nagykövét saját kérésére

legközelebb megváltik állásától. Utódául a berlini nagykövetségre Urusov herceget emlegetik.

Perzsa Törökország ellen.

Berlin, február 1. (Saját tudósítónktól.) A Lokal-anzeigernek jelentik Teheránból, hogy a perzsa kormány az összes követségekhez tiltakozó jegyzéket intézett Törökország eljárása ellen s a jegyzékben megállapítja, hogy a török csapatok Sauds-Bulag környékén ágyukat vonultattak fel s ultimátumban felszólították Fermann herceget, hogy irtse ki a várost.

Közgazdasági táviratok.

New-York, febr. 1. Terményárak. Gyapot. New-Yorkban 11.65, márcz.-ra 10.96, máj.-ra 10.91. New-Orleansban 11.94, Petroleum stand withe New-Yorkban 8.75, Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178.—, Zsir Western Steam 8.—, Rohe testvérek 8.20. On 27.70—28.—, Réz 13.62—13.87.

Csíkagó, febr. 1. Gabonárzsze. Zárlat. Buza irányzata állandó, márcziusra ———— K., májusra 95.94—98.75 K. Tengeri állandó, máj.-ra 53.94———.

Csíkagó, febr. 1. Terményárak. Zsir február 7.37, tegnap —, májusra 7.67, tegnap 7.65. Szalonna short clear, 6.62 tegnap 6.62. Sertéshus májusra 12.07, tegnap 12.22.

UJDONSÁGOK.

A lovag ur, aki csal.

* * *

Valahányszor valami nagyobb méretű skandalum veti fel magát, a szemétdomb tetején mindig ott kapálódzik kétségbeesetten egy-egy ilusztris közéleti személyiség, mint a hátára esett cserebogár.

Néha nem is egy, de több is.

Ebben a mostani petróleum-panamában is pontosan beüött ez a szabály. Nem Áldor Siegfriedet gondolom, hanem azokat a képviselő urakat, akiket a közélet czirokseprője: a riportier, ezuttal nem piszkált egészen felszínre, hanem jótékonyan rajtuk hagyott egy vékonyka réteg szalmatrágyát. Hanem azért kapálódzás mégis volt. A szemétdomb teteje szinte hullámzott a nagy mozgolódástól. És itt-ott úgy félre-csuszott az irgalomból ott hagyott réteg, hogy egyik-másik mozgolódónak szinte felszínre került a jó vastagra hizott potroha. No, undorító volt és a szemlélők háborgó gyomrára jótékony megnyugtatásként hatott az a hűs czáfolat-lepel, amivel „illetékes” helyről a meztelen kadávereket betakargatták.

Meztelenül csak Áldor Siegfried lovag ur maradt, őt lecsirkefogózták, „megirták”, elintézték és temetetlenül ott hagyták az utszélien. A közélet sártól, lucoktól szennyes országútján.

Hát ez nem az igazság, kérem szépen! Az nem járja, hogy azok, akik ezt az ügyes szélhámost kiváltságossá akarták tenni, most, hogy kiderült róla az, amit titokban úgy is tudtak, vagy legalább is tudniok kellett volna, ha oda-akasztották a nyakába azt az izét, amivel a tömegnél való külömb voltát jelezni akarták. — most, mondom, egyszerre vogelírci-á teszik minden megcsufolás számára. Vagy nincs annak a lovakeresztnek semmi egyéb jelentősége, csak éppen hogy ítyeg?

Azt kell hinnem, mert senki sem akad fenn azon, hogy a Ferencz József-rend egyik kereszt vitéze csirkefogó. Hát olyan természetes ez? Az a kereszt nem kötelezi semmire sem azt, aki kapja, sem azt, aki adja? Nem jelenti az a kereszt azt, hogy aki kapja, csak tisztességes, a többinél is derekabb ember lehet, és kiváltsága éppen arról a keresztől ismerszik meg? És nem jelenti az a kereszt azt, hogy aki adja, annak megvan a csalhatatlansága; hogy tévedésből sem eshet az a sugár le a sárba. Mert aki magának vitatja a megkülömböztetés jogát, az itéljen aztán csalhatatlanul!

Komikus és naiv az a komolykodás, amivel

ezt a dolgot itt hozogetatom. Mert mit jelenthet ma az a ragyogó játékszer?

Hát jelent valamit! Azt jelenti, hogy annak a sokat ócsárolt sötét középkornak az emberel világosabb fejjel járták ezt a szép világot, mint a bécsi zoké-klub és Windsor elegáns társasága. Akkor a királyi kegy csengő arannyal, dusan termő nagy darab humuszszal volt felmérhető. Azért érdemes volt kellemesen mosolyogni, szépen hajlongani és jól verekedni. De ma?

Micsoda nagy érdemeket jutalmaz a fejedelmi kegy olyan keresztelkekkel vagy titulusokkal, mihez akár csak egy hold sívó homok járna?

Tehát azért a tizenkét koronát érő biszuért mosolygunk, azért hajlongunk és azért verekszünk, sőt még rá is fizetünk, ha a szokásos díjakat a legkegyelmesebben el nem engedik?

Ennyire naivak volnánk? Csavargós utakon jár a gondolkodásom. Arkon-bokron keresztül kódorog, amíg rá tud találni a helyes csapásra. Oda vissza, ahonnan kiindult. Eszembe jutnak a kapálózó előkelőségek.

Nem! Azok az urak nem lelkesünek illuziókért. Azok egészen a szemétdombig reális üzletemberek. Ha tehát azok valamiért török magukat, az bizonyára szolid hasznot hajtó valami. Ha egyéb nem, hát jó czégér.

Az. Czégér!

Nincs tehát ok rá, hogy háborogjunk a Siegfried lovag keresztje miatt. Nem egyéb az, mint egy megbukott üzlet hirdető czégére.

És ha a firma meg is bukik, a czégér még jó lehet egy új üzlet homlokára. (—vay.)

NAPIREND. Naptár, Vasárnap, február 2. — Róm. kat.: E. 4. Gyf. sz. B. B. — Prot.: E. 4. Brigitta. — Görög-orosz: Jan. 20. P. Entm. — Zsidó: Seb. 30. Ros. Chod. — A nap két reggel 7 óra 28 perczkor, nyugszik délután 4 óra 59 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 47 perczkor, nyugszik délután 4 óra 28 perczkor. — Ujhold reggel 9 óra 26 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak. — A Lipótvárosi Kaszinó ünneplése Blaha Luiza jubileuma alkalmából délután fél hat órakor. — A Petőfi-társaság felolvasóulése délelőtt 11 órakor az Akadémiában. — Az Eötvös-alap emlékünnepé délután 5 órakor a Tudományos Akadémiában. — A Magyar Gazdasszonyok alarcos bálja a Vigadóban. — A vasuti munkások közgyűlése Thököly-ut 56. — A posta- és távirósztek táncszertétele a Bálint-utcai együleti épületben. — A katolikus-bál. — A Budapesti Kereskedőszolgák Egyesületének táncszertétele a Sas-korban. — A Budapesti (Budai) Iparosokétek Egyesületének színelőadása Iskola-utca 10. — A Budapesti Sakkor-lázversenye Akadémia-utca 5. — Az Athenaeum-délegylet táncszertétele 9 órakor a Gutenberg-otthonban. — A Magyarországi Kereskedelmi Üzlesek Egyesületének közgyűlése délelőtt 11 órakor Arany János-utca 29. — A BAK birkozóversenye délután 3 órakor. — A Magyar Tízolótisztek Országos Egyesületének választmányi ülése délután 5 órakor. — A Tulipán Szövetség zsúrija délután 4 órakor a Hungaria-szállódban. — Az Orsz. Központi Kat. Legényegylet színelőadása. — A Szent István Füllegyesület közgyűlése délután fél 4 órakor Szapáry-utca 7-9. — A MIÉNK kiállítás a Nemzeti Szalóban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Zombory Lajos gyűjt. kiállítás a Könyves Kálmán-műtérzetben (Nagymező-utca 37-39.). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. Utolsó nap. — Az Új Művészeti Szalon zárva. — A Műhely kiállítás az Uránia Kigó-teri szalonjában nyitva 9-1-ig. Belépődíj 40 fillér. — Axel Gallen kiállítás a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10-2-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum összes tárai nyitva 9-12-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-2-ig. — A földtani int. múzeuma nyitva 10-1-ig. — Az aqnikumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-12-ig. — A többi múzeum és a nyilvános könyvtárak zárva.

Naptár. Hétfő, február 3. — Róm. kat.: Balázs pk. vt. — Prot.: Anzor. — Görög-orosz: Jan. 21. Maxi. — Zsidó: Adar 1. — A nap két reggel 7 óra 27 perczkor, nyugszik délután 5 órakor. — A hold két reggel 5 óra 26 perczkor, nyugszik délután 6 óra 1 perczkor.

— Fogadóestély József főhercegnél. József főherceg és Augustza főhercegnésszony február 29. napján, szombaton este fél 9 órakor fogadóestélyt tartanak a budai királyi várpalotában. A közélet kitünőségeit hívták meg. A meghívókat már szétküldötte a főhercegi titkári hivatal. A hölgyek kivágot ruhában jelennek meg, ékszerrel, az urak frakkban, a tisztek díszben, szolgálati jelvény nélkül. A rendjelek nagykeresztjeinek szalagjai nem viselendők. A kocsik felvonulása a főkapun át történik. Aki a meghívottak közül akadályozva van, az mielőbb mentse ki magát a főhercegi titkári hivatalnál.

— A földmivélésügyi minisztériumból. A magyar földmivélésügyi miniszter előterjesztésére a király megengedte, hogy Solti Arnold főerdőtanácsos saját kérelmére a törvényszerű nyugdíjjal állandó nyugalomba helyeztessék és neki ez alkalomból sok éven át teljesített hasznos szolgálataiért elismerése tudtul adassék. — Ugyancsak a földmivélésügyi miniszter előterjesztésére a király megengedte, hogy Osterlamm Armin főerdőtanácsos a törvényszerű nyugdíjjal állandó nyugalomba helyeztessék és neki ez alkalomból sok éven át teljesített szolgálataiért elismerése nyilvánítottassék.

— A czári pár olaszországi útja. A francia kormányhoz közelálló „Le Journal” Szentpétervárról azt a jelentést közli, hogy a czár márczius közepén Olaszországba megy, ahová a czárné már néhány héttel előbb elutazik.

— Fogadás a szultánnál. A szultán tegnapi szelámlik után Marschall és ögróf Pallavicini nagyköveteket fogadta. Utóbbi bemutatta a szultánnak Nautá sorhajóhadnagyot, a „Taurus” állomáshajó parancsnokát, kit a szultán az Oszmanje-rend harmadik osztályával tüntetett ki. A szultán kitűnő színben van, ami megczáfolja a lapoknak a szultán betegségről szóló híreit.

— Az olasz király új világtáiban. Az olasz királyt sokféleképpen karakterizálták már és mindenféle világtáiban mutatták be a világnak. Most azonban megint új világtáiban rajzolja meg egy olasz hírlap. Az új jellemzés Gabrieli nevű hírneves újságíró tollából ered és így szól:

— A király minden tettét előítéletektől ment, szabad és modern gondolkozásmódja jellemzi. A király jó és gondos családapa. A karácsonyestét például a király teljesen szűk családi körben töltötte, minden hivatalos környezet nélkül. És mint minden olasz gyermek, a kis Jolanda és Mafalda hercegnők is elrejtették a király asztalkendője alá szerencsekívánataikat tolmácsoló leveleskéjükkel és nagy örömmel lesték, mikor királyi papájuk ezeket megtalálta. De a házon kívül is leráz magáról a királyi pár minden külsőségeket, mely őket uralkodói voltokra emlékeztetné. Csak ha a kocsi elrobogott, akkor veszik észre az emberek, hogy a királyi pár állt abban, mert egyesek utána tekintenek a kocsinak és mások szórványosan, kik idejekorán felismerték őket, hódolatteljesen üdvözlék a kocsiiban ülőket. Mindketten, úgy a király, mint a királyné titokban sokat foglalkoznak a jótékonyssággal, de mindebből a nagyközönség csak igen keveset tud meg. De akik közel állanak a Kvirinálhoz, tudják jól, hogy nincsen olyan jótékony ügy, melyből Viktor Emánuel és Elena királyné ne vennék ki részüket. A kalábriai földrengés alkalmával a király volt az első, ki a katasztrófa színhelyén megjelent. Midőn Rómába visszatért, mélyen megrendülve szólt bizalmasaihoz:

— Ezzel a szörnyű szerencsétlenséggel és nyomorúsággal szemben csak keveset vagyok képes enyhíteni. A nyomor enyhítésén egész Olaszországnak részt kell vennie.

Olaszország követte is a király szavait. Viktor Emánuel udvarában mindent elkövet, hogy az olasz nyelv tegye az egyedüli nyelvű és csak nemrég nyelvet el, hogy az udvari életet az eddigi francziától eltérőleg olasz nyelven fogalmazzák meg. Ez eleinte nem kis nehézséggel járt, mert egyes speciális francia ételneveket sehogysem tudták olasz fogalommal helyettesíteni. A király jót nevetett ezen és maga is résztvett a fejtegetéseken mindaddig, amíg a helyes kifejezést meg nem találták. Ha pedig sehogysem találtak helyes kifejezést, akkor egyszerűen kijelentette, hogy addig ne fözzenek abból az ételből, míg valahogy csak találunk rá helyes fogalmat. Egy alkalommal így szólt egy udvari emberhez:

— Itáliának megvan a saját nyelve, mely elég gazdag és rendkívül zengzetes, miért kövessük tehát azt az esztelen divatot, hogy más idegen nyelvhez folyamodjunk, melyhez nekünk semmi közünk! Meg kell mutatnunk, hogy mindenben olaszok vagyunk!

— Lynár gróf sorsa. A haditörvényszék által fajtalanság miatt elítélt Lynár gróf sorsa most már végképpen meg van pecsételve. Vilmos császár jóváhagyta a haditörvényszék ítéletét, amelynek értelmében Lynár grófnak egy évi és négy hónapi börtönbüntetést kell elszerveznie.

— Apárisi érsek temetése. Párisban Richard bíboros temetése ma ment végbe. A gyászmenet az érseki palotából a Notre Dame felé vette útját. Legelől mentek a különböző papi kollégiumok növendékei, a koporsó mögött haladtak Amotte új érsek, az érseki megye főesperesei és az elhunyt vikáriusai, utánuk az elhunyt rokonai és számos előkelő személyiség. A menet két oldalán nagyszámu közönség állott sorfalat. A templomban megjelentek többek között az osztrák-magyar és a német nagykövet, az Institute de France számos tagja, szenátorok, képviselők és közsegtanácsosok. A halotti misét a reimsi érsek mondta.

— A belga király üzleti tervvel. Lipót király kétségbeesve és minden erejét, ami megmaradt neki, összeszedve, igyekszik üzleti terveit megvalósítani, szemben a belga parlamenttel, mely sehogy sem akar meghajolni a király szándékai előtt. Párisból érkezett hírek szerint a király tegnap Fallières köztársasági elnökkel, azután pedig Clemenceau miniszterelnökkel és Pichon külügyminiszterrel tett látogatást. A király megbeszélései a Kongó-kérdésre vonatkoztak és az volt a célja, hogy biztosítsa magának Franciaország támogatását ama nehézségekkel szemben, amelyeket a belga parlament az annexióval szemben támaszt és Anglia ama magatartásával szemben, mely a legutolsó angol trónbeszédében félre nem érthető módon jutott kifejezésre. A belga kamara Kongó-bizottsága az uradalmi javak alakítását elutasította és azt indítványozta, hogy e helyett a királyt egy megállapítandó pénzüsszeggel kárpótolják, amelyből a parlament felügyelete alatt létesítenék Belgiumban a király által kívánt építkezéseket. Lipót király Franciaországot hívta segítségül saját országára és Anglia ellen és azt hitte, hogy miután Franciaországnak elővételi joga van a Kongó államra, felkölhethi Franciaország érdeklődését. Hanem a francia államférfiakkal folytatott megbeszéléseiből a király aligha meríthetett bátoritást és így kénytelen lesz megnyugodni a belga kamara bizottsági határozatában.

— Hercegnői válópör. Jametel grófné, a mecklenburg-strelitzi nagyherceg leánya, a montenegrói trónörökösnek sógornője, válókeresetet adott be férje ellen. Gróf Jametel francia fotográfus volt s annak idején nagy feltűnést keltett, hogy a mecklenburg-strelitzi nagyherceg legidősebb leánya polgári származású férjhez ment nőül. Az esküvő 1899-ben volt Párisban. A vatikáni porosz követ közbenjárására Jametel, az egykori főnyképész, a pápától grófi címet kapott, de ennek az volt a feltétele, hogy a hercegnő térjen át a katolikus hitre. Nyílt titok volt, hogy a mecklenburg-strelitzi nagyherceg leánya halálpést követett el s azért volt olyan sietős az esküvő. Jametel grófné most töltötte be harminczadik évét.

— Lakoma dr. Papp József egyetemi tanár tiszteletére. A belvárosi polgári kör ma este lakomával ünnepelte dr. Papp József egyetemi tanárt, az ügyvédi kamara titkárát, abból az alkalomból, hogy az igazságügyi miniszter a budapesti ügyvédi vizsgálóbizottság társelnökévé nevezte ki. Az ünnepelés a hajnali órákban ért véget.

— Alexandra királyné korfui kastélya. Alexandra angol királyné Korfu szigetén nagy birtokot vásárolt, amelyen fejedelmi kastélyt akar építeni. Azt beszélik, hogy az angol király régebben szintén foglalkozott azzal a tervvel, hogy megvásárolja Erzsébet királyné korfui palotáját, de Vilmos császár megelőzte. A birtok, amelyet az angol királyné most megvásárolt Korfu város közelében, hegyen fekszik s oman pompás kilátás nyílik a tengerre.

— Az influenza pusztításai. Kölnben ugyan csak ijesztő módon pusztít az influenza s tömegesen esnek áldozatul az emberek a járványnyú változott betegségnak. Alig van család beteg nélkül és a halálozások száma ijesztő. Borzalmas pusztítást vitt végbe a járvány egy kölni jómódú családban. Két felnőtt leány maga is betegen ápolta atyját, aki influenza után tüdőgyulladásba esett. Alig halt meg az apa, másnap már kiterítették a két leányt is. Fivérük, akit a leányok távirálisan hívtak haza, mikor atyjok halálán volt, éppen akkor érkezett, mikor a három koporsót kivitték a temetőbe. A semmi rosszat sem sejtő fiatal ember a váratlan gyászshír hallatára megörült. Egy másik családban az apát temették s azalatt az egyetlen fiú ápolta anyját. Mire a temetésről a gyászoló rokonok visszatértek, az asszony is meghalt.

— Az adóreform. Nagyváradon a gyáriparosok országos szövetségének fiókja ma értekezletet tartott, amelyen jelen volt Hegedűs Loránt, az országos szövetség igazgatója is. Az értekezletet dr. Moskovits József, a nagyváradi osztály elnöke nyitotta meg; utána Hegedűs Loránt beszélt az adóreform-javaslatról, mely szerint elfogadható, bár sok hibája van. Bizalommal van a kormány iránt és reméli, hogy a határozati javaslatban foglalt pontokat megvalósítja, s kéri, hogy a javaslatot tegyék át tárgyalás végett az iparkamarához és az ipartestülethez. Az értekezlet a javaslatot elfogadta.

— Monika. Frigyes Ágost király márczius elején Griesbe utazik meglátogatni legkisebb leányát, Pia Monika hercegnőt, aki most Witzthum grófnő szász udvarhölgy nevelésére van bízva. A nyár elején a király Drezdába fogja vitetni a kis hercegnőt.

— Egy boldogtalan orvos története. Megrendítő okokból követett el öngyilkosságot Bécsben egy Wilhelm Miksa nevű harmincznégy éves orvos. A boldogtalan orvos ma reggel lakásán a villamos lámpa kábelzsinórjával fölakasztotta magát és meghalt. Wilhelm néhány esztendővel ezelőtt műtét alkalmával inficziálódott s emiatt le kellett vágni jobb karját. Szorult anyagi helyzete miatt kartársai gyűjtést rendeztek, amely harminczkétezer koronát eredményezett. A szerencsétlen orvos megszabadult ugyan az anyagi gondoktól, de buskomor lett s naponkint többször moriumot vett, úgy, hogy az elmebajosok intézetébe került, ahonnan néhány hónappal ezelőtt elbocsátották.

— Pap Elekné temetése. A kerepesi-úti temető halottas házában ma délelőtt szentelték be a minap öngyilkossá lett Pap Elekné holttestét. A beszentelésen nagyszámu résztvevő közönség sorában ott volt Josipovich horvát miniszter is. A ravatalra az öngyilkos uriaszony férje is küldött koszorút, de az asszony atyja a koszorút visszautasította. Horvát belvárosi káplán, akit az asszony utolsó levelében fölkért a beszentelésre, megtagadta a temetésen való közreműködést, azzal a megokolással, hogy az asszony öngyilkossá lett. A beszentelést azután egy ferenczvárosi káplán végezte. A holttestet a beszentelés után Kistéténybe szállították és ott helyezik örök nyugalomra.

— Lefoglalt tót lapok. A pozsonyi ügyészség újabb három tót lap ellen indított sajtópört államellenes izgatás miatt. Az ügyészség egyuttal elrendelte a lapok illető számainak lefoglalását is. Ezen tót lapok a következők: A Szakolczán megjelenő „Slovensky Obzor” nevű havi folyóirat, melynek legutóbbi számát „Adalékok a tótok szenvedéseinek statisztikájához” című cikke miatt foglaltak le, továbbá a Turóczzsentsmártonban megjelenő „Narodne Novinje” és a „Narodne Hlasnik”.

— Női képviselőjelölt. Ausztriában tudvalevően a nőknek nincs választói joguk. Mindamellett Csehországban, a gutenbergi választói kerületben női képviselőjelölt lesz. A nőjelölt Zelenka Anna nevű leány, a csaszlaui polgári iskola tanítónője. Természetes, hogy a jelölés csak demonstrációszámba megy, mert abban az esetben, ha megválasztanák is, a választást a törvény értelmében megsemmisítenék.

— Miért kell néha meghalni? Az újpesti Árpád-ut 93. számú házában, az ugynevezett Knöpfler-udvarban öngyilkos kísérletet követett el egy földhöz ragadt szegény lakó: Grünfeld Manó piaci árus. A háziura ki akarta tenni nyomorult lakásából, mert a bérösszeggel hátralekban volt s ez a szerencsétlen Grünfeldet annyira elkésérette, hogy borotvával elvágta a nyakát és alig lehetett megmenteni. Ezzel a „Knöpfler-udvarral” és ezzel az öngyilkos kísérlettel érdemes közelebbről foglalkozni. Knöpfler Jakab, a háziur szenteskedő ortodox zsidó, háza pedig típusa a külvárosok tisztátalan bérházaik. Ágyrajárók lakják leginkább s ugyszólván minden zugnak van lakója. Egy ilyen zugot, amelybe három ember is alig fér, bérelt a szerencsétlen Grünfeld Manó is hetenkint négy koronáért. A bérelt helyiségnek nincs padlója, a falai nedvesek s a tetőzete rozoga. Grünfeld Manó pár hét óta kereset nélkül van és mintegy nyolcezer koronával adósa Knöpflernek, aki dühében kiszedette Grünfeld lakásának azt a két aítját, amely az udvarra nyílik. És most Grünfeld Manó házanépe télviz idején olyan lakásban lakik, amelynek nincs aítaja. Ezenkívül azonban még meg is fenyegette Knöpfler Grünfeldet, ha azonnal nem fizet, kidobja az utcára. Az elkéséredett Grünfeld szerdán borotvával elvágta a nyakát, de idejekorán közbeléptek és sikerült őt még megmenteni.

— Égő gyár. A Heisler-féle telefontyár — mint Pétervárról sürgönyzik — lángokban áll. A gyár egyik helyiségének tetőzete beszakadt és a mentési munkálatokban résztvevő nyolcz tűzoltót megsebesített. Huszezer készüléket, amelyeket weni telefonállomásokra készítettek, a tűz elhamasztott. A kár jelentékeaz.

— **A pápa jubileumi érme.** A pápa uralkodásának jubileumi érme, amelyet Szent Péter napján osztanak ki a bíborosok között domborműben fogja ábrázolni a modernizmus legyőztetését. A hállapon a kép ez lesz: A pápa trónján ül, kezében encziklikát tart, lábainál jelképes alakok, köztük Franciaország és Németország hevernek. A felhők közül egy kéz villámokat szór, amelyek a modernizmust sújtják.

— **Megszökött huszártiszt.** Pár héttel ezelőtt a budapesti 16. huszárezred egyik elegáns tisztje, névszerint Szilley Kornél főhadnagy, az ezred volt segéd tisztje, eltűnt Alkotmány-utca 15. szám alatt levő lakásáról, és azóta teljesen nyoma veszett. Az ezredparancsnokság egy ideig várt a főhadnagy visszatérte, de aztán, hogy ne jelentkezett, megindult a hivatalos eljárás és a székevény tisztet körözni kezdték. Nyomozás is indult a dolgában, amely kiderítette, hogy Szilley körülbelül egy negyed milliónyi adósságot hagyott maga után, ami valószínűvé tette, hogy ez elől is szökött meg. Ezt a föltevést igazolja most a székevény főhadnagynak egy levele, amelyet ezredparancsnokához, gróf Cappy Albert ezredeshez intézett Newyorkból. A főhadnagy elmondja levelében, hogy adósságai kergették a kétségbeesett lépésre és kéri az ezredet, hogy ne neheztesse rá szökevényét. Megírja végül, hogy Newyorkban van, ott telepedett le, már munkához is látott, hogy új egzisztenciát alapítson magának.

— **Nasi per.** A mai tárgyaláson Nasi kérdése Orlando igazságügyminiszter tanu kijelenti, hogy Nasinak jó barátai és nagy ellenségei voltak. Eltekintve a jelen esettől, becsületét sohasem támadták meg. Northers ügyész kijelenti, hogy Nasival több ízben beszélt s ez alkalommal nemes gondolkodásáról győződött meg. Lomonako tanár szerint Nasi 2000 líra értékű vasuti jegyeket adott a tanároknak, hogy Cremonába mehessenek, ami által arra bírta őket, hogy ne foglaljanak állást ellene. A legközelebbi tilés kedden.

— **Szélműves tanító.** A rendőrség ma veszedelmes embert tartóztatott le Wisner Károly budapesti születésű 35 éves okleveles tanító személyében. Wisner a tudatlan, könnyen hívő földműves népet hálózta körül nagyarányú szédelgéseivel. Az őszszel a pestmegyei községekben elhíresztelte, hogy felállítják a nemzeti bankot s ő van megbízva részvényesek gyűjtésével. Többnyire vonaton bonyolította le üzleteit. Megismerkedett az utazgató földműves népséggel s ilyenkor a nemzeti bank vezérkiküldöttjének mutatta be magát. Elmondotta, hogy a nemzeti bank felállítása nemcsak hazafias dolog lesz, hanem a részvényesekre nagyon előnyös is. Egy-két hónap múlva a részvényeként befizetett összegnek akár öt-hatszorosát felvehetik kölcsönkép. A parasztokat azután a továbbiak megbeszélésére fölrendelte Vörösvári-ut 124. számú lakására, ahol szép irodája volt telefonnal berendezve. A zeddigi megállapítások szerint sikerült így részvényesekül Badoniczky József és Miskolczi József tápiófarmosi földműveseket megnyernie. Az elsőt 1200 koronával, a másikat 550 koronával csapta be. Mikor a nemzeti bank részvényesei türelmetlenkedni kezdtek, Wisner egyszerre csak azzal állott elő, hogy a bank terve megbukott. E helyet létesít azonban majd egy pénzcsináló gyárat s most erre igyekezett a becsapottakat társul megnyerni. Ez a manipulációja is sikerült. Különösen Jászberény vidékén járt s akadt olyan is, akit 14.000 koronáig károsított meg a furfangos szédelő. Wisner készített is hamis huszkoronásokat mintá gyanánt. Célja azonban nem volt a pénzhamisítás, csak annak örve alatt csalta ki a pénzeket a jámbor falusiaktól. Jászberényi operációiban társai is voltak. Ezeket, névszerint ifj. Németh György volt zentai rendőrfogalmazót, Szajka József, Csertán József, Koháry Illés és Csányi János jászberényi lakosokat már korábban letartóztatták. A rendőrség Wisnert átadta a bíróságnak.

— **A karácsonyi kiállítás tolvajai.** Az Iparművészeti Múzeumban december 9-től január 9-ig karácsonyi kiállítás volt. Amikor a kiállítást bezárták, észrevették, hogy körülbelül nyolcszáz korona értékű gobelint, himzést és függönyt a kiállított tárgyakból elloptak. A múzeum igazgatósága följelentette a lopást a rendőrségen, amely tegnap nyomra akadt. A munkaközvetítő-intézet előtt őrt álló rendőr tegnap ugyanis észrevette, hogy két munkás háziipari tárgyakról kiállított zálogszedulát kínál megvételre. Az eladókat, Sofron András és Klausz Lajos gipszmunkásokat a rendőrségre kísérték és

vallatára fogták. A két munkás tagadja a lopást, pedig a zálogszedulák az elloptott háziipari tárgyakról szólnak. A munkásokat letartóztatták.

— **Abelesz Áldor csalása.** Tegnap beszámoltunk arról az érdekes családi esetről, amelynek főhőse Abelesz Áldor Szigefried, a Ferencz József-rend lovagkeresztese. Ma új fordulata az ügynek még nincs, a nyomozás azonban azon az uton halad, amely a lovag urat alighanem a vádlottak padjára juttatja. Ma különben Áldor nyilatkozik és nyilatkozatában sajtópörrel fenyegeti meg a lapokat viselt dolgainak szellőztetéseért. Nyilatkozik az ügyben a rendőri sajtóiroda is. A nyilatkozat így szól:

Egyes lapok Abelesz-Áldor Szigefriedről hozott közleményeikben egész pozitívítással írnak arról, hogy Abelesz-Áldor Szigefriednek nyilvántartási törzslapja eltűnt. A rendőrség is ezt csak most — állítólag megdöbbenve — vette észre. A kutatás eredménye szerint a törzslapot az azóta elhunyt Bérczi Béla rendőrtanácsos vette volna magához akkortájt, mikor Abelesz-Áldor Szigefriednek kiténtetéséhez való előterjesztés mellé annak erkölcsi bizonyítványát kellett csatolni. Az igazság érdekében a rendőrség kijelenti, hogy a tudósításoknak erre vonatkozó része teljesen valótlan. Abelesz-Áldor Szigefried nyilvántartásbeli törzslapja nem veszett el, ez ma is megvan. A Bérczi Béla volt rendőrtanácsos szerepléséhez fűzöttek tehát maguktól esnek. Egyáltalában a rendőrség Abelesz-Áldor kiténtetéséről mit sem tudott, abba semmi irányban be nem folyt. Abelesz-Áldor hivatali adataink tanúsága szerint nem is fordult a rendőrséghez erkölcsi bizonyítványért.

Erre nekünk nem sok megjegyzésünk lehet. Annnyit azonban mégis kockáztatunk, hogy azok a bizonyos törzslapok tegnap éjszaka mégsem voltak talán olyan nagyon bizonyosan együtt, mint ma. Igen sok szó esett ebben az ügyben bizonyos közvetítésekről is. Erre nézve a kormányhoz közel álló körökben azt mondják, hogy képviselők, apetróleum-források dolgában nem intervénáltak. Ezzel szemben azonban ma, a kik meg sem is emlékezünk ezekről a kőszá hírekről, úgy tudják, hogy a kormánynál nem a múltban, hanem most a legutóbbi időkben jártak el bizonyos személyiségek Áldor érdekében. Áldor ugyanis, a vitás újpesti birtokon, egy csirketenyésztő-telepet akart létesíteni, és ezt szerette volna egy kis kormánysegéllyel felsegélyezni. Illetékes helyeken azonban sem vele, sem közvetítőivel nem álltak szóba. A legújabb üzletcske tehát csüörtörtököt mondott és Áldor nem rendezhette a feje felett függő korábbi stiklijét, amely így aztán rá is zuhant.

— **A házassági utasítás módosítása.** Az igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki a házassági utasítás módosítása tárgyában. Ezt most — végrehajtás végett — a belügyminiszter megküldötte a székesfőváros hatóságának. Lényegesebb módosítás történt a 15-ik szakaszon és a 16. szakaszon.

— **Egy anya rémtette.** Abauj-Szántón történt az alábbi, a maga nemében példátlanul álló eset. Takács János nevű abauj-szántói lakos több évvel ezelőtt Amerikába vándorolt és itthon hagyta fiatal feleségét. Az asszony csakhamar viszonyt kezdett egy czipészszel és 4-én gyermeke született. Ezt a gyermeket a bestiális anya még aznap megfojtotta és szobájában ágya alatt gödröt ásva eltemette. És azóta nyugodtan aludt gyermekesirja felett. Névtelen levél tudomására juttatta a dolgot a csendőrségnek, mely hozzálátott a nyomozáshoz. Az asszony tagadt, de a házkutatás alkalmával megtalálták a frissen hantolt föld alatt a kis hullát. Az asszonyt átkísérték a járásbíróházhoz.

— **Árvízveszedelem.** A hirtelen beállott óriási havazás, mely azonnal olvadásnak indult, hirtelen megduzzasztotta a Sztrigy és Cserna folyókat, ezek pedig a Marost, hogy ennek környékét árvíz fenyegeti. A hatóságok óvintézkedéseket tettek a baj meggátolására.

— **Az influenza.** Berlinben az influenza ijeszően terjed. Minden családban beteg van és a berlini orvosok nem győzik a munkát. Az újabb megbetegedések legnagyobb részét rosszulalutnak s tüdőgyulladás, fül- és szembajok lépnek föl utána.

— **A rabság.** Lőrinczi Zsigmond, az aradi fogház egyik rabja, összeszólalkozott a munkateremben Morodan Jakabbal, kit a szóváltásból kifolyólag úgy megütött, hogy Morodan azonnal meghalt. Morodan három nap múlva szabadult volna.

— **A Társadalomtudományok Szabad Iskolája.** A Társadalomtudományok Szabad Iskolájának február 5-ikétől április 30-ig terjedő tanfolyama igen gazdag lesz és felöleli a szociális tudományoknak egész komplexumát. A programot valóban hivatott és mindenkefelett lelkes, de egyszersmind tudományos férfiak állították össze. A szabad iskola az előadásait a Wesselényi-utca 17. számú ház fölételelén lévő díszteremben tartja. Egyes tárgyakra is be lehet iratkozni s az egész tanfolyamra. A szellem felvilágosítását, az ismeretek gyarapítását tűzte célul ez a tanfolyam s így bizonyára megbecsülhetlen tudásbeli kincsekkel gyarapodnak azok, akik hallgatják. Az előadások sorrendje ez:

Dr. Ágoston Péter: A történelmi tárgyú költemények és a történelmi fellogás. (Három óra: február 11., 17., 18., este 7—8 óráig.) Dr. Ágoston Péter: A sztrájk büntethetősége. (Öt óra: február 10., este 7—9-ig, 11., 17., 18., este 8—9 óráig.) Bresztovszky Ernő: Magyarország gazdasági fejlődésének vázlata a XIX. században. (Hat óra: március 19., 26. és április 8., 15., 22., 29. este 8—9-ig.) Dr. Bród Miksa: Hivatalos betegségek néhány iparágban és védekezés e betegségek ellen. (Öt óra: március 2., 9., 16., 20., 27., este 8—9 óráig.) Dr. Dalmady Zoltán: A mindennapi élet és munkaképesség. (Három óra: április 3., 10., 24., este 8—9-ig.) Dr. Fülöp Zsigmond: Általános fejlődéstan. (Tíz óra: február 12., 19., 26., március 4., 11., 18., este 8—9-ig és április 1., este 8—9-ig.) Dr. Jászi Oszkár: A modern kapitalizmus kialakulása. (Négy óra: február 6., 13., 20., 27., este 8—9-ig.) Dr. Kunfi Zsigmond: Választójogi problémák. (Négy óra: április 2., 9., 23., 30., este 8—9-ig.) Rác Gyula: A legmodernebb gyárak és munkástelepek a külföldön. (Négy óra: április 3., 10., 24., 30., este 7—8-ig.) Dr. Szabó Ervin: Újabb irányok a munkásmozgalmakban. Dr. Szende Pál: Magyar közjog a történelmi materializmus megvilágításában. (Hat óra: február 7., 14., 21., 28., március 6., 13., este 8—9-ig.) Dr. Dienes Valéria: Mechanika és termodinamika. (Hat óra: február 10., 17., 18., március 2., 9., 16., este 6—7-ig.) Enyvváry Jenő: Kant ismeretkritikája és az újkant irányzat, különös tekintettel a szociológiára. (Négy óra: március 6., 13., 20., 27., este 6—7-ig.) Dr. Fényes Samu: Nietzsche, mint moralista. (Három óra: március 4., 11., 18., este 6—7-ig.) Dr. Gönczi Jenő: Az árváltozások társadalmi hatása. (Három óra: április 13., este 7—8-ig; kettős óra, este 6—8-ig.) Dr. Harkányi Ede: A belátásos elmélet. (Két óra: február 6., este 7—8-ig.) Magyarország társadalmának vázlata a XIX. században. (Négy óra: április 8., 15., 22., 29., este 7—8-ig.) Dr. Jánosi Imre: Földünk szerkezete és a földregések. (Négy óra: február 6., 13., 20., 27., este 6—7-ig.) Dr. Láncai Jenő: Szocializmus és etika. (Négy óra: február 7., 14., 21., 28., este 7—8-ig.) Dr. Lessner Richárd: Munka, munkabér és jövedelem. (Négy óra: március 5., 12., 19., 26., este 7—8-ig.) Dr. Lukács György: A társadalmi dráma története. (Hat óra: március 13., 20., 27., április 2., 9., 23., este 7—8-ig.) Dr. Madzsar József: A darvinizmus kérdéseinek mai állása. Dr. Marschan Géza: Az ausztráliai demokrácia. (Három óra: április 8., 15., 22., este 6—7-ig.) Dr. Nyári Dezső: Szociálpolitikai törekvések az örökési jog reformálására. (Két óra: márc. 30., április 6., este 6—7-ig.) Dr. Pikler Gyula: Szociológia és politika. (Két óra: február 5., este 7—9-ig.) Dr. Rónai Zoltán: Kriminálitás és szocializmus. (Egy óra: február 13., este 7—8-ig.) A modern kapitalizmus joga. (Négy óra: február 13., 20., 27., március 6., este 7—8-ig; március 12., este 8—9-ig.) Szász Zoltán: A család felbomlása. (Négy óra: március 2., 9., 16., 23., este 7—8-ig.) Dr. Szende Pál: Irodalmi és társadalmi irányok. (Két óra: március 11., 18., este 7—8-ig.) Dr. Székely Aladár: A jogi dogmatizmus tévedései. (Három óra: április 9., 23., 30., este 6—7-ig.)

— **Utazás egy expenznóta körül.** Néhány évvel ezelőtt az egyetemre százhatvan ezer koronás hagyatékot hagyott kisludai Liphay Pál földbirtokos. Miután azonban Liphayról megállapították, hogy beszámíthatatlan állapotban tette meg végrendeletét, az örökösök és az egyetem között pör indult meg. Ebben a pörben egyezkedési tárgyalások indultak meg, aminek az akadályát már csak egy nyolcezer koronás expenznóta képezi, amelyet dr. Nagy Dezső ügyvéd és országgyűlési képviselő követel. A dologban ma érdekes fordulat történt. Az egyetemi tanács megvonta az ügyvédi megbízatást dr. Nagy Dezsőtől, aki erre újból beküldte kifizetés végett a nyolcezer koronás expenznótát. Egyben pedig kijelentette, hogy a megbízatást nem teszi le, mert ő a közalapítványi igazgatóság, illetve a miniszter megbízásából járt el, vele tehát a tanács nem rendelkezhetik. A rektor és a tanács most fülhöz-fához kapkodnak. Mindenáron szeretnék nyíltan ütni az egyezséget s visszakináltak két darab Pesti Hazai Első Takarékpénztári részvényt az örökösöknek.

Ezt azonban ezek mindaddig nem fogadják el, amíg miniszter az ügyben nem intézkedik.

— **Uj esti lap.** A „Budapester Tagblatt“, mely közel egy negyedszázad óta reggeli kiadásban jelent meg, a folyó év február hó harmadikától kezdve este hat órakor fog megjelenni.

— **Öngyilkos alezredes.** Lembergben Kraft Titus, a kilenczedik gyalogezred alezredese, ma lakásán főlölte magát. A hatvanhárom éves alezredes, aki vagyonos ember volt s több gyermek atyja, gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

— **A karzat.** A képviselőház mai ülése alatt, Pescha Miklós beszéde közben, a második emeleti baloldali karzatról valaki kérvényt dobott le az ülés-terembe. A vaskos iratsomó suhogva röpillt alá a magasból s egyenesen Günther Antal igazságügyminiszter fejének szállt, majd nagy koppanással a földre esett. Csizmazia Endre képviselő odasietett s fölvetette az iratot.

— Kinek szól? — kérdezte Günther.

— Gróf Andrásynak.

— Nem rossz, s mégis az én fejemhez vágiák — mondotta az igazságügyminiszter.

A kérvényt azután gróf Batthyány Tivadar odatette gróf Andrassy Gyula asztalára. A természetközben közrefogták s a háznagy hivatalba vezették a kérvénydobót. Itt kiderült, hogy Gazda Jánosnak hívják, fémciszoló s a Hajós-utca 17. sz. házban lakik. Elbocsátották a gyárból, ahol dolgozott s kérvényében azt kívánja gróf Andrassy Gyula minisztertől, hogy szerezze vissza állását. Megindították ellene a kihágási eljárást.

— **Záró gyorsíró-kurzusok.** Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület februárban kezdődő tanfolyamai az utolsó ka tanévben, amelyeken még mind a két nyelven elsajátítható a gyorsírás. E gyorsírási tanfolyamok közül a következőkben vannak még fides helyek: d. e. 7—8-ig és 8—9-ig (magyar vagy német gyorsírás); d. u. 4—5-ig (magyar gyorsírás) és este 8—9-ig (magyar vagy német gyorsírás). A gépirási és mindkét nyelvű fogalmazási tanórák a nap bármely szakában látogathatók. Az egyesület hirdetéseit és népszerű elnevezéseit ujabban megtévesztő módon utánozzák. Az egyesületi tanfolyamokat kizárólag a Liszt Ferenc-tér 10. szám alatti parlament gyorsírók által vezetett Gabelsberger szakiskolában tartják.

— **Apagyilkosság.** Berlinből érkezett tudósítások szerint a berlini rendőrség szörnyű gyilkosságot derített ki, mely még a múlt hónap január 22-én éjjel történt. Akkor ugyanis holtan találták a kincstári erdő egy tisztásán Schwarzenstein állami főerdész. A csendőrség gyanusnak látta az esetet, mert a holttest mellett hevert a puská és egy golyó sem hiányzott belőle. A berlini titkos rendőrök egész seregét mozgósították és a detektívek a betanított véreket is kivitték a gyilkosság színhelyére. A gyanu a meggyilkolt főerdész fiára hárult, mert a szomszédok mondták, hogy a főerdész az utóbbi napokban gyakran szidta fiát. Megerősítette a feltevést az a körülmény is, hogy a főerdész egy puskája eltűnt lakásáról s a gyilkosságot követő nap már ismét régi helyén volt. A véreket kivitték az erdőbe s azok hamarosan felszimatolták a gyilkos nyomát, amelyet követve, a főerdész házához futottak s mikor fiához értek, körülszaglászta, majd dühösen megugatták. A titkos rendőrök aztán kivitték a fiut az erdőbe, tyjának holttestéhez. Az elvetemült fiatal ember nem mert a holttestre nézni és remegve vallotta be, hogy ő lölte agyon atyját. Az oka is fel van már derítve a gyilkosságnak. A fiatal Schwarzenstein, aki erdészakadémiai növendék volt, váltót hamisított atyja nevére s attól félt, hogy az öreg rájön a hamisításra.

— **Nők, mint rablóbanda.** Lublinban és környékén egy rablóbanda garázdálkodik, amelynek tagjai kizárólag nők és terrorista párttal tartanak. Az utóbbi időben ez a banda sok rablást követett el. A csendőrség mindenütt nyomában van, de ártalmatlanná tennie nem sikerült a rabló nőket.

— **Házasság.** Benedek János országgyűlési képviselő s lapunk belső munkatársának nagyműveltségű és kedves gyámleányát, Sik Lilikét eljegyezte dr. szigeti Vass Jenő nyiregyházi ügyvéd.

Hatvári Antal belügyminiszteri tisztviselő eljegyezte Zier Ida kisasszonyt Budapestről.

Czernicz Swietoczky Frigyes cs. és kir. hadnagy. Czernicz S. ezredes fia, eljegyezte Tarnovszky Tarnóczy Idust, néhai Tarnóczy Gusztáv és özvegye, szül. gelsei Guttmann Ida leányát.

Dr. Schwarz József Szászrégenből jegyet váltott Hein Annával, dr. Hein József fővárosi ügyvéd leányával.

Vasielecsin József óbessenyői tanító eljegyezte Ballmann Paulát Óbessenyőn.

— **Az orosz irodalod gyásza.** Davosban az ifju Oroszország legtehetségesebb írói egyikét ragadta el a halál. fiatalágának virágában. Andrejanov Teozovics Mihály volt a 28 éves fiatal költő neve. Két regényt („Sasszárnyak“ és „Odessa“), egy novellás kötetet s több drámát írt. Ezek közt a „Kotjol“ (Katlan) című forradalmi drámát, melyet megrázó hatásnak mondanak. Az orosz kritika Andrejanovot Dostojevski mellé helyezi ama politikai ellentét dacára, mely a „Démonok“ reakciós szerzőjét, az ifju Oroszország e képviselőjétől elválasztotta.

— **Uj melegedő szobák.** Apponyi Albert grófné az idén ismét három melegedő szobát nyitott meg a főváros szegényeinek. A három szoba: I. Bors-utca 19., Tompa-utca 20. és Rózsa-utca 45. szám alatt van. A budai melegedő szobára maga a grófné ügyel föl. Eddig a következő hölgyek ígérték meg a közreműködést: Földes Béláné, Bernáth Gézné, Koenigsdorff Eberhardné, Balás Béláné, Karlowitzky Bertalané, Szemzőglája, Sumy Rezsóné, Barossné, Vig Albertné, Ambróziócs Dezsóné, Székácsné, Zombory Lajosné, Glásonné, Ballai Lajosné. A nemes célra adakoztak: Esterházy Miklósné hercegné 100 koronát, Beck Gyuláné báróné 400 koronát, Piret Béláné báróné 50 koronát, Zichy N. János 100 koronát. Zichy Kray Irma grófné 100 koronát. Koenigsdorff Eberhardné grófné 20 koronát, Koenigsdorff Eberhard gróf 6 koronát, Dániel Ernőné báróné gyűjtése: Heidelberg Tivadarné 1500 koronát, Zombory Lajosné 20 koronát, Ballai Lajosné 20 koronát, Szirmay Matilde 10 koronát, Szirmay M. utján ismeretlen 1 koronát, az I. kerületi elüljáróság 100 koronát, ismeretlen Az Ujság szerkesztősége által 40 koronát, Lord Adolfné 50 koronát, Haáz Béla 20 koronát.

— **Öngyilkos diák.** Kassán Szmik Gusztáv negyedik polgári iskolai tanuló a felett való bánatában, hogy a félévi vizsgálatok alkalmával egy tantárgyből megbukott, apja vadászfegyverével agyonlőtte magát.

— **Viharok.** Nagy viharok következtében nyugati és délnyugati Németországba, Franciaország, Belgium, Anglia és Olaszországba vezető táviróvonalak nagy mértékben meg vannak rongálva. A táviratok megkésve érkeznek.

— **Gyilkos napszám.** Kassán Leftadi András munkás afeletti haragjában, hogy Balogh János napszámos a munkától elűtötte, Baloghot úgy megütötte, hogy az belehalt sérülésébe. A gyilkost letartóztatták.

— **Öngyilkos uriaszony.** Körmenden Rosztoczky Antal kir. adótárnok felesége, ki már négy hónap óta betegen feküdt, ma kiszökött betegyárból és a Rábába ugrott. Hozzá tartozói már csak holttestére akadtak.

— **Elrabolt katonapénztár.** Debreczenben a Vilmos-huszárezred pénztárát a múlt éjjel ismeretlen tettesek elrabolták. A pénztárban 3265 korona volt.

— **Közbiztonság** című rendőrségi hetilap vasárnapi száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. A vezércikket Pavlik Ferenc rendőrségi főfelügyelő, a tárczát Zöldi Márton írta. Cikkeket írtak: dr. Sárkány Armin ügyvéd, pécsi főkapitány, dr. Vaday László és Gegus Sámuel budapesti rendőrkapitányok, Thurzó Miksa szepesváraljai rendőrkapitány, Székely Vladimir rendőrfogalmazó. A lap Olubló város rendőrségét ismerteti és közli Nagykőrös új rendőrkapitányának arcképét.

— **Pályázat.** A siketnémák váci intézetében márczius hó 13-án a „Kistelki Lévay Henrik-alapítvány“ 1000 korona kamata kiadható lévén, felhívtnak mindazok, kik a segélyt elnyerni óhajtják, hogy a vallás-és közoktatásügyi m. kir. minisztériumhoz intézett s kellemesen felszerelt folyamodványukat 1908. évi febr. 15-ig az alulírt igazgatóságához küldjék be.

— **Fodrász-sztrájk Soroksáron.** A soroksári fodrászsegédek néhány nap előtt sztrájkba léptek, amely ma a munkások győzelmével végződött. Megkapták a tízenhárom órai munkaidőt, május elsejének megünnepelését, rendes lakást, tisztességes élelmezést, heti szabadnapot s végül kivívták, hogy a mozgalomból kifolyólag senki el nem bocsátható.

— **Halálozás.** Radnai József volt 48-as honvéd és a Máv. nyug. tisztviselője 76 éves korában, január 30-án meghalt Budapesten.

Kardos Gerő nyug. huszárszázados január 28-án meghalt Csikszereván.

Rancz János kerületi főesperes, egyházi tanfelügyelő, csiknagyboldogasszonyi plébános, Csikvármegye törvényhatósága és több vármegyei bizottság tagja stb. 55 éves korában meghalt.

Poray-Kuczewski György ezredes, a régi lengyel főnemesség és az 1863-iki lengyel felkelés egyik vezéralakja, ma 74 éves korában meghalt. Temetése e hó 3-án, délután lesz a IV. ker., Párvölde-utca 10. sz. grásházban.

Rákosi Lajos galambodi református lelkész, életének 48-ik évében meghalt Galambodon.

Haraszthy Dezső, Haraszthy Lajos kedvelt poétának és felesége, szül. Szederkényi Anikó, a népszerű írónőnek két éves fiacskája meghalt Debreczenben.

— **A Magas-Tátrából kellemes tavaszi időjárásról** adnak hírt. A hórétég a gyönyörű, napos időjárás dacára is kemény és sima és a téli sportok vigan folynak. Tátrafüredre naponta érkeznek új vendégek. A vigalmi bizottság a változatos szórakozások és ünnepek rendezésében kifogyhatatlan, s igen gyakoriak a versenyek és vadászatok is. A Tátra téli életéről részletes prospektus a Központi Menetjegyirodában (Vigadó-tér 1.) kapható, ahol a vasúti állomásra kocsit vagy szán bundával és lábzsákkal és a szállodaterv alapján lakás is előre rendelendő.

— **Kedvezményes gyorsíró-tanfolyamok.** A „Stenografia“ országos Gabelsberger gyorsíró és gépiró-iskolában február hó elején kedvezményes magyar-német gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok nyílnak. Az intézet végzett növendékeit díjtalanul jó állásokba juttatja. Jelentkezni egész napon át lehet az intézet helyiségeiben: Váci-körút 33.

x **A téli évad a budai Szt. Lukács-fürdőben.** Január hóban számosan keresték fel külföldről és bel-földről a Szt. Lukács-fürdőt, melynek forró meleg kenes forrásai és természetes ásványvíz-fürdője télen is rendelkezésre áll a szenvedőknek, enyhülést és gyógyulást nyújtva. A január havi vendégnevsor különösen sok és előkelő külföldi vendéget mutat ki: Popescu Eugén ügyvéd, Bukarest; Zollmann Sámuel kereskedő, Chaborvka; Dochitz Costache és neje, Galatz; dr. Peride Sándor és neje, orvos, Naslai; Jovanovic Péter, Szófia; Simand Farkas, Lemberg; Teleman Anibal, Husi; Marcovici Mares, Braila; Ambrović Rubinné és leánya, Botosani; Matache Thodor földbirtokos, Husi; Edelstein Salamon, Comanesti; Kohn D. Jakob, Galatz; Anastasin Christodor földbirtokos, Bucarest; Löwe Henriette, Wien; Costescu Tivadar és neje, tanár, Turn-Severin; Hiloki Nlicu és neje, Galatz; Hodrázki Frigyes, Bucarest; Casian Gheorge kapitány, Husi; Alessin Anastasin, Braila; Aman Teréz, Wien; Axelrath Fülöp és neje, kereskedő, Braila; Calciu Nicolae, Husi és még számosan, akiket helyszükre miatt felemlíteni lehetetlen. A vendégek szórakozás szempontjából is kitünően találják magukat e kiváló téli gyógyfürdőben, hetenként 4 estélyt rendeznek a gyógyfürdő nagytermében és a gyönyörű boltives kávéház egész nap az előkelő hölgyek és urakból álló társaságnak szórakozásra szolgáló helye.

x **A nátháról.** Azon általános elterjedt nézet, mintha a nátha egészséges volna és hogy egy hatalmas nátha egyéb betegségek kitörését megakadályozná, igen nagy tévedésen alapul. Ez már abból is kitünik, hogy minden nátha kisebb-nagyobb fokú lázzal jár. Sok esetben a nátha épenséggel nem veszélytelen. Főleg gyermekeknél és gyenge szervezettel egyénekknél a nátha bizonyos körülmények között életveszélyes következményekkel járhat, kiváltképpen súlyos tüdő és légső hurutot vonhat maga után. Ennélfogva fontos egészségügyi szabály, hogy minden nátha ellen azonnal védekezzünk. Gyógyító szer gyanánt a „Forman“ nevű nátha-aether alkalmazandó, amely orvosi tekintélyek által sokfelé mint valóban eszményi nátha ellenes szer lett elismerve. A Forman a menthol chloros methylaetherje. Hatásának sajátossága főleg abban rejlik, hogy majdnem rögtön könnyebbülést szerez a fejen és az orrjáratban. — Hatása valóban meglepő. Alkalmazási módja igen egyszerű. — A legtöbb esetben elegendő a Forman-gyapot alkalmazása, mely olcsó kis dobozokba csomagolva minden gyógyszerárban 40 fillért kapható.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.**

x **Zászlók,** címerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 13. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítottatik a gyermektorna és vívásra.

x Siremlékek részletfizetésre! Siremlékek beszerzését megkönnyíteni czélja a Müipari cikkek kereskedelmi vállalata, Iván és Vári czégnak. A cég az összes márvány-fajokból készült siremlékeket kedvező havi részletfizetésre hozza forgalomba. A Müipari cikkek kereskedelmi vállalatának mai számunkban közzétett felhívását az érdeklődők figyelmébe ajánljuk.

x A Beretvás-féle Migrén-pasztilla öt perc alatt mindenféle heves főfájást biztosan megszüntet. Egy doboz (24 pasztilla) ára 1 korona 20 fillér minden gyógyszerárban.

A vakbélgyulladás.

— Orvosi munkatársunktól. —

A vakbélgyulladásról azt hiszik, hogy újabb keletű betegség és a táplálkozással, vagy a modern étellel függ össze. Ez téves felfogás, mert azelőtt, midőn még a diagnózis felállítása nem volt ily pontos, mint ma, az igazi vakbélgyuladást más czim alatt könyvelték el az orvosok, a laikusok és a halottkének. Bélcsavarodás, miserere, hashártyagyulladás majdnem mind fel nem ismert vakbélgyulladások voltak. Csak a modern pathológia és a sürü bonczolatok mutatták ki, hogy a vakbélgyulladás mily gyakori baja a bélhuzamnak.

Oká leginkább krónikus székrekedés, bélrenyheség, legritkábban valamely idegen test (gyümölcs-magvak, tojáshej stb.) beekelődése a vakbélbe. Tünetei a jobb alsó-hasfélben fájdalmasság, külső érintésre érzékenység, csekélyebb hőemelkedés, néha hányinger, sőt hányás, de mindig a pulzusszám emelkedése. Ha eme tünetek nem javulnak, sőt a fájdalmasság, érzékenység s pulzusszám emelkedik és a belgyógyászati kezelés (ópium, hideg- vagy jégborítás — melyet mindenesetre meg kell előbb kísérteni) nem segít: a sebészi eljárás lép előtérbe. Ilyenkor ugyanis a vakbél körüli lobgyenedéses állapotba megy át s a hashártyát izgatva, hashártyagyulladás veszélyét involválja magában. Az újabb sebészi eredmények annál fényesebbek, minél korábbi stádiumban operáltatják meg a betegek magukat — a halálozás így még 1% alatt is maradhat. Míg, ha a kellő időpontot elmulasztják (amit a laikus beteg természetesen megítél nem tud) a roham utáni halálozás a 10%-ot is meghaladja.

A vakbélgyulladás ugyanis elég hirtelen, ha nem is villámszerűen lepi meg az arra hajlamos belüli betegét; ki ha utána gondol, bizonyára emlékezni fog előre ment kisebb fájdalmakra is. Ha orvosának erről még idejekorán jelentést tesz, az bizonyonyal fel fogja hívni figyelmét az esetleges fájdalmasabb rohamra, mely ha fellép és a beteg elő van készítve rá, nem szül oly konsternációt, mintha készületlenül éri. Azért is azt látjuk, hogy a műveltebb népszóltály hamarabb szánja rá magát a műtetre, mint az indolensabb, magát meg nem figyelő kevésbé intelligens beteg. Azonban ezeknek sorsa sem egészen vigasztalan; mert a meg nem operált elsődleges roham egy bizonyos %-ban megpihen, a lobos folyamat körül határolódik és a genyesezés nem terjed szét a hashártyára. A gyógykezelés ilyenkor, bár szintén sebészeti, de csak ideiglenes segítséget nyújt, amennyiben a genyes tályog megnyitván, onnan a geny eltávolít és a nyílt tályog hónapok folyamán elzáródik. Ennek azonban vége egy második és radikális műtét lesz, mely a kórokozó vakbelet is eltávolítja és csak így gyógyul az elhanyagolt genyes vakbélgyulladás véglegesen.

Más lehetősége is van az elsődleges roham gyógyulásának, amennyiben gennyes tályog a vakbél körül nem képződik, csak lobos folyamat, mely pár hét alatt megpihen; de ilyenkor Damok-es kardjaként lobog a lehetőség a beteg felett, hogy a folyamat újra kinyul s akkor a műtétet el kell végezni. A kinyulás két, három, sőt tíz évig is várthat magára és azért a komoly gondolkodású beteg nem várja be ezt a valószínűséget s az akut roham lezajlása után megoperáltatja magát. E műtét halálozási perzentje szakképzett sebésztől végezve — majdnem nulla.

Természetesen az sincs kizárva, hogy második roham soha többé nem lép föl, de ennek csak gazán Isten a megmondhatója; emberi tudással az meg nem jósolható.

Divat.

Budapest, február 1.

A váltakozó időjárás még bizonytalanabbá teszi a körvonalaiban egy is mindinkább ingadozó divatot. A higanymű minden átmenet nélkül szokik fel nulla fok alól magasan nulla fok fölé és kétségbeejt, zavarba hozza a konzervativizmus barátait. Alighogy végre sikerült a szücsstől hazakönyörögnünk a bundáinkat, olyan tavaszi napsütés fekszi meg az utcákat, hogy minden szörme lekivánczol rólunk. Téli toiletteinknek legnagyobb része természetesen szenved az időjárás abnormitása alatt s csak a lengerie-bluzok és az estélyi belépők érzik magukat a helyzet magaslátán. Mert csodálatos szeszélyei közé tartozik a divatnak, hogy az óriás méretű stólák és szörmekabátok alól mosolyogva kandikál elő a legnyáriásabbant áttört csipkékből, lukacsos batiszthimzésből pókhálóvékonyan összeszött bluz. A divattal örökös harcban álló logika és józan gondolkodás hiába próbálta megtörni ennek a téllal daczó kis ruhadarabnak erejét, annyi báj és annyi fiatalos varázs rejlik habos ránczaiban, hogy lefegyverzett minden okos ellenetést. Most azután a párisi fufang testszínű vékony selyem-yersey trikókat hozott forgalomba, amelyek meletet tartanak s annyira simulékonyak, hogy a legkorpulensebb hölgyet sem erősítik. A sok influenza, hurut és rheuma között bizony elfér egy kis racionális óvintézkedés! A jégport kedvelőinek szintén nagyon ajánlatosak ezek a vékony selyem-trikók, melyek a batiszt alsóneműk alatt hordhatók.

Az estélyi kabátok szintén, mintha czéltudatosan térnének el rendeltetésüktől, vagy pedig egyáltalán nem tartanak rendeltetésüknek, hogy tetszetős külalakjuk mellett még meletet is tartsanak. Hol vannak az Empire és a Restauratio ezeket érő kabátjai, melyeket Madame Recamier és kortársnői annyi gráciával tudtak hordani. Mi szélsőségből szélsőségekbe esünk. A nehéz automobil-köpeny, mely külső és belső szörmefelületével holmi özönvízelőtű ichtiosaurusra emlékeztet, vagy a könnyű peplun-szerű selyemköpeny, melyhez a hófúvás helyett heléni napsütés kellene, képezik ma legfőbb köpeny-assortimentunkat. A Madame Recamier „vilchona-ra”-ja egyesítette magában az egyiknek praktikuságát a másiknak szépségével. A csincsillát vagy hermelint belésnek használták fel a földig érő köpenyekhez s külső felületét selyemmel vonták be. Így könnyed is volt a kabát, színes és meleg is. Nagy francia divatszalonok ismét lancirozzák ezt a divatot és kombinálják az Empire régi képei után úgy is, hogy egy világosszínű szörme-bolerót hosszú selyemszárnyakkal látnak el. Ezeknek a kabátoknak nagyon bájos a silhouette-jük.

Kalapokban a revolutio borzalmas emlékeit elevenítik fel gondtalanul s a legroyalisabb nő fején is ott díszlik a három kokárdás Charlotte Corday-kalap. A szörme-tokkok divatja, mely nálunk mint valami járvány grasszál, Párisban már teljesen letűnőben volt s csak az elmúlt napok hidege adott némi halasztást végkímülésének. A Bois de Boulogne Cercle-je ugyanis nyitva volt néhány napon keresztül a koresolyászi sport kedvelői részére s itt csaknem kizárólagosan kucsmák helyettesítették a többi kalapformákat. A koresolya-toilettek csaknem mind smoking jegyében készültek s a rövid harmonika-aljak czoboly-, csincsilla, asztrachan mort-né és hermelinkabátok alól ugrottak ki dus redőzetben. A fehér szörmekabát különösen fiatal leányok részére nagyon divatos s hivatta van nálunk a jövő téli szezon újdonságát képezni. A pazar toilettjeiről híres Rothschild Ede bárónő fehér illuzió-bluz fölött kettévált asztrachan mort-né kabátot viselt, rövid fekete hársonyalját, melynek csak a fekete rókaprém-foglalata látszott ki a hosszú kabát alól. Muff és kucma szintén rókaprém-ből, utóbbin óriási fehér kakadu rózsaszín farktollakkal. Egyikét a legsikkesebb toilettnek azonban Mme Charles Caroll viselte, akinek gyönyörű alakjára borvörös posztókabát simult, csak részleteiben engedve látni a dusan zsinorozott fekete princess ruhát. Fiatal lányok erősen

lancirozták a horgolt fehér pamut-zubbonyokat, melyeket övvel leszoritva nálunk különösen a tátrai sporttereken látni sokat. Nagyon meletet tartanak és sokkal kevésbé gátolják a szabad mozgást, mint a merev szörmekabátok.

A báli idény kissé megkésett a mértékadó külföldi divatvilágban s nálunk is csak az udvari estély s az ezzel kapcsolatos arisztokratabálok lendítettek egy kissé Carneval herceg sallangos szerén. Ezekre az estélyekre gyönyörű ruhasorozatot láttam az Arvay J. és Társa divattermében, melyek közül különösen kiűnt gróf Andrassy Tivadarné két toilettje, melyek közül az egyik az udvari estélyre, a másik a gróf Károlyi-bátra készült. Az első, fehér belésre dolgozott aczélpettyes fekete túllruha fehér csipkediszszel, a másik fekete duchesse-ruha széles pikkely-bordúrral, hosszú Chantall-csipke frakkal és fekete pikkelyekből és jettből kirakott lepke-diszszel. Gyönyörűen hatott gróf Semsey Lászlóné fekete crépe-de-chine ruhája, az empire-stilusban tartott, gazdagon himzett túllcasagne-al, valamint egy másik, shással és gyönggyel kihimezett lila bársonytoiletteje. Gróf Batthyány Lajosné sárga satin dures princesse-ruhát kapott valódi csipkékkel és Bethlen Klára comtesse chiné virágos mousseline-ruhát Marie Antonietteszerű fichuval.

Gyönyörűek és művészi kivitelben a legmagasabb nívón állók a Párisból legújabbán beérkezett modellek, melyeket Mezei ur volt szíves bemutatni. Csaknem mind, egy-egy előkelő század stílusának a képviselői s színben, anyagban és vonalban a leg-tökéletesebb harmonia uttörői. Diszkrét pastell-színek a legraffináltabban keretezik be a modern szépségideált, s a meleg árnyalatokban pompázó színeket alig észlelhető leheletfinom szövetek fátyolozzák. A lángoló narancssárgára hamvas gázt borítanak, s a biborvöröst fekete túllal tompítják. A nap minden ragyogása tükröződik vissza ezeken a selymeken, csak hogy nem a forró égőv, az északi zóna napja ez, tele szelid, kődös sejtésekkel. Gyönyörű egy fekete túll-alapon magas himzésű rózsákkal és egymásba fonódó zöld lombbal telehintett empire-ruha, sárgás Alemon-csipkediszszel és így a Restauratio jegyében készült halványlila gaze de chambre öltözék, melyen fél méter széles satin dures bordúron áttört himzés van, klasszikus romantikával és gyémánt-felrakással. A leomló redők között is gyémánt-sorok és ezüst gyönggyűzők futnak végig, királyi díszítéssel látva el a sápadt, lenge anyagot. Nem kevésbé előkelő egy fehér velour souplera dolgozott görög mintázatu gyöngghimzéses estélyi öltözék, s egy aranylevél-fűzőekkel átszőtt renaissance-brokát, mely a Mediciek minden előkelő izlését és dugszagdag fénypompiáját varázsolja élénk. Látam azonkívül még egy gróf Bissingen Ottóné számára készült Biedermeier-öltözéket világoskék selyemből színes gyöngypaszománydiszszel és dus csipkeincrustációval és báró Révay Simonné számára egy aranycsipke és antik pointokból összeállított báli-ruhát.

Igen originálisak a keleti, csaknem átlátszó anyagokból varrott selymes, földig érő burnuszok, melyeket a nehéz szörme-belépők alatt viselnek. A könnyű anyagból készült belépőket dekoratív hatásuknál fogva egyáltalán nem vetik le egészen a páholyok belsejében, hanem dus redőzetbe vetik oldalt, vagy fogják össze az orientális kendőviselő módjára. Dominálnak a Biedermaier-zöld, az aranybarna, a pávakék és a biborvörös, melyek ragyogó háttérrel képeznek a pastellszínű, ékszerrel megrakott, fémpikkelyekkel átszőtt estélyi ruhákhoz.

Vera Violetta.

Minden gyógyszerárban kapható!
Tartása meglepő s kezdődő bajnál ugyiszívás s in radhatlan

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Az aradi Fejérváry-kaszárnya. Arad város közgyűlése, mint annak idején jelentettük, még a múlt év februárjában Müller Károly képviselő indítványára elhatározta, hogy a 3. számú honvédszázadnak bérbeadott kaszárnyáról, amely a város tulajdona, báró Fejérváry nevét levéti és helyébe a Rákóczi nevet teszi. Akkoriban Pászthy Kálmán ezredes utasította Zech őrnagyot, hogy ha kell, fegyveres erővel is akadályozza meg a név levételét. De a határozatot nem lehetett végrehajtani, mert egy Ardelean Vazul nevű ismeretlen egyén föllebezett ellene a belügyminiszterhez. Most gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tudatta Varjassy polgármesterrel, hogy a felebbezést elutasította, mert Ardelean Vazul nevű polgár nincs is Aradon. A határozat tehát jogerőssé vált s nemsokára el fogják távolítani a kaszárnya fölírását.

Megielebbezett városi határozat. A tegnapi soproni városi közgyűlésen Welder József főmérnök magyar nyelven terjesztette elő jelentését, mire a városi haladópart azt követelte, hogy az előterjesztést német nyelven is tegye meg. A haladópart e kívánságát a közgyűlés hazafias tagjai élénk tiltakozással fogadták. Miután azonban a haladópartiak ragaszkodtak hozzá, dr. Baán Endre főispán elrendelte a szavazást. Az izgalmas jelenetek közt lefolyt szavazás eredménye az lett, hogy a közgyűlés kimondta, hogy Welder József mérnök előterjesztéseit köteles német nyelven is megtenni. A kisebbségben maradt hazafias bizottsági tagok elhatározták, hogy a hozott közgyűlési határozatot megielebbezik a belügyminiszterhez.

Arad polgári iskolája. A kultuszminiszter leiratban értesítette Arad városát, hogy a községi polgári iskolának évi 30.000 korona államsegélyt ad mindaddig, amíg a város által építendő második polgári iskola költségeit a város le nem törleszti.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

A császár katonái.

(Dráma 3 felvonásban, írta Földes Imre, színpadra került a Magyar Színházban.)

Erős sikerről, magyar író megérdemelt sikeréről számolhatunk be, irván Földes darabjáról. Igaz, nem eszmei tartalommal győzött a szerző és darabjáról nem tértünk haza meggyőzve, fölvilágosítva, megindítva, de sikert aratott színpadi technikával, bravuros megcsinálással s ez is valami, ha magyar szerzőről van szó.

Földes darabja iránydarab, telve azokkal az őshibákkal, amelyekben az összes iránydarabok szenvednek. Az elfogult beállítás, az alakok önkényes jellemi és az ütköző fölfogásoknak az abszurdumig merev alkalmazása csakugy benne vannak ebben a darabban is, mint a többi iránydrámában. S különösen ez a merevség teszi hazuggá az összes iránydarabokat és ez hamisítja meg a való életet, amely ismer számtalan befolyásoló mellékkörülményt s nem engedi meg, hogy emberei a smokkságért haljanak mártírhalált.

Földes, aki drámájában a maradi, megalkuvást nem ismerő és a modern társadalomtól teljesen elütő katonai szellem ellen indul harcra, darabját bármely tetszőleges milieuban lejátszathatná, annyira nem speciálisan a katonai szellem ellen tör. Ami katonai színt fölrak, az fölszínes, sablonos és vezércikkékből kölesön kért. Sokszor megírt, az igazságot csak félig fedő, de a közönség előtt hálás közhelyekkel pótol értékeket, amelyeknek kihámozására nem volt személyes tapasztalata.

Ami kiváló a darabjában, az a színpadi megcsinálás. Erőteljesen megírt jelenetek vannak a drámában, tudatosan, rafináltan megírt jelenetek, amelyek a bennük liktető erővel megkapták és megrázták a közönséget. Gyönyörűen előkészített részek, amelyek elcsattantak és zúgó taps kelt a nyomukban. És ez a technikai készség érvényre segítette az egész darabot. A közönség, amelyet magával ragadott a dráma sodró menete, nem kutatta a belső tartalmat, hanem átengedte magát a torlódó hatásoknak és rabjává lett a szerző technikai ügyességének.

Maga a dráma — ismételiük — lejátszódhatott volna bármilyen más milieuban is.

Szilassy kapitány följelent egy bajtársát, mert cikket írt a katonai viszonyokról és maga is lefokozásra szavazott, mikor a dolog a hadi törvényszék elé került. E miatt a kis város lakosai boykottálták Karády István házát, aki leendő apósa a kapitánynak. Szilassy kapitány a sértésért provokálni akarja a meghívást visszautasító polgárokat, de Karády megtiltja, vagy sohasem bocsátja föbbé házába a kapitányt. Másnap a kapitány elhatározásának megmáltására akarja birni a magyar urat, de az hajthatatlan. A kapitány választ menyasszonya és a képzelt kötelesség közt, amelylyel katonai becsületének tartozik és távozni akar, amikor meghallja, hogy a följelentett és lefokozott tiszt agyonlőtte magát. A kisváros forrong, a kaszinó kitiltotta a tisztet és megszakított velük minden érintkezést, amikor meglátogatta Karádyékat Joász főhadnagy, egy czinikus, a hadsergeant gyűlölet tiszte és a fiatal Karády Zoltánnal leitat egy kis naiv tiszthelyettest, akiben a följelentett tiszt árulóját sejtik. Bravurosán megcsinált jelenet ez, amelyben a részeg gyerek tiltakozik a gyanúsítás ellen. A faggatás alatt hangzik a riadó szava, amely a fölbőszült tömeg ellen szólítja a tisztet. Néhány perczelés később a trombita lövést vezényel, Szilassy, a kötelesség tulzója lövet, míg Joász főhadnagy vezényszó nélkül leereszti a kardját. Az esküjéről megfélédekezett tiszttől elveszik a kardját és fogságba vetik, Szilassy kapitánynak pedig menyasszonya visszaviszi a jegygyűrűt. Egy díszkréten megcsinált jelenetben kislit, hogy a följelentő Szilassy kapitány volt, aki agyonlőtte magát.

A színpadi hatásokban bővelkedő és megjtszásra kiválóan alkalmas darabot a Magyar Színház fiatal gárdája nagy erővel játszotta meg. Csupa friss erő, csupa élet volt a színpad. Ami félszesség, félig készség találkozott, az eltűnt a pompás fiatal-ságban. Szilassy kapitányt Törzs Jenő játszotta jellemző erővel, becsületes fanatizmus-sal, ami sokat enyhített az alak ellenszenves voltán. Nagy estéje volt Csörtösnek, a czinikus, a merev szellemmel nyitán szembeálló főhadnagynak és Papp Miskának, aki a kadét pompás jelenetét aknázza ki teljes sikerrel. Az életből elcsélt figura volt Rátkay hadnagyja és nagyon tetszettek apró szerepeikben Réthey, Z. Molnár, Garas, Vágó, Körmendy. Az egyetlen női szerepet Borostyán Sári játszotta szépen. A darab és az előadás zsúfolt házat vonzott és a fölvonások végén sokáig zúgott a taps, amely a szerzőt és a szereplőket hívta. (U. D.)

(*) A kultuszminiszter rendelete a vidéki színházról ügyében. Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásiügyi miniszter gróf Festetics Andorhoz, a vidéki színházat országos felügyelőjéhez nagyfontosságú rendeletet intézett, melyben a többi közt ezt mondja:

Kétségtelen, hogy a vidéki színházat segélyezésére szánt javadalom megszavazásánál a törvényhozást a színház fontos közművelődési hivatásának felismerése vezette, ezért e javadalom felhasználásánál figyelemmel óhajtok lenni arra, hogy a segítséget azoknak a vidéki színházaknak juttassam, akik e hivatást megértve ezt betölteni iparkodnak. Ezek közé azokat sorozom, akik nem elégszenek meg színházak vezetésében pénzüri sikerekkel, hanem magasabb irodalmi és művészi színvonal elérésére törekedve, e cél érdekében felül tudnak emelkedni az önző üzleti érdekeken.

Most másutt állg kerülnek a magyar színházok első bemutatóra, mint a fővárosban. Alig van író, aki vidéken próbálna szárnyat bontani és alig van vidéki színházgató, aki a kezdő írókat szárnypróbálgatásukban támogatná. Általában — nagyon gyér kivétellel — a vidék művészi törekvéseiben nem tapasztalok kellő önállóságot és kezdeményező hajlandóságot, aminek pedig a művészeti fejlődésre nagy hatása lenne, s aminek a nyomában nagy fellendülés volna remélhető úgy a hazai drámairodalom, mint a színházművészet terén.

A jövőben tehát a vidéki színházat segélyezésében az egyes színházgatók művészi munkálkodását fogom figyelembe venni és anyagi, valamint erkölcsi támogatásomra csak azok számíthatnak közülök, akik

komoly törekvésekkel hivatottságuknak tanujelét adják.

Felkérem tehát Méltóságodat, hogy az Országos Színházegyesület igazgatótanácsával egyetértőleg tegyen hozzám részletes javaslatot a fenebb vázolt czélok érdekében szükséges intézkedések foganatosítására vonatkozólag.

Felkérem egyuttal Méltóságodat arra is, hogy e leiratot tartalmát szíveskedjék az összes vidéki színházgatóknak tudomására hozni.

(*) Arányi Dezsőné nagybeteg. Arányi Dezsőné, Arányi Dezsőnek, az Opera kiváló művésznének felesége súlyosan megbetegedett Reichenhall mellett fekvő villájában. Férje ma utazott hozzá a fővárosból.

(*) Hazug törvény. Pénteken, e hó 7-ikén mutatják be a Nemzeti Színházban dr. Molnár Gyula új eredeti 3 felvonásos színművét, amelynek Hazug törvény a címe s ez lesz a negyedik darabja, amelyet a Nemzeti Színház előad. Az újdonság tárgyát a mai társadalmi életből merítette. Szerepeltetése a következő: Nalaczy Pál — Szacsavay, Márta — Helvey L., Kálmán — Mihályfi, Erzsike — D. Ligeti Juliska, Szegedy Boldizsár — Bartos, Bornemissza Atala — Szacsavayné, Kolos — Rózsahegy, Evelin — Paulay Erzsé, Popesen Lupoj — Gabányi Á., Evila — Jászai Mari, Avramu — Gálósi, Marci — Abonyi, Coriolan — Hajdu.

(*) Vizsgálati előadás. Az orsz. Színházegyesület iskolájának növendékei ma délután tartották vizsgálati előadásukat a Vigszínházban. Színre került a francia öt felvonásos vigjáték: Figaró házassága. A nagy számban megjelent közönség sokat tapsolt az ügyesen betanított és rendezett előadásnak, mely főleg Vidor Dezső tanárnak köszönhető. A pompás össziátékelből különösen kivált Farnai Zseni bájos és közvetlen játékaival. Keő Anna a grófnő szerepében nyújtott jó alakítást. Somogyi Nusi, Bardocz Katalin és Rápolti Mariska szintén megérdemlik a dicséretet. Ugyazintén a fiúk közül Magyar Ervin és Gábor Ernő tehetséges játékkal, továbbá Nádor Zsiga.

(*) Gluck ismeretlen operája. Francesco Piovano, a római Accademia Sta. Cecilia könyvtárában Glucknak egy ismeretlen operáját fedezte föl. A címe „Il Tigrano” és 1743-ban került bemutatásra Cremában. A libretto szerzője nincs megnevezve, de ugyanezt a szövegkönyvet már 1741-ben Giuseppe Arena is megzenésítette s ez a mű a velencei operában került bemutatásra.

(*) József főherceg, — gróf Andrássy Tivadarné, — Fráter Lóránd. Kevés művészi esemény mozgatta meg annyira a szunnyadó érdeklődést, mint Fráter Lórándnak e hó 18-ára kitűzött hangversenye. A dalestélyre szóló jegyeknek már jó részét megvásárolták, még pedig a legfelsőbb körök s így a hangversenyen együtt lesz a Vigadó termében az ország előkelősége. Kiltásba helyezték elővetelüket József főherceg és Augustia főhercegné, is. Fráter Lóránd maga erősen készül az estélyre, amelyen csupa egészen új dallal kedveskedik a közönségnek. A kiváló énekes ezen az estélyen fogja először a nyilvánosság előtt elénekelni a legújabb magyar szerzőnek: özvegy gróf Andrássy Tivadarnának „Krasznahorka bíszke vára . . .” kezdetű dalát, amelylyel szűkebb körű, zeneértő közönség előtt nagy sikert aratott. Nagy az érdeklődés az estély közreműködője: Justh Lajos zongoraművész iránt is, aki szintén gyönyörű műsorral lép a közönség elé.

(*) Az Országos Színházművészeti Akadémia előadása. Az Országos Színházművészeti Akadémia ma este Pry Pált ismételte meg. Az előadás ma is jól sikerült, a közönség jól mulatott és sokat tapsolt. Különösen tetszettek: Hunyadi Arnold, Andrási Dénes és Konti Ödön, ki a czimszerepben sikert aratott. A nők között legjobb volt Benes Ilona, aki mellett Dobos Margit és Tóth Irma tündek ki.

(*) Fedák Sári Hamburgban. A hamburgi Neues Operetten-Theater igazgatósága elfogadta előadásra dr. Forró Pál „Aphrodite rózsája” című három felvonásos eredeti operettjét, melynek bemutatóját, — mint hamburgi lapok írják — már a jövő hónapra tervezik. Az újdonságnak különös érdekltséget kölcsönöz, hogy a fő női szerepet hie szerint a vendég-szereplésre szerződött Fedák Sári fogja játszani.

(*) A harmadik Shakespeare előadás, melyet a megállapított program szerint február 2-án vasárnap kellett volna megtartani, február 16-kára halasz-

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Hozzájárul a valódi áldás gyomorbaesésnek és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az előretöltött gyomrot 2-3 óra alatt tel. jensen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér. nagy üveg 60 fillér.

tatik. Ez előadásra, valamint a február 23. márczius 1. és márczius 8-iki előadásokra jegyek Kilián Frigyes utóda könyvkereskedő-czégénél (Váci-utca 32. szám) már most kaphatók.

(*) **Dr. Weingartner Félix Budapest.** A főváros zenevilágának érdekes vendége van: dr. Weingartner Félix, a bécsi udv. operaház új igazgatója, Mahler Gusztáv utóda. Weingartner azért jött, hogy a hatodik népszerű kamarahangversenyen bemutassa zongora-hatosát és néhány műdalát. A híres karmester ma délben érkezett Budapestre, a Royalba szállt, ma este az Operaházban a Tosca előadását hallgatja végig, azután a Lipótvárosi Kaszinó vendége lesz.

(*) **Magyar művész Indlában.** Tornai Gyula, az ismert magyar orientalista festő, ez idő szerint Bombayban tartózkodik, ahonnan hosszabb tanulmányutra megy India belső vidékeire. A magyar művészt az indiai előkelő társadalmi körök kitüntető szíveséggel fogadják.

(*) **Pozsonyi színház.** Tegnap este került először színre a pozsonyi színházban a Varázskeringő. Niki szerepét Raskó Géza, a Népszínház volt kitűnő baritonistája kreálta, kit Balla igazgató állandó vendégnek szerződöttetett. A pozsonyi sajtó egyhangulag konstatálja, hogy Raskó alakítását nagy siker kísérte és hogy a közönség, mely zsufozásig megtöltötte a nézőteret, tüntető tapssal honorálta minden énekszámát. Méltó partnere volt Franczi szerepében Szentgyörgyi Lenke.

(*) **„A szerelem története.”** Az Uránia-színházban hétfőn este lesz Pékár Gyula „Szerelm története” című darabjának tizedik előadása. Ez alkalommal a szöveget maga a szerző fogja felolvasni.

(*) **Vidéki színészet.** Sopronban, Nádas József színtársulata csütörtökön szép sikerrel hozta színre a „Velencei kalmár”-t. Seylok szerepében nagy tetszést aratott Bodonyi Béla, akit a közönség egész este ünnepelt. Makó Aida kedves Jessika volt és az előadás sikeréhez Tompa Kálmán és Földes Dezső is hozzájárultak.

(*) **Uj Kossuth-szobor.** Losonc rendezett város közigyelése elhatározta, hogy a város egyik legszebb helyén, a Kubinyi-téren felállíttatja Kossuth Lajos szobrát. Pályaművek Horvay, Vass és Philipp, Székely és Csordás József szobrászművészekről érkeztek. A Wagner Sándor kir. tanácsos, polgármester elnöklésével működő szobor-bizottság a szobor kivételével Csordás József fiatal szobrászművészt bízta meg, a kinek terve méltó feltűnést keltett. Csordás József nemrég fejezte be tanulmányait Münchenben és legutóbb Párisban, ahol a Julien-akadémia egyik legtehetségesebb látogatója volt és a honnét a bizottság egyenes felhívására vett részt a pályázaton. A szobor felállítása 28.000 koronába fog kerülni.

(*) **Lengyel művészek kiállítása.** Bécsben a „Sztuka” nevű lengyel művészegyesület kiállítást rendez a Hagen helyiségében. Az egyik középső-termet néhai Wyspianski Szaniszló művei foglalják el. E kollekció kivül a szintén elhunyt Stanislawski Jan tájképfestő képeinek szántak nagy helyet. A kiállítási bizottság Sztuka, Ruszczye, Axentowicz, Frycz és Paukiewicz festőművészekből áll.

(*) **Hajnal Fiai.** Peterdi Andornak ily című együlvonásos életképe pénteken kerül először színre az Intim-Színházban. A darabban a főbb szerepeket Radnay Zsuzska, Pálya Czelesztinné, Gergely Lajos, Gabányi László, Tábori, Ujvári és Papp János játsszák.

(*) **„Kéve” művészegyesület kiállítása** (Ferenczik-tere 9. a Nemzeti Szalon volt helyiségében) ma délelőtt tizenegy órakor nyílt meg nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. A kiállítás megnyitását megjelent K. Lippich Elek miniszteri tanácsos, aki meleg érdeklődéssel tekintette meg a művészek kiállított műveit. A megjelent nagyközönség élénk rokonszenvvel fogadta az új művész-egyesület első nyilvános bemutatkozását. A vernissageon már sok műtárgy kelt el. A kiállítás vasárnapról fogva 60 fillér belépő-díj mellett tekinthető meg délelőtt 9-től, este 7-ig.

(*) **Uj Kabaret vállalat.** Vasárnap február 2-án nyílik meg József-körút 70. szám alatt a József-körúti Grand Cabaret, a színész-világ színe-java közreműkö-

désével. A megnyitó előadásán a fővárosi színházak legelőkelőbb tagjai fognak fellépni. Többek között: Borbély Lily, Bogár Giza, Gyuricza Piroška, Kiss Tusi, Radó Gizi, Kürthy Hermina, Székely Gyula, Gabányi László, Fejér Dezső, Vágó Géza, Papp János, Gömöri Jenő, Szalai Mihály és Marton Miklós. A konferencier tisztét Dóri Sándor tölti be.

(*) **Az ikrek.** A berlini vigerában ez idő szerint Az ikrek című operának folynak próbái. Az új opera Weiss Károly, A lengyel zsidó című opera szerzőjének műve. Bemutatóját márcziusra tervezik.

(*) **Gyermekszínház.** A Gyermekszínházban holnap, vasárnap, ezidén ötödik adiók Komor Gyula bájos varázsszerejét, a „Piroška és a farkas”-t, melynek eddigi előadásai teljesen zsufozt ház előtt folytak le. Csütörtökön, február hó 6-án színre kerül ezidén először, a gyermekvilág egyik legnépszerűbb s legkedveltebb darabja, a „Hamupipőke”, melyre az igazgatóság teljesen új és fényes kiállítást készített. Ugy a holnap, mint a csütörtöki előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Jegyek válthatók a szokásos elővételi helyen és a színház helyiségében (VI. Révay-utca 18.). Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **Apró regények.** Gottier Lajos kéri mindazokat, akik megkapták „Apró regények” című könyvét és árát még nem küldték be, sziveskedjenek a három koronát hozzá Pillésabára eljuttatni, vagy a könyvet visszaadni.

(*) **„1848.”** A „Műcsarnok” legutóbbi téli tárlatán a művészi alkotások közül egy szenzációs hatású festmény vált ki fölemelő, gyújtó, lelkesítő tárgyával és az alkotásnak olyan illetségével, aminő rég nem nyilatkozott meg festőművész munkájában. Ez a hatalmas festmény Pap Henrik festőművész „1848” című műve. A kép tárgya a magyar szabadságharcrnak egyik gyönyörű jelenetét ábrázolja, amidőn a dicsőséges magyar ezredek egymásután vonulnak fel s mellettük halad el az önként hadbaállt csapat, melynek minden egyes tagja aczéllkaru magyar hazafi. Ezt a gyönyörű képet most a „Könyves Kálmán” magyar műkiadó társaság páratlan műgönddel, nagy áldozatkészséggel sokszorosította és ezzel igen nagy szolgáltatást tett a hazafias eszmékért lelkesülő közönségnek. A műlap a kontinens első műintézetében készült a művész felügyelete alatt és csodálatos hűséggel tükrözi vissza az eredeti festmény ragyogó színpompáját. Nagysága 104 cm. széles és 62 cm. magas. A képhez Vágó Dezső szobrászművész tervezte a csontszíni és aranyozott díszítésű keretet, melyben a műlap 68 koronáért rendelhető meg. 4 koronás havi részletfizetésre is a „Könyves Kálmán” Magyar Műkiadó R.-T.-nél (Nagymező-utca 37—39.)

(*) **Major J. Gyula szerzeményei.** Az Orpheusz-zenekiadó-társaság, mely csak a minap bocsátotta világra Major J. Gyula zongoraszerzeményeit, most ugyanannak a szerzőnek más műveit adja át a zenevilágnak, rendkívül tetszetős formában és szép metszésben. Megjelentek: „Balaton” szimioniai költemény, kétféle kiadásban: zenekari partitúra alakjában és zongorára négy kézre. Ezzel a művel Major mult őszszel elnyerte a Nemzeti Zenede gróf Zichy-díját, s a Zenede legközelebbi hangversenyén be is fogja mutatni ezt a nagyszabású, magyaros irányu művet, mely egy katonai legenda bájos feldolgozásán épült fel. A szerző gróf Zichy Gézának ajánlotta e művét. Továbbá megjelentek Majornak női karra írott művei: „Niels Finn”, ez a Björnsterne Björnson megkapó balladája írott női kar, mely már itthon és külföldön sok sikert aratott és „A vén leány” és „A vizesés” címűek, melyekben nagy dallamszépesség és drámai erő nyilvánul. Ezenkívül két régi olasz és egy régi francia népdal mesteri átirata, melyek a nőikar-irodalmat érdekes számokkal gazdagítják. Ugyancsak most hagyják el a sajtót a „Szombatosok énekei” is, ezek a régi egyházi énekek, melyeket Major Bözödnifaluban, a szombatos község véneinek éneke alapján leköltözött és harmonizált s melyeknek Budapestén és Kolozsvárott felolvasás keretében történt bemutatása méltán felkeltette a szakkörök élénk érdeklődését. Két férfikar: „Clerici beati sunt” és „Szerlem” pompás humorával bizonyára mihamarabb népszerűvé fog válni. A baritonhangra írt „Sztrák után” pedig mély hatást fog gyakorolni tárgyával és megható koncepciójával mindazokra, akikben a szociális mozgalmak iránt való érzék meg van. Ezt a dalt Takáts Mihálynak, az Opera művésznének ajánlotta a szerző; két mély-érzéstől áthatott lyrai dalát: „Egy álmod eltemettem” és „Feledés” Erdős Armandnak. Mindezen zeneművek Mery Béla zeneműkereskedésében (Budapest, Andrassy-ut 21.) kaphatók.

(*) **Hangverseny.** Culp Julia. Sokoldalú kívánság folytán itt adjuk le Culp Julia teljes műsorát, melyet jövő pénteken, február 7-én a Royal-teremben adandó dalestélyén hallani fogunk: Schumann Was will die einsame Träne, Frühlingsnacht, Alte Laute, Wer macht dich so krank, Aufträge; Brahms Sappische Ode, Vor dem Fenster, Salome, Über die Haide, Mädchenfluch, Spanisches Lied; Richard Strauss Befreit, Freundliche Vision, Wie sollten wir geheim sie halten; Hugo Wolf Schlafendes Jesuskind, Du denkst mit einem Fädchen, Präciosa's Sprüchlein gegen Kopfschmerz. Jegyek csak csekély számban maradtak fenn. Rendező Mery Béla.

A Brüsszeli vonósnégyes utolsó kamarastélyét hétfőn, február 17-én rendezi a Royal-teremben a következő műsorral: Borodin a-dur, Beethoven f-dur op. 59. és Dittersdorf es-dur vonósnégyesek. Rendező Mery Béla.

Filharmoniai hangverseny. A február 12-én tartandó VII. filharmoniai hangverseny vendége Gabrilovics Oszip orosz zongoraművész, kinek igen előkelő nagy hire van. Ez alkalommal honfitársának, Rachmaninoff Szergej zongoraversenyét (c-moll) játssza, mely darabban a külföldön mindennél nagyobb sikert ért el. A jegyek árusítása már megkezdődött Mery Bélánál.

Backhaus Vilmos február 10-iki egyetlen szóló zongoraestélye iránt szokatlanul nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A zseniális fiatal „nagy mester” ez idei műsorára, mely roppant érdekes és változatos, különös gondot fordított. Előreláthatólag megint egy „telt házzal” több lesz a „Harmónia” igazgatóságának, ahol a még csekély számban hátramaradt jegyek kaphatók.

Kurz Zelma bécsi kamaranékesnő második (utolsó) dalestélye, mint már jeleztük, szerdán, február 19-én, a Vigadó összes termében lesz, amely alkalommal az európai híri művésznő több hatásos operákon kívül négy szakaszban a régi és modern dalirodalom remekét énekl. Jegyek ezen elite hangversenyre a „Harmónia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Weidt Lucye kamaranékesnő február 20-iki önálló dalestélye iránt, mely a Royal-teremben rendeztetik, általános érdeklődés tapasztalható. A bécsiek egyik dédelgetett kedvence ezen első önálló hangversenyére egy roppant érdekes és változatos műsört állított össze. Jegyek a „Harmónia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Hubay Jenő—Popper Dávid és Backhaus Vilmos. Valóban élvezet e három illusztris művésznék nevét egy műsoron olvasni s minden művészt kedvelő embernek felejtethetlen lesz a február 13-iki harmadik (utolsó) triós est, melyen e három nagyevű művész együtt működik. Ez alkalommal a zseniális fiatal vendégművész, Backhaus Vilmos, Hubay mesternek Goldmark örökszép Suite-jét játssza. A bérletből igen csekély számban fennmaradt jegyek a „Harmónia” zeneműkereskedésben kaphatók.

Meschaert János dalestélye hétfőn, február 3-án este 8 órakor lesz a Royal-szálló termében.

A Budapesti Egyetemi Énekkarok február 20-án, a Vigadóban tartandó rendkívül érdekesnek ígérkező jótékonycélú hangversenyén Poprich Miczike hegedűművésznő és Wajditsch Sári hárfaművésznő kivül még Szödényi Aranka hangversenyénekendő is közreműködik, aki Schubertnek a leány és a halál című balladáit és tanárának, Haekl Lajosnak egy dalát adia elő. A jelentőséges hangversenyre 6. 4. 2 koronáért kapni jegyet a „Harmónia” és Bárd zeneműkereskedésekben.

Société de concerts d'Instruments anciens. Tekintettel a multkori nagy sikerre, melyet a régi zenét és hangszereket művelő társaság első hangversenyén aratott, a pesti Vigadó bérletjének hangversenyirodája még egy ilyen hangversenyt rendez nagytermében, teljesen új műsorral, de népszerű helyárok mellett. A második — egyuttal utolsó — hangverseny pénteken, 1908. február 7-ikén lesz és ismét vissza fogja varázsolni nekünk a Clavecin és többi régi hangszerek idejét. Jegyeket ezen hangversenyre Rózsavölgyi és Társa (Kristóf-tér 3.) árusít, melyek ára 1—6 korona között váltakozik.

Amerikai aestetika.

(Az amerikai „Sun”-ből.)

Fármán menlek az országúton, — az országúton, mely fehér volt, ragyogó, tiszta fehér. És szót az első: Olyan fehér ez út, mint a tejút csendes nyári estén. — O póta volt. És szót a másik: Olyan fehér ez az út, mint az ég kék füstje. — És ő tudós volt. És szót a harmadik: — Olyan fehér ez az út, mint a fehér amerikai porcellán poudert. — És ő szép asszony volt.

Amerikai Porcellán Poudert Részvénytársaság, Budapest, IV. Kossuth Lajos utca 1.

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra

Telefon: Detall 75—26, Engros 164.

27701

Radnay Károly

BUDAPEST, V. kerület, Váci-körút 80:

Sürgösvosalm: **ANTRACIT BUDAPEST**

NYILATKOZAT!

A Kerpel kézfinomító hatása valóban csodás, úgy hogy bátran állíthatom: a Kerpel kézfinomító nélkülözhetetlen mindenkinek, aki ragyogó fehér kézre akar szert tenni.

Kerpel kézfinomító ára 90 fill. 4 üveget bérmentve küld: Kerpel Gyógysz., Budapest, Lipót-körút 28.

Mulatságok.

A Vasutas-Szövetség nagy bálja.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 1.

Dimenzió, de feszetlen jókedv dolgában is szinte páratlan sikerül az a bál, melyet ma a derék vasutasok agilitása valószínűleg a fényárban uszó Vigadó termeiben. Több, mint kétezer pár hullámszőrű sűrű és hangos rajokban a fényes parketten, melyet ma szinte a leszakadás veszélye látszott fenyegetni a keringőző s bosztonozó tömeg sulya alatt.

A Vasutas Szövetség vezetősége gróf Batthyány Tivadar elnökkel az élén jelent meg. Vele együtt léptek a táncszerepbe Novelly Imre és Ráth Péter igazgatók, Ofner József üzletvezető-helyettes, Lachnit János, Fehérvári és Daróczy Rezső felügyelők. Elmult nyolcz óra, amikor Farkas Pál bandája és a katonazenekar rázendített az első csárdásra. Ettől kezdve vég nélküli volt a táncz, amelyet csapongó jókedvvel járt a fiatal párok óriási tömege. Különösen a vidéki vasutasok voltak számosan képviselve. A buzgó, rokonszenves rendezőség, előljárt a tánczban is, amely virradásig zsi bongó, eleven életet varázolt a Vigadó termeibe. A rendezők izléses és stilszerű tánczrenddel ajándékozták meg a hölgyeket.

A nagyszámu megjelentek közül, itt közöljük, akiket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Köntös Sándorné (Fülep-szállás), Müller Cyrliné, Vachtler Károlyné, Tarr Istvánné, Bárány Jenőné, Sanni Józsefné, Oláh Istvánné, Nádai Józsefné, Slezák Gergelyné, Tóth Jánosné, Leichter Sándorné, Paulovics Jánosné, Rákzei Károlyné, Geberle Edéné, Darányi Rezsőné, Cserecz Kálmánné, Stollai Alajosné, Nagy Gáspárné, Sziklai Jánosné (Miskolcz), Fejérvári Istvánné, Véber Ferenczné, Zsidos Nándorné, Csermák Adolfiné, öz. Novák Károlyné, Sreid Imréné, Pártvai Józsefné, Borza Gyuláné (Samácz), Neumann Sománé, Máté Miklósné (Monor), Vajkay Károlyné, Barát Lajosné, Kassy Alajosné, János Albertné, János Györgyné, Libentrit Józsefné, Budaz Istvánné, Poll Ágostonné, Piszkács Jánosné és Irma leánya, Kabzán Sománé, Szigeti Jánosné, Németh Ilona, Smejkál Karolin, Soós Krisztina, Walder Annuska, Lutuszky Katicza, Schiller Ilona, Szonner Margit, Illésy Jánosné, öz. Szmekai Károlyné, Sober Jozefin, Engbandt Józsefné és Irén leánya, Borsodyné, Tárnoky Aladárné, Groszmann Hermin és Teréz, Grum Irma, Gorzsás Mórné, Grün Lázárné, Soltész Ferenczné, Dobó Jánosné, Stiffl Zsigmondné, Ditrich Hermin, Zombor Lajosné, Tasner Teréz, Bamberger Lajosné, Benis Mariska.

Leányok: Vass Zsófi, Barát Anna, Vachtler Lujza, Bárány Lenke és Emma, Baranyai Mariska, Libendit Irma, Szerelmevölgyi Adrián, Boroczky Ilonka, Kerekes Julia, Tóth Erzsébet, Tóth Margit, Hasenák Mariska, Hangai Hilda, Reizmann Ella, Darány Karolin, Rákóczi Juliska, Siller Regina, Siller

Sarolta, Farkas Mariska, Farkas Paula, Nagy Annuska (Ujpest), Kovács Mriska (Albertirsa), Csermák Aranka, Likli Julis, Novák Gizella, Scheid Sárika, Perl Rózsika, Mayerbek Józsa, Ruttkai Mariska, Epstein Ellike, Erber Emma, Fischer Irma, Fischer Paula, Somlaer Mariska, Ladányi Margit, Deutsch Erzi (Baja), Dérei Juliska, Szommer Hermin, Marcz Gabriella, Venlik Berta, Leitersdorfi Rózsa, Tomcsai Mariska (Baja), Kiss Rózsai (Pécs), Grode Mariska, Pataki Mariska, Rosse Mária, Frei Annus, Sossi Juliska, Sedl Ilonka, Sedl Rózsika, Margus Emma, Baczinan Adél, Doltsar Ilonka, Majer Olga, Andreiver Gizella, Delli Margit, Wachtler Margit (Rákospalota), Csáky Boriska, Tahin Katalin, Ruzmácz Erzsébet, Proók Margit, Csépesányi Irma, Tóth Gizella, Csik Margit, Kamudzsinszky Paula.

Tűzoltók bálja. A Budapesti Önkéntes Tűzoltó Testület szokásos bálját ma tartotta meg a Terézvárosi Kaszinó összes termeiben. A nagyszerű mulatságon a székesfővárosi hivatásos tűzoltóság tisztjei közül megjelentek: Szczerbovszky Szaniszló főparancsnok, Janicssek Andor tűzfelügyelő, s Blaschnek Hugó és Kállay Imre segédtisztiek, valamint a fővárosi és környékbeli gyári tűzoltóságok tisztikarának tagjai. A sok fekete szaloruha közé festőien vegyült az izlésesen egyszerű tűzoltói egyenruhák tömege. A bálon az idén sok szép lány és asszony jelent meg s a szorgalmas tűzoltóknak ugyancsak sok tűz lokalizálásával kellett megbirkózniuk. A rendezőség csinos tánczrenddel kedveskedett vendégeiknek. Az első négyest 240 pár tánczolta. Ott voltak:

Asszonyok: Molnár Jánosné, Halász Lajosné, Pintzer Adolfiné, Francsok Ferenczné, Manyicza Lipótné, Fleck Jánosné, Uxa Béláné, Rottenstein Jakabné, Bencze Istvánné, Elías Teréz, Lindl Károlyné, Kovács Gyuláné, öz. Kreicsics Lajosné, Faragó Istvánné, Schenk Lajosné, Töke Gyuláné, Fischer Fülöpné, Skoch Lőrinczné, Gere Lajosné, Bál Ferenczné, Rech Zsigmondné, Haasz Dávidné, Kohn Simonné, Keszler Jenőné, Hajós Ignáczné, Hollós Józsefné, Áfrány Mihályné, Freytag Zoltánné, Tóth Ferenczné, Bambinszky Mártonné, Kőszegi Rezsőné, Pauer Ferenczné, Dorcsák Józsefné, Sumi Károlyné, Gombos Aladárné, Berger Józsefné, Sziszes Jánosné, Szenté Dánielné, Galambos Lajosné, Molnár Jánosné, Plech Sándorné, Pursánszky Gyuláné, Takács Jánosné, Lukács Jánosné, Tóth Miklósné, Rácz Györgyné, Horváth Jánosné, Jaják Józsefné, Mátéfy Gyuláné, Reichl Tivadarné, Logner Antalné, Hos Zoltánné, Ziriuss Pálné, Manner Jánosné, Virág Mihályné, Kalocsay Kálmánné, Szamosy Ödönné, Farkas Rezsőné, Weiss Sándorné, Hindy Adámné, Hajdu Antalné, Rosenberg Jenőné, Rosenfeld Mártonné, Gölcseki Jakabné, Kohn Mórné, Lattler Gyuláné, Pintér Imréné, Miezsz Tivadarné, Schmutzler Antalné, Dalnoki Józsefné, Krallik Izidorné, Rosenberg Jenőné, Rosenfeld Márkusné, Gödölley Sándorné, Gödölley Márkusné, Weisz Sámuelné, Kohut Heinrichné, Salezer Mayerné, Lukács Istvánné.

Lányok: Molnár Erzsike, Halász Sári, Barisich Juliska, Pintzer Hermina és Berta, Bolnászky Lujza, Laczkó Anna, Serr Auguszta, Halász Mariska, Fleck Annuska, Trabnicz Jolánka, Klein Borbála, Bleyer Mariska, Elías Lujza, Hirn Lenke, Rottenstein Hedvig és Etuska, Kovács Ilonka, Faragó Annus, Gábel Mariska, Szedlácska Lilike, Varga Etelka, Csóka Erzsike, Grünfeld Dorotya és Berta, Schilling Jozefa és Gizike, Viszer Adél, Kis Manózi, Csadó Aranka, Farkas Ilonka, Haasz Aranka, Wiedermann Aranka, Weisz Gizella, Rech Szidike, Schweicz Mariska, Kohn Adél, Haasz Olga, Szika Berta, Franz Irmuska, Irén, Mariska, Horváth Mariska, Frendisch Anna, Bleyer Milike, Freytag Lujzika, Holló Olga, Freytag Mariska és Gizike, Kőszegi Miczi, Buday Etel, Mészáros Lili, Buday Irén, Beckmann Elza és Sári., Dorcsák Aranka, Beckmann Teréz, Fischer Tinike, Deutsch Anna, Stern Szidi, Schumy Irén és Ida, Laufer Berta, Klinger Richy, Szende Dusi, Kelemen Palkó és Ida, Blaskó Anna és Valéria, Sormai Margit, Galambos Etus, Bicsérdi Etuska, Vas Mariska, Dursanszky Irmus, Takácsy Emma, Osik Juliska, Borbász Lidike, Horváth Adél, Illding Adél, Hervolt Anna, Zupcsék Angela, Reischul Miczike, Bóka Mariska és Ilonka, Peltenblitter Anna, Fierlusz Ilona,

Manner Miczike, Schmied Mariska, Marmorstein Aranka, Virág Mariska, Szamosy Ilonka, Weisz Józsa, Egyud Terka, Balázs Lidia, Flachner Margit, Pintér Olga, Mizesz Margit és Gizella, Schmutzler Katicza, Haasz Teréz, Stefike, Gödölley Mariska, Weisz Gizike, Braun Hermina, Bálint nővérek, Salczor Boriska, Korhát Maris, Gallusz Róza, Preisz Zsazsa, Gesz Miczike, Sziszela Emma, Domesz Angyalka.

Az Almádi-kör bálja. A Magyar Tisztviselők Országos Egyesületének Esterházy-utcai helyiségében ma nagy számmal adtak egymásnak találkozt a Balaton-kultusz istápolói. A helyiség fő- és melléktermei zsufolásig megteltek az előkelő publikummal, akik az Almádi-kör évről-évre szokásos báljára eljöttek. A rendezőség igen csinos tánczrenddel kedveskedett, amely egy a Balatonon lebegő jachtot ábrázol. Az első négyest hetvenkét pár tánczolta. Rendkívül érdekessé és vonzóvá tette a bált huszonnégy pár magyar tánczos, akik palotást és körmagyart tánczoltak. A rendkívül jól sikerült mulatságnak a hajnali órák vetettek véget. Jelen voltak:

Asszonyok: Adorján Béláné, Biró Vilmosné, Bárczay Péterné, Borbély Vidorné, Csepregy Istvánné, Fay Gyuláné, Fejér Ödönné, Glosz Imrén, Hieronymi Béláné, Göttinger Gyuláné, Kumel Adolfiné, Ibos Nándorné, Kolossa Gézané, Kompaszt Károlyné, Lotz Feriné, Neccasék Károlyné, Neccasék Adolfiné, öz. Noseda Gyuláné, Nosedak Tivadarné, Novelli Imréné, Menczer Károlyné, Minke Pálné, Pavlik Ferenczné, Reiter Gyuláné, Rudolf Mórné, Szabó Edéné, Szibellisz Gyuláné, Ráday Gyuláné, Remenyik Imréné, Szily Jánosné, dr. Romy Béláné, Szeles Ödönné, Tost Károlyné, Vincze Károlyné, dr. Vallon Dezsőné, Weber Lajosné, Loosy Imréné, Kasztner Sándorné, öz. Kratky Vilmosné, Stachel Jánosné, Keresztes Jánosné, és Zádorszky Gyuláné.

Leányok: Apáthy Margit, Alszeghy Ilona, Bárczay Hedvig, Benes Elza, Borbély Luci, Glosz Ilonka, Fejér Vilma, Ibos Gizike, László Ella és Mártha, Margó Elza, Noseda Erzsike, Novelli Edith, Novelli Annus, Rudolf Aranka, Ráday Irén, Romy Gizike, Szabó Ius, Szibellisz Erna és Jolánka, Szily Izabella, Vincze Margit, Vallon Emma, Weber Lujzika, Stachel Frida, Rosner Margit, Lázár Ferike, Csepregy Margit, Fáy Mityu, Fejér Erna, Hieronymi Ágota, Hajagos Gabriella, Ibos Vilma, Lotz Terike, Neccasék Piroška, Meuner Berta, Minke Rózsa, Reiter Katinka, Szabó Irénke, Szeles Ili, Waldbauer Paula és Záborszky Jolánka.

A Budai Polgári Kör tánczestélye. A jobbparti mulatságok legfényesebb és legtöbb sikert látott színtere, a budai Vigadó ragyogó terme ma zsufolásig megtelt a tánczoskedvű közönséggel. A frakkos férfiseregben s a táftos, mouselines hölgyiádban eleinte csak nagy szorongva indulhatott meg a táncz, amit az egyes párok áldozatkészsége könnyített meg azzal, hogy egy-egy fordulóra ki-kitelepedtek a folyosóra és ez alkalomra kényelmesen berendezett mellék-helyiségekbe. Kilencz órakor több, mint kétszáz pár állott fel az első csárdához és a nagy szám még a hajnali órákban sem mutatott csökkenést. A fényesen sikerült bálra még a pesti oldalról is sokan átrándultak.

A képviselő-piknik. A képviselő-piknik végrehajtó bizottsága, Muzsa Gyula, ifj. Madarász József, ifj. Wekerle Sándor, Justh János és Zlinszky István ma délelőtt helyszíni szemlét tartottak a magyar kereskedők ujonnan átalakított palotájában, amelynek termeiben fogják a képviselő-pikniket megtartani. A pazar díszszel átalakított terme a nagyszabásúnak ígérkező piknik céljaira igen alkalmasak és méltó keret gyanánt fognak szolgálni az érdekes esthez.

Katolikus ifjak bálja. A molnár-utcai ékes fehér termet ma seregestül keresték fel azok, akik évről-évre szívesen látogatnak el a Katolikus Ifjak Körének nagyszerű báljaira. Omoroviczai Heinrich Aladár, Csabányi Antal elnökök, Kunz József kereskedelmi tanácsos világi és főtisztelendő dr. Metzner József egyházi elnökök, főtisztelendő Marczinka Imre egyházi és dr. Moldová-

MOLL-féle SÓSBORSZESZ

legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés csuz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL-készítmény kérendő.

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

MOLL-féle SEIDLITZ-por

felülmulthatatlan házister mindama gyomorhajtóknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszer-tárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 kor

Fő-szétküldés: MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

BÉCS, I., TUCHLAUBER 9. SZÁM.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

ny i Gyula fővárosi ügyvéd az idén is minden lehetőséget elkövetett a bál sikerének érdekében, ami nem is maradt el. Tíz órakor, amikor Boros Gyula cigányprimás bandája rágyújtott a „Vékony deszka kerítés”-re, száz pár állott fel a csárdához. Azután folyt a táncz, — amint ezt már mondani szokás — kivilágos-kivirradtig. A figyelmes rendezőség Réthy A. József által igen szép tánczrendet készített a hölgyeknek.

**** Az I. kerületi Függetlenségi Kör tánczestélye.** A budai farsangi mulatságok ezidei krónikájában valószínűleg legelő fog helyet foglalni az I. kerületi Függetlenségi Kör mai tánczestélye. Már nyolcz órakor teljesen megtelt a Buzik-féle nagyvendéglő tágas terme, ahol színi előadás előzte meg a tánczot. Színre került az „Arany kakas” című, jól ismert bohóság, mely bőséges alkalmat nyújtott a szereplőknek, hogy sok kacagást és tapsot váltsanak ki a közönség sorából. Az első négyeshez majd százötven pár állott fel, akik legjobb hangulat mellett varták meg a hajnal beköszöntését, amit különben az éjfélkor rendezett tombola is megkönnyített. A mulatság szép összeget jövedelmezett a várbeli iskola-társaság alá eső iskolák szegénysorsu tanulóinak.

**** Gyermekbál a Fészekben.** Fennállása óta még sohasem volt oly kedves mulatság a művészek klubjában, a Fészekben, mint a mai gyermekbál, amelyet a művészek apróságai számára Tolnay Ákos festőművész és Győző Lajos, a Vigszínház tagja rendeztek. Több mint száz bájos apróság, Budapesti jövő bálkirálynői és Don Juanjai gyűltek egybe a Fészek termeiben, hogy jól kimulassák magukat és fejlethetetlen gyönyörűséget szerezzenek a nagyoknak. A klub nagyterme délután 4 órakor már telve volt a vidám gyermeksereggel, amely gyönyörű képet nyújtott. Kevéssel azután, hogy mindannyian egybegyűltek, megkezdődött a mulatság. Legelsőben is Berczik Árpádnak egy bájos kis egyfelvonásos vigjátékát, a Gyermekbált, adták elő a Vigszínház iskolájának növendékei. A vigjáték után Tolnay Ákosra lépett a színpadra és hazafias tüzellel szavalt el néhány hazafias költeményt. Majd temperamentumosan járta el a kék-vókot, amivel sok gyönyörűséget szerzett a nézőknek. A műsornak kluját Ferenczy Matának, a kis csodaprimadonnának szereplése képezte, aki elragadó bájosággal mondott el egy versikét és énekelte el Pityu urat. Gyöngyi Jolán is versikkkel és énekkel kedveskedett az apróságoknak, ugyszintén a kis Boronkay primadonna is. Vidáman mókázott a gyerekeknek Győző Lajos a mókákön a gyerekek nagyokat mulattak. Végül érdekes bűvészmutatványokban volt részük s nem tudtak felocsudni a csodálkozásból. Az előadás után dusan terített asztaloknál pompás uzsonna várta őket, amely után tánczra perdültek és vígan roppták a csárdást és járták a keringőt késő estig.

**** A Fővárosi Torna Klub bálja.** A főváros ez agilis tornász egyesülete, mint minden évben, az idén is szépen sikerült tánczestélyt rendezett. A derék sportfiúk ezuttal a VI-ik kerületi függetlenségi pártkör helyiségeiben gyűjtötték össze a tánczkezdőket. A tánczot megelőző kabaret-ben szép sikerrel működtek közre Harsányi Bözsike, Görög Olga, Arany Olga, Tihanyi Árpád, Stein Márton és Kondor Miklós. A gondos rendezés s a szépen lebonyolított tánczrend, mintegy száznolczvan párt foglalkoztatott, akik tízenegy órakor, amikor Márkos Péter cigánybandája rázendített az első csárdásra, kivétel nélkül álltak fel a tánczhoz. A főváros sportegyesületei legjobb tánczosaikkal képviseltették magukat az estélyen.

**** Horgászás az álarozos bálban.** Azzal a kedves és új játékkal, mely a párisi álarozos bálakat oly mulattatóvá teszi, és amely a farsangi mulatságokat,

ugyszólván új életre keltette a páholyokban való horgászással, a fővárosi közönség a Vigszínház pénteki álarozos-bálján fog megismerkedni. A játék abból áll, hogy a páholyokban ülő urak és hölgyek aranyfonalas horgaszkezőkkel horgásznak a földszinten zsi-bongó közönség közt. A családok csinos kis virág-csokrokából, apró játékszerekből és nippkekből áll, melyeket a horogra erősítve, lebecsátanak a páholyokból, így ingerkedve a földszint közönségével, mely a tompa horgon függő apróságokat elkapja s azokat más családokkal cseréli fel. Horogszereket és család-keket a páholy-folyosókon fognak olesón árusítani. A földszinti közönség részére szintén nagymennyiségű családok fog rendelkezésre állani. A Budapesti Uj-ságírók Egyesületének segélyalapja javára rendezett álarozos-bál amugy is rendkívül vonzó erejét a horgászás bizonyára csak emelni fogja, mert ez a játék a legbiztosabb ellenszere a régi álarozosbálók egyhanguságának, melylyel a Vigszínház álarozos-báljának közönsége ezuttal nem fog találkozni.

**** Technikus-bál.** A február hó 4-én rendezendő bál iránt oly nagy az érdeklődés, hogy még most is tömegesen kérnek meghívót. A rendezőség a bálra, mely teljesen zártkörű lesz, több meghívót már egyáltalán nem ad ki. Hétfőn, február 3-án a rendező-bizottság az irodát a Hungária-szállóba helyezte át, hol egész nap a közönség rendelkezésére áll. Karzatdíjegyek egyenként 10 koronáért még kaphatók.

**** Az Országos Bál iránt,** melyet február hó 19-én rendeznek a Royal-szálló termeiben az éhező iskolagyermeknek ingyen ebédje javára, a fővárosban és a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik. Notabilitásaink közül számosan ígérték meg már megjelenésüket. A rendezőség elhatározta, hogy a bál alkalmával a termeket virágokkal és a vármegyék ezimereivel szépen fel fogja díszíteni. A bált megelőzőleg február hó 16-án, vasárnapon, a Royal lakodalmi termében tartandó ötórás tea is mindenütt élénk tetszéssel találkozott. Ezen az ötórás teán a rendezőséget mutatják be a bálon résztvevő hölgyeknek. Az ötórás teán, melyen néhány számból álló hangverseny is lesz, a rendezőségen kívül csakis azok vehetnek részt, akik jegyeiket a bálra megváltották. Érvényesek ez alkalomra a tisztelőjegyek is. Ugy a teán, mint a bálon Balogh Károly fog muzsikálni. A meghívók szétküldését a rendezőség holnap kezdi meg; belépő-jegyeket pedig keddtől kezdve ad ki a rendezőség a Royal-szállóban levő bizottsági irodájában naponta délután 5 órától esti 8 óráig.

**** A kereskedelmi bál.** E hó 8-án tartják meg a Royal termeiben a kereskedelmi bált és vonzerejét nagyban fogja emelni azon körülmény, hogy a bál védnöke Wekerle Sándor miniszterelnök, díszelnöke Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter és elnöke Szerényi József államtitkár a bálon kíséretükkel együtt meg fognak jelenni. Megjelennek még a kereskedelmi testületek és intézetek vezetői és a bálanyák majdnem teljes számban úgy, hogy a minisztereknek alkalmuk lesz a hölgybizottság előkelő tagjait és a kereskedelmi körök vezérferfiit közvetlenül megismerni. A rendezőség a hölgyek részére kizárólag a honi ipar felhasználásával csinos emléktárgyakat készített. A tánczenét Berkes Béla ismert cigányprimás zenekara fogja szolgáltatni.

**** Önkéntes tűzoltók bálja.** A budapesti önkéntes tűzoltóság, mint minden évben, ugy ezidén is, nagyszabású tűzoltó-bált rendez a Terézvárosi Kaszinóban. A bál tiszta jövedelme az egyes szerencsétlenül járt tűzoltók és családjaik felsegítésére fordítatik. A megjelenő hölgyek csinos tánczrendet kapnak. A bálon ill. Banda Marczai zenekara játszik. Kezdeté este 8 órakor.

**** Siketnémák művelődése.** A siketnémák nemrég otthont alakítottak a maguk művelődésére, mert ők is részeshíni akarnak a kultura áldásaiban. Céljuk az, hogy az otthonban hazafias és népszerű tudományos előadásokkal műveljék és nemesítsék a tagok lelkét. A szerencsétlenül hallástól fosztottak ez a nemes tömörülés pártolásra méltó. A „Cházár András” Országos Siketnéma Otthon (Budapest, Berezdi-utca 6.) arra kéri az emberbarátokat, hogy a ki lehet, támogassa némi adománnyal ezen valóban dicséretes törekvésüket.

**** A Budai Dalárda jelmezestélye.** A Budai Dalárda nagyszabásúnak ígérkező farsangi jelmezes dal-estélyére, mely f. évi február hó 8-án, szombaton lesz a Budai Vigadóban, nagyban folynak az előkészületek. Az est műsorát Pecz István egyesületi elnök: „A békásszentmihályi dalárda zászlószentelése” című humoros alkalmi darabja tölti be; az énekszámokat Sztojanovits Jenő egyesületi karnagy vezeti. A közönségnek már eddig is mutatkozó érdeklődése a legnagyobb fokú kielégítésre számíthat. A rendező-bizottság eddig már kétezer meghívót küldött szét, ha azonban valaki tévedésből nem kapott volna, ki arra igényt tart, az forduljon a II. ker., Pö-utca 30. szám alatt levő rendezőségi irodához, hol február 3-ától 8-áig, naponként este 6—8 óra közt, a dal-estére vonatkozó összes ügyekben szívesen szolgálnak felvilágosításokkal. A belépő-jegyek is ugyanott válthatók.

**** Nagy művészhangverseny.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete művészhangversenye február 16-án, vasárnap délután 1/4 órakor a székesfővárosi Vigadó nagytermében egyike lesz az évad művészi eseményeinek. A hangversenyen a magyar színművészet legkiválóbbjai: Császár Imre, Jászai Mari, Raskó Géza, Csillag Teréz, Tapolczai Dezső, Náday Ilonka, Papp Mihály, Fodorné Aranka, Ráthonyi Ákos, Küry Klára, Papir Sándor, Ötvös Gida és Stefanidesz Károly működnek közre. Jegyek kaphatók az egyesület helyiségében (Nagykoron-utca 13. sz. I. em.)

Mulatságok naptára.

- Február 2. Magyar Gazdasszonyok álarozos bálja a pesti Vigadó összes termeiben.
A Budapesti Katolikus Kör nagy bálja a Royal összes termeiben.
Nemzeti Vívó Klub estélye a Fodor-féle vívóteremben.
Posta- és távirólisték tánczestélye a Bálint-utcai egyleti palotában.
Athenaeum-dalgyűlet mulatsága a Guttenberg-otthonban.
Nyomorék Gyermekek Otthona teaestélye a Podmaniczky-utcai Nagypáholyban.
- Február 3. Az Országos Kaszinó bálja.
Budai polgárok bálja Krisztina-tér 1.
- Február 4. Technikus-bál a Royal-szálló termeiben.
- Február 5. Filharmonikusok bolondestélye a Vigadó összes termeiben.
A Budai Katolikus-kör tánczestélye.
- Február 6. Tisztviselő-egylet mulatsága Eszterházy-utca 4.
- Február 7. Vigszínház álarozos bál.
- Február 8. Budai Dalárda tánczestélye a budai Vigadóban.
Kereskedelmi bál a Royal termeiben.
Bölcsöde-bál a pesti Vigadó összes termeiben.
A Mester-utcai Segítség-Egyesült mulatsága a Ferencvárosi Körben.
Jósziv-asztaltársaság bálja a Terézvárosi Kaszinóban.
Budapesti Torna-Klub tánczestélye az Országos Tisztviselő Kaszinóban.
Szent-György-Egylet estélye a Terézvárosi Kaszinóban.
Budapesti Atlétikai Klub bálja az Ugyvédi Kamara dísztermében.
Aranyművesek mulatsága, Sándor-tér 4.
Kőbányai tornász-bál az ottani kaszáló dísztermében.
Pénzügyi hivataloszolgák bálja a Katolikus-körben.
- Február 9. Fehér kabaret-bál a pesti Vigadóban.
Keresztény-szocialisták bálja a Katolikus Körben.
VIII—IX. ker. Izraelita Nőegylet fehér-bálja.
- Február 11. III. ker. föld- és szőlőmunkások mulatsága a Korona-Vigadóban.
- Február 12. Menza-bál a Katolikus-körben.
Állatorvostanhalgatók tánczestélye a Royal összes termeiben.
Kávémérők mulatsága, Irányi-utca 17.

Megkezdődött
a rendkívüli
nagy elárusítás

Tennis flanel méterje	most	13 1/2 kr.
120 cm. angol cheviot, női ruhákra	most	39 kr.
Uj galér, egész finom	csak	20 kr.
Fegyhasznban kötött női harisnya	csak	12 kr.
Kötött férfi divat harisnya	csak	33 kr.
Férfi ing puha mellű	csak	155 kr.
Egész finom, férfi köpper nadrág	csak	145 kr.
Férfi Jäger ing és nadrág	csak	138 kr.
12 db. angol batliszt zsebkendő	csak	125 kr.
Flanel portióló, egész nagy	csak	18 kr.
Férfi háló ing, egész finom	csak	175 kr.
Női ing ajour betéttel	csak	98 kr.
6 szem. színes kávé ajour készlet	csak	295 kr.
Női glassé kesztyű, egész finom	csak	98 kr.
Tiszta elyem férfi nyakkendő	csak	89 kr.
Solyom lottszoknya, ajour fodrozal	csak	875 kr.

3000 darab Froitur-törülköző 25 krtól kezdve. Játékaruk díszlányok minden elfogadható áruban amíg a készlet tart

Vidéki rendelések pontosan eszközölktenek.

Pfeifer Pál Testvére
IV, Kecskeméti-utca 6. szám
és
Andrássy-ut 17. sz.

- Február 15. Széchenyi-bál a Royalban.
A Tiszti Kaszinó jelmeztétele saját Váci-utcai helyiségében.
Kereskedelmi Akadémia Sportegylet mulatsága, Akadémia-utca 3.
Felső ipariskola bálja a Tisztviselő Kaszinóban.
Építészeti és műszaki rajzolók bálja a pesti Vigadó összes termeiben.
Szücs- és sapkásiparosok bálja, Sándor-tér 4.
Budapesti Polgári Lovasegylet mulatsága, Marczibányi-tér 6.
Gaudeamus-bál a Kat. Körben.
Sportkedvelők bálja.
Állami nyugdíjas szolgák mulatsága az Erzsébetvárosi Körben.
Zuglói függetlenségi pártkör mulatsága Vampeticsnél.
- Február 16. Kereskedelmi alkalmazottak estétele a pesti Vigadóban.
- Február 17. Óbudai hajógyár tisztviselőinek táncestétele a budai Vigadóban.
- Február 18. A Szent-Imre-Egylet bálja a Katolikus Kör Molnár-utcai helyiségében.
- Február 19. Országos bál a Royalban.
- Február 21. Pestmegyei bál a Vigadóban.
- Február 22. Udvari táncestély a budai királyi palotában.
A Kerületi Munkásbiztosító-Pénztár tisztviselőinek bálja a Royalban.
A Fészek-klub jelmeztétele saját helyiségeiben.
Budapesti Torna-Klub táncestétele a Tisztviselő-Kaszinóban.
Kereskedő-íjjak jelmeztétele saját helyiségeiben.
Vas- és fémmunkások táncestétele a pesti Vigadóban.
Hentesek táncestétele a Terézvárosi Kaszinóban.
Munkás Nyugdíjegylet jelmeztétele a budai Vigadóban.
- Február 23. Süttö- és péksegédek nagy bálja a pesti Vigadóban.
- Február 25. Szerb bál a Royalban.
- Február 26. Budai vendéglős-bál a budai Vigadóban.
- Február 27. Fűszerkereskedők táncestétele a pesti Vigadóban.
- Február 28. Vendéglős-bál a pesti Vigadó összes termeiben.
- Február 29. Postatakarékpénztári tisztviselők táncestétele a Royalban.
Fogadtatás József főhercegnél.
- Márczius 1. Izraelita Nőegylet álarcos bálja a pesti Vigadó összes termeiben.
- Márczius 2. A Tiszti Kaszinó gyermekjelmeztétele a Váci-utcai saját helyiségeiben.
A Budai Katolikus Kör estétele.
- Márczius 3. Bolondestély a pesti Vigadó összes termeiben.
- Márczius 4. Czukrász-bál a pesti Vigadóban.
- Márczius 5. Budai vendéglős-bál a budai Vigadóban.
- Márczius 7. „Eintracht” birodalmi németek bolondestétele a pesti Vigadóban.
Egyetértés-Társaság kalikó-estétele a Ferencvárosi Kaszinóban.
- Márczius 8. Parasz-bál a pesti Vigadó összes termeiben.
Czigánymuzikusok táncestétele a Bakács-téri diszteremben.
- Márczius 14. Asztalosmesterek bálja a pesti Vigadó összes termeiben.
- Márczius 15. A szabómesterek jelmezbálja a pesti Vigadóban.
- Márczius 22. Képviselő-piknik a Hungáriában.

EGYESÜLETEK.

(—) A Konstantinápolyi Magyar Egyesület bucsuestétele. Fényes lakomát rendezett január 29-én Konstantinápolyban saját helyiségében a magyar kolónia Bálint Imre min. titkár, körelnök tiszteletére, ki visszatér Budapestre, hogy új tisztségét elfoglalja a Kereskedelmi Muzeuumnál, melynek aligazgatójává lett kinevezve. Bálint Imre miniszteri titkár, ki nyolcz évet töltött Konstantinápolyban, mint a magy. kir. kereskedelmi minisztérium szaktudósítója, ezen idő alatt minden irányban tevékeny munkásságot fejtett ki a magyarság érdekében és emelte a Magyar Egyesületet a kulturegyesület nivójára.

(—) Apponyi-ünnep. A „Délmagyarországi Tanítóegylet” konviktusa növendékeinek és a temesvári m. kir. állami tanítóképző-intézet ifjúságának közreműködésével gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter arczképének leplezése alkalmából diszünnepelet rendez Temesvárott.

(—) Társadalomtudományi előadások. A társadalomtudományok szabad iskolája (VII. Wesselényi-utca 17.) február 5-én kezdi meg IV. munkás és III. felsőbb tanfolyamát. Előadásokat tar-

tanak a szociológia és segédtudományai köréből: dr. Pikler Gyula, dr. Harkányi Ede, dr. Jászi Oszkár, Szász Zoltán, Gonczi Jenő, Dienes Valéria és még többen. Beiratkozások február 3-án este 7-9-ig az iskola helyiségében lesznek.

FŐVÁROS.

() Magyar föld az amerikai áldozatok sírjára. Meghatóan szép levelet intézett Bárczy István polgármesterhez Bliesz A. connelsvillei r. katolikus plébános. Egy maroknyi hazai földet kér az Amerikában eltemetett magyarok sírjára, akik az ottani bányarobbanásnak estek áldozatul. A levél ez:

Connelsville, Pa. január 17.

Nagyságos Bárczy István urnak, Budapest székesfőváros polgármesterének. Nagyságod a hirlapok után bizonyára tudomást szerzett arról a borzalmas bányarobbanásról, amely a múlt évi december 19-én a connelsvillei egyházközséghez tartozó Van Merter-bányatelepen az ugynevezett Darr-bányában történt, ahol is a kérdéses alkalommal nyolczvanhárom magyar honfitársunk szenvedett rettenetes tüzhalált. Ezen nyolczvanhárom magyar közül határozottan felismert huszonhét r. kath. válású honfitársunknak tetemét a connelsvillei magyar temetőben helyeztük el örök nyugalomra. Itt nyugosznak, szépen sorjában és itt fognak elporladni. Amerika idegen földjében. Pedig tudjuk mi, akik túléltük őket, hogy máshova kívánczoltak ők életükben és másutt remélték ők, hogy majdan örök pihenőre hajthatják a fejüket, messze innét: a Duna-Tisza tájékán. Mivel azonban a jó isten másként határozott felőlük, a connelsvillei r. kath. magyar egyházközségben az a kívánalom merült fel, hogy ha itt nyugvó magyar testvéreinknek nem is adatott meg az, hogy érte, hazánk földjében nyugodjanak, a honi földnek egypár porszeme vegyüljön el porladó hamvaikkal. Talán könnyebbek lesznek fölöttük Amerika köves hantjai! Alulírott, mint a connelsvillei egyházközség vezető-plébánosa, egyházközségemnek honszerelemtől áthatott emez óhaját oly tiszteletteljes kérelemmel terjesztem Nagyságodhoz, méltóztatnék intézkedni kegyesen az iránt, hogy a budapesti köztemetők igazgatósága útján, a Rákosmezőről egy ládika honi föld küldessék el czímemre, ez évi május hó 15-ig, hogy azt az akkor rendezendő hazafias ünnepiességünkön a temetőnkben széthihessük. Kérelmem megújítása mellett maradok Nagyságodnak, hazafias üdvözléssel, igaz hive, Rev. A. Bliesz, plébános.

A polgármester intézkedett, hogy a kérelmet azonnal teljesítsék.

() Tüztöltők megjutalmazása. A székesfőváros hatósága Klügél Károly tüztöltő-örmesternek 200 koronát, Tronth István tüztöltőnek pedig 100 koronát adományozott, a hosszú és buzgó szolgálataik elismeréséül. A jutalmat, Almády Géza tanácsos jelenlétében, ma délelőtt adta át a tüztöltő-főparancsnok, méltányol beszéd kíséretében. A tüztöltő-legénység nevében Bicskey örmeister üdvözölte a kitüntetett társakat.

() Orvosi kinevezés. Fülepp Kálmán főpolgármester kinevezte dr. Berger Marcell orvos-gyakornokot a pesti oldalon levő kórházak fertőző-beteg osztályához segédorvossá.

DR. HONIG IZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezőik:	Ideggyengeségi állapotok
Elektromágneses gyógyítás.	Almatlanság.
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Hűdéses (Paralysis).
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Idegfájdalmak, idegszabák (Neuralgiák, Ischias).
Kék fényvel való kezelés	Gerincvelősorvadás (Tabes).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Szívbetegségek.
Villamos fényfürdők.	Véredényelmeszesedés.
Villamos massage (Vibratio).	Köszvény és csusz (Rheuma, hűgysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	Székrekedés.
Villamos vízfürdők.	Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vérszegénység).
Szénsavas fürdők.	Bőrbajok. Bőrviszketeg
Főbb javallatok:	Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság.)
Általános idegesség (neurasthenia, hystericia.)	Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Udvary bankja. Udvary Ferencznek, az Amerikába szökött sikkasztó és csaló néppárti képviselőnek bankjánál, az Országos Néptakarékpénztárnál alkalmazásban állott titkárt, Horváth Bélát a rendőrség annak idején szintén kérdőre vonta azon üzelmekért, amelyekkel a bank üzletfeleit megkárosította. A Népszava című lap ebből az alkalomból azt írta Horváthról, hogy évekkal ezelőtt, mikor a Vas-Zala megyei takarékpénztár hivatalnok volt, szintén követelt el visszaéléseket. Ezen közleményért Horváth rágalmozási sajtópört indított. Mára volt kitűzve ezen sajtópörnek esküdtzéki tárgyalása. Mint-hogy azonban az inkriminált cikk szerzője, Varga Ferencz a téves idézés folytán a tárgyaláson nem jelent meg, a bíróság a mai főtárgyalást elnapolta.

§ Sajtópör az „Alkotmány” ellen. Béla Henrik, a Budapesti Hirlap belső munkatársa az Alkotmány című lap ellen, a január 28-án megjelent „A trencsényi mandátum” című cikkének tartalmáért a mai napon a rágalmozási sajtópört megindította.

§ A „Kalapkirály” csödjé. Pár évvel ezelőtt fényesen berendezett kalapüzletet nyitott a fővárosban Garai Frigyes kereskedő. Az üzlet a hangzatos „Kalapkirály” czim alatt pár évig jól prosperált, később azonban megcsappant az üzletmenet s bekövetkeztek a fizetési zavarok, amelyekkel egy ideig úgy ahogy küzdött a kereskedő, nemsokára azonban bukás és csőd lett a vége a nagy reményekkel megindított vállalkozásnak. A hitelezők erre vétkes bukás miatt jelentették fel Garait, akit a büntetőtörvényszék ma délelőtt dr. Fried Vilmos védőbeszéde után egy hónapi fogházra ítél.

§ Felbőszült vádlott. A budapesti büntetőtörvényszéken mára volt kitűzve Pásztor Jánosné takarítónő bílnpörének tárgyalása, aki dr. Salgó Józsefnétől, akinél alkalmazásban volt, egy aranyórát és lánczot ellopott. A tárgyalást azonban el kellett halasztani, mert egy új tanu megidézése vált szükségessé. A tárgyalás után Pásztorné a börtönőr mellől kiszökött a folyosóra, ahol megtámadta a panaszos asszonyt. A börtönőr azonban csakhamar mellette termett és karonfogva a vádlottat, megakadályozta szándékának keresztülvételében. Pásztorné erre a börtönört is megtámadta, de ez erős kézzel lefogta a dühöngő asszonyt és visszakisérte a fogházba.

§ A hitvesgyilkos. Nyolcz évvel ezelőtt, 1900 november havában vezette oltárhoz Gütting Károly mézárósszegéd Gruber Bertát. A fiatal pár boldogsága néhány évig zavartalan volt. Ekkor azonban a férj dologkerülő, korcsmázó ember lett s elhanyagolta becsületes mesterségét. Sokféle mesterséget végigpróbált, de nyughatatlan természete miatt sehol sem volt maradása s családját felesége tartotta el fodrásznői keresményéből. Mikor már mindenből kikopott, három hó előtt Amerikába vándorolt ki s Filadelfiában mézárósszegéd lett. Kinn az idegenben megbecsülte magát s kétszer is küldött feleségének hajójegyet, hogy menjen ki két gyermekévet utánna. Az asszony hallani sem akart erről, mert tudta, hogy ha férje mellett kinn lesz a családja, akkor az migent dologkerülővé válik. Pár hét múlva azután otthon termett a férj s most már feleségét ostromolta folyton, hogy menjen ki vele együtt Amerikába. Mivel az asszony megtagadta ezt, Gütting a múlt év április havában Berta nevű kis leányával újra kiment Amerikába. Most azonban rövid ideig időzött kinn, mert augusztus 28-án újból visszajött csak azért, hogy makacsodó feleségével leszámoljon. Sokáig lesett rá, végre augusztus 30-án, délelőtt 10-11 óra között sikerült találkoznia az asszonnyal a Király-lépcső és Csónak-utca keresztezésénél, akire aztán revolverrel hatszor rálőtt. A szerencsétlen asszonyt az egyik golyó szíven találta s mindjárt meghalt. A hitvesgyilkos mézárósszegédet nyomban letartóztatták s a kir. ügyészség hitvestárson elkövetett szándékos emberölés büntetéseért helyezte vád alá. Hétfőn tárgyalja bűnyűgét a büntetőtörvényszék Zsitvay Leó elnöklete alatt. A tárgyalásra, amelyen a vádlottat dr. Dési Géza ügyvéd védi, a bíróság 18 tanut idézett be.

SPORT

() Európa bajnoksága Klagenfurtban. A nemzetközi korcsolyázó-szövetség Klagenfurtban rendezte Európa gyorskorcsolyázó bajnokságát, melyen a magyar korcsolyázókat Mannó M. bajnok, Gyurmann D., Wampetics J. képviselték. Ma került a bajnokság négy futama közül az 500 és 5000 méteres döntőre. Mindkét futamot Oeholm (Stockholm), a tavalyi bajnok és az 500 méteres világrekordere nyerte meg. Mannó Miltiades, az 500 méteresben igen szépen szerepelt, amennyiben csak $\frac{2}{3}$ másodperccel futotta rosszabbul e távot, mint a győztes, mégis csak ötödik helyre került, mert előtte hárman csak $\frac{1}{3}$ másodperccel maradtak — körülbelül 250 cm. — a győztes mögött.

A bajnokság két futamának eredményét a következőkben adjuk:

500 méteres futam. 1. Oeholm 47 mp. (Stockholm), 2. Wikander (Helsingfors) 47 $\frac{1}{2}$ mp., 3. Bohrer (Klagenfurt) 47 $\frac{1}{2}$ mp., 4. Mathiesen O. (Krisztiania) 47 $\frac{1}{2}$ mp., 5. Mannó Miltiades (Budapest) 47 $\frac{1}{2}$ mp., 6. Saeterhoug (Trondjem) 48 $\frac{1}{2}$ mp., 7. Mathiesen Sz. (Krisztiania) 48 $\frac{1}{2}$ mp., 8. Wampetics S. (Budapest) 50 $\frac{1}{2}$ mp., 9. Gyurmann D. (Budapest) 51 mp., 10. Schilling (Bécs) 51 $\frac{1}{2}$ mp.

5000 méteres futam. 1. Oeholm 9 p. 1 $\frac{1}{2}$ mp., 2. Bohrer 9 p. 2 $\frac{3}{4}$ mp., 3. Mathiesen O. 9 p. 7 $\frac{3}{4}$ mp., 4. Saeterhoug 9 p. 15 $\frac{3}{4}$ mp., 5. Wikander 9 p. 22 mp., 6. Schilling 9 p. 25 $\frac{3}{4}$ mp., 7. Mathiesen Sz. 9 p. 29 mp., 8. Gyurmann (Budapest) 9 p. 46 $\frac{1}{2}$ mp., 9. Wampetics J. (Budapest) 10 p. 2 $\frac{1}{2}$ mp., 10. Myrslbek (Prága) 10 p. 11 $\frac{1}{2}$ mp. Mannó elbukott.

Vasárnap az 1500 és 10.000 méteres futamok kerülnek döntőre.

() A Slávia hockey-mérkőzése. A Budapesti Korcsolyázó Egyet vezetősége újabb érdekes esemény rendezésével fejlesztí tovább az olyan szépen megindult jég-hockey-sportot. Holnap, vasárnap, február 2-án ugyanis, mint már jelentettük, a prágai Slávia csapata jön meghívására Budapestre s itt a B. K. E. csapatával fog mérkőzni. A Slávia a jég-hockey terén épp oly magas szinten áll, mint a footballban, ami érthető is, akiknek a prágai hosszú tél elég alkalmat ad a tréningre. Bőve van a csapatban Maly, a Slávia leggyorsabb csatára, Novy, a kitűnő háttvéd, Burianek, az ismert lawn-tennis tréner, aki mint jég-hockey-játékos is a legjobbakkal egyike.

A csapatok összeállítására a következők:

Slávia: Seemann—Novy, Renner—Isenthal dr., Windisch, Maly, Burianek.

Budapesti Korcsolyázó Egylet: Fabriczius—Ságody, Hevesi—Bethlen István gróf, Csáky Béla gróf, Lauber Dezső (kapitány), Csáky István gróf.

A budapesti csapat ugyanabban az összeállításban játszik, amellyel a bécsiek ellen múlt vasárnap győzött. A magyar csapatnak hátrányára szolgált, hogy a hirtelen beállt olvadás miatt ezen a héten nem játszhattak, ennek dacára reméljük, hogy a kitűnő cseh csapattal szemben is meg fogja állni helyét.

A szenzációs mérkőzés vasárnap délután $\frac{1}{4}$ órakor lesz a nagy légen, mert a Slávia három játékos csak délelőtt érkezik meg.

() Birkózó-verseny. A Budapesti Atlétikai Klub folyó hó 2-án, vasárnapon megtartandó országos birkózó-versenyének nevezései, mint tegnapi jelentettük, várakozáson felül sikerültek, amennyiben kilencz egyesülettől 48 nevezés érkezett. A nevező egyesületek között ott van a birkózó sporttal foglalkozó minden számottevő budapesti egyesületünk: MAC., MTK., BAK., Postás, Törekvés, Typographia, UTE., KAOE., míg a vidékieket a Fiumei Atlétikai Club fogja képviselni. Sportszempontról érdekes lesz az egyes mesterek iskolázásának összehasonlítása, amire a résztvevők kiváló kvalitása jó alkalmat fog nyújtani. A beérkezett nevezések nagy számára való tekintettel az előmérkőzések már vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődnek, miért is a versenyzők ez uton figyelmeztetettnek, hogy $\frac{1}{2}$ órakor a verseny színhelyén (VI., Dohány-utca 32. sz. iskola tornaterme) okvetlenül megjelenni sziveskedjenek, hogy a mérlegelés megejthető legyen. A közép- és döntőmérkőzések délután 4 órakor kezdődnek. A versenyen a bírói tisztségeket Brüll Alfréd, dr. Hajdu Marczell, dr. Tatics Péter, Pick Pál, Vida Henrik és Jäger J. urak fogják betölteni, hivatalos időmérőként pedig Schubert Alfréd szerepel.

() A bécsi Jockey Clubnál a ma esti nevezési zárlat eredménye:

Przedswit-handicap. (díj 10.000 korona, táv 1200 méter). Nevezve lettek: Martyr, Muse, Bluette, Emir, Negativus, Nigger, Gyöngyössi, Isobar, Tábornok, Fanaron, Bandi, Torta, Dinom-Dánom, Kondor, Fatum, Mayenne, Java, Palóczkirály, Katton love, Kristály, Palikám, Napsugár, Clavigo, Ismerős, Simeon, Cousin, Bisamberg, Blizzard, Recolte, Héja, Matter-

horn, Pythia, Karlina, Walperl, Gabelou, Meglehet, Holdvilág, Beau mérite, Sixtus, Paula, Sodoma, Faragó, Augur, Comme qui dirait, Sepoy.

Háromévesek nagy handicapja (díj 10.000 korona, táv 1600 méter). Nevezve lettek: Ohaj, Andalgó, Nigger, Oliveto, Braganza, Macarsca, Prokop, Forfeit, Sirius, Julietta, Varázs, Hirnök, Bon Garcon, Lancelot, Louis d'or, Salome, Vaevictis, Felles, Virgilius, Décey, Peugeot, Lolo, Maxim, Pagony, Stromboli, Gara, King Ronald, Venus, Trust, Kevelaer, Joseph, El Mokkaham, Mignonne, Validol, Galánta, Magas, Ezres, Fujiyama, Belle reine, Ez falut ér, Kottingbrunn, Sonnwendstein, Mayrose, Bolondóra, Gagyula, Kisbetyár, Galicia, Dryander, Remény, Long Ago, Maurus, Gossimer, Kobold, Ziska, Duchesse, Mimosa, Zsalu, Royal Anne, Bracciano, Sturm, Windsbraut, Doroschenko.

() Az Urlovaosk Szövetkezeténél a ma esti nevezési zárlat a következő eredménnyel végződött:

Rákosi díj (gátverseny, díj 10.000 korona, táv 2800 méter). Nevezve lettek: 4é Pallós, 4é Szikra, 4é Panasz, 6é Claymore, 4é Aranyos III., 4é Tiny Tim, 6é Péda, 5é Goal, 4é Sárgacsikó, 4é Soros, 4é Originell, id. Bátor, 4é Formidable II., 4é Pomali, 4é Why?, 4é Antus, 5é Galmiche, 6é Nászuram, 4é Folderol, 4é Ilracombe, 4é Comme qui dirait, 4é Koryphäe, 4é Reve, 4é Silesia, 5é Ejjél, 4é Camella.

Nagy alagi akadályverseny (díj 16.000 korona, táv 4300 méter). Nevezve lettek: 4é Marquee, 4é Panasz, 4é Szikra, 4é Tüstént, 6é Claymore, 4é Farsas, 4é Sipista, 4é Tiny Tim, 6é Péda, 5é Goal, 5é Ofi, 4é Sárgacsikó, 4é Originell, 4é Formidable II., 6é Pártitű, 4é Why?, 4é Ilracombe, id. Nugommorv, 4é Silesia, id. Principessa, 4é Berline II.

() A Budapesti Ugetőverseny-Egyesület közgyűlése. A „Budapesti Ugetőverseny-Egyesület” ez évi rendes közgyűlését február hó 2-án, vasárnap fogja megtartani az egyesület helyiségében (Váci-körút 32.). Az egyesületnél, mint halljuk, személyválogatások lesznek, amelyek a február hó 9-iki rendkívüli közgyűlésen fognak kifejezést nyerni. Az egyesületben értesülésünk szerint erős áramlat van báró Herzog Mór alelnök ellen.

() Elhalasztott korcsolyaverseny. A Budai Tornaegylet által február hó 2-ára kitűzött korcsolyázóverseny az enyhe időjárás miatt február 9-ére halasztatott. A verseny programja marad ugyanaz, mint mely már közzétettett. A nevezési határidő február 6-ikának esti 7 órája.

() Sportirodalom. A Nemzeti Sport és az Automobil ismét a szokásos 32 oldalnyi terjedelemben, gazdag tartalommal és dus illusztrációkkal jelent meg. Az Automobilban nagyszámú és érdekes hazai és nemzetközi hírek mellett az 1908-as típusú Berliet-automobilról és a triezsi Alba-gyárnak a berlini kiállításon feltűntest keltett 1908. évi típusáról hoz szakzerű ismertetést megfelelő magyarzó illusztrációk kíséretében. A Nemzeti Sport vadászati rovatában „Három nap a királyházi rengetegben” című alatt érdekes leírást közöl. A nagy port felvert reprezentatív magyar nyolczas kérdéséhez szól egyik legkiválóbb magyar evezősünk. A jég-sport-rovatban szakzerű méltatásban részesül a BKE. hockey-csapatának 14:0 győzelme az osztrák csapat fölött. A hó-sport-rovatban gyönyörű illusztrációk kíséretében Bartunek főhadnagy ir érdekes davis híreket, az uszás, vívás, atlétika és football-sportok is nagy terjedelemben vannak méltatva. — Uj sportújság. Február hó 10-én új sportlap indul meg Budapesten, amelynek célja az, hogy a közönséget a vasárnapi sporteseményekről tájékoztassa. A lap címe „Sport-híradó” lesz s minden hétfőn reggel 6 órakor fog megjelenni. A 8 oldal terjedelmű, oktávalaku lap előfizetési ára: egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fillér. A helybeli előfizetőknek kihordók fogják a lapot kézbesíteni, ugy hogy legkésőbb reggel 7 órakor már a város legtavolabbi részein lakókhöz is eljut. A Sport-híradó főszerkesztője Bakó Gyula, az ismert nevű sportember, felelős szerkesztője pedig ifj Veres Imre, a kiváló football-játékos és atléta. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Béke-utca 20. Egyes lap-példányok minden dohánytözsdében kaphatók 8 fillérért.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Liqueurs
ROCHER
freres
La Côte St. André
Cherry-Brandy

Vérgyógyítás.

Hemopatia

Uj, eredeti gyógmód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, górvélykór-, szly-, idült gyomor-, bél- és idegbajokban (neurasthenia) és némely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szőlőhűdés és elmezavar ellen. 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most szás meg szás teljes gyógyulással számol be.

E gyógmód megalapítójának és egyedüli képviselőjének egyet orvosnak (Hemopatia) rendelés intézete van
Dr. Kovács J.
Budapest, V., Váci-körút 18. szám alatt.
Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig. Díjazott levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógmódja.

Bócal egészségügyi kiáll. 1906. állmi díj, díszoklevél, aranyérem.
Serravallo China-Bor vassal.
Kapható a gyógyszerárakban
 $\frac{1}{2}$ liter 2.60 K. 1 Liter 4.80 K.
palackokban. 27887

Télfürdőkúra a Szt.-Lukácsfürdőben.

Természetes forró-meleg kén források. Iszap fürdők, iszapborogatások, mindennemű thermalis fürdők, vizgyógykezelés, massage. Lakás és gondos ellátás. Csuz, köszvény ideg-, bőrbajok gyógykezelése és a téli fürdőkúra előkimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő Igazgatósága, Budapest-Budán.

„Szt.-Lukácsfürdő” Részv.-Társaság.

Minden háziasszony saját érdekében

kérje az e héten megjeelő Dr. Szuly-féle legújabb árjegyzékét

Dr. SZULY ALADÁR
fűszer-, csemegé- és gyarmataru nagykereskedése.
Budapest, IV. Múzeum-körút 23-27.

KALIPTAS

a legújabb és már is a legkedveltebb fogpép
Kapható: **MÜLLER J. L.** és társai
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca, 2.
yógyszerár, árogaria és finomabb áruletekben.
Egy tubus 40 fillér.
Egy tubus 1 korona. **Fogpép**

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE

a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

WIKUS TÁTRA

az Űstökösre, hazánk
- legjobb elozlapjára -

1 évre 12 kor.-val
ooo most előfizet ooo

INGYEN KAPJA

az Űstökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

600 oldal kép, élc és humoros elbeszélés.

Az 1908. jan 1 seje óta megjelent számokat, köztük az 52 oldalra terjedő 50 éves jubileumi számot ingyen utána küldjük.

Az «ŰSTÖKÖS» kiadóhivatala
Budapest
V. ker. Szabadság-tér 11. sz.

KÖZGAZDASÁG.

A Hazai Takarékpénztár új palotája. Ismeretes, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület már régebben elhatározta, hogy régi központi épülete helyébe, mely már hosszabb idő óta szűknek bizonyult, új, modern banképületet emeltet. E végből a közgyűlés már a múlt évben fölhatalmazást adott az igazgatóságnak, hogy a Deák Ferencz-, Váci- és Kis hid-utcákban fekvő báró Drasche-éle ingatlant megvásárolhassa. A takarékpénztár ezt az épületömböt 1,800.000 korona vételáron annak idején megvette azzal a czéllal, hogy alkalmas időben megkezdje az intézeti ház építését. Ezzel azonban még nincs befejezve a szükséges telek beszerzése, mert a takarékpénztár olyan árnyokban kívánja fölpíttetni új székházát, hogy az építkezésnél a jövőben várható fejlődésre is tekintettel legyenek. Az igazgatóság erre való tekintettel megszerezte a nevezett épületömbbel szomszédos, Budapest székesőváros pesti részének 613 tkvi betétében 614 hr. szám alatt felvett Deák Ferencz-utca 3., illetve Kishid-utca 10. szám alatt fekvő 402. sz. 40/160 négyszögöl kiterjedésű, ezidőszent Magyar Francia Biztosító Társaság tulajdonát képező ingatlant is, 950.000 korona vételáron. Az igazgatóság a legközelebbi közgyűlésen kéri fogja fenti ügylet jóváhagyását.

Tavaszi vásár Budapesten. A Fővárosi Kereskedők Egyesülete a Budapesti Detail-papírkereskedők Egyesületnek kezdeményezésére már néhány tavaszi vásárt rendezett, melyek ezúttal az, hogy fejlődő iparunk termékeit és újdonságait egyrészt terjesztik, másrészt alkalmat nyújtanak a közvetítő kereskedelmnek, hogy a sokszor elviselhetlen költségek megtakarításával, termékeit eladhassa és új mintákat forgalomba hozhasson. Az idei tavaszi vásárt április 4., 5. és 6-án tartják meg a városligeti Iparcsarnokban.

Új faüzleti r.-t. Csuczai faipar r.-t. czég alatt — amint értesülünk — új részvénytársaság alakult félmillió korona alaptőkével. A részvénytársaság tárgya: a korábban a nagyváradi Diósi Ignác fia Lajos, valamint a fővárosi Beck Adolf faüzleti czégek által közösen vezetett csuczai (bihar-megyei) faüzlet átvétele. Az igazgatóság tagjai: Adler Lajos, Adler Siegfried, Diósi Lajos, Beck Adolf, dr. Havas Gyula, dr. Spitzer József és Ländler Aladár. Az új társaságot már be is jegyezték.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéképtelenségeket közli: Grosz Mór kereskedő Érsekújvár; — Kohn Adolf kereskedő Rimaszombat; — Lányi Miksa uri divátárú-kereskedő Szabadka; — Spitzer Miksa kereskedő Ferencence.

A Máv. talpfa-beszerzése. Még az év elején híre ment, hogy egy korábban a Máv.-nál megtartott talpfa-árlejtés alkalmával a beérkezett ötven ajánlat közül az igazgatóság választása a bécsi J. Eisler et Bruder czégre esett, mely czég kötelezte magát négy millió talpfa 10 éven belül (400.000 darabot évente) emelkedő árak mellett szállítani és pedig 3.600 koronától fölfelé 5.600 koronáig. A magyar kir. államvasutak évi vasuti talpfa-szükséglete körülbelül három és fél millió darab s így ennek az évi mennyiségnek több mint 10 százalékát a következő tíz év alatt a szerződött bécsi czéggel kötötte meg. Erről az ügyről, melyet nemsokára hivatalos részről felvilágosítások követtek, noha azok nem tisztázták teljesen ezt az ügyet — faüzleti körökben sok szó esett. Most azt halljuk, hogy egy budapesti fakereskedelmi részvénytársaság fáradozik azon, hogy a szóbanforgó szállítást a bécsi czégtől átvegye és e végből három millió koronát ajánlott föl az Eisler czégnek kárpótlás fejében. Az Eisler czég azonban — hír szerint — öt milliót kér s így aligha lesz valami ebből az üzletből.

Nyereménykötvények sorsolása. A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület nyereménykötvényeinek hatodik nyereményhúzása február 5-én délután 4 órakor fog az egyesület központi épületében (IV., Egyetem-utca 2.) az igazgatóság üléstermében kir. közjegyző közbejöttével megtartatni.

Ankét a szeszkontingens ügyében. Február hó felyamán — mint értesülünk — a pénzügyminiszteriumban értekezletet tartanak a szeszkontingens ügyében. Ausztriával azonos szeszadótörvényünk

ugyanis folyó évi szeptember hó elsején lejár s magyar szeszipari körökben nagy konsternációt keltett a pénzügyminiszternek az a tervezése, hogy az ipari szeszkontingens nagyrésztét ki fogja sajátítani ujonnan alakuló mezőgazdasági gyárak javára. Ugy a mezőgazdasági, mint az ipari szeszgyárosok memorandummal járultak már ebben az ügyben a miniszter elé, sőt a vidéki városok vezetőségei is ellene nyilatkoztak az ipari kontingens kisajátításának. A pénzügyminiszterium most úgy véli helyesen megoldani a fogas kérdést, hogy az ez ügyben tartandó ankétre ugy a mezőgazdasági, mint az ipari érdekeltséget, ezet- és likör-gyárosokat, továbbá a szeszszabadraktárosokat is meghívja. Az ankét elé kerül a szeszadó emelés ügye is.

A váci pályaudvar újraépítése. Vác városának küldöttsége járt ma délelőtt a kereskedelemügyi miniszteriumban Barabás Béla országgyűlési képviselő vezetésével. A küldöttség nevében Zádor János polgármester adta elő Kossuth Ferencz miniszter előtt a váciak kérelmét, amely abban áll, hogy a régi rozoga állomásépület helyett újat építsenek. Kossuth Ferencz miniszter szívesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy segíteni fog mielőbb a lehetőség szerint. Ezután Sztérenyi József államtitkárt keresték fel, aki a maga részéről is megígérte, hogy támogatni fogja kérelmüket.

Pályázat a hazai biztosítás történetére. Abból az alkalomból, hogy ez évben száz éve, hogy az első magyar biztosító társaság, a Komáromban létesített Császár Királyi Privilegiált Rév-Komáromi Asszurációs Társaság működésének megkezdésével megindult az első társasági szervezeti biztosítás hazánkban és így hazai biztosítási intézményünk ez évben üli meg 100 éves jubileumát, a Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) a magyar biztosítási ügy történelmének megírására egy 2000 koronás pályadíjat tűzött ki. Feltételek megtudhatók a Generali igazgatóságánál.

Az Első Magyar Biztosító jubileuma. Tudvalevő, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság az idén ünnepli 50 éves jubileumát. Ezzel kapcsolatban többféle verzió látott napvilágot, tőzsdei körökben azt is beszélik, hogy a társaság részvényesei számára akként teszi emlékeztetést a jubileumot, hogy a tavalyi 400 koronával szemben 450 korona osztalékot fizet, azonfelül minden régi részvény után egy utat szolgáltat ki ellenérték nélkül. E kombinációkra vonatkozólag megemlítjük azt az információt, hogy az igazgatóság kebelében már tanácskoztak ugyan a jubileum megünneplésének módja felől, az azonban ezideig még nincs eldöntve, hogy nagyobb osztalék, vagy más formában tegyék-e emlékeztetést az ötvenedik évfordulót.

Csődök. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék ma megint két czég ellen nyitott csődöt. Az egyik Bleier Sámuel (VI. Szerecsen-utca 7. sz.) rövid és szövöttárúkereskedő. Csődbiztos: dr. Hoselitz Gyula kir. törvényszéki albiró. Tömeggondnok: dr. Kunhardt József ügyvéd. Tömeggondnokhelyettes: Loewe Ernő ügyvéd. A követelések bejelentésére márczius 3. felszámolási tárgyalásra április 2. a csődválasztmány megválasztására április 4. tűzött ki határidőt. A másik czég: Novák Adolfné (VIII., Aggteleki-utca 2.) Csődbiztos: Gyenes Mátyás kir. törvényszéki jegyző. Tömeggondnok: dr. Molnár Jenő ügyvéd. Tömeggondnokhelyettes: dr. Altmann Ferencz. A követelések bejelentésére márczius 3. felszámolási tárgyalásra április 2. a csődválasztmány megválasztására április 4. tűzött ki határidőt.

Nem lesz rátaleszállítás? Napokkal ezelőtt hírt adtunk arról, hogy az Osztrák-Magyar Bank főtanácsát — amint azt mi is megemlítettük — valószínűleg e hó 4-ére (más verzió szerint már 3-ára) egybehívják. Ennek az ülésnek nyilvánvalóan az lenne a czéja, hogy a jelenlegi kamatlábat, ha nem is egy egészszel, de legalább $\frac{1}{2}\%$ -al leszállítsák. Már tegnap olyan hírek kerültek forgalomba pénzügyi körökben, hogy a főtanács ülését egybehívják ugyan, de rátaleszállítás alig lesz. Ma már nagyobb határozottsággal állították ezt a furcsa dolgot s ez a vélemény bécsi lapokban is napvilágot látott. Pénzügyi körökben azzal motiválják a teljesen indokolt kamatleszállítás elmaradását, hogy a bank január 23-án kimutatott 116.3 millió adómentes tartaléka az ultimóval lezárt kimutatásban el fog tűnni. Ez gyenge érv, mert bizonyos, hogy február első napjaiban nagyobb visszazönlések ismét kiszabadítják a bankot az adókötelezettségből, de még egy csekély adóköteles jegynek sem szabadna befolyásolni a jegybanknak a leszállításra vonatkozó elhatá-

rozását. Adókötelezettségre azonban egyáltalán alig kerülhet sor, sőt eddigi becslések szerint 10—20 millió adómentes jegyre lesz kiállítás. Reméljük, hogy az utolsó pillanatban a főtanács, mely nagyon szívesen fogadja a piac támogatásért a különböző testületektől és érdekképviselésektől kiállított jó bizonyítványt, meggondolja a dolgot, mert sem a belföldi igénybevétel, sem a deviza árfolyamok állása nem indokolná a mostani rátához való ragaszkodást. A német piac állása sem, mert ha ott nem is teljesen derül a szemhatár és még mindig magas rátával dolgoznak, ilyen ellentét a két piac között máskor is fenállt. Igaz, hogy a főtanácsot eddig még nem hívták egybe, de az ülés jelzett dátumáig még néhány nap áll rendelkezésre. Nem lehetetlen, hogy ismét bécsi manőverrel állunk szemben, mert Bécs az utolsó napokban feltűnően kínálta a pénzt s ma is $4\frac{1}{10}\%$ — $4\frac{1}{2}\%$ -el köttetett bécsi eszkompt elsőrendű váltókban. A jó uraknak ugy látszik érdeke, hogy ilyen hírek forgalomba kerüljenek, mert akkor elkel a pénzük, míg ha a jövő hétre legalább is $4\frac{1}{2}\%$ -es rátára számítanak (az 1% -os leszállítás tényleg időszertlen volna) alig venne ma valaki a fenti tételeken pénzt. A bankvezetőségnek pedig kötelessége minél előbb nyilatkozni az ülés egybehívása felől, vagy az ellenkezőjéről, hogy tisztán lássunk.

Védekezés az állati betegségek ellen. Az OMGE állattenyésztési szakosztálya ma délután Szemere Huba elnöklete alatt tartott ülésén Jeszenszky Pál titkár ismertette behatóan a sertésvész gyógyítására vonatkozó mai tudományos nézeteket s ezek kapcsán a néhány év előtt Simay Gyula által feltalált sertésvész ellenes gyógyítószer, melylyel magánosok által végzett kísérleteknél igen figyelemreméltó eredményeket értek el. Annak idején az egyesület felkérte a földmívelési minisztert, hogy eszköztesse kísérleteket a gyógyszerrel az állami ménésbirtokokon. A politikai viszonyokban beállott változás folytán a dolog elaludt. A szer feltalálója is meghalt azóta. Az állatorvosok azonban folytatták a kísérleteket s azóta többen meggyőződtek a szernek: a „Sariu“-nak megbízhatóságáról, melyet egy budapesti gyógyszer-gyárt. Előadó azt indítványozza, hogy az OMGE. ujtssa meg régi határozatát, mely szerint a földmívelésügyi minisztert kéri fel, hogy rendeljen el tudományos kísérleteket a szerrel a kincstári birtokokon és az egyesület által kijelölendő magánuradalmakban. Hosszabb vita után az előadó javaslatát a szakosztály elfogadta. Végül Kovács János terjesztette elő a Temesmegyei Gazdasági Egyesület javaslatát a léptene elleni védőoltás elrendelése ügyében.

Terjeszkedik a Vacuum Oil Co. Több ízben megemlékeztünk már Rockefellerék nagyhatalmu trösztjének, a Standard Oil Co.-nak magyarországi kirendeltségéről, mely Vacuum Oil Co. név alatt jegyeztette be magát és almásfüzitői gyártelepéről akarja boldogítani a hazai fogyasztást. Legutóbb abban az irányban beszélgettünk magáról az üzleti sakkhúzásairól ismert vállalat, hogy tartánykocsikat akar járatni ugy a fővárosban, mint a vidéken, hogy közvetlenül érintkezzenek a fogyasztóközönséggel. Nem kell ismételnünk, hogy ennek semmi haszna nincs a fogyasztók szempontjából, annál nagyobb azonban a haszna a feleményes gyárnak, mely e külföldön gyakorlatban lévő módszerrel akarja a kiskereskedőket csekély hasznúktól elűzni. Megemlékeztünk már arról, hogy a társaság a fővárosnál már benyújtotta kérvényét, melyben a petroleum-háztalásra engedélyt kért, a sikerült coup azonban ugylátszik, nem vezet eredményre, mert eddig még mindig nem kapta meg az engedélyt és így a bizonyára nagy költséggel beszerzett tank-kocsikat hasztalan hozták nagy sietéssel Budapestre. Nagyváradon — amint már megírtuk — vigan működik az új szisztema. Ugy látszik ez bátorított fel a társaságot arra, hogy, újabb értesülésünk szerint, Komáromban is megpróbálkozzék az új rendszer bevezetésével s talán sikerül is az újabb térhódítás, ha ugyan ott a város nem védi meg nagyobb erélyvel a kiskereskedők érdekeit, mint Nagyvárad.

Hogy e számos érdeket sértő vállalkozásba fogó gyárral szemben mint kell eljárni, arról tanuskodik az alábbi bécsi jelentés: A bécsi kereskedelmi kamara tegnap teljes ülést tartott, melyen Vinzi kamarai tag felhívta a kamara figyelmét, kísérje szemmel a Vacuum Oil Co. működését abban az irányban, hogy a nevezett társaság a tankkocsi-szisztemát akarja meghonosítani. E terv — alkalmas arra, hogy nemcsak a petroleum-nagykereskedők, hanem

itás.

ikivül sikerrel ak
örvénykör, szly-
ban (neurasthenia)
is). Biztos véde-
tanulmányozás
is teljes gyógyu-

II képviselőjének
(Homopata) rendel-
zete van
am alatt.

jazott levélre vá-
zel. — Nohéz be-
nődja.

kvél, aranyérem.

-Bor vassal.

a gyógyszerárakban
2.60 K. 1 Liter 4.80 K.
palackokban. 2786

ácsfürdőben.

szetes forró-meleg
források. Iszap-
iszapborogatás
mindennemű ther-
fürdők, vizgyógy-
s. Csuz, kőszvény-
éli fürdőkúra elő-
-Lukácsfürdő Igaz-

Részv.-Társaság.

érdekében

ly-féle legújabb

LY ALADÁR

, csemego
u nagykereskedés.
Luzum-kő rut 23-27.

TAS

edveltebb fogpép

J. L. ca. 40 év kór

név. szál

herczeg-u. 8.

amabb sziltekban,

ogpép

TRA

RB

koládé

CZ-UTCA 17.

TR

azánk

járja -

r.-val

ooo

IPJA

évi tel-

plyamdt.

s ebiszelés.

jelent szá-

ra terjed-

ot ingyen

ohivatala

ér 11. sz.

a kiskereskedők körében is nagy és alapos aggodalmat keltsen. Az új rendszer által az a veszedelem állhatna elő, hogy a gyengébb cégeknek a versenyből való kikapcsolása folytán a petroleum-kereskedelemből néhány nagy üzem monopóliumává lehetne és az amúgy is nehéz viszonyok között élő kereskedelem üzletét is magához ragadná. Ezeket a fejtegetéseket az illetékes körök figyelmébe ajánljuk.

Az adójavaslatok ellen. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés, központi választmányának legutóbbi üléséből kifolyólag, az új adójavaslatoknak részletes megismertetése, másrészt a javaslatok sérelmes intézkedése ellenében való állásfoglalás céljára a vidéken is széleskörű mozgalmat indított. Január elején 12.000 példányban küldötte szét a tervezett adóreform megvilágítását végeztetett egyesületi munkalátokat tagjainak és az O. M. K. E. kerületieknek, amelyek azóta sorra tartják tiltakozó gyűléseiket az adóreform ügyében, szükség szerint sürgetik a kerületbeli városok megfelelő állásfoglalását, valamint eljárnak országgyűlési képviselőiknél is, hogy ezek is vegyék pártfogásukba a kereskedelem fenyegetett jogos érdekeit. Legutóbb az O. M. K. E. hajdumegyei, baranyamegyei, zempléni megyei, szegedi, verseczvidéki, újvidéki és losonczi kerülete foglalkozott az adóreform kérdésével, számos kerülete pedig a legközelebbi napokban hozza meg határozatait. Az O.M.K.E. központi választmánya e hó 16-án tartandó ülésének napirendjére szintén kitűzték az adóreformot, amely alkalommal be fog számolni az elnökség a jelentősebb kereskedelmi és ipari érdeklépviseletekkel együttesen folytatott akció állásáról és javaslatot tesz a további eljárás dolgában. A választmányi ülés tárgyalni fogja még egyebek között az uszatorvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot is.

A villamosági r.-t. mérlege. A Magyar Villamosági Részvénytársulat január 30-án megtartott ülésében megállapította az 1907. évi mérleget, melyet a február 23-ára összehívott közgyűlés elé terjeszt azzal a javaslattal, hogy a tartalékalapnak alapszabályszerű dotálása, továbbá az igazgatóságot alapszabályszerűleg megillető jutalékok levonása, végül a múlt évről áthozott nyereség-maradványnak hozzáadása után fennmaradó 1,073.482 korona 38 fillér nyereségből a társulati részvény 14. sz. szelvénye darabonként 16 koronával, vagyis 8 százalékkal p. a. váltassék be, hogy a társulati tisztviselők stb. segélyalapja javára 10.000 korona, az újítási alapra 80.000 korona és a külön tartalékalap dotációjára 210.000 korona fordítsassék, 135.834 korona 79 fillér pedig új számlára vitessék át.

Villamosaink forgalma. A Budapesti Közuti Vasút-Társaságnak 1908. január havában 832.129 korona bevétele volt; az 1907. évi január hónapban 709.611 korona. — A Budapesti Villamos Városi Vasút Részvénytársaság vonalain január havában összesen 458.047 korona bevétel érte el. A múlt év ugyan ezen hónapjában a bevétel 419.131 koronát tett ki. — A Ferencz József Földalatti Villamos Vasuton január hónapban 357.310 szállított személy után 61.879 korona volt a bevétel.

New-York város kölcsöne. New-York város — amint múlt hó 31-iki kelettel jelentik — bejelentette azt a szándékát, hogy február hó 14-én 50 milliónyi 4½ százalékos városi kölcsönt fog kibocsátani.

A Nemzeti biztosító iorgalma. A „Nemzeti” baleset-biztosító részvénytársaság folyó év december havában 625 drb balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 5.468.099 korona, rokkantság esetére 7.396.500 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 2652 korona napikártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a i. é. január hó 1-től december hó végeig terjedő időszakban 8606 ajánlatot kötvényesített és pedig 72.396.087 korona halálesetre 92.411.804 rokkantság esetére és 39.141 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fenállása óta a társaság balesetekért 10.052.462 korona 17 fillér kártérítést fizetett ki.

Kossuth iparfejlesztő programja. Az Ausztriával újabb tíz esztendőre való lekötöttségünk időszakát a magyar kereskedelemügyi kormány produktív óhajja kihasználni. Erre vall legalább Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter nagyarányú iparfejlesztő programja, melynek nagy méreteiről és ugyszólván minden hazai iparágunkra kiterjedő, széles kereteiről teszen tanubizonyságot Sztérényi Államtitkár terjedelmes emlékirata, melyben nagy szak-tudással jelöli meg tíz esztendőre a gyári és kisipari fejlesztésnek szükséges eszközeit. Tagadásba vonni nem lehet, hogy Ausztria a közösség újabb tíz esztendőt lakratív ki fogja majd használni önös céljai elérésére és így hazai ipari érdekelttségünk összes számbajövő faktorainak hathatós összműködésére van

szükség, hogy az osztrák ipar terjeszkedő vágyának minél hatalmasabb korlátokat szabjunk annak az iparfejlesztő programnak minden vonalon való megvalósításával, melyet kereskedelemügyi kormányunk kidolgozott. Azokat a rejtett erőforrásokat akarja ez a program gyümölcsözővé tenni, melyeket eddig negyvenéves alkotmányos életünkben a hatalmi tényezők fölfedezni nem tudtak, vagy nem akartak. Az ipar nagyarányú fejlesztése nálunk nem pusztán közgazdasági, de egyúttal nemzeti érdek is, mert elég csak egy-két pillantást vetnünk a nyugati agrikultur államok közgazdasági erőfejlesztésre, szinte szembeötöl, hogy a mezőgazdasági haladás eszközei mellett mindenütt az életerős iparfejlesztő akció áll serpenyőben. Kétséget nem szenved az sem, hogy a mezőgazdasági kivitelünk elé az újabb külkereskedelmi szerződésben gördített akadályok is szükségszerű indokul szolgálhatnak arra, hogy hazai iparunk fejlesztésével éljünk retorzióval s az ipari cikkek behozatalát szorítsuk minél szűkebb korlátok közé. A kereskedelemügyi kormány iparfejlesztő programja ezen az alapon épül föl és érdekes statisztikát közöl arról, hogy Magyarországon az iparfejlesztésre fordítandó 720 millió korona tulajdonképpen megtérül általa is, hogy az ipari munkás, aki fejenként 700 koronát keres, ezt el is költi az országban. Igaz, Európa összes államai között Magyarországon a legkisebb az ipari (767 korona) és a kereskedelmi (409 korona) jövedelem s a fejenkénti jövedelem (185 korona), ellenben Európa összes országaiban Magyarországon foglalkozik a legtöbb ember mezőgazdasággal, ezer munkás közül 586, míg iparral csak 126 és kereskedelemmel csak 33. Ebből a szomorú statisztikából is látni lehet, hogy az ipar fejlesztése milyen fontos közgazdasági érdek s annak nemzeti és állami vonatkozásai miatt csak az államra hárul a kötelesség fejleszteni az ország iparát. Az emlékirat, amelyet az iparfejlesztési osztály alig félesztendő alatt állított össze s amelynek revizionális munkáját maga Sztérényi Államtitkár végezte, 720,92 millióra teszi a befektetési összeget s az emlékirat szerint 144.175 munkásra volna szükség, hogy évenként 419.175 millió koronára becsült évi termést produkáljon a magyar ipar. Az emlékirat egybeveti a hazai termelésnek a hazai fogyasztáshoz való arányát, a külkereskedelmi forgalomról szóló statisztika adatait, az ipari fejlődés természetét, vagy mesterségesen létrejött tényezőit s ezekből számította ki a különféle iparágakban szükséges összes befektetések értékét, a munkások s az alapított gyárak számát.

Sorsolások. Ma volt a Magyar Jelzálog-Hitelbank 4%-os községi kötelezőinek sorsolása, mely alkalommal kisorsoltak 2 drb 5000 firtos kötelezőt 117, 141 számuakat, 21 drb 1000 firtos: 153, 199, 460, 650, 873, 1055, 1162, 1459, 1687, 1811, 2160, 161, 296, 534, 693, 994, 1131, 1448, 1553, 1792, 1923, 13 drb 500 firtos: 19, 53, 82, 142, 169, 170, 240, 269, 274, 286, 360, 398, 419, kisorsoltak ezeken kívül 70 drb 100 firtos kötelezőt is. E kötelezők augusztus 1-től kezdve váltanak be a bank főpénztárában.

Ugyancsak ma volt a sorsolása a Jelzálogbank 4%-os korona értékű kötelezőinek is, mely alkalommal kihuztak: 2 drb 10.000 koronást: 108, 168 számuakat; 2 drb 5000 koronást: 81, 122 számuakat; 6 drb 1000 koronást: 35, 89, 242, 519, 592, 615 számuakat; 5 drb 500 koronást: 7, 60, 78, 134, 213 számuakat; 9 drb 100 koronást: 65, 166, 220, 236, 447, 448, 538, 540, 564 számu kötelezőket.

Ma sorsolták ki a Magyar Agrár- és Járadékbank R.-T. 4½%-os zálogle veleit. Kisorsoltak: 2 drb 10.000 koronás darabot 69, 239 számok, 46 drb 2000 koronás darabot, 18 drb 1000 koronás darabot és 15 darab 200 koronás darabot. A kisorsolt záloglevelek kamatozása május 1-én megszűnik. — Ugyancsak ma sorsolták ki az Agrárbank 4½%-os járadékjegyeit is. Kihuztak 4 drb 10.000 koronás darabot s 2000 és 200 koronás darabokat.

Enyvgyárosok kartellje. A német enyv- és esontliszgyárosok legnagyobb része — mint értesülünk — kartellbe lépett egyfelől termékeik értékesítése és az eladási árak szabályozása, másfelől a nyersanyag közös bevásárlása céljából. A kartellnek, a melynek korlátolt szavatossági szövetkezeti formája van, székhelye Berlin s tíz évre kötött, tehát 1917-ig fog fennállani.

A Leánykiházásító-Egyület iorgalma. Az Első Leánykiházásító-Egyület mint szövetkezet gyermek életbiztosító intézetét január havában 1.602.900 korona értékű biztosítási ajánlat nyújtott be és 1.580.300 korona értékű új biztosítási kötvényt állított ki. Biztosítási összegek fejében a folyó évben 159.771 korona 33 fillér és az intézet fenállása óta

12.557.657 korona 24 fillér fizettetett ki. Ezen intézet a gyermek és életbiztosítás minden nemével foglalkozik, a legelőnyösebb feltételek mellett.

A hegyvidéki akció az 1906. évben. A földmívelésügyi minisztérium hegyvidéki akciójának 1906. évi eredményeit most 1908. év január végén adja közre. Igaz ugyan, hogy az akció egyes részleteiről időnként a minisztérium tájékoztatja az érdeklét közönséget az általa kiadott kommunikékben, mindazáltal kívánatos volna, hogy az akció teljes részletei egy kissé gyorsabb tempóban kerüljenek napvilágra s nem egy év leforgásával. Az 1906. évi akciózóról kiadott füzet husz fejezetbe foglalja össze az egyes gazdasági és kereseti ágak fejlesztése érdekében tett intézkedéseket. A hegyvidéki kirendeltség vezetője: Kazy József miniszteri tanácsos beszámol a jelentésben arról, hogy az 1906. év folyamán a nép használatában lévő föld közel háromezer holddal szaporodott. Ötvennégy község kiszáradt kapta bérbe földet a kirendeltségtől, mely faipari telepeket és egyéb háziipari telepeket, vászonszövés, művirágkészítés stb. ipari munkákkal foglalkoztatta a hegyvidéki népet. A kirendeltség a múlt éven is ingyenes jogtanácsokkal támogatta a szegény embereket, közbenjárt meglévő gyáripari telepek fejlesztése érdekében, állandó figyelmet fordított az uszoraesetek kibuhatólására s üldözésére, közbenjárt kulturális érdekeket szolgáló minden irányú ügy elintézésénél. A jelentés egyes érdekesebb részleteire még visszatérünk.

Ismét amerikai bankbukások. Amerikában a lecsendesedett és elsimult nagy válság után még mindig előfordulnak esetek, melyek arról tanuskodnak, hogy sok helyütt húzódik még meg válság a bankok palotáiban, miglen egyszer csak fizetésbeszűntetések és run-ök hírét kábelezik át Európába. Így Londonból táviratozzák: A bankok válsága még nem ért véget. Tegnap ismét két bank a New-Amsterdam National Bank és a Mechanic and Traders Bank szűntette be fizetéseit. Az említett két bukás hírére a közönség ostromot intézett a keleti bank ellen, mely azonban eddig még teljesíteni tudta kötelezettségeit, mely célra 800.000 dollár segítséget kapott. A New-Amsterdam National Bankot, melynek helyiségei az Operaház közelében vannak, főképpen színeszek és művészek vették igénybe. A Mechanic and Traders Bank két fiókját Newyork Cityben és 10 fiókját Brooklynban ma bezárták.

Választási reform és az összejérhetetlenségi törvény. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének igazgatósága, Hatvany-Deutsch Sándor főrendiházi tag, alelnök elnöke alatt tartott tegnapi ülésén elhatározta, hogy a Szövetség idei közgyűlésének napirendjére kitiúzi a választási reformmal kapcsolatban az összejérhetetlenségi törvény revizionálnak kérdését. Miután a választási jog kiterjesztésével az ipari munkásság szavazati joghoz jut, föltétlenül szükséges a magyar ipar szempontjából, hogy maguk az iparosok és munkaadók is bejuthassanak a parlamentbe, holott az a mostani összejérhetetlenségi törvény ugyszólván teljesen megakadályozza. Ezért a Szövetség az összejérhetetlenségi törvény megfelelő módosítása iránt mozgalmat indít, anynyival is inkább, mert a tavaly életbelépett új iparfejlesztési törvény az iparfejlesztést kiválóan állami feladattá tette s ennél fogva az összejérhetetlenségi törvény több rendelkezése tarthatatlanná vált. Az igazgatóság ezután hat új gyár alapítása tárgyában mondott véleményt. Letárgyalta továbbá a tüzenedészeti szabályok módosítása tárgyában beadott indítványokat, s esatlakozott azon állásponthez, melyet a Szövetség fölkérésére Ormody Vilmos, az Első magyar általános biztosító vezérigazgatója és Poór Jakab, az Asszurazioni Generali igazgatója véleményükben kifejtettek. Részletes megvitatás tárgyát képezte a petroleum-tarifák kérdése, melyre nézve Jellinek Lajos tarifagyűj előadó bizatott meg konkrét javaslatok megtételével. Az ülés ezeken kívül a munkásbiztosítás körül felmerült újabb kérdésekkel, valamint az adóreform tárgyában megindult s igen nagy érdeklődést keltő akcióival foglalkozott. Ezután a tagul jelentkezett új gyárak vétettek fel s tudomásul vétettek, hogy a Likörgyárosok Egyesületének igazgatósága dr. Köfler Károly hírlapíró fogalmazóvá nevezte ki.

Az „Adria” hajói. Az „Adria” m. kir. tengerhajózási r.-t. gőzösei közül a „Rákóczi” csüörtökön Valencziából Fiuméba, „Adria” Fiuméből Gibraltárba és Tangerba indult, „Szechenyi” és „Stefánia” pénteken Rouenből Fiuméba érkezett, „Duna” Rio de Janeiroból Fiuméba és „Zrínyi” Fiuméből Valencziába indult.

WIKUS TATRA TEJCSOKOLÁDE

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Tőzsdei hangulatok.

Budapest, február 1.

Éppen egy hete annak, hogy megesezt a börze-kávéházban a híres-nevezetes tingli-tangli. (A javíthatatlan szójátékosok a börzén azóta tingli-tangli-nak hívják a kávéházat.) Ezt a mulatságot a héten követte egy másik, főnt a gabonatőzsdén, ahol a kurzusok megirigyelték az artistanők dicsőségét és ugyancsak szilajjan ropták a tánczot, akár csak valami bokorugró szoknyájú orfeumhölgy. Aki megcsipte a jó árfolyamot és sikerült neki az alacsony kurzusnál lefedezni engagementjét, az örül ennek a tőzsdei tingli-tanglinak, de a fél ország arról és azért fog koldulni, hogy a legkomolyabb formában itt volt, van és talán még lesz is a krach. Tizenkét óra felé, a kísértetek órájában, harangozással kísérve megjelenik a Szabadság-téri palotában a krach válsztékos izlésre valló fehér lepedőbe öltöztetett szelleme, fellép a tingli-tangli szinpadjára és csontkezeléssel megfenyegeti a spekulációt: a kurzusok nem nőnek az egekig, aki hausse-ban törte a fejét, inkább az értéktőzsdén kereskedett volna.

Kattogott a távirógép, csilingelt a telefon, vitte széjjel a drót az országba: nagy a baj, kérek „drót-választ” és legfőként drótfedezetet, mert különben ez meg ez lesz. Ejnek évadján koczogtattak ama bizonyos falusi kuriák, nemesi udvarházak ablakán: itt a sürgöny „küldöncz fizetve” tesszen felkelni, a pesti bizományosok kér pótfedezetet. És a küldöncz még egyszer megkapta a fizetségét a nemzetes urtól, aki szaporán emlegette egy sorban az összes szenteket, az argentinai termést, a malmokat, a bécsi kontremínöröket és mindenféle baisse-motivumot, aztán felkászolódott, befogatott a kocsisával, aki arra is jó volt, hogy egy kicsit segítsen a káromkodásban, végül bundával, lábzsákkal, pinczetokkal és ami a fő, pótfedezettel felszerelve beállított Budapestre, hogy szemtől-szembe megmondhassa a pesti uraknak a véleményét hausse-ról, baisse-ról, meg az öreganyjukról.

Uj Szent István-napot láttunk a héten. Jött a vidék, a piros-pozsgás, tenyeres-talpas, jóképű vidék, hogy rossz képpel és városias színnel menjen háza oda, ahonnan jött. Megváltotta az egyforintos bilétát a nagy tingli-tanglira, ahol egymás hegyin-hátán tologták az emberek, minden tyukszemre és bordára való tekintet nélkül. A vidékkel együtt jöttek a jó, finom, vidéki levendulazagu ezresek, amelyek eddig régimódi, honi vászonból szőtt fehérnemű közé valának elrejtve, továbbá ripsz-garnitúrákba bújtatott dukátaranyak, még talán a családi fénykép-albumban kegyelettel őrzött Kossuth-bankókat is felhozták a pesti urnak pótfedezet, vagy mindjárt differenzia fejében. Régimódi irásokban említett degesz-tárczák kiürültek és váltak laposokká, akár csak a mienké, boldog pestieké, akik közül hánynak gyengítette az anyagi erejét a gabonatőzsdei debacle.

Alásszolgája... bucsuzott a pesti bizományos ur a nemzetes urtól — legyen máskor is szerencsém, több mint magának. A bunda, a lábzsák és a pinczetok, kérem (ez utóbbi tartár nélkül) itt marad a hátralékos differenzia fejében... Hé galoppin, Laufer, menjen csak sebes trappban a zalogházba velük, mert nemsokára tele lesz az ilyen vidéki holmikkal és alig adnak rá valamit... A párnákat, nemzetes ur majd postafordultával küldje a többi hátralék törlesztésére, ha ugyan a prokuristám, akit ilyen irányban köruttra küldtem, még el nem hozta. Aztán rendben leszünk kérem, nem lesz közünk semmi differenzia...

Tessék csak elképzelní egy szál deszkát, amelyet rátesznek egy fatönkre. Az egyik felére felülnek az értékpapír-árfolyamok, a másikra a gabonakurzusok. Most az értékek vannak a magasban, a másikkal meg lent. Egyszer hopp, másszor kopp. Csak aztán megint meg ne forduljon a koczka, mert az értékek árfolyamai nagyon a magasba akarnak törni. De hát itt minden rendben van, csak Amerikából jönnek még hírek fura dolgokról, bankok bukásáról, ahol — és ez a még furcsább dolog — nem valami kerekhasu bankárok és tőkepénzesek, hanem művészemberek adják le a pénzt. Nagy Carusórol szól az ének, a kapitalista-tenoristáról, aki oh pénzem, oh pénzem, az nincs már nekem kiáltások után, csak akkor nyugodott meg, amikor a direktor kijelentette, hogy a bankpénztáros nemsokára hidegvérrel fogja ketreczéből akár az ő negyvenezer dollárját is kifizetni. A mi művészeinknek ilyenektől nem kell félniük, miattuk az összes bankok becsukhatják a boltot. Amerikában ellenben megeshetne, hogy ha a sugólyukból felszólnának valami ünnepeket, nagy mesterek: Baltimore and Ohio 1/2-al olcsóbb... olyan gixer szaladna ki a torkán, hogy abból menten lincselés lenne.

Tehát odaát is vannak még olyan gazdasági tingli-tanglik. De majd csak rendbe jönnek itt is amott is. Nálunk azonban az igazi, a valóságos tingli-tangli nem elégített ki minden kívánságot. Így Spasmacher bácsi nyíltan megmondta, én elvártam volna, hogy a börzéről is lesz valami a programmban, miután már ebben az épületben zajlott le a mulatság. Emlékeznek-e még arra a régi operettre, amelyben előfordul egy bizonyos Saint-Hypothek, meg a Plinchar, akinek mindig véletlenül nála van az, amit akar — kérdezte.

— A Lili-t gondolja — világosították fel az öreg.

— Azt, azt és véletlenül itt van nálam is a jegyzőkönyvemben, hogy mit kellett volna énekelni odalent: Akit imádok, egy tőzsér, csak egy tőzsér, akit imádok...

Kova.

Gabonatőzsde.

A baisse-irány most a külföldi tőzsdékre csapott át. Newyorkban a buza ára ma ismét 2 1/2 centtel csökkent. Daczára ezen kevésbé buzdító körülményeknek, piacunkon ma az üzlet kezdetén hajlam mutatkozott a buzaárak emelésére. Legalább a helyi spekuláció vásárlásokkal próbálkozott meg, minek folytán az áprilisi buza 11.78-ig emelkedett. A készáruüzlet azonban nem reagált a határidő-piac szilárdulására, sőt még szomorubb képet mutatott, mint tegnap. A malmok ma sem vettek semmit és az a néhány ezer mázsa buza, amely nagy nehezen eladódott, 50 kilónként csak 30 fillérrel olcsóbban cserélhető gazdát. Ennek láttára a helyi spekuláció jónak látta az áprilisi buzát ismét eladni, a mi 20 fillérig terjedő árvesztéssel járt és az áprilisi buzának ma délelőtt volt a legolcsóbb árfolyama 11.58-nál. A többi cikknél nem igen nagy volt az árhullámzás.

Eladatott:

Buza, Tiszavidéki: 100 mm. 77.7 kg. 23.80 korona, 500 mm. 77.5 kg. 24.— korona, 200 mm. 77 kg. 23.70 korona, 300 mm. 76 kg. 23.20 korona.
Fejérmegyei: 200 mm. 76.5 kg. 23.20 korona.
Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. január 29-től január 30-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	4672	—
Rozs	1080	500
Arpa	802	303
Zab	1365	—
Tengeri	102	—
Liszt	—	10712
Korpa	—	2709

A határidőpiacon ottfejtett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 11.71, 11.72, 11.69, 11.80, 11.60, 11.73, 11.60.

Buza 1908. októberre 10.31, 10.41, 10.30.

Rozs 1908. áprilisra 9.84, 9.94, 9.79, 9.85.

Rozs 1908. októberre 9.02, 9.04, 8.96.

Zab 1908. áprilisra 7.80, 7.84, 7.78.

Tengeri 1908. májusra 6.76, 6.80, 6.70.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 11.60 11.61

októberi buza 10.32 10.33

áprilisi rozs 9.84 9.85

októberi rozs 8.92 8.93

áprilisi zab 7.80 7.81

májusi tengeri 6.71—6.72

Délutáni forgalom.

Délután hűvösebb idő jelzésére a hangulat javult.

4 óra 30 perczkor zárulnak

Buza 1908. áprilisra — — — — — 11.66 — 11.67

Buza új októberi — — — — — 10.37 10.38

Rozs 1908. áprilisra — — — — — 9.86 9.88

Rozs új októberi — — — — — 8.92—8.93

Zab 1908. áprilisra — — — — — 7.81—7.82

Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.73—6.74

Értéktőzsde.

A mai nap az értéktőzsdén meglehetősen csendesen telt el. Kevés változás történt az árfolyamokban, melyek nagyobb részt az előző napi árfolyamok körüli zárlatok alig egy koronás különbözettel. A helyi piacon a Salgó és a Kereskedelmi bank részvényekben élénkebb forgalom fejlődött ki. Az utótőzsdén Berlinből érkező kedvező tőzsdehírekre szilárd volt az irányzat s a Magyar és Osztrák hitelrészvények 1—1 koronával, Rimamurányi részvények 2 koronával javultak. A forgalom az egész nap folyamán nem volt nagy. A mi a részleteket illeti, az előtőzsde nyugodt irányzattal folyt le és az árfolyamok csekély ingadozásokon mentek keresztül. A déli tőzsdén változatlan berlini jegyzésekre nyugodt irányzat uralkodott, az árfolyamok mérsékelt forgalom mellett taitottan zárlatok. Jobb berlini árfolyam jelentésekre az utótőzsdén szilárdabb lett az irányzat, mely irányzat a tőzsdeidő végéig megmaradt.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 645.75—646.25.
Magyar hitelrészvény 781.75—782.75. Osztrák-magyar állampapír 678.50. Déli vasút 141.—141.50. Rimamurányi vasút 533.50—536.—. Magyar leszámítoló bank 497.—.—. Jelzálogbank 439.50—441.75. Közút vaspálya 573.—575.50. Hazai bank 294.50—294.75. Orosz járadék 91.75. Magyar vasúti forgalmi r.-f. 390.—394.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde tartott.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 645.50—646.—. Magyar hitelrészv. 781.—782.50. Osztr.-magy. állampapír 678.50. Déli vasút 142.75—143.—. Rimamurányi vasút 533.—534.—. Magyar leszámítolóbank 497.—497.50. Jelzálogbank 439.75—441.—. Közút vaspálya 572.—573.—. Magyar aranyjádék 112.65. Magyar koronajádék 94.37 1/2—94.50. Hazai bank 293.50—293.75. Hazai sorsjegy 105.50. Magyar kereskedelmi r.-t. 601.75—603.75. Magyar orsz. közp. takarékpénztár 1685.—. Salgótarjáni kőszénbánya 6'3.—610.—. Ganz-féle gyár 3105.—3110.—. Magyar vasúti forgalmi r.-t. 389.—392.—. Erzsébet kir. szanatórium sorsjegy 8.25—8.45.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4.—5.— K, 8 napra 8.—10.— K, február végére 24.—26.— K.

Utótőzsde.

Az utótőzsde szilárd irányzattal zárult. Köteleit Osztrák hitelrészvény 646.25—947.50. Magyar hitelrészvény 783.25—784.—. 4 százalékos magyar koronajádék 94.55—94.75. Leszámitoló-bank 498.—. Jelzálogbank 442.—. Hazai bank 294.—. Orosz járadék 92.30. Közút vasút 574.—575.—. Rimamurányi vasút 535.—538.—. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 647.50. Magyar hitelrészvény 784.—. 4 százalékos magyar koronajádék 94.75. Rimamurányi vasút 538.—. Közút vasút 575.—.

BECSI GABONATŐZSDE:

Bécs, február 1. (Az Egyetértés távirata.) A mai heitőzsdén a baise-mozgalom még erősebb volt s a külföldi lanya jelentések következtében a konzum teljesen tartózkodott a vásárlástól. Csak

Nagyszombati cacao és csokoládégyár Nagyszombat.

Kérjünk: földrajzi, történelmi, természetrajzi és mesecsokoládét.

kivételesen akadt malom, amely némi beszerzést tett, de nagy árengedményeket követelt, amelyeket szó nélkül megadtak, ilyen körülmények között buza a mult szombati árakhoz képest 70-75 fillérrel lett olcsóbb s ilyen alapon eladtak 78 kg. tótfelvidéki és csepeli búzát 11.50 k. Bécsből, 78 kg. tótfelvidéki 11.60 k. három hónapra Bécsből, 76.5 kg. csepelit 11.25 k. három hónapra Bécsből raktárból, 79 kg. tótfelvidéki 11.10 k. Pozsonyból 79.5 kg. 11.05 k. Mosonból. Rozs 80 fillérrel, sőt 1 koronával lett olcsóbb s még így is allig fejlődött ki üzlet. Marchfeldiért 9.85 koronát kínáltak bécsi malomból, elsőrendű minőségűért 10.10 koronát fizettek a bécsi nyugati állomásról. Pest-megyei 10 korona Bécsből, pozsonyi 9.85 korona Bécsből. Árpa irányzata lanyha és az árengedmények ellenére üzletellen. Takarmányárak ára is hanyatló s a hét folyamán tengeri és zab 25 fillért vesztett.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.35-12.30 korona, mosoni 11.35-11.70 korona, tótfelvidéki 11.30-11.75 kor., déli vasuti 11.25-11.55 korona, marchfeldi 11.-11.40.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.-10.25 korona, csepeli 10.-10.20 kor., pestmegyei 10.05-10.30, korona különböző magyar 10.-10.30 kor., osztrák 9.85-10.05 korona.

Árpa: morvaországi 9.20-9.60 kor., marchfeldi 8.60-9.10 kor., bécsvidéki 8.40-9.-kor., tótfelvidéki 7.60-9.30 kor., csepeli 7.80-8.75, győri 8.-8.75 kor., déli vasuti -.-.-kor., tiszavidéki 7.20-7.60 korona.

Magyar tengeri: régi 7.20-7.35, új -.-.-korona, cinquantin 8.20-8.55, új -.-.-korona.

Magyar zab: selejtes 8.20-8.45 kor., közepes 8.45-8.79 korona, elsőrendű 8.70-8.95 kor., válogatott -.-.-korona.

Liszt ára erősen hanyatlott, rozsliszt jelentékenyen olcsóbban sem talál vevőre, korpá ellenben alig szenvedett árvesztést, mert a készlet a malmok üzemredukciója következtében lényegesen csökkent.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, február 1. Már a tegnapi üzletre a kedvetlenség nyomta rá bélyegét, mi a mai tőzsdén még

szembetűnőbben jelentkezett. A külföldi tőzsdékről, melyeket Roosevelt újabb üzenetének a híre tartózkodóvá tett, semmi olyan jelentést, mely biztatásul szolgálhatott volna, nem érkezett. Az elnök üzenetét illetőleg utaltak arra, hogy annak a newyorki tőzsdén nem volt mélyebb hatása és tekintettel a külsőben levő elnökválasztásra, az abban foglalt programot már nem is lehet keresztülvinni. A Poldikohó-részvények árfolyama, a társaság telepén előfordult tüzeset miatt kissé csökkent. Hitelrészvények, melyeknek a forgalma nagyobb volt, kissé javultak, míg bankjegyesíteli részvények valamivel visszaestek. A közlekedési értékeket elhanyagolták. Orosz járadék valamivel szilárdult. A déli tőzsde kedvetlenül indult, de később berlini hírekre mérsékelten javult. Déli részvények élénkebb kereslet mellett emelkedtek. Berlinből jobb árfolyamokat jeleztek. A zárlat igen szilárd volt.

11 órák számlák:

Osztrák hitel. 646.-, Magyar hitelr. 782.-, Länderbank 540.25, Államvasut 678.-, Elbavölgyi vasut -.-, Déli vasut 144.25.-, Alpési bányatársulat 613.-, Rimamurányi 533.-, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajár. 94.45, Orosz érték -.-, Török sorsjegy 187.-, Német márka 117.52.

A déli tőzsde lanyhán nyílt meg.

1 órák jegyzetek:

Osztrák hitel 645.50, Magyar hitel 782.-, Länderbank 423.-, Unio-bank 553.-, Államvasut 678.-, Angol-bank -.-, Bankverein -.-, Déli vasut 142.25, Gőzhajó 1025.-, Alpési bányarészvény 613.50, Májusi járadék 97.80, Magyar koronajáradék 94.45, Török sorsjegy 187.-, Német márka 117.52, Elbavölgyi vasut -.-, Rimamurányi 533.-, Orosz járadék -.-, Keleti vasutak -.-, Skoda -.-, Magyar jelz. -.-, Kárpáti petroleum -.-.

Bécs, február 1. (Osztrák értékek zárlata.)

4-2 százalékos papír-járadék 97.85, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.40, 1860-as sorsjegy -.-, Osztrák hitelsorsjegy 456.-, Angol osztrák bankrészvény 308.-, Bécsi Bankverein 538.95, Osztrák-magyar bank 17.75, Déli vasut

143.50, Dunagőzhajózási társaság 1023.-, Dohány részvény 416.-, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.51, Osztrák Lloyd 408.-, 4.2 százalék. ezüst járadék 97.85-98.95, Osztrák koronajáradék 97.85, 1864-es sorsjegy 263.-, Osztrák hitelintézeti részvény 645.50, Union-Bank 553.-, Osztrák Länderbank 422.41, Osztrák-magyar államvasut 677.85, Elbavölgyi vasut 424.50, Alpési részvény 614.25, 20 frankos 19.13, Londoni váltóár 240.62, Lipótkohó 437.-, Töröksorsjegy 187.25. Szilárd.

Bécs, február 1. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 112.70, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 151.50, Magyar hitelbank részvény 780.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 496.-, Rimamurányi 537.-, Magyar cukoripar -.-, Adria hajózási részvénytársaság 419.-, Magyar koronajáradék 94.45, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. -.-, Magyar nyer.-k. sorsjegy 196.50, Kassa-Oderbergi vasutrészvény -.-, Magyar jelzalogbank 440.-, Magyar keresk. bank 34.80 kor.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, február 1. (Tőzsdei jelentés.) Az első üzletórában a favorizált piacokon fogatosított realizációk nem ingatták meg a tőzsde jobb alaphangulatát, úgy hogy a további folyamatban az összirányzat folytonos szilárdulása és ezzel kapcsolatban helyenként tekintélyes árfolyamemelkedések érvényesülhettek. Kiterjedt realizációk jellemezték a forgalmat. Az üzlet középpontjában bankok, járadékok és a néhány nap óta elhanyagolt bányáértékek voltak, amelyek mindannyian lényegesen javult árfolyamokkal zárultak. Amerikai értékek közül főleg Canada Pacific részvényekben volt élénk üzlet. Lombardok is behozhatták tegnapi veszteségeiket. Zárlat szilárd. A készpénzpiac ipari értékei túlyomórészt szintén szilárd irányzatot követtek. Magánleszámtólasi kamatláb 4 1/2%, napi pénz 5%.

Zárlatok jegyzetiek: 4-2 százalékos papírjára-

dék -.-, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.40, osztrák hitelrészvény 203.50, Déli vasut 25.40, orosz bankjegyek 214.45, 4 százalékos új orosz köl-

Table with columns for Buza (wheat), Egyéb gabonaneműek (other grains), and Buraonya (corn). It lists various types of grain and their prices in different units and locations.

Table titled 'Államadósságközfótsónők' (Government debt securities) listing various bonds and their prices. It includes details like 'Magyar aranyjáradék', 'Osztrák aranyjáradék', etc.

Table listing various bank shares (Bankok részvényei) and other financial instruments. It includes entries for 'Kassa-oderb. v. 1889. fr. 6 1/2%', 'Bankok részvényei', 'Takarékpénztárak', 'Sorsjegyek', 'Gőzmalomok', and 'Különféle vállalatok'.

csön 75.75, Disconto Commandit 176.75, Dinamit-truszt 162.75. Harpeni 201.40, Unifikált török járadék 96.20, 4*2 százalékos ezüst-járadék 97.90, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.60, Magyar koronajáradék 94.60, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Bécsi váltóár 85.05, Olasz járadék —, Alt. villamosság Edison 200.80, Gelsenkircheni 184.30, Laurakohó 217.75. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) február 1. 4*2 százalékos papírjáradék 100.—, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 99.05, 4 százalékos magyar aranyjáradék 94.90, Osztrák hitelintézeti részvény 203.50, Osztrák-magyar államvasut 145.—, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.75, Bécsi Bankverein 136.75, Villamos részvény 149.—, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4*2 százalékos ezüstjáradék 100.—, Osztrák koronajáradék 97.75, Magyar koronajáradék 94.50, Osztrák-magyar bank 127.40, Déli vasut részvény 25.20 Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 849.75, Párisi váltóár 81.40, Union bank részvény —, Alpesi bányarészvény 305.— Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) február 1. 4*2 százalékos ezüstjáradék 99.80, 1860. sorsjegy 155.75, Déli vasut 25.75, 4 százalékos Aranyjáradék 98.85, Osztrák hitelrészvény 203.80, Osztrák-magyar államvasut 144.75, Olasz járadék 103.80, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.95 Szilárd.

London, február 1. Angol consol 86¹⁰/₁₆.

Páris, február 1. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.82, Osztr. aranyjáradék 99.70, Magyar aranyjáradék 94.80, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.— 5 százalékos marokkói járadék 505.—, 4 százalékos 1890. Román kölesén 95.—, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.—, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 91.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 97.75, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 510.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 94.95, 4 százalékos unifikált török jár. 97.15, Török sorsjegy 181.—, Török dohányrészvény 482.—, Osztrák földmivelintézet —, Osztr. Länderbank 468.—, Magyar jelzálogbank 481.—, Banque de Paris 14.80 Banque Ottomane 723.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 150.—, Meridional vasut 689, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 591.—, Rio Tinto 16.77, Sucerie d'Egypte 34.—, Tula 351, Thomson Houston —, Urikányi köszén 154, Chartered 21.75, De Beers 367.—, East Rand 96.25, Jagersfontein 99.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.50, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.18. Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) ^{1/2}, Olasz aranyváltó (rövid) pari, Váltó Svájcra (rövid) ^{1/4}, Csek Londonra 251.55. Magánkamatláb 2¹³/₁₆. Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Sertéskereskedelmi tudósítás. Budapest--Köbánya.

Budapest, február 1-én. (Hivatalos tudósítás. Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300—400 kilogramm terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 117—119 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 119—121 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 119—123 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig.)

Sertésleltár 1908. évi január 30. napján volt készlet 21751 drb., 1908 január hó 31-én lelhajtatott 65 darab, 1908 január 31. napján elszállított 98 darab, 1908 február 1. napjára maradt készletben 21718 drb. A hizott sertésleltár irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest. febr. 1. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 486 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 352 darab sertés, 44 darab süldő, — darab malacz, összesen 388 darab sertés, 44 darab süldő darab malacz. Eladatott 471 darab sertés, 12 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 367 drb sertés, 32 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsulyban 88—91 fillér, ételsulylevonással 102—fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 88—90 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillérig, ételsulylevonással 110—114 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — korona, ételsulylevonással 108—118 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — korona, ételsulylevonással

109—116 fillérig. Belföldi süldő 110—116 korona. Horvát süldő — korona. Malacz — korona. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, élőszuliban értendő.) A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 1. —

Kinevezések. A belügyminiszter a belügyminiszteri számvevőséghez Vértés Bertalan számvizsgálói címmel és jelleggel felruházott belügyminiszteri számenlőrt számvizsgálóvá, László Béla belügyminiszteri számtisztet számellenőrré és Funk Oszkár belügyminiszteri díjtalan számgyakornokot számtiszté; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Auer Istvánt a X. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába, a kassai tankerületi főigazgatóságához tollnokká, Gyulai János okleveles tanítót a birtini állami elemi iskolához rendes tanítót, Veress Emil okleveles tanítót az alsóispai állami elemi népiskolához rendes tanítót, Pálfi Lajos és Vargha József okleveles tanítókat a debreczen-tanyai állami elemi iskolához rendes tanítókká, Hevesy János okleveles tanítót a karámi állami elemi népiskolához rendes tanítót, Debreczi Domokos és Kerekes Erzsébet okleveles tanítókat, illetve tanítókat az uddi-szentpéteri állami elemi népiskolához rendes tanítót, illetve tanító-nővé nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Orgonás Ede karámi állami elemi iskolai tanítót a bertői állami elemi iskolához helyezte át.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter Hevesmegyében a gyöngyösi anyakönyvi kerületbe Kemény János városi közgyám és tb. árvaszéki tlnököt anyakönyvvezetővé, Bakó Szilárd gyöngyösi lakost anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Gschwind Sándor szigetvári lakos „Gedeon“-ra, Didek Antal István aradi lakos „Dorogi“-ra, kiskoru Widder Sándor budapesti lakos „Vadász“-ra és Krach András budapesti lakos családi nevének „Kertész“-re kért átnevezést megengedte.

Pályázatok. A trencsényi járásbírósnál járásbírói, a kiskunhalasi járásbírósnál ideiglenes másodállású állásra 2 hét; az aradi törvényszéknél irnoki állásra 4 hét; Máramaros vármegyénel központi irnoki állásra 5 hét és a veszprémi pénzügyigazgatóságnál egy pénzügyi vizgázói állásra 8 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1908. február 1-én reggel 7 óraker.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban az utóbbi 24 óra alatt is az ország délkeleti felén mindenütt volt kisebb-nagyobb mennyiségű csapadék. A hőmérséklet a fagypont körül ingadozik és maximuma: Fiumében 7 C°, minimuma: Tátrafüreden, meg Bótfalun —11 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Változókéony, hűvös idő várható helyenkint — főleg északon — csapadékkal.

Table with columns: Allomás, Legnagyobb min., A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és sebesség, Felhőzet, Csapadék min., Hőmérséklet max. min. The table lists weather data for various locations like Szilvásvizárd, Győr, Pécs, etc.

Felölös szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos

A Magyar Ujságkialdo Reszvénytársaság.

Igazgató: ERDŐS ARMAN

VIZALLAS.

Table with columns: m é t e r, febr. 1. jan. 81., m é t e r. Lists water levels for various locations like Dunas, Móra, Száva, etc.

Farsangi cabaret- és színelőadások. Műkedvelői előadásokra legalkalmasabb egyfelvonásos színművek jegyzéke. Az alább felsorolt színművek áttekintésének megkönnyítése céljából az egyes címek előtt számokkal jeleztük a férfi és női szereplők számát; oly színműveknél pedig, amelyekben néma szereplők is előfordulnak, a számokat még egy külön * jelzéssel is elláttuk. „Tájékoztató a magyar színműirodalomban” címmel ellátott, systematikusan beosztott jegyzékünket készséggel bocsátjuk díjmentesen az érdeklődő közönség rendelkezésére. List of plays and actors with page numbers.

SZÍNHÁZAK

Vasárnap 1908. február 2-án

Remzeti színház

Délután fél 3 óraker Napamasszony. Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Victorien Sardou. Noivellné Csillag, Susane Török L., Thevenot Dezső, Berard Bonis, Davenay Nádya B., Barzac Horvath, Bondinos Mihályfi, Pn'oi Kovacs, Plocheut Helvey, Beriquin Bartos.

Este fél nyolc óraker Örök küzdelem.

Színház 3 felvonásban. Irta Ferenczy Ferencz. Báró Apor Tibor Odry, Blanka, neje Cs. Alszegi, Gróf Hédery Vilma Vizvári M., Gróf Tatar Ervin Gál, Özv. Willensteinné Rákosi Sz., Özv. Sandorjáné Helvey L., Gróf Sándory Nádai, Gróf Farnstetlev Nagy I., Molnár István Mihályfi, Zuzsáky Dezső, Adam Abonyi, Jóska Paulay.

II. Kir. Operaház

Faust.

Nagy opera 5 felvonásban. Zenéjét szerzerette Gounod. Irta: Barbier és Carré. Fordította Ormay.

Faust Arányi, Mefistofeles Öreló J, Valentin Szemere, Wagner Ney B., Margit Payor M., Siebet Valent V., Mártha.

Kezdeté 7 óraker

CHICAGO

színház.

VII., István-ut 39 szám.

Telefon 93-09. szám.

A 6-ik parancsolat. Az orvosnő férje. Varázslókör. Nagádakadályverseny. Szerencsétlenül járt turisták. Kellően kirándulás. A zsugori. Az elvárt szoba. — Előadások kezdete délután 5 óraker. — Film kölcsönzés és előadás.

Népszínház-Vígopera

Délután 3 óraker

Carmen.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzerette Bizet, szövegét Merimee Prosper beszélté után írta Meilhac és Halévy L.

Carmen Révy A., Escamillo Dános, Don José Pogány Gy., Micaela Halmágyi, Morales Nemmana, Lili las Pastia Doby F., Frasquita Alexy, Mercedes Székely A., Danca'ro Bálint, Remendado Kalmár.

Este fél nyolc óraker

A bálkirálynő.

Operett 2 felvonásban, szövegét Irta Hicks Hamilton, a versket Paylor, zenéjét szerzerette Eveline Baket és Haines Herbert. Fordította Heltai Jenő.

Személyek:

gt. Jermyns hercege Pázmán, Sir Johan Crystal Nagy, Angela Kury K., Lonorla Szentgyörgyi, Hophia Szilágyi I., Sord Dandrcary Virág, Gibson Dobi.

Várszínház

Zárva

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 98-16

MICZI HERCEG. Lehar egyfelvonásos operettje.

Utazás egy sítter körül. Bohózat egy felvonásban.

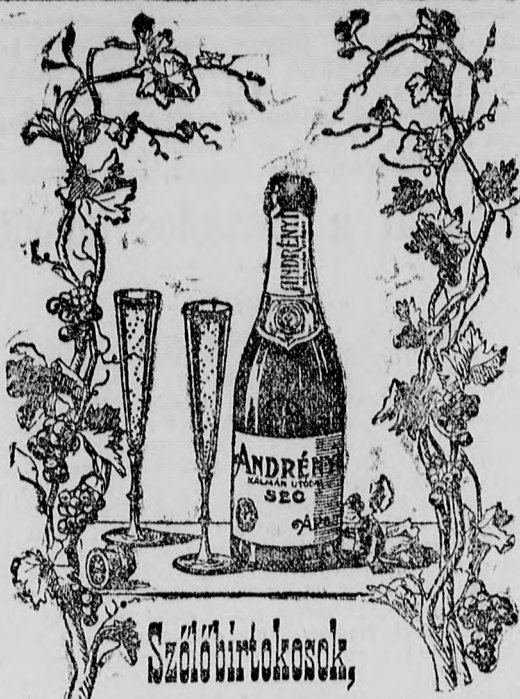
- A szerelem trombitája. - Egyfelvonásos tréla.

GÖZFÜRDŐBEN. Tréfás jelenet.

25 kabaret szám.

Szerzők: Szomaházy, Heltai, Molnár.

Szereplők: Medgyaszay Vilma, Vörös Illi, Keleti Jánoska, Poor Lili, Nyárai, Sarkadi, Tihanyi, Barsony, Bóros.

Szőlőbirtokosok.

Kihének eladó Sauvignon vagy Semillon, esetleg más francia fajszőlőkből szűrt borai vannak, felhívotnek szegűnknek ajánlatot tenni. Bármily mennyiséget megvásárolunk.

Orgona-harmoniumok

mindkét rendszer szerint, legolcsóbban szállítatnak

Pajkr Rezső és Tsa Budapest, X., Delej-utca 11/II.

(Tiszviselő-telap).

Fedális harmoniumok pontos orgona méretekkrel.

Szermiesz azállítás az utolod vasuti állomásig.

Tanulóknek és felkészülőknek külön szárazk- engedélyny.

Arjegzők ingyen és bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

Helységváltozás miatt

KUNZ JÓZSEF

ÉS TÁRSA

es. és kir. udv. szállítók

V., Deák-tér 1. sz.

ára-készletüket

rendkívül előnyösen

árusítják ki,

tetemes ármérséklés

asztalneműek, törülközők, zsebkendők,

finom fehérneműek.

Szőnyegárunknál dus választék valódi keleti szőnyegekben.

Függönyök ággy- és asztalterítők.

HAGGENMACHER Szent-Gellért-sör

csapolása:

Szivós Zsigánál I., Krisztina-ter „Zöldfa”

Wehrmann Bélánál I., Fehérvári-ut 46.

Kubaneke Venczelnél II., Fő-ut, Budai vigadó

Borovszky Lajosnál II., Palfly-ter

Derer Józsefnél III. ker., Zeigmond-utca, Lukács-fürdő mellett

Schneider Lipótnál V., Lipót-körut 2.

Nemesák Mihálnál V., Lipót-körut 21.

Wagner Vilmosnál VI., Andrássy-ut 48.

Kossa Jánosnál VI., Király-utca 100.

Özv. Jahn Edénél VI., Király-utca 58.

Putnoki Istvánnál VIII. ker., József-körut és József-utca sarok

Fettick Gyulánál VIII. ker., József-körut 3, Baross-utca sarok

TATRA-MULATO

VII., KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER.

Budapest legelőkelőbb család mulatója.

Ma, 1908. február hó 1-től

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul

Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Melta Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard bárónó cocottadalok (harakiszérettel). La belle Sylvia dán soubrette.

Homberto & Renardo zene-excentrikusok. Orlowa Frieda orosz énekesnő és tánczosnő. Schmeidt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával.

Maara Gusti előadó soubrette. Sugár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker.

Telefon 15-10.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal

HATSCHKE optikushoz, csak Károly-körut 6. sz. ahol szemüvegek és látásüvegek is legolcsóbban kaphatók ingyen arjegzők bérmentve.

Dr. Kapitány Kálmán

utikönyvei:

AZ OSZTRÁK CSÁZÁRSÁG.

11 térképpel és 6 városi tervrajzzal.

Kötve - - - - - 6 K

BÉCS.

Bécs város tervrajzával. - - - - - 80 f.

KARLSBAD.

Három térképpel. - - - - - 80 f.

MERÁN ÉS ARCO.

Két térképpel - - - - - 80 f.

Kaphatók:

Lampel R. könyvkereskedése

(Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál

Budapesten, VI., Andrássy-út 21. sz.

és minden könyvkereskedésben.

MEGHÍVÁS.

A „Nagymihályi takarékpénztár ipar és kereskedelmi bank” részvénytársulat I. részvényesei a folyó 1908. évi február hó 25. napján d. e. 10 óraker a társulat tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai lesznek:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése végett két vagy több részvényes tag kiküldése.

2. Az igazgatóság évi jelentése az intézel 1907-ik üzletévérről.

3. A felügyelőbizottság 1907-ik üzletévi jelentése.

4. A zárszámadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.

5. Az évi osztalék megállapítása.

6. Netáni indítványok tárgyalása.

A mérleg, az igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés a közgyűlést megelőzőleg nyolcz nappal a társulat tanácstermében közszemlére leend kiteve.

Nagymihály, 1908. január 30.

Az igazgatóság.

FÖVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE igazgató VI., Nagyvárad-n. 17.

Ma két nagy előadás.

Kezdetük d. u. 4 és esti 8 óraker.

Mindkét előadásban:

E. MERIAN

világhírű kutyaszínháza, a „Hütelven feleség” című 3 felvonásos darabban.

Bővebbet a falragaszok.

Jegyelővétel: 10-1 és 3-6 óráig.

A télikertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Február 1-től új műsor.

The Elrados kómikus nyújtó toánszok.

The Great 4 Longs akrobata csoport.

G. Gobson jelenjáró-művész.

The Guston zenebohócok.

A TOLVAJ. Bohózat egy felvonásban. Irta Tabori Emil.

Éjjeli 12 órától, reggeli 5 óráig

zene és táncz.

Hogedás Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez.

Vasár és ünneppapokon délután fél 4 óraker délutáni előadás mérsékelt heivárakkal.

Szálloda

Az „ARANY BÁRÁNYHOZ”

BÉCS, Wieden, IV., Hauptstrasse 4.

Elsőrangú szálló. — A magyarok találkozó helye. — Szobák 2-60 koronától felefele.

3 percznyire az Operától és Kärntnerstrassétól.

Világos szobák. Világos szobák.

Hálánál
órut 21.
ilmosnál
y-ut 48.
nosnál
utca 103.
Edénél
utca 59.
stvánnál
kört és jzsef-
arok

nyulánál
kört 3, Baross-
arok

ER.
latója.

SOR.
azontul
ás.

eredeti
ttalok
ubrette.

Orlowa
chmiéd
sorával.
cabaret
nista.

órákor.

lát?

akkor for-
zalommal
sz. ahol szem-
bban kaphatók
entve.

nán

SÁG.
zal.
- 6 K

80 f.

80 f.

80 f.

dése
21. sz.
n.

S.

ipar és ke-
i. részvé-
25. napjár
en tartandó

ülésre

nek:
lesítése vé-
riküldése.
e az intézel

ik tizletévi

lása, a mér-
megadása.
sa.

elügyelőbi-
őleg nyolcz
közszemlére

gatóság.

S Z I N H A Z A K

Vasárnap, 1908 február 2-án

Vígyszínház

Délután 3 órákor

PATACHON.

Vígjáték négy felvonásban. Irákt
Hennequin és Dequesnel. For-
ditotta Adorján Andor.

Személyek:

1. lov gróf Fenyvesi
A grófné Harasztli H.
Lucienne, a leányok M. H. H. H.
Reveray Róbert Tapolczai
De Peigy Thányi
Leputois-Medenville Szerényi
La Verdiero báró Vendrély
Colombo Kiss I.

Este fél 8 órákor.

Sámson.

Színjáték 4 felvonásban. Irá Bert-
stein Henry. Fordította Góth S.

Személyek

Braehard Jacques Góth
Anne-Marie G. Kertész
Le Gouvin János Fenyvesi
D'Andrino Honoré Szerényi
A. Marquise Harasztli
Rutherford Grace Gázi M.
Flach, ügyletvezető Tapolczai
D'Angelino Maximil Tanay

Magyar színház

Délután 3 órákor.

A Gyurkovics lányok.

Vígjáték 4 felvonásban. Irá Her-
czegi Ferencz.

Radványi Szirmai
Horkay Feri Somlai
Vida Pap
Gyurkovicsné Orloy F.
Katalin Szegedi E.
Sándorfi képviselő Vándor
Samsel Rédei
Domény Z. Molnár

Este fél 8 órákor

A oszár katonái.

Dráma három felvonásban. Irá
Földes Imre.

Karady István Vágó
Karady Zoltán Garas
Karady Erzsébet Borostyán
Schmeller Lajos Z. Molnár
Marily István Réthy
Szlávay Ernő Törzs
Joász Géza Csontos
Károcsy Agótt Vándor
Keller Gyula Rátkay
Szedlacsák János Papp
Pintér István Tarnay
Ferencz Körmeendy

FOLIES CAPRICE.

REVAY-UTCA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 1/29 órákor.

1/10 órákor: Ma Ujdonság!

„A házibarát”

Bonozat írta: Nemó. Rendező: Werner Manó.

„Kirándulás a szabadba”

(Cabaret) előadja a Folies Caprice egész személyzete.

Rendezik: Rott Sándor és Geiger J. balettmester.

Was Männer tesselt? 11 órákor

Bonozat írta: Satyr. Rendező: Trebitsch Sándor.

Nappali pénztár 9-11-ig és délután 3-6 óráig.

Az 1-ső emeleti Casino de Pariban reggel 5 óráig zene és tánc.

BUDAPESTI Cabaret Teréz-körut 28

BONBONNIERE, Telefon 52-88

A Cabaret februárja!

Minden este előadásra kerül a

nagysikerű februári műsor!

3 új bohózat! 25 új Cabaret-szám! 15 új színvonalú tréfa!

Felépnek: Nagy Endre, László Rósi, Ferenx Károly,
Balogh Böske, Fábán Kornélia, Szécsy Magda, Kopti Jolán,
Kuszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kóváry.

Jegyek: Bártánál Kosuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipsar-nél
Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál, Teréz-körut 28.

A gége, torok, tüdő, gyomor,
bél, vese, hólyag hurutos
bántalmainál felülmúlhatatlan

Sicilia

ARTEZI GYÓGYVIZ
KAPHATÓ MINDENUTT

FŐ-RAKTÁR BRAZAY KALMAN
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 37/39

Csak „SICULA” névvel ellátott üvegek
valódiak.

„MINTA” szálloda

Budapest, Nagymező-utca 62. szám.

Teljesen újonnan berendezve 40 szobával részgyakornak
és villanyvilágítással.

Szobák 80 kr.-tól feljebb. A szállodal kávé
ház egész éjjel nyitva. Búcsú szolgálynő.

Telefon 815. Strasser Jakob, szállodás és kávé.

„METEOR”
SZÁLLODA

Budapest, Erzsébet-körut 6.
Tulajdonos: RENDES SZIDOR.

120 kényelmesen berendezett szoba.
Melegvízfűtés.
Teljes 24 órai liftszolgálat.
Vácuum-Cleaner.
Fürdők a házban.
Szállodai automobil.
Szalonok, társalgók.

Szobák 4 koronától.

CIMBALMOK,

Legújabb szabadalmazott ecztől belső
szerkezettel, melynek hangja, hang-
tartása rendkívül jónak bizonyult,
reszletfizetésre is legmeg-
szébbmőnté jóállással ka-
pható. Fonográfok, gramofonok,
hegedők, fuvalók, szitarák, oka-
riták stb. olcsón legjobbak. Kikün-
telve elismert jó munkáert.

Arjegyzéket ingyen küld
Mogyoróssy Gyula
m. kir. szabadalmazott hangszergyáros
Budapest, VIII. Rákóczi-ut 71.
Telefon 58-29.

Nyilatkozat. A Csillaghegyi forrásvíz

bakteriológiai szempontból tisztának és kifogástalan-
nak minősítendő.
Dr. Preisz Hugó
a m. kir. állami bakteriológiai intézet
vezetője.

A Csillaghegyi forrásvíz központi iro-
dája Bpest, III., Bécsi-ut 94. Telefon 77-98.

Veszek zálogcédulákat

Elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt,
gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb
összegig költségmentesen kiváltok és teljes
értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ

BUDAPEST, Király-utca 34. Potófi-utca sarok

Farsangkor minden magyar mulat

de ez csakis ugy lehetséges,
ha rendel magának
Wagner a Hangszer-Király-tól
egy farsangi beszélő-gépet.
5. sz. „Rákóczi” beszélő-gép 40 K
6. „Tánc” beszélő-gép 50 „
7. „Cabaret” beszélő-gép 60 „
WAGNER a
„HANGSZER-KIRÁLY”
több fővárosi zene-iskola és
zenekarok szállítója
BUDAPEST,
VIII., József-körut 15/E. Telefon 67-85.
Hangszerkatalógus díjtalanul küldetik.

A jövő házi zenéje a HARMONIUM.

meri már most is a legelőkelőbb körök
szalonjait megróditotta. Anél Zongora
van, ott csakis akkor teljes a Harmonia,
ha vele szachon egy Harmonium van.
A Harmoniumok legjeobbje az
AEOL-HARMONIUM
melynek egyedül képviselése az előnye
es szolid készítésétől híres
Reményi Mihály czég
m. kir. zenekadémiá házi hangszere-
készítője nyerte el.
Ne vevőn tehát Harmoniumot, mé-
REMENYI legújabb képes Harmonium
árjegyzőjét át nem olvasta, mely ingyen
és bonymentve küldetik Budapestről
VI., Király-utca 58 szám.

Iskolák, galárdák, kápolnák es templomok
észere különösen alkalmasak az Aeol-Harmoniumok, mer
azok hangja teljesen olyan, mint az Orgenté es azt teljes en pó-
tolja. Javítások szakszertlen merekelt árakon. Zongorák, Piani-
nók újak es átjavítottak 1-80 fittól feljebb minden árban.
Külső levélke megtekinthető. Telefon 87-84

1 db Hazai Tkpzt. sorsjegy
1 db Konv. Jelzalog

37 havi 9 koronás
részletfizetésre kapható. Az első részlet azaz
9 koronának postautalványon való beküldése
ellenében, kiszolgáltatom a 2 drb sorsjegy szá-
mait tartalmazó törvényes részletleveket, melyek
alapján a vevő az

e hó 5 és 25-iki huzáson

már játszik
5-én a Hazaira, főnyeremény . . 300.000 korona
25-én a Jelzalagra, „ . . 200.000 „

EVENKINT 9 HUZZÁ!

4.200.000 korona
nyeremény!

Az összes részletek kifizetése után a vevő kéz-
hez kapja az eredeti sorsjegyeket
melyek még 41 68 óvig játszanak, mely idő alatt
mindegyik okvetlenül kisorolhatik sőt
többször is nyerhet. A huzások után sorsolási la-
pot küldök.

Utánvételes rendelések nem teljesíthetők.

BEIFELD JÓZSEF bankháza

Alapítva 1874. Budapest, Károly-körut 1 Alapítva 1874.

RÓZSATEJ

kifűnő teint-ápolószer 2 K
balzsamszappan hozzá—60

OSAN kifűnő fog-ápoló
szájvíz 1 K 76 fill.
Fogpor —88 K.

TANNINGENE

lezjobb hátfestőszer 5 kor.
ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. I., Wallfischgaa.
Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriakban stb.

Siessünk

árunkat beszerezni, mivel tetemes áremelkedés
lesz. — Kérem a hirdetést kivágni és össze-
gyűjteni, mivel mindég más árut hirdetek ugy,
hogy a t. vevő közönségnek összes áruimról
meg lesznek az árak.

Table with 2 columns: Item and Price. Items include Kiselejtezek most eseszealjakat (3 kr.), Kávé vagy tea esesze (6), 6 szem. ezukortartó (18), 6 kávé kanna (20), 6 tea (25), 6 drb desert tányér (30), 6 lapos (42), 6 mély (54), 1 leveses tál (40-50), 1 főzelékes tál (35-40), 1 salátás (35-40), 1 pecsenyés (35-40), 1 tésztás (30-35), 1 szoszos aljal (25), 1 sőtartó (10), 1 gulás tál (5), 1 erős finom boros pohár (5), 1 vi zes pohár (6), 1 köpőlada azelőtt (80), most (30).

Tessék figyelemmel lenni a
legközelebbi hirdetésre.

Nászajándékok nagy választékban,
Ingyen láda, ingyen csomagolás!

Takács Ferencz

BUDAPEST,

VIII., Baross-tér 4. sz.

S Z I N H A Z A K
 Vasárnap, 1908. február 2-án.

Király színház
 Délután 3 órakor
A vig özvegy.
 Operette 8 felvonásban. Írták Leon és Stein. Zenéjét szerztette Lehár Ferencz.
 Személyek:
 Zéja Papir
 Valencienne T. Harmat
 Danilovics gróf Csapó
 Glavari Hanna Kormos
 Rosillon Camil Kondor
 Nyegus Boross
 Praskovia Becskini
 Kromow Szabó
 Cascada Sima

Este fél 8 órakor
Varázskeringő
 Operett 8 felvonásban. Írták Dörmann és Jacobsen. Fordította Meroi Adolf. Zenéjét szerztette Strauss Öskár.
 XIII. Joahim Németh
 Lothár Papir
 Maléna Petrács S.
 Niki Ráthonyi
 Guszt Csapó
 Friderika Orlov G.
 Franczi Orlov G.
 Vendolin miniszter Szabó
 Sigmund. Jakaj Sárány

Hétfőn, február 17-én a Royalteremben

Brüsszeli
 vonósnégyes 2-ik és utolsó kamaraestélye.
 Jegyek 10-3 kor.-ig kizárólag Méry Bélánál
 Andrassy-ut 12.

Pénteken február 7-én a Royalteremben

Culp Julia
 egyetlen dalestélye.
 Jegyek: 10-3 K. Méry Bélánál Andrassy-ut 12. szám

Csütörtökön február 20-án este 1/8 órakor a Royal-szálló dísztermében

WEIDT LUCYE kamara-
 énekesnő
 a bécsi udvari opera elsőrangú tagja
egyetlen dalestélye
 Jegyek: 2-10 koronáig a «Harmonia» zeneműkereskedésben IV. ker., Váci-u. 20. kaphatók.

Hétfőn, február 10-én este 1/8 órakor a Royal-szálló dísztermében

Backhaus Vilmos
 egyetlen szólo-zongoraestélye
Magyszabású fényes változatos műsor!
 Jegyek: 2-10 koronáig a «HARMONIA» zeneműkereskedésben (VI., Váci-utca 20. szám) kaphatók.

Szordán, február 19-én este 1/8 órakor a fővárosi Vigadó összes termeiben

KURZ ZELMA
 cs. és kir. kamaraénekesnő
II. utolsó bucsu estélye.
 Műsoron vannak: a régi és modern dalirodalom remekei.
Fényes hatásos opera-áriák!
 Jegyek: 12, 10, 8, 6, 4 és 3 koronáért a «Harmonia» zeneműkereskedésben (Váci-u. 20.) kaphatók.

Nagy élvezetet nyújt a

„Világpanoráma”
 Budapest, IV., Városház-tér 4. (Piaristák épületében.) Jövő héten Syria. A Libanonon át, Bayrut, Dama-kus és Saida városokba. Minden héten új műsor. Nyitva reggel 9 órától este 9 óráig. Belépti-díj 40 fillér, tanulóknak 20 fillér.

Pesti Vigadó nagyterme. Pénteken, 1908 február 7-én este 7 1/2 órakor, a párisi

Société de concerts d'Instruments anciens
 II-ik és utolsó hangversenye.
 (Elnök: Camille Saint-Saëns)
 Közreműködő: Buisson Mária belga dalénekesnő.
 Népszerű helyárak: Jegyek kaphatók 6, 4, 3, 2 és 1 koronáért Rozsavölgyi és Társánál IV., Kristóf-tér 3.

BUDA KIRALY KISERÜ
ELSŐRANGU HASZNÁLT
 KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDÉSSEN

Michelstädter Utóda

Óskó Géza
 BUDAPEST,
 IV., Váci-utca 3. sz.

Cipő-különlegességei,
 Aszabottáraká talpa vésva.

Csak **ROGÁTSY-féle BORAX**-ot kérjünk!

MAGYAR ASSZONYOK
 és leányok, ha az arcz-, test- és kéz-bőrötökét üdén, tisztán, rózsásan és egészségesen akarjátok megtartani, használjátok kizárólagosan és állandóan a magyar gyártmányu, kitünő és elismert Rogátsy-féle **Magyar Pipere Borax**-ot, mely mint testápoló és széptítő szer felülmúlhatatlan, hatása biztos és gyors.

Angyal Boriska, Jászberény. Arany kanál. Nincs jobb pipere!	Arany Gáborné, H. Bősörmény. Kélt kanál. A magyar pipere borax a legjobb bőrápoló.
Gállk Aranka, Bacsatorony. Ezüst kanál. Kérek mag egy postacsomagot.	Liszkey Fereneczné, Lomonc. Aranykanál. Kitünő eredménnyel használom a magyar pipere boraxot.
Vida Andrásné, Kassa. Arany kanál. Arczom és kezeim tisztaságát a magyar pipere boraxnak köszönhetem.	Medgyessy Paula, N. Kikinda. Ezüst kanál. A magyar pipere borax meghozta a kívánt eredményt.

FOLYTATJUK
 Egy doboz ára 80 és 75 ft., 10 nagy doboz vidékre bérmentve Magyar Pipere Borax-Crém 1 tégely 1 koroná. Magyar Pipere Borax-Szappan 1 drb 80 fill. Kapható minden gyógyszárban, drogeriában és fűszerüzletben vagy az egyedüli gyártónál:
ROGÁTSY KÁLMÁN drogeria BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. sz.
 Figyeljünk a „ROGÁTSY” névre.
 Csak **ROGÁTSY BORAX**-ot fogadjunk el!!

SCHMIDT M
 szilgyártó, nyerges és bőrdobos
 Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.
 Ajánlja saját gyártmányu kosztó- és lovaslő-szerszámlait. Mindennemű utazó és kézi bőrdobok, pénz, szivar, cigarettá stb. tárczáit. - Argyérek bérmentve

Nászajándékok
 jubileumra díszárgyak, evő-eszközök, műipari cikkek

részletfizetésre
 is kaphatók jutányos áron

POLGÁR KÁLMÁN
 műorás ékszertelepén
 Budapest, Erzsébet-körut 29. l.em.
 Arjegyék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

HETI MŰSOR.

Február	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Viaszínház	Király-Színház	Népszínház (Vio-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia színház
3 Hétfő	Téli regé	—	Sámson	Varázskeringő	Czigánybáró	A császár katonái	Mignon	A szerelem története
4 Kedd	Nászinduló	Pillangó kisasszony	Az ördög	Varázskeringő	Tündérszerelem	A császár katonái	—	A szerelem története
5 Szerda	Egmont	Anyegin	Sámson	Varázskeringő	Czigánybáró	Gretchen	—	A szerelem története
6 Csütörtök	Az örök küzdelem előtti	Jancsi és Juliska	Baccarat	Varázskeringő	Parasztnevelő Tündérlak Magyarhonban	A császár katonái	Annuska	A szerelem története
7 Péntek	Hazug törvény	Carmen	Álarcos bal	Varázskeringő	Czigánybáró	A császár katonái	—	A szerelem története
8 Szombat	Hazug törvény	Parasztbecsület Tanácsosvelő Hajazzok	Sámson	Varázskeringő	Piros bugyelláris	Gretchen	Nászinduló	—
9 Vasárnap	d. u. este Himni dalai Hazug törvény	Bohémélet Álom	Bernát	Varázskeringő	Balkiralyo	Hercegek iskolája	—	A tánc A szerelem története

DIESEL-motorral
a tényleges löerő
óránként csak **1 fillérbe**
kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel
készítségesen szolgálunk
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
Budapest.

Szőlőoltványok: hiányok pótlására 2 éves duggyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 frt. Telepítésre gyökerező zöldoltvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint.

Fásoltványok: Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépségihával, **eredési biztositással** ezre 45 frt. Mind Riparia Portalisra olta a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárféher, Mézestehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkovácsi, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánati Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes Kaderka, Aramon. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. oszt. 10 frt, sima Rip. Port. II. oszt. 5 frt, gyökerező Rip. Port. I. oszt. 16 frt, gyökerező Rip. Port. II. oszt. 10 frt, gyökerező 2 éves gyökerező 18 frt. **Hazai nemes vesezők** sima 10 K, gyökerező 30 K a fenti fajokból. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. Tavaszai szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. **Hegyibor** fehér 50, siller 50, vörös 60 korona.

SZÉKELY I. JÓZSEF Gyöngyös, Szent-Urbán-Templom.

PÉNZSZEKRENYEK
GELLÉRI ÉS SCHULLER CZÉGNÉL
BUDAPEST, IX., RAKOS-U. 4.

GYARTANAK: TŰZ- ÉS BETÖRÉSMENTES PÉNZSZEKRENYEKET, ANYAKÖNYVI SZEKRENYEKET, PÁNCÉLSZEKRENYEKET ÉS PÁNCÉLSZOBÁKAT LEGJOBB KIVITELBEN.

Allandó nagy raktár. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dalok.

Valami régi, krónikás ének
Csendül meg a bús alkonyi órán.
Éneklék zömök, barna legények,
S pár hazatartó kún aratólány.
Büszke, vitézi versekbe róva
Régi dicsőség, hős haditett;
Nagy néma csendben halgat a róna,
Meghajlanak a kalászfajak.

S túlna a réten — meggyörnyedt háttal —
Jönnék zajongó, vézna alakok,
Valami forró, valami vad dal,
Ami reszkető ajakuk dadog.
Először halkán, nesztelen száll át,
Aztán kitorve, mint a harag,
Amazt a régít túlkiabálják
Lázító, izzó, pogány szavak.

S nyugtából felvert madárseregként
Emitt riadtan mind összebújí.
Egy perczig csend... és felhangzik ismét
Itt az a régi, ott az új.
S mintha idegen két tábor volna,
Nézésük indulatos, setét.
Döbhentő csendben neszel a róna,
S lehajítja búsan kalászfaját.

Andor Gyula.

(Egy érdekes házmester.) New-Yorkban a ma-nap egy ember halt meg, aki nem kevesebb, mint ötvenkilenc évig volt házmester. Az érdekessége

az volt, hogy a foglalkozását ügyesen össze tudta kapcsolni olyan üzletágakkal, amelyekre a házban lakóknak okvetlenül szükségük volt. Volt fűszerkereskedése, mészárszéke, ruhát, cipőt lehetett nála csináltatni s minden egyebet árult, amire csak az embernek szüksége van. Természetes, hogy a lakók minden szükségletüket nála szereztek be. Mint hajós-inas került Berlinből Amerikába s oly kiváló ügyességgel és szerencsével dolgozott, hogy öt év alatt több milliót szerzett. Ez időben nagy lábon élt s olyan fényűzést fejtett ki, akárcsak valami régiebb amerikai milliomas. Szerencsétlenül számított: rövid idő alatt elvesztette egész vagyonát, de azért mégsem költözött ki fényes palotájából, megkérte az új tulajdonost, hogy fogadja meg — házmesternek. Hozzáfogott ismét a munkához, s nemsokára az övé lett ismét a nagy palota, de már nem költözött föl, mint illlett volna, a régi utcára, erkélyes lakásba, hanem megmaradt továbbra is a sötét pinczeszobában, söpörgette az udvart és ügyelt a házirendre. Ötvenkilenc évig volt saját magának a házmestere, s kiszámította, hogy ez idő alatt 227.636 korona borralvalót kapott.

(Zenekedvelő dísznö.) Egy németországi faluban egy kocza 12 malacot vetett. Nem tudni hogyan, nem tudni miért, elég, hogy a kocza malaczeit nem akarta szoptatni. — A tulajdonos elküldött minden lehetőt a vad, ellenszegülő állat lecsendesítésére s anyai kötelességének teljesítésére szorítani a szomszédok is megkísérelték, de hiába, mert a fékevesztett kocza mindenkit kiüldözött állából. Mikor a kétségbeesés magasabb fokra hágott, éppen arra ment a falu kovácsa, aki nagy olvasottságu férfi volt. Ez az ember a sikertelenség felett nagyokat nevetve, afelől biztositotta a kocza tulajdonosát, hogy itt csak a zene, meg a dal segít. Tessék csak valami nótát énekelni és muzsikálni neki, majd meglátja, hogy ugy leteleszik a szoptatáshoz, mint a parancsolat. Mit volt mit tenni, egy próba nem a világ, a fiu elvette a harmonikát, a gazda meg a felesége meg-

köszörlte a torkát s hármában rákezdték egy nótára, amely úgy látszik „veséig hatott”, mert a kocza a gyönyörű hangokra megadta magát, lefeküdt s még maga édesgette csendes rőfögéssel malaczeit a szopásra.

(A gyümölcs gyógyító hatása.) A szőlő nagyon tápláló és vértisztító; ezt követi jó hatás tekintetében a reggel éhgyomorra evett, nem túlért őszibarack. Ha naponként, reggel éhgyomorra, eszünk egy narancsot: ez hosszabb használat után kigyógyít az étvágytalanságból. Főtt alma a gyermeknek jó. A paradicsom leve kitűnő bél- és májbajnál; a görög-dinnye lázas állapotban és vesebajban. A citrom leve egy csésze forró kávéban pompás szer fejfájás ellen. Görvélykór ellen nagyon dicsérik a kékényből főtt hideg teát; a fagydagánatokat a beteg bőre kent friss szamóca osztatja el.

(Háborúk pusztítása.) Egy francia tudós számítása szerint a XIX. században 14.600.000 ember pusztult el a háborúkban, még pedig:

Napoleon hadjáratai (1799—1815)	8.000.000
Krim hadjárat	800.000
Olaszországi hadjárat	300.000
Porosz hadjárat	300.000
Az amerikai polgárháború	500.000
A francia-német háború	800.000
A török-orosz háború	400.000
A délamerikai háborúk	500.000
A gyarmati expedíciók harcra India, Mexikó, Algír, Abesszonia, Transzvál, Madagaszkár	3.000.000

Ezekben a számokban az oroszánrészt nem a puszkaporé, — hanem a betegségeké, a kimerülésé, a szenvedett nyomorúságé. Mert a háború legtöbb halottját nem a csataterőről temetik, hanem a kórházból.

Mérnöki műszereket
vez, elad, cserél, lejtme-
rők, Planiméter, Teleskop
Goerz—Zeiss—Triäderstb
HATSCHKEK EMIL
Andrássy-ut 13.
Fiókja: Erzsébet-körút 38

Baromfi- tenyésztők

és gazdálkodók figyelmebe ajánlja a téli időben a Predmerszky-féle fűtött baromfi itatót, melyben a víz a legnagyobb hidegben sem fagy be, s a legnéhány tíz napos költséggel kellemes langyosan tartható. Használata mellett tyúkaink egészségét óvjuk és sokkal korábban kezdik meg a tojáshoz. Tojások mesterséges kiképzése Predmerszky-féle szab költőgéppel bármely időszakban a leghasznosabb kereset forrása. Arjegyzékot ingyen küld. Telefon 85-74.

Predmerszky József
Ipartelepe 27907
BUDAPEST.
VI., Völvösmarty-u. 38A.

AZ ANKER

élet- és járadék-biztosító társaság.

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, IV., Deák-tér 6.

(Anker-udvar).

Az 1907. évtől kezdve 1907-ben B) osztalék-terv szerint a befizetett díjak arányában az évi társasági vagyon 171 millió korona, melyből Magyarországon 28.000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Legjobb... Legjobb... Legjobb...
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összevasható vaságy kivételül a matracca 10 frt.
Sodronyágybetétek méret szerint 5 firtól feljebb.
GICHNER JÁNOS
ágynemű-rész-és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb.
nagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.
Fiókja: Rákóczi (Kerepesi)-ut 88. sz.
Gyár: Kertész-utca 7. és 9.
Arjegyzékét bárkinek ingyen és bérmentve küldök.
Meg nem felelő árut kicserélem vagy a pénzt visszaadom.
Gyermekkoszlik nagy választékban.

BRUNN-KÖNIGSFELDI MOTOROK

SZIVÓ GÁZ
BENZIN
MOTOROK
LOKOMÓBILOK

EGYED-ABELES EMIL BUDAPEST
ARUSÍTÓ V. VÁCI-UT 14

TELEFON 38-324 SURONYI M. ÁR. 381

Kedvező alkalmi vétel.
Teljes menyasszonyi butorkelengye.

BUTOR

Tisztelettel értesítjük a m. t. butorvétel közönséget, hogy az 1907. évről visszamaradt összes halászoba-, ebédlo-, szalon- és uriszoba-bereendezések, mahagoni-, palisander-, cseresznye- és diófából eredeti modell darabok a legelőkelőbb asztalos mestereinktől készítve, mai napotól rövid ideig mélyen leszállított árban eladatnak.

Következő árakban adunk elkészítést: Egy hálószoba teljes kényelműből valódi márványtal és linom tükörrel a mosdóhoz, 150 forinttól feljebb. Ebédlo, mely áll 1 kredenz, 1 ebédasztal, 1 ebéddivány és 6 székkel 160 forinttól feljebb. Teljes szalonberegendezés 150 forinttól feljebb, ugyancsak egyes szekrények, ágyak, a jeli-szekrények, asztalok, íróasztalok, diványok és ottománok, stb.

Varga Mihály és Társai magyar butor ipar-társaság.
Budapest, Koronaherceg-u. 2., I. em., Kigyó-tér sarkán.

Ekszerek ezüstneműek, egyházi szerek, ótvásárak, órák, angol ezüst különleges ségek a legjutányosabb árban beszerezhetők

részletfizetésre is

SÁRGA JÁNOS ékszergyárosnál

KOLOZSVÁRT. Képes nagyjegyzék ingyen.
Gyár: Görög templom-u. Főraktár: Mátyás-k-t. 13.

HATSCHEK BÉLA
optikai műintézet

emberi-műszerek gyári raktára és formák készítője, (operatív teljes mellőzés.)
Szemüvegek vagy orrszűrők minden szemhez és orra külön-külön választok; orvosi receptek szerinti megrendelések pontosan készítenek.

Található naponta reggel 10-ig, d. u. 1-4-ig, este 8-10-ig.
Budapest, VII., Király-utca 69. földsz. 3.

1902. 1903. 1904. években 10 első díjjal kitüntetve

KALLAI LAJOS motorgyára

BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. szám.
(Régi házszám VI., Gyár-utca 20. szám.)

Teljes jótállás kitűnő eséplésért!

KALLAI LAJOS-féle hímzés villamos benzinko mobil szőpökezetek melyek gépészek által készítették, könnyen szembentartások, legjobban alkalmazhatók.

GŐZGÉPEK BECSEKÉLTETNEK.

Ezen motorok több 100 példányban kitűnően működnek az ország minden részében. Többek között: Kozma József Kádárkut, Somogygye. Tóth Péter begi földművelő, Csantavér, B. B. m. G. B. József földművelő, Osztegy, Pestmerye.

Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

GUMMI szerek

Valódi francia és amerikai gyártmány!
Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Eredeti csomagolásban!

Árak: 12 db. francia minőség K 2-4
12 db. francia gyártmány K 6-10
12 db. eredeti amerikai K 10-12
Cépost amerikai (rövid) K 4-6
12 db. finom K 6-10
12 db. „Non plus ultra” K 12-16

Minta-gyűjtemény
Eredeti csomagolásban, 12 db K 6.-
25 db K 8.-

Női övszer „Posartum” csokorívum K 8-8

Sérülőkész orvosi rendelésre valódi angol acél rugóval K 7-10. Cs. és kir. szabad. Kelet-féle pneumatikus pe-lóval K 12.-

Suspensor (herold) darabja K 1-2-40
Havibaj kész darabja K 6-1
Haskötő darabja K 7-24
Gummi görccsér-haronya darabja K 3-12
Irrigátor teljesen felszerelve, darabja K 8-8
Uji „Auto vaginal spray” legmegbízhatóbb női költön-legesség K 12.-

Szétválasztás mellett. Képes árjegyzék ingyen és bormentve.

KELETI J. gummlárak és beteg-ápolási cikkek gyára.
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17/1.

Helyiségváltás miatt

NEUMAYER FÜLÖP

Bpest, V., Váci-körút 2. és 4. az.
Árukészletét rendkívül előnyösen árusítja ki.

Tetemes ármérséklés:
szőnyegek, függönyök, átvétők, ágy- és asztalterítők butorszövetek és matracok csinva-tokban, továbbá minden szak-., mába vágó cikkekben. ;

Az üzlet
Dek Ferencz-tér 1. sz.
alá helyeztetik át.

Telefon II-21.

6 évi jótállással 6

ÓRÁK

arany- és ezüst-lánczok,
ÉKSZEREK
CSEKÉLY

RÉSZLET-
* FIZETÉSRE.
DIAMANT S.

BUDAPEST,
JÓZSEF-KÖRUT 9. szám
az udvarban.

Képes árjegyzék ingyen. Osekély részletfizetésre.

Titkos betegségek
gyógyítására legjobban ajánlható 28 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyvesztést, hólyagbajt, sebeket, bujakört (syphilis), bőrbajokat, elgyengült férfierő, idősebbeknél is, öntörlesztést és annak utóhatait, ideg- és hágerinchiatt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 0-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.
Levelekre válaszol, gyógyszerrekről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyáiker.

KIS HIRDETÉSEK

Modern
urásági butorok

alkalmi vétel és eladása

háló-, ebédlo-, szalon-, uriszoba és trófal teljes bereendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz butorokban.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferencz-tér 8. sz., ezelőtt Gyár-utca
Telefon 14-09

Parketagyár
Gyöngyösön ajánlja svárt-mányait. 27733

Bőrszék ipar
bőrsajtolás és bőriaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékeltben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árban. Legelőkelőbb bőrbutorok és állványok.

Harzi kanárik.

Az ének 20 év óta elismert legismertebb csekk kanáriáinak, kiutelve az Ifr. állami öremmel arany- és ezüst emekkel, valamint a 20-as listateleddijjal, 10, 12, 16 és 20 koronás versenyen kívüli árkon. Elsőrendű nőseny 8 korona. Postai szállítás hár-hova a legnagyvobb hidokban is. Nem töltszöti kiscs-ről, csellig a pénz visszajön. Ezenyi elismert levél. Nagy árjegyzék ingyen. J. WAIS kanáriatenyésztő WIEN, XV., Löhrgasse 20.

Csemegeszőllöt
fagymentesen csomagolva, 5 kilónként 5 koronáért, legismertebb táblaalmát, 4 koronáért, mézédés narancsot 3 koronáért szállít Rottmann Hermia Kiskunhalasban. 27850

Urásági butorokat, szőnyeget, csillárokat
és legelőkelőbb bereendezéseket (gyárakat és ázó, elcél is) vesznek és eladók.

Nagy Zsigmond
VI., Lázár-utca 3 (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlo, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, borganitárak és kárpitoslékekben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokkal, gáz, villamos síb-hez.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresfőnya befőttes, málna-, szamóca-, csipkebogyóval, gomba- és huskonzerveket, pasztómatokat elől a PELEAI KONZERVGYÁR Felka, Szepességye. Kerjen árjegyzéket.

Gramofonok
kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok

részlet-fizetésre is kaphatók.

MAGY. IPAR ÉS KERESKEDELMI R. T.
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 19.
Kérjen árjegyzéket. 27894

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterem-BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-telji szövetekből.

Zalogcédulákat
veszek. Elzálogosított, brillianszék, gyöngyök, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakab
ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. szám.
Izabella-utcasarkán

FRIED J.
műbutorraktár, kárpitos és díszítő

Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint minden-nemű kárpitos- és díszítő-munkákat. 27881

Mintaraktár művészi kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből
Költségvetés díjmentes. ;

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterem-BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-telji szövetekből.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterem-BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-telji szövetekből.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!!

Kitűnő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János
angol uri szabóterem-BUDAPEST,
Andrássy-ut 56. I. em.

Allandó választék a legdivatosabb angol és bel-telji szövetekből.

E hirdetés rovaton minden szö egyszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovaton minden szö egyszerű beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Rózsavány-utca 6/C 2938

Vadászfegyver

örökségből származó gyűjtemény, potom áron egyenként is eladó. Modern Toplewer kulcsu 18 frt. Grener zárú angol lakatu visszaugró kakasu 25 frt. Öntöltő és töltényvető sörétes Winchester 35 frt. Több szép Hammerles és Drilling feltűnő olcsó áron. Ismétlőpisztolyok és revolverek közöttük velodogg-hammerles és Brauning is ugyszintén fényképező gépek alkalmi vételárban. Radó. Egyetem tér 5E.

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnázium különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegyet kérek. 27808

Asztalosok

új jövedelmi forrását leíró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kezvelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46. 27903 B

Rethy

név látható a valódi pemetéffl cukorka minden egyes darabkáján 721v

Magán építő iparos iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Végi Iószeff műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Öreg hamis fogakat zálogcédu lákat

ékszerekről és ingókról, főtt ékszereket, régiségeket, tollakat, butorokat és mindenféle használt tárgyakat vesz Wyschogrod Jakab, Nagyfuvaros-utca 7. I. 11. Levelezőlapra jövök.

Zongora

vagy pianino 100 forinttól 250 orintig megvétetik Uri-utca 14. Hocholczér. 5532

Gimnáziumban

szinjelesen érett, tanításban jártas, perfekt német, kifűnő ajánlatokkal bíró egyetemi hallgató helyben nevelőnek, korrepetitornak ajánlkozik. B. Ferencz, VIII., Mária utca 5. I. 26.

!! Figyelem!!

Iséplőgépinéljónosok! Az íromlolt gaboronasztályozó tengereket (Sortiercylinder) már most küldjük be feizer és tarsa céznek Bpest. Népszínház-utca 3., a hol a legszakavattabban és legjutányosabban javítatnak, illetve újra befonatnak.

Nyultenyészto

nintatelep. Csillaghegy, elad belgaóriási bécsikéket, ezüst-normandikus fajnyuakat. Válaszbélyegyet! 5532

Társnót

terez: egy intelligensebb snálló iparos fizlete nagyobbítás végett 6-8000 coronával. Kölcsonös tetzés esetén nőül veszem. Reprzentáló 30. jelíges éveleket a kiadóba. 5533

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesfárgyaktól is) Rolozsavára, Budapestre ugyszintén államszámviteltani államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminarium, Budapest VI., Rózsavány-utca 44. III. 8.

Tea

elsőrendű Hoyune és Assam keverék 1/4 kiló 320 korona, nagyobb vételnél engedmény, Veinek, Kelenföld. 27948

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérieg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Eladó

egy modern adómentes I. em. lakóház, vízvezetékekkel, ilvanyvilágítással, gyümölcsös kerttel, 1500 frt évi lakbért jövedelmez, ára 18 ezer frt, a vételhez kell 3500 frt, a többi teher rajtmaradhat, 51/30-o-kal családi okok miatt sürgősen eladó Bővebbet Várnay Antalnál Győr. 27931/A.

Butorok

Műbutorkereskedelmi Részvénvtársaság Budapest, IV., Váci-utca 9. Nagy választék asztalos, kárpitos és díszbutorokban, eladás készpénz és hitelre. Allandó kiállítás. Butoralbum 1 kor.

Lakást,

üzletelhelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérieg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garnitúra, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilván tartva.

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérieg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, felket, üzletelhelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilván tartva. 27665

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kénves megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossza-Magyarvó Béza. Telefon 67-47. 27750

Építkezéseket!

Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsodnyé építési iroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 27792

Régi ezüsttárgyakat

és zálogcédu lákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerárut, ugymint régiségeket, drágakövet, arany- és ezüst-órákat, lánczókat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, IV., Váci-utca 18. I. emelet. 26764

Könyveket,

regénysorozatokot, egész könyvtárakat jó áron vásárolok. Ajánlatokat „Könyvedvelő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít

Ügynökök,

a kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek eladásával foglalkozni akarnak. a m lylyel naponta 10-20 koronát keresni lehet, küldjék ajánl tukat főposta postafiók 237. Budapest.

Gimnáziumi,

reál, kereskedelmi, polgár egyesyes önkéntességi, bármely érettségi vizsga letéveséhez igényelt tantárgyakból legjobb módszer szerint lanit és tanított kifűnő philologus és matematikus. Egyenkénti oktatás. Tanítványok csak korlátozott számban vételnek fel. A bámulatos eredményeket igazoló okiratok a lakásban megtekinthetők. Goitein Heinrich Budapest, VII, Damjanich-utca 39. II. emelet 10

Butor

új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodai berendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladók. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlóczy-utca 2. raktár 10-11-12. 27937

Polgári iskolai

reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyesyes önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrövidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. I. em. 3. aító. 27676

STENOGRAFIA

Ha eletpályáján boldogulni akar, tanuljon gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, német nyelvet a Stenográfia országos Gabelberger gyorsíró- és gépiró iskolában Sokszorosított tanfolyamok, copying office. Biztos állásörvezetés. V. Váci körni 33

Eladó

circa 800 Complet legutóbban szabadalmazott hímző-dobkeret szabaddalmmal együtt melyet a m. kir. miniszterium az összes magyarországi alami főiskolákba, mint taneszközt elrendelte, esetleg eszterga-padok és számmakkal együtt családi okok miatt sürgősen és jutányosan eladó a vételhez circa 700 frt kell. Bővebbet Várnay Antalnál Győrött. 27931/B

Alkalmi vétel.

Butorok, visszamaradt tárgyeket, kényszerítö körülmények miatt eladók; mahagóni hálószoza 180 frt, bronzlalt könyvszekrény, nyel, olafestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák 3 óru villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utca sarkokpincza. 26618

Veresáfonyabetölt

BARTA-féle, 5 hitós postakosárúteg 6.- Kórona HELBA. KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 28972

Erdőbirtokot

vagy erdőt sürgősen keresek megvételre. Részletes leírást és feltételeket „Fakereskedő” jelige alatt kérek a kiadóba. 27368

Ki a YES-OU-SI

ezimű lapot megrendeli, jászva minden megerősítés nélkül és enálloán az

angol és francia

nyelveket alaposan megtanulhatja Előzetési ár negyedévenként minden kiadásra 3 korona. Megrendéseket elfogad és mutatóványaszemoket küld a kiadót hivatal. Budapest, Andrássy-u. 97. szám. 27798

Fénykép-készítéket objektívet vesz, elad, cserél híres Appolo lemezek egyedül-elárúsító helye.

HATSCHKEK EMIL

Andrássy-ut 13., főlkja: Erzsébet-körút 38. Alapítótól 1877. Sokkal olcsóbb, mint írszlet írtetésre.

Önök övni kell a felelőségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétan küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Fran Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

BELHURUT,

(hammenés) gyomorgerős legjobb gyógyszer a BARTA-féle FERETE-APONYA GYÖGYBÖR gyógyszerészlet és fűszerekeknél 1 üveg ára K 1.60, 6 üveget 8.- koronáért barmenivo szállit a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

BUTOR

árveresről, finom és egyszerű butor, hálószozákat és parson szobák Szalon bőrfelletek, gyönyörű tükör, diván, borszék, íróasztal, perzsaszőnyeg és egyes darabok; Faldes B, VII, Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Fényőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- barmenivo. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26973

Gyorsírás

(Gabelsberger)

Gereben

gyorsíró nőiskolája kiképzés után állást garantál Németül tudóknak tandíjkezevmény. Irógépek-tatásnövedékeknek díjmentes. 27643

Kristóf-tér 2. szám.

Ajtók ablakok,

VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használtak és újak olcsón kaphatók!

Lefkovits Jakabnál

Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

Zálogcédu lákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb áron veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 27133

Lakást,

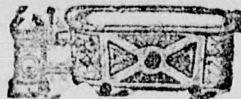
bérhelyiséget, fizetlet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilván tartva.

Kolozsvári

íogtudományi és államtudományi szigorlatokra államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakisutólagos vizsga sikere után igen esélyes díjazás al. Levélbéli érdeklődésekre kiemertően válaszol Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

INGYEN!

és barmenivo küldöm szóelőltvány és vesszőkről árjegyzéket, mely minden szóelő- és kortiajdonosnak nélkülözhetetlen tudnivalókat tartalmaz. Az árak meglepő olcsók. Szamos elismerő levél igazolja olcsány- és vesszőanyagom őszágát. Delawarét okvetlen rendeljen, mert ezen tajt nem kell sem beolítani, sem permentezni. Szűcs S. fia szóelőlelept Elhardioszeg.

Püthető fűrdökád.

50 koronától feljebb, kádák 12 koronától feljebb, mindenféle szavatlyu és vízvezeték torondozási vállalatok LEFKOVICS ADOLF Wesselényi-utca 51/E. Erzsébet-körút és Harfa-utca között Árjegyzék barmenivo.

Pénzkölcsönt

4. 4/2 és 5% alapon földbirtokra, jóvedelmező, tőrvárosi, vidéki, városi és Budapest környéken levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törlesztethető. Szemelvhalt tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

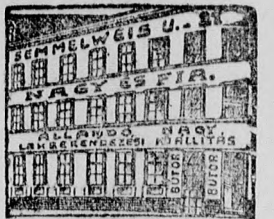
HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Feréz-körút 1/a.

Villamos

világítás

saját dynamóval, lakóházak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Arajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27855

Nagy és Fia BUDAPEST,

Semmelwels-utca 21. állandó nagy lakberendezési kiállítás. (az egész házban) TELEFON 17-77. Orasági butorok, új és használt butorok.

Nagy és Fia Lakberendezési összes tárgyak.

Nagy és Fia modern butorok: machagoni, palisander, ében- és ozitromfa

Nagy és Fia Angol börgarnitúra, francia olasz stílusú butorok.

Nagy és Fia Valódi porcsa és smyrna szőnyegek.

Nagy és Fia Velencei tükrök üveg, csillárok festmények stb.

Nagy és Fia CSILLAR ÜZLET.

Nagy és Fia antique butorok és szövelek, szalongarnitúrák.

Nagy és Fia Nippek, bronzszobrok, olasz faragványok, meiszeni és altwien porcellán.

Nagy és Fia Fiókküzet nincsen össze nem tévesztendő hasonnevű czéggel.

Nagy és Fia Vesz és elvállal teljes lakás, szálloda és kastély berendezése ket vidéken is

Nagy és Fia Allandó butor és antiquitások beszerzése a bécsi, párisi, velencei és romai árveréseken.

Megbizottak a konflnens minden nagy városában.

Nagy és Fia

Nagy és Fia

Nagy és Fia

Nagy és Fia

Nagy és Fia

Nagy és Fia

Nagy és Fia

A választás módja titkos szavazás legyen.

Írta: Herczegh Mihály.

A választási reformra nézve mindenféle megindultak a hírlapi feltegetések. Élénk megbeszélések folynak különösen azon kérdés fölött is, hogy miként történjék a választás: nyilvános szavazás után-e, vagy titkos szavazás után?

Minden kornak megvan a maga uralkodó eszméje, mely előtt meg kell hajolni a kormánynak is, a törvényhozónak is, ha azt akarja, hogy a nép is meghajoljon ő előtte.

Ilyen uralkodó eszme ez idő szerint a képviselő-választásoknál a titkos szavazás. Ma ez a korszerű. Ezzel számolni kell. Ámbár lehet, hogy holnap már a megváltozott állapotok más módot követelnek. Mert az idő rohanva halad.

Ezen nézetnek adott kifejezést hírlapi cikkeiben maga Kossuth Ferenc is, midőn hangoztatta, hogy a függetlenségi párt nem azért áll az általános választójog mellé, mert azt a nemzeti haladás égetően szükséges és sürgős eszközének tartja: hanem azért, mert egy radikális többség, milyen a függetlenségi, nem utasíthatja vissza a népjogokat, melyeket a király a népeknek kínál. Ezen álláspontra helyezkedett a függetlenségi párt másik nagy vezére, gróf Apponyi Albert is pécsi, kolozsvári, máramarosi s egyéb beszédeiben.

A korszellem demokratikus iránya követeli az általános és titkos szavazást. Melyről azt mondja Lamartin, hogy a francziák azt 1848-ban, mint a népek a trón romjai alatt talált nemeslevelét szeretettel és büszkeséggel karolták föl. A jogegyenlőség elvét ideális magaslatra emeli, a közéletben való szereplést, a közügyekkel való érdeklődést a legszelebb néprétegekbe is beoltja és neveli bennük a polgári önértetet és emberi méltóságot.

Magyarországban ma már azon meggyőződés lett általánossá, hogy a választási reform nem képzelhető a nyilvánosság elvének fenntartásával. Az csak a titkos szavazás törvénybeiktatásával valósítható meg. Csak ezáltal lehet megakadályozni a lélekvasárlásokat, vesztege-

téseket és biztosítani a hatalmasok ellen a választók erkölcsi bátorságát és szabadságát.

Ha a szavazás titkos, a szavazó nem áll presszió alatt. Még a gyengébb is szabadon követheti igazi meggyőződését, lelkiismerete sugallatát. A jelölt nem változtathatja színjátékká a választás nagyfentosságu politikai tényét. Nem vesztegethet, mert nem tudja ellenőrizni a nagyszámu választó-polgárokat.

A választó-polgárok tulajomó nagy része függő helyzetben van az állam és társadalmi szervezet tényezőivel szemben. A közhivatalnok, a magántisztviselő, az orvos, az ügyvéd, a kereskedő, az iparos, a földmivelő mind attól fél, hogy politikai szavazatával magára haragítja azokat, kik az ő megélhetését biztosítják. Inkább tartózkodik a szavazástól; félrevonul a politikai életből; szintelenséget játszik csak azért, hogy meg ne gyanúsítsák és áldozata ne legyen az ellenkező véleményűek politikai boszújának. Mint ezt gróf Apponyi Albert az 1901—1905-iki választások alkalmával bizonyította.

Az ilyen függő helyzetben levő választókban hiányzik az az erős elhatározás, hogy merészen szembeszálljanak azon kellemetlenségekkel, üldözésekkel, melyek őket majdan más politikai pártnézetük miatt sújtani fogják. Kevés emberben van meg az az igazi férfias bátorság. Kevés férfi az, aki azt tartaná, hogy „ember az embertől csak nem ijedhet meg“.

II. Midőn a szavazás módjának megállapításáról van szó, nem az erős és bátor emberekre kell figyelemmel lenni. Hanem a nagy többségre, mely a kisebb rossz bekövetkezésétől is megijed. Ha csak az oly félelem jöhetne figyelembe, mely csupán az erős jellemű és bátor emberre hat: úgy a törvény oltalmát épp azoktól vonnánk meg, kiknek, mint különben is aggodalmas természetűeknek, arra legtöbb szükségük van.

Ezekre nézve bizvást mondhatni, hogy a nyilvános szavazás az általános választói jogot kivetkőzteti eredeti jellegéből. Mert általa a gazdaságilag erősebb osztályok befolyása annyira fokozódik, hogy könnyen elnyomja éppen azokat, kiknek az általános választási jog az alkotmányos életre befolyást akar biztosítani.

Ha a gazdaságilag alárendelt alsóbb néposz-

tályokat is választói joghoz akarjuk juttatni, ha ez a mi igazi és őszinte szándokunk: akkor ez alig lehetséges másképp, mint a szavazás titkos-sága mellett. Különben az irodaigazgatók, bank-direktorok, hivatalfőnökök és takarékpénztári elnökök, jegyzők, tanítók kényük-kedvük szerint terelgethetik alárendeltjeiket a szavazó urnához, — teljesen elnyomja ezek akaratainak független nyilvánítását. Nem mernek úgy szavazni, mint mernének akkor, ha külső kényszer nélkül szavazhatnának és ha szavazatukért nem vonatnának felelősségre.

A nyilvános szavazás kényszerhelyzetbe hozza a megfélemlített embereket. Nem mernek a fölöttes hatalom közegeivel szembeszállni. Illuzóriussá lesz a választói jog. Elnyomja az önálló gondolkozást, függetlenségi érzületet a köztisztviselőknél, magánhivatalnokoknál, gyárosok, kereskedők, iparosoknál, gazdáknál és mindazoknál, kik az állammal, köztörvényhatósággal, községgel vagy más hatalmas testülettel, pénzintézettel összeköttetésben vannak.

Titkos szavazás mellett nincs vesztegetés, vagy legalább is sokkal kisebb mértékben fordul az elő. Holott pedig aki tudja, hogy mily erős pusztítást visz végbe a nép jellemében a vesztegetés, melynek meggátolása nyilvános szavazás mellett ugyszólván lehetetlen, az nem fog hive maradni; az kell hogy megbarátkozzék a titkos szavazással. Főleg ha tudja és látja, hogy ez a választás rendjét is, nyugalmát is jobban biztosítja.

Ha a szavazás jövőre is nyilvános maradna, csak a gazdagok, csak a nábobok lehetnének képviselők, mert a választójog kiterjesztése után a választók száma nagyon megszorodván, mindezeket csak a dúsgazdagok bírnák megvásárolni.

Azt se felejtjük el, hogy a titkos szavazás: alkotmánybiztosíték is. Megvéd a hazaáruló és nemzet ellen dolgozó kormányoktól, melyeket csak úgy lehet megbuktatni a választásoknál, ha minden nyomástól menten lehet gyakorolni a szavazati jogot.

Alkotmánybiztosíték is a nemzetközi szociálisták és nemzetiségi agitátorok ellen, akik nyilvános szavazásnál arra a pártra és azon

Amieka.

Írta: Hermann Heyermans.

(Egyedül jogosított fordítás.)

Ott ül az ablaknál, fejét mindig arra fordítja, amerről valami nesz zaja hangzik. Ajkai összeszorítva, két keze az ölében egymásba rakva, mozdulatai pedig lassan a fejét követik, mintha testének minden tagja külön hallgatódzónék. Az egész alakon csak a két nagy, élettelen szem marad mozdulatlan, ezeknek már nincs egyéb dolguk, mint meleg és nyirkos üregükben maguk elé meredni.

De hát vajjon mit csinál ő, az ura? Most a tükör előtt áll. Igen, ott kell lennie, hallja, amint a kefével végigboronálja haját. Olyan szépen látja most maga előtt Amieka az urát — még kezének mozdulatait is és ujján a jegygyűrűt fényleni, — amint szép fekete haja simára van fésülve, jobb halántékánál az a fiatal-ságával ingerkedő kis szürkesség. Most már készen kell lennie, nem hallja többé a kefe hangját, hanem a ruha-ujjak zizegése, a mély lélegzet jelentük, hogy bajuszát és szakállát fésüli. Észreveszi azt Amieka, amint némelykor megakad a fésű. Hiszen sűrű a szakálla. És most a fésűt a kandalló parkányához veri. Leteszi. Már nem fésülködik. De hát akkor mit csinál? Mit csinálhat? Bizonyosan nézi magát a tükörben. Valami melegség öntötte el fejét Amiekának és nyugóskodva szólalt meg:

— Hogy széped magad! Kinek akarsz tetszeni?

— Én? Eszembe se jut...

— Miért állnál különben olyan sokáig a tükör előtt?

— Sokáig? Hát igen, sokáig állok, — fakadt ki türelmetlenül a férfi.

De az asszony olyan vigasztalanul ült ott előtte, mint valami tehetetlenül gubbasztó kis madár. Amint a tiszta féli nap reávilágított szomorú és izgatott arcára, az ura megbánta ingerült hangját és mindjárt másba esapott át:

— Különben hát igazán soká állok már? Nem értem; el, el, hogy jósz ilyen gondolatokra? Én pedig éppen úgy csinálom, mint máskor.

Fejét lehajtva és a szemhéjait is behunyva, feszengett Amieka a székén, nem hitt a szavaknak, hallgatódzott tovább: mit fog tenni ezentul?

A ruhakejét veszi elő. Annak suhogása hallik. Furesa, semmit sem felejt el. Egyik nap úgy mint másikon, csakugyan nem felejt el semmit. És most megnyomja a csengőt, a konyhából a falépcsőkön föl, át is hat valami a berregéséből.

— Nem jól érzed magad Amieka?

— Oh igen. Jól érzem.

— Olyan lehangolt vagy édesem!

— Azt te csak úgy képezed.

— Egy félóra megyek csak el...

— Ne csókolj, no ne, — jön a leány!

Világtalan szemei odaforodtak az ajtó felé, a közeledő lépések dobogásának viszhangját az arcán lehet látni.

— Asszonyom, önnek tetszett csengetni?

— Nem, Anna, én hívtam. A cipőimet!

— Már itt is vannak, fölhoztam.

Puhán topannak a leány lépései a szőnyegen. Leállítja a cipőket. Alig észrevehető a bőr nyikorgása.

— Jól van Anna, de a sárcipőm?

— Megmostam. Az előszobában vannak.

— Köszönöm.

— Jaj, tudja uram, hogy még mindig sáros a nadrágja?

— Sáros? Ah, az nem lehet.

— De igen, itt az egyik lábszárán. Tessék csak nyugton maradni...

Hallik, hogy a leány letérdel. Testének sulya és rugalmassága megrezzenti a padlót. Az összehajtott szövetet dörzsöli. Majd körömvakarás hangzik. És aztán a kefe le s fel erősen, ide-oda.

— No, ezt igazán nem vettem észre.

— Igen, mert itt egész hátul van. Jól összekente!

— Ne huzzon ugy Anna! Ugy rángat, hogy majd orra bukom. Milyen erős ez a leány, Amieka.

— Hahaha!

— Oh, azt uram maga csak úgy mondja. He! Hehehe!

— Félóra mulva visszajövök, — vigyázzon addig a feleségemre.

— Tisztítsam itt a krumplit, asszonyom?

— Nem Anna, majd csöngetek, ha kell valami.

— Nem, nem! Azt ne tedd. Amig te itt botorkálsz, addig akármilyen történhetik.

— Nem fogok botorkálni. Menjen csak Anna nyugodtan a konyhába.

— Igenis asszonyom.

Az ajtó a féliához csapódik, a závária becsappan. A férfi felhuzza a cipőket, amint egyik láb berucscsan a borbé: az összeszorult levegő utat tör magának.

És a világtalan asszony ezalatt némán, töprenkedve mered maga elé, látja maga előtt a kerek asztal mellett állani férjét, amint lenéz az előtte guggoló leányra, — halvány lila a ru-

Jelölre szavaztatják le a munkásokat és alárendeltjeiket, amelyekre akariák. A munkavezető hatalmas szakszervezetek és szindikátusok híveiket, a gyengébbeket, jogi önállóságuk daczára is teljesen terrorizálják.

A titkos szavazás az alkotmányos államokban ugyiszólván mindenütt meghonosodott már. Csak Magyarországon, Poroszországban, néhány kisebb német államban és Dániában áll még fenn a nyilvános szavazás.

Ennek a mi hazánkban is meg kell szünni. Mert a titkos szavazás szükséges volta annyira áthatotta már a társadalmat és ennek minden rétegét s annyira uralgóvá lett az emberek ítélőtehetsége fölött, hogy azt, még ha talán nem is volna helyes, mégis egyedül helyesnek tartják, a más nézetet levőket pedig perhorreskálják.

Azonban ezektől eltekintve, a függetlenségi párt nem is fogadhat el más választási módot, mint a titkos szavazást. Ezt hangoztatta a párt a múlt időkben is mindig. Ezt követelték az egykori vezérek is régi beszédeikben és hírlapi cikkeikben.

A titkos szavazás szükségessége, fontossága és hasznossága mellett foglal állást a függetlenségi párt jelenlegi nagyevű vezére és apostola, Kossuth Ferencz is, midőn igaz lelkesedéssel követeli a választói jog kiterjesztését, a kerületek czélszerűbb beosztását, a magyarul írni és olvasni tudást és a titkos szavazást, mint a korrupciónak egyik leghatalmasabb ellen-szerét. A titkos szavazás törvénybeiktatását nemcsak a demokrácia érdeke, hanem az ország érdeke, hanem a minden reformintézményünkön szem előtt tartandó magyarság érdeke is parancsolja.

KÖZIGAZGATÁS.

A győri példa.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Győr, január 31.

Nagyobb jelentőségű közigazgatási kérdésünk nincs mostanában a cigány-ügy országos rendezésénél. Hogyis ne, hiszen nincsen hét, ame-

hája — az a nevetés — az a derült hahotázás — ne huzzon ugy Anna — milyen erős ez a lány — ne huzzon ugy — és megint a guggoló fiatal teremtes vidám kacagása — a ruhakefével ide-oda dörzsölés, — oh milyen vidámak az emberek . . .

Végre felveszi télikabátját, még egyszer megáll a tükör előtt és forgolódik. Mit csinál még? No, veszi a czilinderét, keztyűjét, Knippknipp, hallani, amint a kapesokot becsatolja.

— Isten veled, édesem!

— Isten veled . . .!

— Milyen durczásan mondod. Igazán itthon leszel egy félóra alatt. Pá édes szivem!

— Pá Bob.

— Akarod? Inkább nem megyek.

— De hiszen neked muszáj menni, azt mondod . . .

— Muszáj leme. De ha neked nagyon kellemeitlen . . .

— Törödsz is te azzal.

— Na-na-na! Nagyon dühöseks vagyunk!

— Miért huztad volna ugy ki magad?

— Én? Én kihuztam magam? Ej, ez az örökös bolondéria! Hát már sohasem okosodsz meg? . . . Nem változol meg soha?

— . . . Nem tudom . . . én nem tudom . . . én nem látok semmit . . . Mindent hagyonom kell . . . teher vagyok neked, teher, semmi más! Tudom én azt.

— No, Amieka, mondó őszintén: rossz vagyok hozzád?

— Jó vagy . . . Jó vagy hozzám . . . de mi vagyok én neked? . . . Utadban állok. Hiszen, te türsz engem, igen, de . . . Oh istenem, én istenem!

Az élettelen szemekből keservesen patakznak a könnyek.

lyen az ország valamely részében rablógyilkosságot ne követnének el, s a tettesek rendszeren vándorcigányok. Betöréseiknek, rablásainak és lopásaiknak se szeri, se száma. Szóval Magyarországon számos vidékén meg van rendülve az élet és a vagyonbiztonság és helyreállni mindaddig nem fog, amíg a kormány erős kézzel bele nem nyúl ebbe a közigazgatási darázsészekbe.

Hogy milyen szempontok érvényesüljenek e kérdés megoldásánál? erről az összes lapok között az „Egyetértés”-ben olvastunk legértelmesebb közleményeket, amelyeket főképen az jellemzett, hogy nem önkényes kombinációk és többé-kevésbé talpraesett ötletek sorozatából állottak, hanem a cigányügy alapos ismeretére valló adatok egész tömegét tárták föl s ezért oly tanulságokat nyújtottak, amelyek igen gyakran meglepték még azokat is, akik e tárggyal behatóbban szoktak foglalkozni.

E hó elején egy másik napilapban az a feltűnést keltő hír jelent meg, hogy a vándorcigányok körében a kormány kényszerletelepítési tervének hírére bizonyos mozgolódás tapasztalható; különösen a vagyonosabb vándorcigányok, mert ilyenek is vannak, jertek meg a szabadságukat fenyegető veszedelemtől és nehogy a készülő törvény rájuk is kiterjedjen, a maguk szántából igyekeznek megtelepedni. Így a többi közt sz. kir. Győr városa tanácsához is folyamodott három népes vándorcigány-karaván letelepedési engedélyért és így Győr város ismét abban a helyzetben van, hogy amint a múltban, ugy a jelenben is jó példával járhatson elől a cigányügy rendezésével foglalkozó közigazgatási szakembereknek.

Hogy a múltban minő szerepe volt Győrnek, azt ma kevesen tudják már, de az eredmények világosan beszélnek. A város példáján okult Győr vármegye is és ma büszkén mondhatja el a város és a megye, hogy náluk cigánykérdés nincsen, mert azok közé a legkritikább törvényhatóságok közé tartoznak, ahol először is vándorcigány nincsen, (legalább állandóan nem található) másodsor pedig a fővároson kívül Győrben vannak a legtisztességesebb életű polgárosult cigányok. Akit érdekel megtudni, hogy

miképen jutottunk el ehhez az eredményhez, az olvassa el a Győr városa által kibocsátott 1748-ik évi cigány-rendtartást (megjelent a Győri Hírlap 1905-ik évi folyamában) és abból mindent meg fog érteni. Nagy kár, hogy a győri példát a múltban nem követték a többi városok és vármegyék, ha követik vala, ugy lehet, ma már talán nem is lenne cigánykérdés, vagy legalább nem égett volna annyira a körünkre.

A mi cigányügyünk a következőképen áll:

Van nálunk mindenekelőtt vagy 50 iszkábás cigány, akik között több háztulajdonos is akad. E házak az újvárosi külvárosban, az ugynevezett cigány-lapos-on vannak, keletkezésük összefüggésben van az iszkábás cigányok letelepülésével. Ezek ősei tudniillik a 17-ik században még vándorcigányok voltak s mint ilyenek jutottak Győrbe, melynek akkor virágzó gabonakereskedelme volt, s a gabnaszállító hajókhoz (buccellákhoz) ők készítették a hajószegeket, iszkábákat. Amint észrevették, hogy ez a foglalkozás állandó keresethez juttatja őket, azonnal kedvet kaptak a letelepüléshez, akkor is folyamodtak a városhoz engedelemért és telekért, kaptak is, és ha nem építettek is valami szépséges városnegyedet a cigánylapon, mégis állandó otthont teremtettek maguknak, hol szegényesen ugyan, de mégis polgárosult módon éldegéltek egészen a múlt század közepéig. Akkor egyszerre aláhanyatlott a győri gabonakereskedelem, a hajóforgalom megszűnt és az iszkábás cigányok száma azóta évről-évre apad. Ehen nem halnak semmiesetre sem, hanem más foglalkozás után néznek és ha a városban nem találják: az ivadékaik folytatják azt, amit őseik elhagytak a 17-ik században: vándorbotot vesznek kezükbe és szaporítják a kóborcigány-karavánok számát.

Két fontos dolgot mutat ez a példa. Az egyik az, hogy az iparizó vándorcigány magától megtelepszik, amint állandó keresetre tesz szert. A másik: hogyha a kereset elapad: a megtelepült cigányból ismét vándorcigány lesz. Erre már több ízben rámutatott az Egyetértés, felhozván bizonyítékul a cigánystatistikának azt a meglepő adatát, hogy a 10.000 vándorcigány közt ezer olyan is van, aki semmiféle karavánhoz

Ugy áll ott a karosszékekben, mint egy megtépett kis madár. Az ura szomorúan néz reá, arra a szép, szőke hajkorona alatt halványuló, különben üde, fiatal arczra.

— Akkor itthon maradj.

— Nem, akarom, hogy menj! A szememre vetted . . .

— Oh, nem vetem a szemedre.

— Menj, menj! De . . . de . . . Bob . . . kedves Bob . . . édes Bob, ugye, mondó, ugy-e nem fogsz . . . más asszonyok után menni?

— Ah! Bravo Amieka!

— Mondó, kérlek mondó!

— És összekulesolta a kezét.

— Te kis ostoba, te kis butika gyermek, örökké féltékeny leszel? Hogy tudsz ilyenekre gondolni?! Mondó, hogy tudsz? És, és . . . nem tanultál, nem okosodtál meg a betegséged alatt . . .?

— Igérd meg mégis — kérlek szépen — igérd meg!

— És szomorúan, de már kunczogva tette hozzá:

— Tudom, hogy bolondság tőlem, hogy így beszéllek, . . . de kérlek . . . mégis!

— Hát jó. Hallgass ide. Igérem: nem nézek senkire és semmire, csak a cipőmre hegyire. Nem jó? Hát csak a háztetőkre. Az sem jó? Hát a lóra, nem? Te, te, rossz gyerek!

— És még mindig szeretsz?

— Mindig.

— Éppen ugy . . .?

— Még ezerszer jobban!

— A szavadra?

— Becsület szent szavamra.

— Akkor mondó utánam: az ur isten engem ugy, segéljen . . .

— De az égre, Amieka, micsoda beteges gondolat ez tőled? Te kis csacsinkó.

— Az én kedvemért, mondó. Mondó! Oh, kérlek, mondó hát! Olyan boldoggá teszel velem, — oh tedd meg hát!

— Hát mit mondjak?

Közelhajtotta arcát az urához s ahogy lesújtotta szempilláit és mosolygott: nem látszott, hogy világtalan. És kezdte:

— Hát mondó, így mondó utánam, de egészen ugy, ahogy én: Ésküszöm, hogy szeretem a feleségemet . . .

— Ésküszöm, hogy szeretem a feleségemet . . .

— Amiekát . . .

— Szeretem a feleségemet, Amiekát . . .

— Ugy segéljen az isten . . .

— Ugy segéljen az isten . . .

— Az a mindenható és mindentudó . . .?

— Az a mindenható és mindentudó . . . nem elég még?

— Ahogyan ez igaz!

— Ahogyan az igaz, hogy szeretem őt, igazán és egyedül őt szeretem, bolondul szeretem, mindenek felett, leges . . . leges . . . legjobban szeretem!

— Az asszony átölelte, megcsókolta az urat. És aztán mindjárt kérdezte:

— És látogatást sem csinálsz?

— Nem. A világ minden kincséért sem.

— És csak reám gondolsz . . . semmi más asszonyra?!

— Csak reád, én édes szép gyermekem . . . Csak ki ne menj a szobából, hallod-e! Majd felküldöm Annát, jó lesz?

— Nem, nem. Csak gyere minél előbb vissza.

— Hát most pá!

nem tartozik, egészen kétségtelen tehát, hogy ezek csakis megtelepült cigányok leszármazottjai lehetnek.

A győri iszkabás cigányok még nem mentek mind világgá. Az apró kis házikók tulajdonosai még kilzdenek a polgári existenciájukért, a feleségeik kofálkodnak, ők maguk pedig ócska vasból előállítható különféle szerszámokat készítenek, mint tűzpiszkálót, egyszerű lakatot, rácsokat. Ócska árukat vásárolnak, azokat kijavítják és tovább adják, van köztük két lakatos is, de csak az egyszerűbb tárgyakat tudják előállítani. Hogy mi ezeknek az embereknek a sorsuk? előre látható. Szegénységük és nyomorúságuk napról napra növekszik, megélhetésük mindig nehezebbé válik, a szegény, kis házaik egyre rongyosodnak, hiszen kenyérré valójuk sincs, nem hogy tartoztatni tudnák a hajlékaikat. Már is szó van róla, hogy ki kell őket lakoltatni, s az elhanyagolt viskókat le kell bontani. Hiszszük és reméljük, hogy a város nem engedi idáig fejlődni a nyomorúságot, ma még azonban úgy áll a dolog, hogy a kilakoltatást komolyan tárgyalják. Ha ez bekövetkeznék, akkor aztán meg fogjuk érdemelni, hogy az egész világ gunyosan kaczagjon rajtuk, mint féltánczu, hóboros nánczióról, amely az egyik nap törvényt csinál a vándorcigányok letelepítéséről, a másik napon meg lebontatni engedi a már megtelepültek viskóit és a polgárosult cigányból vándorcigányt csinál.

Nagyon helyesen hirdeti az Egyetértés, hogy a cigánykérdés rendezését ne rendészeti oldalról fogjuk fel, hanem mint gazdasági problémát kell tárgyalnunk és azon kell kezdenünk, hogy a már megtelepült cigánynak nyuljunk a hóna alá, biztosítsuk megélhetését és művelődését. Az iparüző cigánynak adjuk munkát és tegyük számára lehetővé az iparban való előhaladást, amihez eddigél nem volt alkalma. Győr város erre egymagában nem képes, hiányzik hozzá az anyagi ereje és különben is eleget tett már a cigányokért, úgy a múltban, mint tesz a jelenben: most már jöjjön az állam és támogassa a várost.

A jelenben Győr város tanácsa, mint a fent

említett hír is mondja, a hozzáfordult cigánykavának letelepítésével foglalkozik.

Ez a telepítési ügy szintén igen tanulságos, érdemes közelebbről megismerni.

Az 50 iszkabás cigánynon kívül van még vagy 100 főnyi zenészcigány is Győrben, ezek is nagyobbrészt tisztességes polgári családokba tartoznak. Egyesek az értelmiségi osztályokba is felküzdötték magukat, így a 80-as években itt élt Farkas Miska nevű híres cigányprimás egyik unokája ma törvényszéki jegyző, de ezenkívül is több iskolavégzett győri cigányfiú lépett hivatalnokai s ehhez hasonló pályákra.

A harmadik kategóriát Lakatosok és Sztojkáék képezik, akik nem zenészek, de nem is iszkabások, hanem lókereskedés örve alatt afféle fél vándor életet élnek. Ezekről mindenáron szabadulni akar a város, amelynek polgársága, valamint a múltban nem tűrte, úgy a jelenben sem akarja tűrni az efféle népséget.

A tanács a feladat megoldásához haladéktalanul hozzáfogott. Nem várta be, amíg az ügy az országgyűlés elé kerül és új törvényvel rendelkezik, kezébe vette a meglévő törvényeket, kikereszte a megfelelő szakaszokat és nyomban alkalmazta őket.

Sztojkáékról mindenekelőtt megállapította, hogy idegen illetőségűek. Ezeket minden irgalom nélkül eltoloncoltatta. Cszivilizálja őket az a hatóság, amelyhez tartoznak.

A Lakatos családdal már nem lehetett ugyanezt megselekedni. A vajdájuk, Lakatos Mihály, állandóan Győrött lakik, itt iparszerűen foglalkozik lókereskedéssel, amire iparigazolványt is szerzett be, a család többi tagjai azonban leginkább kóborolnak és csak időközönként vetődnek haza, amikor is a városi határban levő termésekben a gazdaközönség általános panaszára, nagy károkat okoznak (a vetéseket lovaikkal legeltetik és az elemelhető terményeket ellopiák.) Pedig ezek egy már megtelepülve volt cigány család leszármazottjai és így élő példánul és magyarázatul szolgálnak arra, hogy miért nem tud nálunk a vándor cigányfaj önmagától kipusztulni.

Győr sz. kir. város árvaszéke nem akarta tétlenül nézni, hogy a Lakatos-család a züllés

utján tovább süllyedjen és ha már a felnötteket meg nem menthette, elhatározta, hogy legalább a gyermekeket meg fogja menteni. Ezért már 1906. őszén a gyermekvédelemről szóló törvény s az annak életbeléptetéséről szóló szabályzat alapján győri illetőségű félkóbor cigányok gyermekeit, mihelyt azok megszületéséről tudomást szerez, elhagyottá nyilváníttja, s azokat az állami gyermek menedékhely kötelekébe utalja.

Mikor a cigányság az árvaszékek erről az eljárásáról értesült, az összes vadházasságban élő győri cigányok jelentkeztek az anyakönyvvezetőnél s ott törvényes házasságra léptek, abban a hitben, hogy ez által gyermekeiket az elhagyottá nyilváníttástól megmenthetik. Mikor aztán látták, hogy így sem érnek célra, akkor határozták el magukat az állandó letelepülésre, bejelentették a hatóságnak és céljuk komolyságát a házépítéshez való telek kérésével akarták bizonyítani. Ha telket kapnak, valószínű, hogy csakugyan építenek is, mert pénzük van; a lókereskedés némelyiknek elég jól jövedelmez, a vajdánál mindig van 800—1200 korona készpénz, de van náluk rendszeren ékszer és aranyérem is, amellel lovaik is vannak. Szóval itt egy megtelepülési folyamat jeleivel találkozunk, amelyet érdemes megfigyelni, mert egy másik nagy tanulsággal szolgál: czáfolatául annak a könnyelműen oda vetett állításnak, hogy a vándorcigánnyal semmiféleképpen sem lehet bánni, sem fegyelmezni, sem vadságából kivetkőztetni nem lehet. Ime, ez most hazugságnak bizonyul: a vándorcigányban erős emberi érzések vannak, amelyekre építeni lehet. Él, hal a gyermekéért, gyermeke birtokáért, sőt nem csak meghalni kész ezért, de még: megtelepedni is! Polgári életre fanyalodni, házat építeni, házasságra lépni, stb., stb.

Nem kell nagy közigazgatási kapacitásnak lennünk, hogy e jelenségekből levonjuk a következtetéseket.

Ezek a dolgok hangosan beszélnek. A gyermek elszedés ne legyen általános elvvé, mint Mária Terézia és II. József idejében; ezt a brutálitást nem szabad utánoznunk. Ez éppen olyan hiba lenne, mint a második véglet: tulhajt

— Pá!

Az ajtó kinyílt. És ismét becsukódott. Most megy le a lépcsőn. Most gyufát gyújt. Aztán le a fokról-fokra és Annával beszél. Mit beszélnek vajjon? Mi beszédjük lehet?

Tapogatódzva, föl akart kelni, hogy az ajtóhoz menjen. De alig állt fel, már a kaput hallotta becsapódni. Visszaült hát a karosszékre az ablakhoz. A téli nap erős világításba helyezte előtte — és ő merően, de látás nélkül nézte — a nagy, hóval fődött kertet, a hó között az örökzöld levelei bujtak elő itt és ott. A lefektetett rózsafáknak a hóból kihajló száraín vörös tuskékkal borított kis ágak meredeztek elő. Egy nagy almafa a maga meztelenségében közel az üveg-házhoz, mint valami fekete silbak vigyázott a csendes tájakra, csak egyik oldalán csapott az éjjel esett hó keskeny fehér barázdát. Ahogy itt állt, merően kifelé fordítva arcát, úgy látszott, mintha egy boldog, fiatal háziaszony az eresz alatt tipegő galambokra figyelne: jól viselik-e magukat? Holott ő az urát látta menni az utcán, karcsu téli kabátjában, fekete szakálla a fehérén csillogó gallér között nyugszik, felén a fényes czillinder.

A tisztü ünnepélyen kell jelen lennie. Kell neki. Azt mondja. Hiszen mondhatja. Mindent mondhat. Neki pedig az a dolga, hogy esőndesen itt üljön a karosszékben s megvárja, amíg visszajönni hallja.

De ha mégis . . . ? Nem. Nem hazudik. Hazudik. Nem. Miért is eselná a feleségét, akinek amugy is sötét az élete? Nos igazán sötét. Az már csak komizság lenne, nappal mindenki látja és mégis hazudni! Miért is még mindig féltékeny? Még mindig. Isten már megbüntette érte. Megbüntette. Olyan iszonyuan, olyan rémesen lakolt, a világból semmit, azt a sok szépet, mind

nem látja. Nyomorult lett, félig örült. Oh, igen, teljesen bolond, mindig kinozza a féltékenység. Miket csinált! Egyszer, egy ebédnél azzal a levéllel, amit nem akart, hogy Paap-nának az ura elküldjön . . . Egész nap veszekedtek fölötte és akkor ledobta magát az ágyra és úgy. de igazán úgy kívánta, hogy bárcsak meghalna. Halál, olyan csekélységért, amiben az ura nem akart a szeszélyének engedni. — Oh, édes, édes istenem, milyen rossz gyermek módra viselte magát, akkor is féltékenységből . . . ! És mindig . . . mindig, fel nem hagy vele . . . minden órában az a kínos aggodalom, a meg nem szünő bizalmatlanság. És aztán — aztán megint a kutyával! A kutya miatt, amelyről az ura olyan sokat tartott. És ő el akarta afándékoztatni, az ura nem. Mennyit sirt miatta, sirt és hát nem verte-e el a kutyát, mikor az ura nem volt itthon? És megint az órában, azzal a kis fekete francia szomszédnéval? Az ura jól megnézte a fauciát. De nem úgy! Ugy . . . Igen, mert azt gondolta, hogy ő a szinpadra néz. Akkor aztán előbb a kocsiában, később idehaza kicsoda veszekedés volt. Mikor az ágyban háttal fordult az urának, anélkül, hogy a jóéjszakát — a csókot megadta volna neki. És a szeszénak miatt, hogy az ura mindennap borotválkozik. Mielőtt még szakállt hordott. Milyen nagyszerű volt az, mikor elkezdte a szakáll-viseletet és olyan jó borotvasan nézett ki az arca. Az asszonyok bezeg nem mondták akkor, hogy a „szép Waanders“ ezt meg azt mondja.

Azok akkor szép idők voltak. De aztán az a kis Orleans-szakáll is olyan jól állt neki. És megint mindennap a veszekedés. Egy délelben, mikor egy levél jött, egy keskeny kis levél, női írással. Hát ne szakítsa fel azt egy feleség? No akkor dühös lett az ura. Dühös és még durva is.

A nagy service fedelét a késével törte össze. Igen és aztán elszaladt. Dühös volt! Micsoda délután és éjszaka volt! A kanapén, sirva és az ablakhoz szaladva, az órára nézve, hogy már jönnie kell. És az aggodalom, a retentenes aggodalom, hogy az ura a vízbe ölte magát. Az borzasztó volt. Ostoba bakfis volt ő akkor még. Ha a férjének valami bosszuságuk van, azt nem vízbe fojtják, hanem borba. Az valami gyalázatos dolog, olyan férfit megcsókolni, akinek a száján a konyak érzik! De ez mind az ő maga hibája volt. És aztán megint, mikor Jetty és az ura ebédén voltak náluk és Bob olyan tulságos nyájas volt. Olyan förtelmesen nyájas. Mint egy csikó, galoppban szaladt fel az emeletre, hogy az új vázát megmutathassa Jettynek és csupa ilyen figyelmességekkel, ilyen tulhajtott és felesleges figyelmességekkel volt elfelve. A tetejébe pedig, a zsardinettnél, még egy fiellebchenbe is beleereszkedett. Az ő ura: Bob és Jetty egy fiellebchenbe . . . Hát, mondja meg akárki, ne essen ez rosszul egy feleségnek? Természetes, hogy mikor Jetty és férje elmentek, ő néma lett. Egy szót se válaszolt az urának. És mégis veszekedés lett. Olyan düh fogta el egyszerre . . . azt mondta az urának . . . Mit is mondott? Istenem, milyen különösek ezek a visszaemlékezések. Nem csoda, ha egy férfi végre is elhidegül és elfordul a feleségétől, hogy ha ez, mint valami lánczot akasztja red magát és ha egy szabad percet nem enged neki és ha, mint valami babát: dróton akarja rángatni. Nem igaz? De hát tehet ő róla, mit tehet ő róla? Ugy, olyan örülten szerette az urát és most már ő maga ugys világtalan lett. Azóta ugy sem lát mást senkit, mint az urát, — ugy látta őt maga előtt a betegségében, mint egy halottat. Mint egy halottat, akinek a szeretetét visszatartotta, akinek képét miniatürben min-

tott szentimentalizmusból lemondani e fegyverrel való életről. Világért se! a vándorzigánnyal meg kell értetni, hogy ez a veszedelem állandóan a feje felett lebeg, de eikerülheti, ha a polgárosodás útjára lép, mint a győri Lakatos család.

Ez a győri példa, és ezek a tanulságai.

Megüresedett községi jegyzői állások.

Zsiberek. Községi jegyzői állás, 1600 korona fizetés, szabad lakás, 180 korona napidíjátalány. Német nyelv szükséges. Február 3-ig. Főszolgabíróság Köhalom.

Turnischa. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 8-ig. Főszolgabíróság Alsó-lendva.

Hidegkúti. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Febr. 5-ig. Főszolgabíróság Nagybánya.

Aszód. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés, egy szobás szabad lakás. Február 3. déli 12-ig. Főszolgabíróság Gödöllő.

Komlós. Körjegyzői állás, 1600 korona fizetés, 400 korona lakbérátalány, 300 korona iroda- és 400 korona fuvarátalány. Február 17. d. u. 5-ig. Főszolgabíróság Ilosva.

Bánya. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 5-ig. Főszolgabíróság Bozovics.

Abelfalva. Aljegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 5-ig. Főszolgabíróság Gács.

Ujkécske. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 4. d. 12-ig. Főszolgabírószág Kiskunfélegyháza.

Dunaföldvár. 1. irnoki állás, 1200 korona, 2. irnoki állás 1000 korona, 3. irnoki állás 960 korona, továbbá esetlegesen megüresülő 1000 korona és 960 koronás irnoki állások. Február 3-ig. Főszolgabírószág Paks.

Dunamocs és Korod. Főjegyzői állás, 1678 korona fizetés, 16 kat. hold haszna és ¼ telek utáni legelő illetőség. Lakás karbantartásért 60 korona, irodafűtésre 80 korona, világításra 28 korona, 4 szobás szabad lakás. Főszolgabírószág Muzsla.

Harkány. Körjegyzői állás (5 községgel), 1600 korona fizetés, szabad lakás. Február 3-ig. Főszolgabírószág Siklós.

Villánykövesd. Körjegyzői állás (4 községgel), 1600 korona fizetés, szabad lakás. Február 3-ig. Főszolgabírószág Siklós.

Bályok. Aljegyzői állás, 1000 korona fizetés, 1 butoros szobás szabad lakás. Február 3-ig. Főszolgabírószág Margitta.

Gerendkeresztúr. (Torda-Aranyos vm.) Községi jegyzői állás, 1708 korona fizetés, 5-10 hold föld haszna, átalányok tárgyalás alatt. Február 15-ig. Főszolgabírószág Marosludas.

Almáskamarás. Jegyzői állás, 1536 korona fizetés, 12 öl tűzifa, szabad lakás, 10 hold szántó haszna. Február 26-ig. Főszolgabírószág Elek.

dig magunknál hordjuk és megdicsőülve látjuk magunk előtt. A betegségében még százszor inkább megszerette és ha Bob bejött hozzá s énekelte valamit: minden világos és rózsaszínű lett a vak sötétségben. Ha pedig megjögt a kezét, nem gondolt másra, mint hogy érzi inom bőrét, a keskeny — rózsaszínű — körmöket s ujján a jeggyűrűt. Ha megcsókolta, a bajusza olyan csiklandós volt és hallotta a lélegzetét, a lélegzetét, amelyről már messziről észrevette. Egészen megtelt a szoba, ha mellette ült. Derült boldogsággal lett teli minden s a butorok vidáman sorakoztak és vonultak el előtte gondolatában, az öreg, mattfényű fotellek, az asztal a plüss-terítővel, a kandalló-párkány a vázákkal.

Hanem aztán az éjszaka, az volt még csak az igaz. Oh az éjszaka a jó Isten vakok részére teremtette. És különösen olyan vakok részére, akik egy látó-szeműt szeretnek. Éjszaka egyik se lát semmit. Akkor tapogat ez is, meg tapogat a másik is. Ő nem látta Bobot, igaz, de Bob éppen csakugy nem látta őt és mégis a lelkük úgy összetalálkozott. Akkor, igenis, ő oda-furakodott Bobhoz s ez olyan más ember lett, ő maga pedig gyermek-módiára elégedett volt, csuiföldött a saját szerencsétlensége fölött s megkérdezte Bobot: neked jó szemed van? Igen? Hát akkor látsz te most engem? És nevette és tapsolt, mikor azt mondta, hogy nem. Azán elsírta magát, de azt is örömeiben, végig-tapogatta az ura arcát, hogy a szemé olyan-e még, az orra olyan-e, a haját úgy hordja-e, a szája olyan formájú-e...?

Egyszer, mikor éppen rosszul lett, Bob gyertyát gyújtott. Ez még idegesebbé és beteggebbé tette, de a mikor szólt, az ura ezt szégyelnek vette és kinevette. Kinevette őt, lassankint így megváltozott. Nem, az ura nem változott meg, ugyanaz maradt, aki volt, hanem

Toroczkó. Aljegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 10-ig. Főszolgabírószág Toroczkó.

Orosháza. Segédjegyzői állás, 1200 korona fizetés, 200 korona lakpénz. Február 10-ig. Főszolgabírószág Orosháza.

Lak. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 6-ig. Főszolgabírószág Nemesócsa.

Alpestes. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 10-ig. Főszolgabírószág Déva.

Lopassó. Segédjegyzői állás, 1000 korona fizetés. Február 15-ig. Főszolgabírószág Pöstyén.

Kokád. Jegyzői állás, 1600 korona fizetés, lakás kerttel. Főszolgabírószág Székelyhid.

Horgos. Községi irnoki állás, 700 korona fizetés, 20 korona utiátalány. Február 4-ig. Főszolgabírószág Horgos.

Megüresedett községi orvosi állások.

Örissentpéter. Körorvosi állás (14 községgel), 600 korona fizetés, 400 korona fuvarátalány látdíjjal. Február 11. d. u. 5-ig. Főszolgabírószág Szentgotthárd.

Kapuvár. Községi orvosi állás, 600 korona fizetés, látdíj 1 korona, éjjel 2 korona, halottkém-díj 1 korona. Febr. 14-ig. Főszolgabírószág Kapuvár.

IRODALOM.

* **Uj Idők.** Az e heti szám közli Herczeg Ferenc regényfolytatását, Ambrus Zoltán novelláját, Szabolcska Mihály két versét. Irtak még a számba Mohácsi Jenő, Keve, Lynkeusz és mások. A képek közt van Madarász Viktor két képe, a tropani korcsolyaverseny magyar győztesei, robbanás a Ganz-gyárban, aktuális fejlécsek stb. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

* **Az Újságkiadó Lapja** januári száma most jelent meg rendkívül élénk, változatos tartalommal. A Magyar Újságkiadó Országos Szövetségének hivatalos közleményein kívül igen sok közérdekű tudnivalót közöl, melyek közül kiemeljük a következőket: A Times sorsa. — Fejedelmi nyomdász. — Orsz. kiállítási központ. — Egy újságíró emlékiratai. — A vakok újságja. — A sárga sajtó. — A reklám költségei. — A sajtóhiba. — A néptanoda. — A japán újságíró. — A leközött Barnum. — Az első eszkimó szerkesztő. — Érdekes üzleti hírdetések. — Hírek a sajtó köréből. — A lapot a Szövetség jegyzője, Lenkei Zsigmond szerkeszti.

* **Tengerészetünk megmagyarosítása.** Solyomásky F. Oszkár tengeri hajózási igazgató, a Fiumei Tengerészeti Akadémia volt igazgatója ily című füzetet hívja fel figyelmünket a már évekkel ezelőtt felvetett magyar iskolahajó nagyjontosságú kérdésére.

Megtudjuk e füzetből, hogy bár a multhoz képest némi haladás észlelhető tengerészetünk magyarosodása tekintetében, így a Fiumei Tengerészeti Akadémia fanitási nyelve is legutóbb a magyar lett, a tengerészeti hatóság teljesen megmagyarosodott; a révhatóság is a magyarosodás útján van: mégis a jelenlegi állapot messze mögötte marad a legegyszerűbb jogos kiválmainknak is. Ennek főoka pedig, hogy nincs magyar tengerész legénységünk és ezenkívül a Buccariban felállított horvát tengerészeti iskola horvát szellemű tengerésztiszteket képez ki, akiknek nincs alkalmuk többé magyar környezetbe kerülve, ellenséges érzelmeikből kivetközni.

* **Városi Szemle.** A főváros „Városi Szemle” új hivatalos szaklapjának ma jelent meg a 2-ik száma változatos tartalommal. Aktuális cikket irt Thirring Gusztáv a lakásdrágaságról, összehasonlítva a fővárosi lakásbérleteket a külföldi lakásbérletekkel. Ezenkívül több apró közlemény teszi élénké a folyóiratot, amelyet dr. Harrer Ferenc és dr. Thirring Gusztáv szerkeszt.

* **Az okszerű madárvédelem.** Irta Chernel István. A magyar ornithológiáért és a madárvédelemért küzdő tudósok és írók csapatánál egyik legkiválóbb egyénisége Chernel István, a községi állatvédő egyesület buzgó alapítója és elnöke, aki a vidéken az ügy előmozdítása körül az egész országra kiható tevékenységet fejt ki. Chernel fentjelzett nyilvános előadásában az a szándék vezette, hogy hozzájáruljon ahhoz, hogy a közönségben a madárvédelem iránt való érdeklődést ébressze és utmutatást nyújtson arra nézve, hogy a madarak védelme minő módon valósítható meg a gyakorlati életben. Fő tételként azt állítja fel, hogy „biztosítsuk és öregbítsük madaraink életének feltételeit. Ezt pedig elérhetjük: 1. a meglévő természetes fészkelőhelyek oltalmazásával és mesterséges uton készült alkalmazásával; 2. a ragadozó állatok tizedelésével; és 3. télszakán való etetéssel.” Chernel előadása az Országos Állatvédő Egyesület kiadásában egy csinos, 43 lapra terjedő és 25 képpel ellátott füzetben megjelent és az egyesület a madárvédelem érdekében a füzetnek minél tömegesebb elterjedését óhajtván, annak árát 30 fillérben állapította meg. Megrendelések az Orsz. Állatvédő Egyesülethez (Budapest, IX., Ernő-utca 11-13.) intézendők.

* **Egészségápolás Könyvtára.** Szerkeszti dr. Sugár K. Márton. V-ik kötet. A mindennapi élet egészségtana. Irta: dr. Gravitz Ede egyetemi tanár Berlinben. Huszonnyolcz fejezetben behatóan értekezik a munka, az egészséges lakásról, a szobalevegőről, a lakások hőfokáról, a hálószobákról, a lakások fertőtlenítéséről, az éghajlatról, az ember alkalmazkodási képességéről a hőmérsék változásokhoz, a ruházatról, a meghűlésről és edzésről, igen kimerítően a tápszerekről, a vegetarianizmusról, alkoholiz-

ő maga, örökkévaló éjszakájában, megtanulta jobban megismerni a dolgokat. És a Bob hangjában olykor valami fojtó gyöngédséget fedezett fel, azt a türelemmel teli gyöngédséget, a hogy egy beteg gyermekkel szoktunk bánni...

De hol marad olyan soká? A felóra már elmúlt, s annak, hogy az óra már másodszer ütött, már tíz percze is van. Milyen förtelmes itt az ablakban ülni, a nagy, négyszögű, tompa csön-dességű fekete szobában. Bizonyosan visszatartották. Barátjaival találkozott. Igen, barátokkal. Barátokkal vagy talán mégis Jetty előtt sé-tált el? Oh, jaj neki. Más asszonyok láthatják őt. Láthatják. A szemé fényét, a színét, a nedvességét és köröskörül a szempilláit. Az nem lehet, hogy Jetty előtt ment volna el. Meg-igértte, hogy nem. Mindjárt jönni fog s hallani fogja a kulcsot fordulni a zárban és szólni a leányhoz: „Nem történt semmi?” A leányhoz. Anna, Anna, Anna, milyen üdén hangzik e név. „Ne huzza ugy Anna”. „Milyen erős ez a leány”. És hogy nevettek. Előbb Bob, aztán a leány...

Anna, a fiatal leány, aki lila ruhájában, előtte térdelt. Hangosan nevette. Anna, aki mindent lát, Anna, aki mindent tesz-vesz, megfőzi az ebédet, a házat rendben tartja, a fehérneműt gondozza és — tegnap összeégette a linzer-tortát. És az urának mégis felségesen izlett. Mit is mondott csak, ami úgy bosszantotta? Igen: „Anna mindent elvégez, derék egy leány”. És a hangja olyan meleg volt. Hát már Anna lesz a háziasszony. Ha majd ő meghal, el is fogja venni Annát feleségül. Anna öngyűsége olyan nagyszerűen ismeri már a szokásait: hogy szereti vasaltatni az ingeit, hogy issza a teáját? Aki olyan izletesen tudja elégetni a linzi tortát, aki olyan ügyesen segít neki egy beteg, vak

asszonyt ápolni... Még a leány is eltanulta azt a részvétteljes, érdeklődő és felügyelő hangot! Vajon hogy nézett rá Bob, mikor előtte guggolt a ruháját kefélni? Vajon hogy? Ha csak legalább odapillanthatott volna egy percze... Talán megcsipette az arcát? ... Szent-séges Isten, micsoda förtelmes gondolatok. Milyen utálatosak. De azért mégsem tudhatja. Ő semmit. Mindent túrnie kell. Azt sem tudja, hogy néz ki ez az Anna? Üde, csengő hangja van. De hogy néz ki? Szép vagy csunya? Akkor jött már a házhoz, amikor ő betegen feküdt, tehetetlenül és közönynyel minden iránt, amit életnek neveznek.

Ni, mintha énekelne a konyhában. Igen, igen, dalol, a betett ajtókon keresztül is hallani. Hátha fölcsegetné? Ne, csak ne féltékenynek lenni! Egy cselédleányra. Pfüj, micsoda lesüllyedés, a szolgálóra féltékenyekdni. Akit fizet. Nem, ezt mégse. Ezt mégse teszi, nem. Még ilyenre gondolni is! Az urnó — a cselédre, igazán nevet-séges.

A tiszta téli nap világos felségességében, néma csöndben, kezeit összekulcsolva, üres tekintetét a behavazott utra fordította a világtalan asszony. Verebek ugráltak a havon. Milyen soká maradt oda, milyen rettenetes sokáig, már több mint negyed órával elmúlt az igért idő.

Egyszerre feláll, az ablakpárkányban meg-fogódzkodik, továbbmegy az asztalhoz, kezeit maga előtt kinyújtva, azután azon végig, a szé-kek között a csengő zsinórjához s megnyomta annak gombját.

Lent egy ajtó nyílt. A leány a lépcsőn ugrált felfelé, kettőt egyszerre s bekopogtatva szólt:

— Tetszett csemetni, asszonyom?

— Igen Anna. Hogy áll a főzéssel?

— A krumplit már föltettem.

musor, a testgyakorlatok értékéről, a fürdésről szabadban és otthon, tornázásról és vívásról, labdázásról és korecsolyázásról, kerékpározásról és lovaglásról, evezésről és vadászatról. Szabatos, tömör irányban megírt komoly tudomány jellemzi ennek a műnek minden sorát, melynek illegje lehetne az ókori bölcsék mondása: Ismerd meg tenmagadat. Ára vászonkötésben két korona. Megrendelhető Légrády Testvérek könyvkiadóhivatalában, V., Váci-körút 78.

Nyugat. Ennek az európai színvonalu, kitünő szemlélnék ma jelent meg a harmadik száma, még az eddigiekénél is változatosabb tartalommal. Ebből megemlítjük a következőket: Elek Artur: Üldözött szimbólumok. Biró Lajos: Ilka (novella). Cholnoky Viktor: Modern boszorkánypörök. Ignotus: A fekete zongora. Kemény Simon: Két vers. Frölichné Kafka Margit: Neuraszténia (novella). Hatvany Lajos: H. Taine levelei. Ady Endre: A magyar Pimodan. Gellért Oszkár: Neomongolizmus. Juhász Gyula: Vers. A „Figyelő” című kritikus rovatba Szini Gyula, Ignotus, Bányai Elemér, Lengyel Géza, Bródy Miksa és Bárdos Artur írtak meg cikket. A Figyelő kéthetenként jelenik meg; előfizetési ára félévre 10 korona (II. Tudor-utca 6.).

* **Dr. Beke Manó: Bevezetés a differenciál- és integrál-számításba.** A könyv a matematikusnak a népszerű főiskolai tanfolyam 1906. évi II. sorozatában tartott öt előadását tartalmazza és tárgyalja a matematika rendeltetését; a differenciálhányados általános fogalmát a magasabb rendű differenciálhányadosokat; ismerteti a logaritmus, a trigonometriai függvények kiszámításának módszerét; a határozott és a határozatlan integrál fogalmát, végül a differenciál-egyenleteket. Megjelent a Földes Béla, dr. Lóczy Lajos és dr. Alexander Bernát szerkesztésében megjelenő Népszerű főiskola Könyvtára című vállalat ötödik kötete gyanánt. A Franklin-Társulat kiadása. A csinos, szürke keménykötésű könyv ára 3 korona.

* **A „Vasárnapi Ujság”** február 2-iki száma Koburg Fülöp herceg gömri vadászatairól közöl nagyobb közleményt, számos érdekes képpel. Szépirodalmi olvasmányok: Endrői Sándor és Balla Ignác verse, Rákosi Viktor regénye, Ady Endre elbeszélése, Fogazzaro regénye. Egyéb közlemények: cikkek a mesterséges gyémántról, Egressy Ákos személyes visszaemlékezése Garibaldira, képek a párisi Louvre Apolló-terméről, a pólai tengeri hadgyakorlatokról, az óbudai választásról s a Ganz-gyár égéséről, tárczaccikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a

„Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Répes-Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* **Az államsegély-kérvények szerkesztése és felszerelése.** Az 1907. évi XXVII. t.-cz. alapján a tanítók fizetékiesztésére és korpótlékára már most kérhető államsegély, de ha az iskolafentartók azt óhajtják, hogy ezen államsegély visszamenőleg az 1907. évi július hó 1-től utalványoztassék, akkor feltétlenül szükséges, hogy az államsegély-kérvények legkésőbb február hó 15-ig beterveztessenek a megyei közigazgatási bizottsághoz, hogy ez ismét február hó végéig felterjeszthesse a kérvényeket a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz. Ez azért szükséges, mivel a költségvetési törvény értelmében csakis folyó évi márczius hó végéig utalványozhat a közoktatási kormány az 1907. évi költségvetésbe felvett államsegélyből. A jelzett határidőn túl beérkezett államsegély-kérvényekben kért államsegély már csak a folyó év elejétől lesz utalványozható. Azon iskolafentartók, kik az államsegély-kérvények szerkesztése és felszerelése körüli teendőkből tájékoztatlanok, rendeljék meg dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelőnek „Az államsegély-kérvények szerkesztése és felszerelése” című négy ívre terjedő füzetét, mely az államsegély-kérvényezés minden eseteit felsorolja s a szükséges kérvény- és mellékleti mintákat közli. Ezen füzetet ezélravezetőségénél fogva a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1907. évi november hó 7-én 123.341 sz. a. kelt rendeletével az összes tanügyi hatóságoknak beszerzésre ajánlotta. A füzet dr. Pacséri Károly kir. tanfelügyelőnél Sopronban egy (1) koronának posta-utalványon való beküldése mellett rendelhető meg. A megrendelők a füzetet keresztkötés alatt, bérmentve kapják meg.

* **Az „Uj Szemle”.** Blaskovich Sándor és Ambrus Zoltán előkelő revuejének, mely január 1-én lépett a II. évfolyamba, most jelent meg a harmadik száma. Az új szám eleven és gazdag tartalmából kiemeljük: Balogh Pál tanulmányát a lajstomos szavazásról, a maczedon reform nehézségeiről írt tanulmányt, Halász Imre bírálatát az új adóreformról, Ignótus krónikáját a porosz választói reformról, Dosztojevszki regényének, „A nagybácsi álmá”-nak folytatását. A lapra előfizetni lehet a kiadóhivatalban, V., Alkotmány-utca 23. és bármely könyvkereskedés után. Előfizetési ára egész évre 24 korona, egy száma 1 korona.

— És a spinót?
— A zsemleket már elkészítettem, csak ki kell rántani és a tojást mindjárt beteszem a vízbe.
— Van szerecsendiója?
— Szerecsendió és vaj, asszonyom, elég... Nem parancsol most egy csésze levest? Már lehaboztam.
— Nem, ma nem. Elrontia az étvágyamat.
— Soká jön máma az ur haza, ugy-e nagyságos asszony?
— Igen — az ur soká jön haza — már föl is teriteném az asztalt Anna.
— Igen, nagysága!
A világtalan asszony elhallgat s lehunyja szempilláit. Aztán a leány felé fordítja az arcát és megszólal:
— Jól nézett ki az ur, mikor elment?
— Oh igen, mint mindig.
— Nem volt fáradt, kedvetlen?
— Isten ments!
— Azelőtt nagyon szép volt az ur, de az utóbbi időben nagyon megöregedett... gondolhatja, a sok gond s bánat, nem igaz?
— Oh nagysága, milyen gondolatok ezek! Hiszen harmincz évesnek sem néz ki. Ugy jár mindig, mintha a sivatályából vették volna ki.
Csönd. Aztán folytatja:
— ... Mondja, mit mondott Peers asszony, tudja a barátóm, mulkor — a folyosón...?
— Mit? Nagysága előtt elfelített az ura borralólt adni, azt adott...
Megint csönd lett. És egyszerre előrehajlott testtel, óvatosan szól a gyötrődő asszony:
— Milyen idős maga Anna?
— Márcziusban leszek husz éves.
— Milyen fiatal, mint egy gyermek.
— Fiatal? Már hat éve szolgálók

— Ha csak nem megy korán férjhez, ná-lunk vezet a háztartást, ugy-e?
— Férjhez menni? Arról még csak hallani se szeretnék, nagysága. A testvérem férjhez ment, nagyon csinos volt... és most öt gyerekkel azt se tudja, mit csináljon. Az ura minden télen munka nélkül...
— Hogy néz ki a nénie?
— Oh most már nem szép, de a házassága előtt... sokkal hosszabb és vastagabb a haja, mint az enyém; szép aranyoszke, őh nagyon szép volt, de most, most már nem.
— Szeretném egyszer magát is látni, Anna. És mosolygott hozzá.
— Oh nagysága, hiszen ha láthatna engem, akkor...
— Hogyan viseli a haját?
— Magasra fésülve.
Szaporán peregetek most a világtalan asszony ajkairól a szók:
— Tudja mit, Anna? Jöjjön ide, hadd nézem meg, engedje, engedje hogy megtapogassam.
Nevetve ment hozzá az erőteljes leány, a féli ablak világoosságában mint az egészség szobra térdelt le a törékeny, halvány asszony előtt. A finom munkátlanságtól és a szoba levegőjétől áttátszó ujjak a leány fején kezdtek el utjokat. Végigtapogatta a haját, a fonatokat. — És most az arcát had' nézzem. A leány csiklandozva, halkán nevet, a világtalan asszony pedig ujjával komoly munkát végez: háborgó kedélyét, rettenetes gondolatait csöndesíti el, amint végighalad a csukott szemeken, orron, ajkon és így tovább...
Magában sóhajtja:
— Nem, a rövid orrot, nem... Milyen szép leány maga, Anna!...
És csönd volt a szobában, az óra ketyegése hallatszott csak.

SAKK.

Rovatvezető: Gajdos János.

161. számú játszma.

Játszották a lodzi orosz versenyen 1907. december hó 26-án.

Vezércsel.

Világos:	Sötét:
Rotlewil	Rubinstein
1. d2—d4	d7—d5
2. Hg1—f3	e7—e6
3. e2—e3	c7—c5
4. e2—c4	Hb8—c6
5. Hb1—c3	Hg8—f6
6. d4×c5
A leggyöngébb folytatás; a sötét futár most tempónyeréssel fejlődik, de ha a cserével addig várunk, míg a sötét futár a fejlődés érdekében mozdulni lesz kénytelen, ugy ez már előnyösebb, mert a futárral teit tempóvesztés nyilvánvaló. Helyesebb volna 6. a2—a3, vagy a szimmetrikus állás megtartására vezető 6. Ff1—d3, kapcsolatban Vd1—e2 és b2—b3-al.	
6.	Ff8×c5
7. a2—a3	a7—a6
8. b2—b4	Fc5—d6
9. Fc1—b2
Most, vagy a következő lépésnél c4—c5-tel világos a vezérszárnyon tulsulyba jöhetne, de ez esetben sötét a közepén kapna jó ellenjátékot.	
9.	0—0
10. Vd1—d2
E megnyitásban a vezér természetesen helye e2-ön van, tehát a helyes lépés 10. Ff1—d3 és utána 11. Vd1—e2 volt.	
10.	Vd8—e7!
11. Ff1—d3
Világos most 11. c4×d5, e6×d5 12. Hc3×d5, Hf6×d5 13. Vd2×d5-tel gyalogot nyerhetne, azonban 13. ... Fc8—e6 14. Vd5—d2, Bf8—d8 15. Ff1—e2, Fc6—c4 16. Vd2—c3, Bd8—c8 stb. után sötét van előnyben.	
11.	d5×c4
12. Fd3×c4	b7—b5
13. Fc4—d3	Bf8—d8
14. Vd2—e2
Látható, hogy a szimmetrikus állásban sötétnek két lépés előnye maradt.	
14.	Fc8—b7
15. 0—0	Hc6—e5
16. Hf3×e5	Fd6×e5
17. f2—f4
E folszakítás nagyon meggyöngíti a király, állását. Jobb volt 17. Bf1—d1.	
17.	Fc5—c7
18. e3—e4
Szintén hiba, mely csakis az előző lépés folyománya. Világosnak nincs inyére a visszamaradt gyalog, de ezután a sötét futárok döntően érvényesülnek.	
18.	Ba8—c8
19. e4—e5	Fc7—b6†
20. Kgl—h1	Hf6—g4!
21. Fd3—e4
Nincs jobb, mert 21. Ve2×g4, Bd8×d3 után a bástyák elfoglalják a második vonalat s az ellen igazán nem volna védekezés.	
21.	Ve7—h4!
Kezdeté egy zseniális kombinációznak. A következő érdekes befejezés igen csinos és Rubinstein ezzel kétségtelenül a legszabot produkálta az egész versenyen.	
22. g2—g3	Bc8×c3!!
23. g3×h4	Bd8—d2!
24. Ve2×d2	Fb7×e4†
25. Vd2—g2	Bc3—h3!
feladja.	

Sakk-hirek.

A Budapesti Sakk-kör házi versenye e hó 2-án veszi kezdetét. A következő játékosok jelentkeztek: Balázs, Bodó, dr. Bródy, Bayer, Demeter, Dénes, Földes, Gerdetz, Kiss, Kovács, Kovácsévits, Rothmüller, Steiner, Székely, Vörös és Wettin.
A Budai Sakk-kör. A II. Kerületi Tűzoltóság (II., Fő-utca 83.) kebelében megalakult Budai Sakk-kör vezetősége mindent elkövet a budai sakkélet fellendítésére. Fáradszaktalanul törekszik a sakkokozók tömörítésére s e célból hetenként csütörtökön sakk-estéket rendez, azonkívül egy házi-verseny rendezése is terbe van véve. A legutóbbi csütörtökön is sikerült estély folyt le, mely alkalommal rovatunk vezetője, Gajdos János szimultán-előadást rendezett. Ezuttal csak tíz játékos mert egyszerre sorompóba lépni és körülbelül egy és háromnegyed óra leforgása alatt mind a tíz ellenfél kapitulált.
Komárom. Rovatvezetőnk legutóbbi vendégse-replésével kapcsolatban a „Komáromi Lapok” január 25-iki számában a következőket írta:
— „Gajdos Komáromban. Amint előre je-

eztük: Gajdos János sakkmester a múlt héten meglátogatta az itteni sakk-kört, amelynek ő disztagja. Majdnem egy hétig tartózkodott itt, mint a sakk-kör elnökének, Steiner Miklósnak közvetlen vendége. Gajdos, mint mások, úgy ezuttal is felejtetetlen emlékeket hagyott hátra a komáromi sakk-kör szívében. Rokonszenves, szerény és szeretetteljes egyénisége miatt nagy tisztelettel s szeretettel vették körül mindnyájan, akiket más oldalról művészi szereplése bámulatba ejtett. Itt tartózkodása alatt több szép és érdekes verseny folyt le. Nem hagyatjuk felemlítés nélkül különösen a folyó hó 14-iki versenyt: Itt Gajdos emberfeletti munkát végzett; tudniillik egy és ugyanazon időben 15 játszmat vezetett mint világos, melyek közül 14 szimultán, 1 pedig tábla nélküli (vak) játszma volt. E mérkőzésben Gajdos kifőnően oldotta meg feladatát; fényes tehetsége, lángelméje teljesen biztosították neki a győzelmet, mely egyenesen frappáns volt: 12 játszmat megnyert 2 remis (elődöntetlen) lett és csak egyet veszített, nyilván elnézésből; ez azonban nem a áblanélküli volt. De Gajdosnak a többi játszma is, amit a kör tagjaival váltott ittléte alatt, szintén felette érdekesek, mesteri játszma voltak s a Komáromi Sakk-Kör méltán lehetett büszke mesterére. Gajdos közben megígérte, hogy nemsokára újból meglátogatja a kört.

Győr. A Győri Sakk-Körben most folyik a házi-verseny, melynek állása a negyedik forduló után: Chalupetzky 2 (1), Mészey 2 (1), dr. Faragó 2 (1), Rényi 1 (1), Székely 1.

München. A közelmúltban Spielmann matchet játszott Fabrini mesterrel, melynek eredménye 5 nyert, 3 veszített és 2 remis Spielmann javára.

Lodz. Az V. orosz nemzeti verseny január közepén ért véget Rubinstein győzelmével, ki egy év leforgása alatt már harmadszor nyert első díjat. A versenyen 13 orosz játékos vett részt s a végeredmény a következő: Az első díjat (600 rubel) Rubinstein nyerte 9 egységgel; veszített Freimann és Rosenblatt ellen, míg Alapin és Salve ellen remisje volt. A második díjat (400 rubel) Alapin nyerte 8 $\frac{1}{2}$ egységgel. A 3. és 4. díjon (250+175 rubel) osztozkodtak Salve és Snosko-Borowski, miután egyformán 7 $\frac{1}{2}$ egységet értek el. Az ötödik díjat (125 rubel) nyerte Freimann 7, a hatodikat (100 rubel) Rotlewit 6 $\frac{1}{2}$, a hetediket (75 rubel) 5 $\frac{1}{2}$ egységgel, míg a nyolcadik díjon (50 rubel) osztozkodtak Dus-Chotimirski és Kutschinski 5 egységgel. Nem díjaztak: Danischewski és Rosenblatt 4 $\frac{1}{2}$, Notkin 4, Jankowits 1 $\frac{1}{2}$ egységgel.

Marmhelm. Az ottani sakkör hosszabb időre meghívta vendégszereplésre Teichmann mestert, ki kétszer játszott szimultán. Eredménye először 12 nyert, 2 veszített; másodszer 14 nyert, 2 veszített, 1 remis.

Praga. Néhány hét előtt Duras szimultán-játékban mérkőzött 34 ellenféllel. Nyert 21, veszített 9 játszmat és 4 remis lett.

Sakk-lizenetek.

Cs. István, Székesfehérvár. Leveleit az utolsó pillanatban kaptuk kézhez, így tehát a jövő hétre marad.

S. Miklós, Komárom. Nagyon köszönjük. Legközelebb levélben bővebben. Szíves üdvözlét!

Üzleti hetiszemle.

Vágómarhavásár. (Braun József és társa jelentése az „Egyetérés” részére.) Budapest, február 23. Felhajtott: 1835 darab Vágómarha és pedig: 1287 darab magyar és tarka ökör, 335 darab magyar és tarka tehén, — darab bosnyák ökör, — darab bosnyák tehén, 142 darab magyar és tarka bika, — darab bosnyák bika, 77 darab magyar bivaly és — darab bosnyák bivaly.

Származási hely szerint: — magyar marha, — darab bosnyák marha.

A mai vásár az állandó gyenge marhahus fogyasztás miatt, ismételten nagyon vontatott irányzat mellett nehézkes hangulatban folyt le. — Az egységi árak a múlt heti alacsony árakhoz képest alig változtak. Körülbelül 50 darab eladatlanul maradt. A hónapok óta tartó szájfájás miatt az itteni vásárra elrendelt kivételi tilalom a mai napon hatályon kívül helyeztetett.

Következő árak jegyzetettek métermázsánként elősúlyban levonás nélkül:

Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 68.—76.— koronáig, kivételesen — koronáig, középminőségű 60.—64.— koronáig, silány minőségű 52.—58.— K.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőségű 76—86 koronáig, kivételesen — fill, középminőségű 62—74 koronáig, silány 48.—60.— koronáig. Magyar pataszit ökör legjobb minőségű — koronáig, középminőségű 58.—64.— koronáig, silány 46.—56.— koronáig. — Boszniai ökör, legjobb minőségű — koronáig, középminőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig, kivételesen — koronáig, magyar tehén legjobb minőségű 56.—64.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép mino-

ségű 50.—54.— koronáig, silányabb minőségű 44.—48.— koronáig. Tarka tehén legjobb minőségű 64.—70.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű 54.—62.— koronáig, silányabb minőségű 46.—50.— koronáig. Bika legjobb minőségű 64.—70.— koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű 58.—62.— koronáig, silányabb minőségű 48.—56.— koronáig. Bivaly legjobb minőségű — koronáig, kivételesen — koronáig, közép minőségű 38.—40.— koronáig, silányabb minőségű 34.—36.— koronáig. Kicsontozni való marha — koronáig. Boszniai ökör legjobb minőségű — koronáig, közép minőségű — koronáig, silányabb minőségű — koronáig. Növendékmарha — koronáig. Mind 100 kilónként elősúlyban.

Sertésvásár. Budapest-Kőbánya, 1908 jan. 31. Az üzlet lanyha volt. Heti átlagárak magyar válogatott áru 320—380 kilogr. nehéz 117—119 fill. 280—300 kgr. nehéz, 129—121. Öreg 300 klg. tuli — fillér, vidéki sertés — fill. Szerb — fill. tiszta klg.; páronként 45 klg. életsúlylevonás és 4 százalék engedmény szokásos. Egységárak: Tengeri új K 14.40. Árpa K 16.30 Kőbányán átvéve. Helyi állomány: Jan. 17-én maradt 22069 drb. Felhajtás: Belföld 1072 drb. Szerbiából — egyéb államokból 1072 drb. összesen 23141 drb. Elhajtás: Budapesti fogyasztásra (I—X. ker.) 283 drb, belföldre 508 drb, Bécsbe 348 drb, osztrák tartományokba 246 drb, német birodalomba (Bajorország) — drb, egyéb országokba (Helvétia) — drb, a szappangyárban feldolgozott: a szállásokban elhullott 2 drb, vagonokból kirakott hulla — drb, borsókásnak találtatott 3 drb, összesen 1390 drb, maradt állomány 21.751 drb. A részvényszállásokban elhelyezve 5075 drb van.

Bécsi vásár; jan. 28. Felhajtás 14869 drb sertés; köztük 7140 drb süldő. Vásár lanyha volt. Nehéz 106 fill. közép nehéz 99 fill. 104 fill. süldő 70—94 fill. 100 kgr.-ként elevensúlyban.

Dresdai vásár; jan. 27. A vásáron volt 2015 darab vidéki és — drb. magyar sertés; előbbiei 54 62 utóbbiak — márkán keltek; 50 kg. eleven súly szerint.

Berlini vásár; jan. 25. Felhajtás 10912 darab sertés. Az üzlet szilárd volt. Finom husos 56—57, husos 55—56, silányabb 51—54 szalonna sertés márká.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hetivásáron széna és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: középminőségű, jobb és elsőrendű s zéna 3.—3.80, muhar 4.30-ig, alom szalma 2.50, zsupszalma 3.—, szecska 3.— per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 3.60—4.—, préselt szalma 1.80—2.— 50 kg.-ként a józeivárosi pályaudvaron.

Kőolaj. Az „Apollo” kőolajfinomítógyár részvénytársaság jegyzései a következők: lilomkrályaolaj 40 K, háromsziv kőolaj 32 K, csillagkereszt kőolaj 31 K tiszta súlyu 100 kg.-ként, hordóval együtt, 20%, vagy tiszta göngysúlyszámítással. Pozsonyban átvéve, készpénzben engedmény nélkül. III. Apollo könnyű gépolaj 30 K, VI. Apollo nehéz gépolaj 42 K, Apollo hengerolaj 60 K tiszta súlyu 100 kg.-ként, hordóval együtt, tiszta göngysúlyszámítással, Pozsonyban átvéve, fizetendő készpénzben 2% engedménnyel vagy 4 havi váltóra.

Petroleum. A Kőolajfinomítógyár részvénytársaság gyártmányainak árjegyzései nagybani eladásoknál a következők: fumei kristály-kőolaj 39.50 K, fumei White-Star kőolaj (háromcsillagos) 33.50 K, fumei Standard-White kőolaj (kétesillagos) 31.50 K. (Az árak 100 kg. tisztasúlyért tényleges göngysúlyval, hordóstul Budapestre bérmentve szállítva értendő.) Egyes hordók 1 K-val drágábbak.

Ásványkenőolajok. A Kőolajfinomítógyár részvénytársaság kenőolajgyártmányainak árjegyzései nagybani eladásoknál a következők: fumei 0. számú tisztítóolaj 21 K, fumei 1. számú orsóolaj 31 K, fumei 2. számú könnyű gépolaj 35 K, fumei 3. számú nehéz gépolaj 41 K, fumei 4. számú vulkán (henger) olaj 21 K, fumei 5. számú fénytelen olaj 25 K, fumei 6. számú kiváló nehéz gépolaj 43 K, hengerolaj, sötét 69 K, 00 jegyű hengerolaj, világos 74 K. (100 kg. tisztasúlyért, hordóstul, valódi göngysúlyval, Budapestre szállítva.)

Vetőmagvak. (Mauthner Ódon tudósítása.) Dacára a biztatásoknak, hogy a vetőévd beálltával több vörös lóhere fox felszínre kerül, mégis úgy látszik, hogy a gazdák nem hajlandók szükségletük fedezésével tovább várni. A kereslet oly erős, hogy az államilag arankamentességre plombózott mag ára ismét 5—6 koronával emelkedett métermázsánként. Úgy látszik, hogy még feliebb fognak az árak szállni, ha a kereslet nem csillapszik, ami pedig bajosan tehető fel, minthogy a magyar eredetű áruval ellátandó terület ezuttal oly nagy, amilyen még nem volt soha. Luczerna. Kelendősége az utóbbi napokban igen élénk. Délamerikából napról-napra több a kereslet. Néhány alantas minőségű nagyobb tétel a lefolyt napokban kivitelre került. Az irány igen élénk. Főmagvakra vonatkozó csép-

lési tudósítások az összes termelő országokból oly kedvezőtlenek, hogy az árak további emelkedése nincs kizárva. Nyulszapukának kereslete van és jóval magasabb áron fizetik, valamint a régi komocsi is. Bükönyből úgy látszik, volt akkora termés, hogy a belföldi szükséglet könnyen fedezhető. Muharmagot erősen ajánlottak, de ebbeli üzletre nem került a sor. Jegyzések nyers árúért 100 kilogrammonként: vörös lóhere, termézzettől arankamentes 210—225 K, vörös lóhere kis arankás 190—205 K, vörös lóhere nagy arankás 170—180 K, luczerna, termézzettől arankamentes 160—165 K, luczerna, világos szemű arankás 150—155 K, luczerna, barna szemű 140—145 K, nyulszapuka 145—160 K, bíborhere 36—40 K, baltaczim 32—34 K, tavaszi büköny 18—20 K.

Szalonna, disznózsir, szilva. Szalonna. Gyengébb sertéselhajtások folytán a hét kezdetén az árak a múlt hetiek voltak. A hét vége felé gyengébb kereslet 1/2 korona áresökkenést vont maga után és zárul 3/100 tábla szalonna 54% K pénz és 55 K áru, 4/100 tábla szalonna 52 K pénz és 52% K áru.

Disznózsir. Elégendő előállítás és kínálat, valamint csendes üzletmenet folytán a budapesti disznózsir 68 koronáról lassan 67 koronára szállt és így áron is zárult.

Szilva. A legminimálisabb készletek következtében az irányzat továbbra is igen szilárd maradt és élénk külföldi kereslet mellett jegyzett szerb állományokon: 120 drb-os 17%—18 K, 100 drb-os 20%—21 K, 85 drb-os 23% K és 75 drb-os 25% K 50 kilónként.

Szilvaiz. A szerb kereskedelmi szerződés előrelátható létrejötte folytán szintén szilárd irányzatot öltött és eladott szerb szilvaiz 17%—17% koronával a szerb termelő állományokon véve.

Gyapju. Utolsó, múlt hó 11-én kelt jelentésünkben már kifejezést adtunk abbéli nézetünknek, hogy piacunkon nagyobb forgalom várható, ha a kereslet és kínálat közti árkülönbség kiegyenlítődik. Ezen nézetünk azóta tényleg meg is valósult. Lehetőséget erre tulajdonképpen a 21-én kezdődött londoni aukció szolgáltatott, mely a vevők élénk részvétele dacára is csak az utolsó zárlat alacsony áraival kezdődött (csak a legjobb merino gyapjuk hoztak kivételkép 5%-os javulást a legmelyebb alappal szemben) és így ezen utolsó árallapot jogosultsága kétségtelenné vált, amely áralapot végre az itteni eladók is kénytelenek voltak elfogadni. Ily körülmények között máig körülbelül 1500 szák középminőségű, hibátlan és hibás gyapju kelt el osztrák és magyar katonapostó szállítási célokra. Következő árakon: bácskai egynyiretű 180—215 K, hibás 220 K, kissé hibás vagy gorbomba egynyiretű 270—302 K, középminőségű hibátlan egynyiretű másodrendű 295—304 K, középminőségű hibátlan egynyiretű elsőrendű 326—340 K, fehér tavaszi gyapju 300—304 korona 100 kilogrammonként.

Szerkesztői üzenetek.

K. M. Békés. Megdöbbenve olvastuk levelét. Feltétlenül helytelenül cselekedett a leány is, a szülők is s különösen az utóbbiak megdöbbenésére döbentett meg. Semmi szin alatt sem volt helyes, hogy megengedték a leánynak, hogy meglátogassa unokafiátját. Megdöbbenés a fiatal leányokat nem szabad egyedül hagyni megdöbbenés nélkül maradtakkal, mert abból sokszor támadnak olyan veszedelmek, amelyek kihatnak egy egész életre. Ezt tudni kell minden szülőnek és nem szabad olyan helyzetet teremteni, hogy egy tapasztalatlan leány csábításnak legyen kitéve. A fiatalok felügyelet nélkül maradtak és a fiatal ember elcsavarta a leány fejét. Ez még nem a legnagyobb szerencsétlenség, mert az ilyen szerelmek nem komoly szerelmek. A fiatal ember nem érzi komolyan, a fiatal leány pedig kiábrándul belőle. Fgy-két hétig valamit érez a szíve körül, azután vége. És ez kell is, hogy így legyen, mert a fiatal emberek, akik ilyesmít csinálnak, sohasem férjnek valóak s a legtöbbször ezük ágában sincs, hogy a leányt elvegyék. A fiatal leányra csak az a kellemetlenség járul, hogy nevet szájjára veszi a hir és végül ott áll elhagyottan, szegényben. A szülőknek kötelessége kiverni a leány fejéből az ilyen bolondos dolgokat és a leány jól is teszi, ha hamarosan elfelejti azokat a mézes-mázos szavakat, melyeket egy fiatal ember jőzan fölvel és hideg szívvvel suttogott a fülebe.

K. I. Ny—L. Kéziratát kivételesen visszajuttattuk. **Özevgy.** Állami tisztviselők és tisztok özevgyei a féri fizetésének 1200 koronáig ennek 50%-át (tehát a fizetés felét), az 1200 koronán felüli összeg után 20%-ot (vagyis minden 100 korona után 20 koronát), tehát 1200 korona után 600 koronát, 1400 korona után 640 koronát, 4000 korona után 1160 koronát stb. kapnak özevgyi nyugdíj fejében. A nyugdíj vagy ellátás iránti kérvényt az özevgyek mindig annál a hivatalnál adják be, ahol férjük legutóbb szolgált és jelölték meg a kérvényben azt a pénztárt (adóhivatalt), ahol nyugdíjukat vagy ellátási díjukat felvenni akarják.

Tüzér. A 4. hadtest-tüzérezred (Budapest), 5. hadtest-tüzérezred (Pozsony), 6. hadtest-tüzérezred (Kassa), 7. hadtest-tüzérezred (Temesvár), 12. hadtest-tüzérezred (Nagyvárad), 10., 11. és 12. hadosztály-tüzérezred (Budapest), 13. hadosztály-tüzérezred (Sopron), 14. hadosztály-tüzérezred (Somorja), 15-ik hadosztály-tüzérezred (Komárom), 16. hadosztály-tüzérezred (Kassa), 17. hadosztály-tüzérezred (Miskolc), 18. hadosztály-tüzérezred (Eper-

ies), 19. hadosztály-tüzérezred (Nagyvárad), 20. hadosztály-tüzérezred (Temesvár), 21. hadosztály-tüzérezred (Lugos), 34. hadosztály-tüzérezred (Brassó), 35. hadosztály-tüzérezred (Kolozsvár), 36. hadosztály-tüzérezred (Nagyszombat), 6. vartüzérezred (Komárom), 2. sz. vartüzérezred (Gyulafehérvár), 3. sz. vartüzérezred (Pétervárad).

Uj előfizető. Az ideggyógyászat gyógyítására sokféle gyógytényező van, ezek alkalmazását orvos írja elő; jó szolgálatot tehet a kért készület is. — Kérdezett orvosnak látogatási díja 6 korona az első, 4 korona a második rendelésért.

Gazda. A sziv fejlődésében nagy befolyással van az a körülmény, hogy vajon az illető állat nehéz munkát végez-e, vagy pedig állandóan csak pihen. Egy a hizlalásra szánt ökröknek, sertéseknek és tejelő tehéneknek aránylag sokkal kisebb szíviük van, mint a folyton szaladgáló, igavonó állatoknak. Az öznek vagy szarvasnak szíve kétszer oly súlyos, mint az emberé s két és félszer nehezebb a sertés szívé. Azoknál az állatoknál, melyeknek izomereje van túlságosan igénybe véve, mint például a verseny-paripa vagy a gyorsröptű madaraknak szíviük sokkal inkább ki vannak fejlődve, mint más állatokéi. Sok madár táplálékának felkeresése és elszállítása közben is aránytalanul nagy munkát végez. A vércse elbir egy tyukot, a sas könnyű szírel felkap egy nyulat vagy özet is, a sólyom pedig 1600 gramm súlyú gyorsaságának legkisebb csökkenése nélkül szeli át a levegőt. De még nagyobb munkát végeznek az uszók és gázlók s nem csekély izomerőt fejtenek ki az éneklő madarak. A madarak a legnagyobb munkát repülés közben fejtik ki. A postagalamb átlagos munkaképessége 60—72 kilométer. A vizsgálat bebizonyította, hogy aránylag a repülő és éneklő madarak szíve a legsúlyosabb, amennyiben a postagalamb szíve 12.25 kiló, a pacsrta szíve pedig 25.64 kiló súlyu egy 100 kilós testnél, míg egy 100 kilós emberi test szíve 5.00 kiló. (A sörív embereké súlyosabb.)

I. J. Liptóújvár. Bazilika-sorsjegyeit még nem sorsolták ki.

Borus szerelem. Ugy érzi, hogy benne megtalálta azt a férfit, akit várt és csak azt bánja, hogy nagyon magába vonult, szereti a falusi csendet, de ott is szótalan, sokszor napokon át alig beszél, szóval az ura, ahogy ő írja, nagyon álmódos. Őn pedig fél ettől a visszavonultságtól, talán féltékeny is rá — de hiszen éppen ő, aki ennyi finomsággal disztigval és oly élesen lát, nagyon jól érezheti azt is, hogy az ura mellette épp ez a csend, épp ez a békés szerető meg neki őnt is. Hisz talán annak a külön világnak, melyben az ura él, minden melegsége, fénye és ereje éppen: ő. S nem a legsúlyosabb szíve, sokszor dadogó, nehézkes vagy éppen makacs, mint egy kis gyermek, a szerelem? Az se fájjon, hogy az ura olyan egymagában áll. Lássá, ez férfiaság, őn szívesen mellette, nőjön hozzá, ez a nőesség!

K. J. Zsíp. A kért sorsjegyek nem nyertek.

Antropológ. Mathiega szláv antropológus, aki vagy kétszázötven férfi és nő koponyáját vette vizsgálat alá. Megszáfolta azt a hitet, mintha a nagy agyvelővel fokozottabb szellemi képesség is járna, mert egy bizonyos normális súlyu, de részarányosan fejlődött agyvelő a főteltele a szellemi fejlődésnek. A legfejlettebb élőlénynek, az embernek átlagos hetven kilós testsúlya mellett aránylag legnagyobb az agyvelője és pedig férfiaknál 1362 gramm, a szépszem képviselőinél pedig 1219 gramm. Már az állatvilág aránytalanul visszamarad ehhez képest. Az elefántnak 2500 és a csetnek 1925 gramm az agyvelője. Mathiega fejtegetéseinek további során igazat ad Lombrosónak, hogy a bünye predestinált és így az igazságszolgáltatás által kérdőre nem vonható emberek agyában velük született kóros elváltozások vannak. Az orvos 6 nagyobb és 119 kisebbrendű gonoszító agyát vizsgálta meg és azt tapasztalta, hogy a legtöbbje aránytalanul súlyosabb, mint a normális ember agyvelője, így különösen a középső agy súlyu, amely a középponti idegrendszer egyik legfontosabb része, a gyilkosoknál 90 grammal nagyobb a normális súlynál. Ebből is látnivaló, hogy a nagy fel nem olyan csatlakoztatott biztos jele a nagy hivatásnak, viszont az olyan ember, aki tíz kalaposboltot is felpróbál, míg elég nagy kalapot talál, nem mindig veszedelmes, legfeljebb a kalaposoknak kellemetlen.

K. A. Nagyréde. Nem nyert.

Iren. Minden kenyérkereső pályára lépő nőnek közös sorsa, hogy amikor már teljesen előkészítette egész jövő életének útját és azon egy jókora részt már látra is hagyott, amikor a legnagyobb rendben van minden, akkor közbeszó egy másik hatalom, melyet kifelejtettek a számításból és amely egyszerre halomra dönt minden tervet, a szerelem. A nőnek a boldogság után való vágya sokkal erősebb minden akaratnál, minden ambíciójánál és annál a büszkeségénél, hogy férjre nem szorul! Mintha csak a sors maga állana elébe és megállítaná, visszavezetné, ahonnan elindult, az otthonába. A nő nem kárpótolhatja ezért az otthonért a függetlensége és nem kárpótolhatja semmi más még ha minden egyéb ezéjját el is érte. Ne sajnald tehát semmit, őn nem is tehetett másképp, minthogy a boldogságot választotta; a munkát, az élettel való küzdelmet pedig bizza az urára. Az otthon melegségét, a családi élet boldogságát, tehát a nő életvitelét csak így szerzhette meg.

L. K. Pruskotó. Sorsjegyeit nem nyertek.

L. s. I. z. Ne tessék néhány barátját komolyan venni. A beklórt dolgozatnak tagadhatatlanul van némi magja, de azt már annyian s oly szépen kihámozták mások. Csak néhány nevet említünk: Schopenhauer, Strindberg, Taine, Ibsen, Tolstoj, Madách, Ambrus és Ignótus.

L. s. J. i. Ne tessék néhány barátját komolyan

Géza. Mióta az orvosi tudomány a legtöbb baj kútfelének azokat az ártalmas elősdiákat ismerte meg, melyek a levegőből, vízből, táplálékból s másokkal való érintkezésünk folyamán jutnak szervezetünkbe, mindig nagy gondot okozott az ivóvíz mentesítése a baktériumoktól. Most egy angol szaklapban új módját olvassuk a víz fertőtlenítésének kék vitriol vagy rézgálic által. Tudvalevő, hogy a réz megöli a baktériumot, de alkalmazásától az orvosokat az az aggodalom riasztotta vissza, hogy a mikrobák elpusztítására szükséges mennyiség magát az embert is megmérgezi. Most azonban Moore doktor, amerikai kémikus, hosszu vizsgálat után bebizonyította, hogy a réznek van egy oldata, mely emberre és állatra nézve ártalmatlan s mégis elég erős arra, hogy a kolera, tifusz s egyéb betegségek csíráit pár óra alatt megölje. Sőt azt állítja, hogy ugyanezzel az oldattal a tejet is mentesíti. Mennyire kipusztítja a réz a baktériumot, annak az a legvilágosabb bizonyítéka, hogy a sok kézen megforduló rézpénzen soha sincs ilyen elősdi, az ezüstpénzen meg tömördek sok van. Állítólag a réziparral foglalkozó munkások nincsenek kitéve a baktériumokkal való mérgezés veszedelmének.

K. Ferenc. Lubló. Azért szokták szerződéseknél kikötni a tőzsdebiróságot, mert a forgalom igényli, hogy adás-vétel körül felmerült viták kérdése gyors elintézést nyerjenek. Azonban ezen kikötés csak akkor érvényes, ha a gabonacsarnokban kötött ügyleteknek az 1881. évi 59. t.-cz. 94. §-a a) pontja értelmében a felek ott egyszerre jelen voltak. Ha az illetőség külön kikötve nem lett, annak illetősége a viszonkeresetre nem terjed ki. Tehát ha jogosított ügynökké dolgozott, az illetékeség helyes. Nem szállítható az oly gabona, mely dohos szagu, nem száraz, meleg, jelentékeny zsírszikk-ette, nincs ugy rostálva, mint ezt a kereskedelmi szokás kívánja, továbbá az oly középminőségű buza, mely a szemek száma szerint több mint 4%, rozsnál 3% keveréket, mint búkkönyt, konkóyt s idegen magvakat tartalmaz.

Dévény. Ne higgye, hogy csak a malomban van por. A legkedvezőbb viszonyok közötti levegőben is Sohn Aitken szerint egy köbczentiméterben 200 porrészecke van; igen magas hegyeken lehet csak kevesebb. Hesse Arens kimutatása szerint a szabad levegőben átlag 1 mgr.-nál kevesebb, egy lakószobában 1.5, egy iskolában pedig 8 mgr. por volt 1 köbméter levegőben. Egy fűrészmalomban hasonló térfogatban már 15, egy lőszórónodában 10, egy szénbányában 14, lisztmalomban 22—47, papírgyár rongytermében 23, vasöntőde tisztítóban 1—2, nemezgyár tilozó szobájában 175, cementgyárban 130—223 mgr. port talált. Azonban a mai fejlett technika porszívó készülékeivel, mindenütt csökkenteni lehet a por-képződést.

Falusi. A tengeri-hagyma patkánymérég egyik alkalmazási módja, hogy pirított kenyert, úgy mint a vajakenyert szokás, bekeniük sertésszürrel, eldaraboljuk apró kockákra s e zsiros pirított 2—3 napig kirakjuk a patkányjárta helyeken. Amikor látjuk, hogy a patkányok rákaptak erre az eslegésre, a pirított kenyeret nem rendes zsírral, hanem olyan zsírral kenjük be, melybe a reszelt tengeri hagymát belekevertük. A keverést pedig úgy eszközöljük, hogy megolvasztjuk a zsírt s a hagymareszeléket beleöntjük s egy fűszékkel elkeverjük. Más módja s ez még kapósabb mérég, ha az olvasztott zsírhoz heringfejet is adunk. Heringfejet szivesen adnak minden fűszerkereskedésben, ahonnan azt nagy tömegben öntik a trágyahalomra. Tengeri-hagymát is bármennyit lehet venni minden fűszerkereskedésben.

F. László. B. s. A halzsirt a bálna-halfajok zsirjából hidegen sajtolják ki s azután gyengén megpörkölök. Hamisítani ezideig nem volt érdemes, mert minden hasonló zsirtartalmu kenőcs többe kerülne. Ugy járna, mint a néhány éve elítelt pénzhamisító, aking az akkori vörösréz 4 krajczáros e hamisítás révén 5 krajczárba került. De ezt nem vette figyelembe a bíróság és egy évet kapott a tudományáért.

Gyáros. 239. Az iparossegédnek vagy gyári munkásnak a munkából való jogtalan kilépése az 1894 évi XVII. t.-cz. 159. §-ába ütköző kihágást képez, mely 40 koronájig terjedhető pénzbüntetéssel, behajtatlanság esetén pedig megfellelő tartamu elzárással büntethető. A kihágási eljárás s büntetendő cselekményért az ipartörvény végrehajtása iránt 39.266/1884. sz. a kiadott I. F. K. miniszteri rendelet 59. §-a értelmében nem hivatalból, hanem csak a munkaadó kívánja is a jogtalanul kilépet munkás büntetését, az iparhatóságunk enyhítő körülmény fenforgása esetén jog van a büntetést mellőzni, csak ha a munkás visszavezetés daczára újból kilépne — alkalmazza.

L. Ferencz. Pozsony. Vizimalom közvetlen a negyvennyolc éves előtt még a Gellérthegy alatt s feljebb a Döbrentel-tér előtt is volt néhány üzemben. Öbúdán még az utóbbi években is egy sereg vizimalom volt, meglehetősen jól berendezve, sőt ma is található egy pár üzemben. Ezek a malmok híresek voltak annak idején a zsemlyelisztjűkről.

Gépez. A vízcsöves kazánokat nem lehet éppen veszélyteleneknek mondani; az igaz, hogy ezek nem robbannak fel, hanem gyakori eset, mikor a forrócsöve kihasad s a kiömlő gőztől, forró víztől a kezelő személyzet égési sebeket szenved. Az ilyen csövek belső vizsgálatára pedig ugyszólván lehetetlen.

G. A. Lajosmizse. A védő bádokgalap rossz is lehet, félre is billenhet s a madzag elég — kész s veszedelem. Sőt ez is helyes intézkedés, hogy nem engedni a lámpát kopárda és más olyan helyekre állítani, ahol éppen látni akarnak. Az ilyen eljárás nagy-mérvben tűzveszélyes. A szükséges világításról más-kép kell gondoskodni.

IDEGENEK UTMUTATOJA

Ajánlható beszerzési források Budapesten.

Élelmezési cikkek.

Wikus Tátra tejcsokoládé gyára Budapest, V., Deák Ferenc-utca 17. Ugyanott finom csukorka-bonbongyár, teafilémény készítése. Megrendeléseket a cég a leg-pontosabban eszközi.

Fleischmann Lipót szalámi és füstöltusáru gyára Budapest, Király-utca 11, Telefon 27—08. Keleti Export. Előállítás naponta 17 000 pár. Állandóan 24 munkás.

Biztosítás.

Assicurazioni Generali (Triestini áll. biztosító-társaság.) Alakult 1831-ben. Részvényitőke és tartalékalap: 300 millió korona. Budapest, Dorottya-utca 10. sz.; az intézet saját házában. Életbiztosítás minden módozat szerint, valamint finellátási és leánykihásítási biztosítások. — Tűz-, szállítmány-, betöréses lopás elleni és üvegbiztosítások. — légbiztosítás a Magyar lég- és vízszállításító részvénytársaság (Budapest, Nádor-utca 5. sz.) által. Részvényitőke és tartalékalap 7 millió korona. Egyenkénti és csoportos balesetbiztosítások (egyenkénti balesetbiztosítások díjvisszatérítéssel is) az Első o. ált. baleset elleni biztosító társ. által (Budapest, Dorottya-utca 10. sz.) — Részvényitőke és készpénztartalék 19 millió korona.

Első Leánykihásítási Egylet m. sz. Gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI., Teréz-kört 40—42. Alapított: 1863. Legelőnyösebb díjtáblázatok gyermek- és mindennemű életbiztosításokra, havi befizetések mellett is. — Tartalékok: 10.000.000 korona. Ed-dig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány 46.000.000 korona.

Bankok és takarékpénztárak.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkönyv Részvénytársaság. Befizetett részvényitőke: 10 millió korona. Központ és Magy. kir. szab. osztálysorsjáték főeljárású helye: VI., Andrassy-ut 5. Kézi zálogkönyvek: IV., Károly-kört 18; IV., Ferencok-tere 4. Irányi-utca sarkán. VII., Király-utca 57; VIII. kor., József-kört 2., VIII., Üllői-ut 6. sz.

Háztartási cikkek.

Droga és háztartási cikkek V., Báthory-utca 9. sz. („Szabadság”-kávéház mellett.) Rendeléseket pontosan házhoz szállítunk. Telefon-szám: 12—30. Hess Lajos és Társa „Korona”-drogeria.

Hazai vas- és rézbutorgyár.

Buck I. Henrik. Budapest. Gyár: IX. Liliom-utca 8. Mintaraktár és iroda: Andrassy-ut 32. Ajánlja különösen legdivatosabb rézbutorait legmodernebb kivitelben. Arak a legutányosabbak. Vidéki megrendelésekre különös súlyt fektetünk. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Víz- és légszuszvezeték és csatornázás.

Pissurnyi L. utóda Janisch János és fia Budapest, VII. Jósika-utca 12. sz. csatornázási vállalat, építőiparok mőhelye és borgany disszimények gyára. Légszusz- és vízvezetékek, központi fűtések, szellőztető készülékek, szivattyuberendezés, árnyékszék, vizeldék, mindennemű gőz-, magán- és nyilvános fürdő, hidegvízgyógyintézetek, melegvízkészítő-berendezések fűtő-tűzhely összekötéssel vagy saját tűzhelyvel. Ambergi légszuszfejlesztő gépek, világítási, fűtési és műszaki célokra. Saját légszusz-készülék minden házban. Telefon 201—83.

Angol férfi- és nőiszabó.

Pohner Ferenc férfi és női szabó Váci-utca 28. Párti-utca sarkán. Állandó nagy választék a legújabb divatszövetekben.

Villamosági berendezések.

Magyar Siemens Schuckert Művek villamosági részvénytársaság. Igazgatóság: Budapest, V., Lipót-kört 5. Telefonszám: 211. és 212. Táviratcim: Siemenschuckert. Gyár: Pozsonyban. Készít: villamos világítási és erőátviteli központi telepeket és berendezéseket. Villamos vasutakat. Bánya-vasutakat. Egyenáramu, forgóáramu és váltakozó áramu generátorokat és motorokat, valamint az erősáram körébe vágó minden egyéb cikket. Különlegességek: felvonók, ventilátorok, szivattyúk, hordozható villamos fűtőgépek, villamos berendezések mezőgazdasági és ipari célokra.

Ezüsttárgyak.

Erst. Ezüsttárgyak Bachruch A. cs. és kir. udvari és kamarai ékszerész ezüsttárgyára. IV., ker. Királyi Pál-utca 13 szám. 1906. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat földszint.) E fényes helyiségben mindennemű ezüst-tárgy (asztali, té-lak, fénvűzési cikkek, evőeszköz stb.) vásárolható. Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben, szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan jól vannak tüntetve.

Selyemruk.

Szénágy. Hoffmann és Társa selyemruhása IV. Bécsi-utca 4. Az összes farsangi újdonságok dus választékban már megérkeztek. Mintákat vidékre bérmentve küldünk. Miután helyben többféle szakmájú „Szénágy” cég van, tiszteltetl kérjük, selyemruhájunknak szóla b. rendelmenyeknél a pontos címünknek szives ki-írását, Szénágy, Hoffmann és Társa selyemruhása kizárólag IV., Bécsi-utca 4.

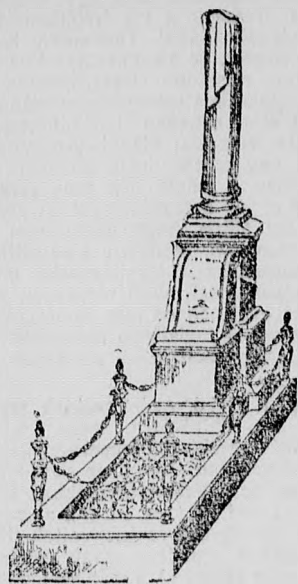
Emeljünk síremléket szeretett elhunytainknak !!

Kedvező havi

Részletfizetésre

árfelemelés nélkül szállítunk:

Sírkövet
Síremléket
és egyéb
Sírdíszitményeket

Síremlékek az összes márvány-fajokból.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítünk.

Képviselőket az ország összes részeiben keresünk.

Tessék kérni síremlékeink albumát és árjegyzékét.

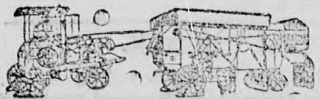
Műipari cikkek
kereskedelmi vállalata

Iván és Vári

Budapest, VI., Teréz-körút 1/c.

Márványipartelep:
V. Lipót-körút.

Benzin-,
nyersolaj- és szívógáz-
motorok

Moteros cséplő-
készletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem.
Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzékét kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant. motor- és
gépgyárainak

magyarországi kizárólagos képviselője:

Kovács Mihály és Társa
Budapest, V., Hold-utca 23. sz

Magyar harzi kanári

tenyésztés Dobreben.
A a dárkedvelők köz-
intézménye szívesen
fogadja az érdeklődőket.
Rendeljenek nálam
kanári madarat.
Harzi eredetű kaná-
rit tenyésztök. Bat-
ran merem adni,
mert hangjai szé-
pek. Hangpóna-
teremben, aki egy-
szer ott volt, soha
nem feleli, amit
ottan hallott. Mert nincs olyan
zene, nincs olyan dal, mi a
madarhanggal versenyre me-
hetne. Mindégik madaram is-
kolozott hangja. Tisztelettel
kérem, kitaró dalomat. Minde-
ket nemcsak hirdetésben adom
jelölést minderről magamra
vállalom. Nem lehet, hogy a
vevőt en nem kár érje. Kérem
a rendelvényeket az alábbi
címmel: AGOSTON ISZTVAN
Kanári adár tenyésztő. Dobre-
ben, Peterfia-utca 26. kő-
sz. Kanári árja 7, 8, 9, 12
frt, nőstény árja 5 frt 50 kr.
és 2 forint.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
A legnagyobb tenyésztő és
szállítási intézet

Autóm. parkány lövegfejű 2
frt, cserekek 20 frt, egy éjjel
felügyelés nélkül vagy 40 duna-
bot fogtak nem legyenek szorít
hátra és barmuk alnak tel.
Felpassz. szivófogó csereke
fogó ajtómentés a szivókat és
puzsikát. Ára 150 kor. Min-
denütt a legjobb árúknak.
Kolléktív. tanítvánnyal Schuller
7. Bög. H.E. Kurzatargasse
1/c Széchenyi közönségi és cis-
serével.

MEGHIVO.

A Magyar villamossági részvénytársulat t. részvényeseit az
1908. február 23-án délelőtt 11 órakor a Budapesten, V., Váci-ut
72. sz. központi telep igazgatósági épületében megtartandó

XIV. rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

NAPIREND:

- 1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a lefolyt év
üzleteredményeiről.
2. Az igazgatóság által megállapított mérleg előterjesztése,
határozat a nyereség felosztásáról és az igazgatóságnak és fel-
ügyelő-bizottságnak való felmentvény megadásáról.
3. Egy igazgatósági és egy felügyelő-bizottsági tag megvá-
lasztása.

Budapest, 1908. évi február havában. Az igazgatóság.

A társulat alapszabályainak értelmében husz részvénynek bírtoke egy
szavazatra jogosít. A részvényesek, akik szavazó jogukat gyakorolni óhajtják,
részvényüket legalább 8 nappal a közgyűlés előtt elismervény ellenében leté-
teményezni tartoznak. A letéteményezés a társulat pénztárána, vagy a Magyar
leszámitoló- és pénzváltóbanknál, Budapesten történhetik meg. A szavazó jog
személyesen vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csakis
részvényesnek adható. Testületek, intézetek és kereskedelmi cézgek, valamint
nők és kiskorúak a közgyűlésen jogi képviselőik útján vehetnek részt, ha az
utóbbiak nem is részvényesek. (Utánnomást nem díjazunk.)

Ha köhög

vagy rekedt, Réthy-féle
cukorkát vegyen 60 fillér-
ért. 27778szo

HA FÁJ A FEJE,

24 pasz-
tillát-lar-
talmaró
doboz 1 kor
20 fill.
Minden
gyógyeser-
tarban és
drogeriában
kapható

Borétvás Tamás
gyógy-
szerszerés
Kispest.
Rákóczi
utca 8

BIZTOS

gyógyulást keresőknek
kik bármely

nemi betegségben szenvednek

mint bonyos és hólyagosok, begyeszűkületek, vizelet zavá-
rok, éjjeli megömlések, sebék és bajakoros bántalmak (szp-
lis), az énterítés utóba alkent felépő idgájak, korai férfil-
erő elgyengülés, bármely bőrkütesek stb. nőknél fehérletya,
meh bűnök alapos gyor. a nyúlteros gyógyítására szige-
ruan tudományos és lelkiismeretes gyógymedjánál
fogva legjobban ajánljuk

Dr. Garai Antal

v. ca. és kir. osztály főorvos országos hírű és a legújabb 23
éve tennálló rendelő intoreit

Budapest, VI. ker., Andrásy-ut 24. sz.

Rendelés naponta 10-4-ig és 7-8-ig este. Időül hüveső és hó-
lyag bajok vizsgálatá villamos begyeszűkület segélyével.

Vidékiek levelekre kimeri ó vácsat és asszesserü (tanácsot) nyer-
nek, gyógytantervi gondoskodva lesz. Titoktartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Fényképezőgépek
Grammofonok
Hangszerek
Látcsövek és
Fegyverek
részletfizetésre
Aufrecht és Godeschmed
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.

Szájpadlás nélküli
higyenikus légszivókamarás fogsorok.
Guttermuth János műfo-specialista,
Budapest, VII., Baross-tér 20, I. em. 3.

Teljes közlőműberendezések
IPAR- és MEZEI VASUTAK
Motorok és lokomobilok
Schlesinger Alajos-nál
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 39. SZÁM,